

Statsutskottets betänkande nr 81 om regeringens proposition om statsbudgeten för 1994

Riksdagen remitterade den 15 september 1993 regeringens ovan nämnda proposition nr 126 till statsutskottet för beredning.

Enligt 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen kan varje specialutskott på eget initiativ i fråga om sitt behörighetsområde avge utlåtande om budgetpropositionen till statsutskottet inom trettio dagar från det propositionen remitterades till statsutskottet. Inom utsatt tid har följande utskott avgett utlåtande om budgetpropositionen för 1994:

- utrikesutskottet
- jord- och skogsbruksutskottet
- försvarsutskottet
- kulturutskottet

De utlåtanden som utskottet fått från andra utskott ingår som bilagor till detta betänkande.

I samband med denna proposition har utskottet behandlat följande vid denna riksdag väckta budgetmotioner som riksdagen remitterade till utskottet den 19 oktober 1993:

1 R. Aho m.fl.: Om anvisande av anslag till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten
(34.06.30)

2 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ersättningar till polisen för obekvämt arbete
(26.75.01)

3 Ala-Harja m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Eteläpohjalaiset Spelit kansanmusiikkilyhdistys ry
(29.90)

4 Ala-Harja m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Ilmajoen musiikkijuhlat ry
(29.90)

5 Ala-Harja m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Europeiska Kvinnounionens sektion i Finland
(24.99.50)

6 Ala-Nissilä m.fl.: Om anvisande av anslag för finansiering av basväghållning i Åbo vägdistrikt
(31.24.21)

7 Ala-Nissilä m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av banavsnittet Åbo—Toijala
(31.58.62)

8 Alaranta: Om minskning av anslaget för riksdagsutskottens resor
(22.02.29)

9 Alaranta m.fl.: Om minskning av anslaget för understödande av partiverksamhet
(23.27.50)

10 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag för en ny gymnasiebyggnad i Oulainen
(29.43.34)

11 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag för en ny skolbyggnad för Petäjäskosken ala-aste i Oulainen
(29.43.34)

12 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag för andra etappen av restaureringen av Pyhäjoki mynning
(35.25.77)

13 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för anhörigvård
(33.32.30)

14 Andersson m.fl.: Om anvisande av anslag för statens konstpriser
(29.96.50)

15 Andersson m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av en banförbindelse mellan Helsingfors och S:t Petersburg
(31.58.62)

16 Andersson m.fl.: Om anvisande av anslag till statsunderstöd för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte
(34.06.62)

17 S-L. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för arbetsgruppen för EG-kritiska riksdagsmän
(22.02.29)

18 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för en permanent försvarsutställning i Tavastehus (27.10.21)

19 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för en veterinärmedicinsk försökslägenhet (29.10.87)

20 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för evenemanget Pentinkulman päivät (29.90)

21 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag till Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto ry (29.90)

22 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag till Gårdsbrukets utvecklingsfond (30.33)

23 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för kostnader i samband med en koncentration av lantbruksrådgivningen till Jokioinen (30.34.40)

24 S-L. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag till Perunatuotannon tutkimus- ja kehittämissäätiö för inlösning av Lammi forskningsanstalts lokaler (30.99)

25 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag till stöd för 4H-verksamheten (30.34.45)

26 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för en fortsättning på projektet Agropolis-MTTK (30.70.21)

27 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag till Tavastehus vägdistrikt för vägprojekt i centrala Tavastland och Tammerforsregionen (31.24.21)

28 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag till Tavastehus vägdistrikt för vägprojekt i sydvästra Tavastland (31.24.21)

29 S-L. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för gång- och cykelvägar mellan Forssa och Tammela (31.24.21)

30 S-L. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för en landsväg mellan Jokioinen och Forssa (landsväg 2804) (31.24.77)

31 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för Jokioisten museorautatieyhdistys banprojekt Minkio—Humppila (31.99.40)

32 S-L. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för främjad investering i avfallshantering (35.11.62)

33 S-L. Anttila: Om anvisande av anslag för planering av ett informationscentrum i Liesjärvi nationalpark (35.30.22)

34 U. Anttila m.fl.: Om minskning av anslaget för anskaffning av försvarsmateriel (27.10.16)

35 U. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag till Teknologiska utvecklingscentralen för produktutveckling (32.44.40)

36 U. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för energiteknisk forskning (32.55.23)

37 U. Anttila m.fl.: Om anvisande av anslag för främjat miljöskydd (35.11.62)

38 Antvuori m.fl.: Om anvisande av anslag för utbyggnad av metron till Nordsjö (31.58.62)

39 Apukka: Om anvisande av anslag för ombyggnad och elektrifiering av banavsnittet Uleåborg—Kellosekä (31.58.62)

40 Apukka m.fl.: Om anvisande av anslag för en satellitstation i Sodankylä (32.44.23)

41 Apukka m.fl.: Om anvisande av anslag för samhällsplanering i samband med gruvprojektet i Keivitsa (35.30)

42 Apukka m.fl.: Om anvisande av anslag för förvärv av aktier vid statliga bolags aktieemissioner (32.50.88)

43 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag för anställande av kulturinstruktörer inom medborgarorganisationer som utför ungdomsarbete (29.98.50)

44 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Vapaa-ajattelijain Liitto (29.96.50)

45 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag för ettåriga konstnärstipendier (29.90.51)

46 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag till evenemanget Hetan Musiikkipäivät (29.90)

47 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag för ett utbildnings- och kulturcentrum för zigenarbefolkningen (29.69.33)

48 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag för sanering av kulturcentret i Åbo
(29.93.50)

49 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag till rättestöd för investeringar i luftvård och avfallshantering
(35.11.63)

50 Astala m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av Kurjenrahka nationalpark
(35.30.87)

51 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för en el- och signalteknisk verkstad vid försvarets depå i Tervola
(27.10.74)

52 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för en fiskeriforsknings- och fiskodlingsenhet i Simo
(30.38.75)

53 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för ibruktagande av grundvattnet i och kring Kemi och Torneå
(30.85.77)

54 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för en planskild korsning i Miukki i Torneå
(31.24.77)

55 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för restaurering och elektrifiering av banavsnittet Uleåborg—Kemi—Kellosekä
(31.58.62)

56 von Bell m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för evenemanget Kainuun Jazzkevä
(29.90)

57 von Bell m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för sommarevenemanget Sana ja Sävel kalevalaisessa Kajaanissa
(29.90)

58 von Bell m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Kainuun Perheenäitien Lomakotiyhdistys ry
(33.92)

59 von Bell m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av terminal- och industriområdet i Vartius
(24.50.61)

60 von Bell m.fl.: Om anvisande av anslag för finansiering av läroavtalsutbildning
(34.06.61)

61 Biaudet m.fl.: Om anvisande av anslag till medborgarorganisationer för utvecklingssamarbetsprojekt
(24.30.66)

62 Dromberg m.fl.: Om anvisande av anslag till Nylands vägdistrikt för förbättring av internationella vägförbindelser
(31.24.77)

63 Dromberg m.fl.: Om anvisande av anslag för första etappen av den inre ringvägen i Borgå
(31.24.77)

64 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Työväen keskusmuseoyhdistys ry
(29.90)

65 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Suomen nuorisokirjallisuuden instituutin kannatusyhdistys ry
(29.90)

66 Haavisto m.fl.: Om anvisande av anslag för högskolornas omkostnader
(29.10.21)

67 Haavisto m.fl.: Om anvisande av anslag för en höjning av studiepenningen
(29.39.55)

68 Hacklin m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Jämsä telehus till lokaler för statliga verk
(28.60.76)

69 Hacklin m.fl.: Om anvisande av anslag för inledande av grundförbättringsarbeten på riksväg nr 9 på sträckan Tavastehus distrikts gräns—Jämsä
(31.24.77)

70 Hacklin m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av en gång- och cykelväg längs vägen Jämsä—Jämsänkösken på sträckan Kinkola bro — kretssjukhusets vägsäl
(31.24.21)

71 Halonen m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsättning av projektet med en kontaktperson för zigenarbefolkningen
(26.97.43)

72 Hautala m.fl.: Om anvisande av anslag för förvärv av naturskyddsområden
(35.30.87)

73 Hautala m.fl.: Om anvisande av anslag till understöd för reparation av bostäder
(35.45.56)

74 Hiltunen m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av stiftelsens Takuu-Säätiö kapital
(33.92)

75 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för återbäring av bruksavgiften för bilar till invalider
(33.28)

76 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av festivalen Imatra Big Band
(29.90)

77 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag till läkemedels- och resekostnadsersättningar enligt sjukförsäkringslagen
(33.18.60)

78 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag till Förbundet för mödra- och skyddshem för utarbetande av ett läromedelspaket för unga familjer
(33.92)

79 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för tryggade pensionsförmåner för handikappades familjemedlemmar
(33.19)

80 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag till Förbundet för ensamförsörjare och föräldrar med gemensam vårdnad för effektiviserad information
(33.92)

81 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för ordnande av rehabiliteringssemester för svårt handikappade barns föräldrar
(33.92)

82 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering av sjuka barn
(33.32.30)

83 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av vissa barnskyddsorganisationer
(33.92)

84 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av sortering och insamling av avfall i kommunerna
(35.11.62)

85 Ihämäki m.fl.: Om anvisande av anslag för byggnadsarbete på motorvägen/motortrafikleden Vierumäki—Heinola—Lusi
(31.24.77)

86 Ihämäki m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av motorvägen Träskända—Lahtis—Heinola—Lusi
(31.24.77)

87 Ihämäki m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsatta utredningar kring Kymmene älvs kanal
(31.30.77)

88 Jouppila m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av evenemanget Hetan Musiikkipäivät
(29.90)

89 Jouppila m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av Päätaalo-instituutti
(29.90)

90 Jurva m.fl.: Om anvisande av anslag för betalning av räntestöd för studielån till vuxen-studerande
(29.39.52)

91 Jurva m.fl.: Om anvisande av anslag för effektiviserad forskning kring alternativa energiformer
(32.55.21)

92 Jurva m.fl.: Om anvisande av anslag för anställning av flyktingar för humanitär hjälp i deras hemland
(33.29.61)

93 Jurva m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av anslagen för lindrande av arbetslösheten
(34.06.61)

94 Jurva m.fl.: Om anvisande av anslag för ökning av hyresbostadsbeståndet i Helsingfors
(35.45.60)

95 Kaarilahti m.fl.: Om anvisande av anslag för genomförande av dikesvattenplanen för sjön Kakskerta i Åbo
(35.25.77)

96 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag för basväghållning av allmänna vägar
(31.24.21)

97 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag för utvecklande av vägnätet
(31.24.77)

98 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag för Statsjärnvägarnas banhållning
(31.58.62)

99 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag för statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader
(33.32.30)

100 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag till studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
(34.06.50)

101 Kalliomäki m.fl.: Om anvisande av anslag för köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
(34.06.51)

102 Kasurinen m.fl.: Om anvisande av anslag för beviljande av extra konstnärspensioner
(28.07.06)

103 Kasurinen m.fl.: Om anvisande av anslag för tryggad persontågtrafik mellan Kotka och Kouvola
(31.57.61)

104 Kasurinen m.fl.: Om anvisande av anslag till förbättring av riksväg 6 på sträckan Imatra—Villmanstrand
(31.24.77)

105 Kasurinen m.fl.: Om anvisande av anslag för omarbetning av utredningen om behovet av Östbanorna
(31.58.62)

106 Kohijoki: Om slopande av understödets-anslaget för Lenin-museet
(29.93.52)

107 Kohijoki m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av banavsnittet Tammerfors—Björneborg/Raumo (31.58.62)

108 Kohijoki m.fl.: Om anvisande av anslag för budgetbaserad förbättring av frontveteranernas pensionsskydd (33.21.52)

109 Kohijoki m.fl.: Om anvisande av anslag till ersättningar till följd av ändringsarbeten i kringssinvaliders bostäder (33.22.50)

110 Kohijoki m.fl.: Om anvisande av anslag för indexförhöjning av ersättningarna enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (33.22.50)

111 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för landsbygdsföretags strategiplaner (30.34)

112 Komi m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av musikfestspelen i Joroinen och Kangasniemi (29.90)

113 Komi m.fl.: Om anvisande av anslag för breddning av riksväg 5 på sträckan Jorois—Varkaus (31.24.77)

114 Korhonen m.fl.: Om anvisande av anslag till Kera Oy för stödjande av riskplaceringsbolag i Uleåborgstrakten (32.49.46)

115 Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av en elektronikcentral för försvarsmakten i Riihimäki (27.10.74)

116 Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av Tavastehus slott och dess omgivning (29.93.75)

117 Koskinen: Om anvisande av anslag för sanering av Lepaan kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos (29.60.74)

118 Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av ett informationscentrum för trädgårdsodling, miljöfostran och biodynamisk odling i Harviala i Janakkala (30.34)

119 Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av en under handels- och industriministeriet sorterande företagsservicebyrå i Tavastland (32.02)

120 Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av ett överföringsavlopp på sträckan Tuulos—Eteläinen—Tavastehus (35.25.77)

121 Koskinen: Om anvisande av anslag för statsunderstöd till Forssa stad för bevarande av kulturhistoriskt värdefulla byggnader (35.30.34)

122 Laakkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för Joensuun kristillinen koulu (29.43.51)

123 Laakkonen m.fl.: Om anvisande av anslag till servicehemföreningen Viisi leipää (33.92)

124 Laakkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för anskaffning av inventarier till Kaanaan koti (33.92)

125 Laakkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av sanitetsutrymmen vid Lähim-mäislahetys ry:s narkomanhem i Lehtomäki (33.92)

126 Laakkonen: Om anvisande av anslag för grundförbättring av Maljasalmi bygdeväg i Outokumpu (31.24.21)

127 Laaksonen m.fl.: Om minskning av anslaget för vatten- och miljöförvaltningens omkostnader (35.25.21)

128 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av vapendepå 2 i Nokka i Gustaf Adolfs (27.10.74)

129 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för utvidgning av Heinola kurscentrums internat (29.69)

130 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för grundreparation av landsväg 613 på sträckan Ruskeala—Tammihäärä (31.24.77)

131 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggnadsarbete på motorvägen/motortrafikleden Vierumäki—Heinola—Lusi (31.24.77)

132 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av riksväg 5 på sträckan Lusi—Kuortti (31.24.77)

133 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsatta utredningar kring Kymmene älvs kanal (31.30.77)

134 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för allmän planering av Savolax-banan (31.58.62)

135 Lahikainen m.fl.: Om minskning av anslaget för lantbruksföretagarnas pensionsutgifter (33.19.51)

136 Lahikainen m.fl.: Om minskning av anslaget för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring (33.20.53)

137 Lahikainen m.fl.: Om minskning av anslaget för lantbruksföretagarnas semesterverksamhet (33.57.40)

138 Lahikainen m.fl.: Om anvisande av anslag för sysselsättningsbaserat statsunderstöd (34.06.62)

139 Lahti-Nuuttila m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av en riksomfattande utvecklingscentral för textil-, beklädnads-, läder- och skobranschen i Tammerfors (29.65.30)

140 Lahtinen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av Kärkistensalmi bro (31.24.77)

141 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för fiskeriekonomiska byggnads- och istandsättningsprojekt i Tövsala (30.36.77)

142 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för bygdevägs korsningar med riksväg 8 i Letala (31.24.77)

143 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för en korsning med riksväg 9 i Loimaa (31.24.77)

144 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för gång- och cykelvägar inom centrumområdet i Gustavs (31.24.77)

145 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för Lehmänkurkku-vägförbindelse mellan Gustavs och Lokalax (31.24.77)

146 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för en omfartsväg kring Nystad (31.24.77)

147 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av URPO-banan (31.58.62)

148 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för elektrifiering av Åbolands yttre skärgård (32.55.41)

149 Laine m.fl.: Om anvisande av anslag för utarbetande och genomförande av ett sysselsättningsprogram för Egentliga Finland (34.06.77)

150 Laitinen m.fl.: Om anvisande av anslag för höjda landskapsutvecklingspengar (26.97.43)

151 Laitinen m.fl.: Om anvisande av anslag för finansiering av en renovering av Keski-Suomen ammattioppilaitos (29.60.74)

152 Laitinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett datasystemprojekt inom filmbranschen (29.90)

153 Laitinen m.fl.: Om anvisande av anslag för vattenförsörjningsarbeten inom Jyväskyläre-gionen (35.25.77)

154 J. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett öppet fängelse i Haapamäki i Keuruu (25.50.74)

155 J. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för tillbyggnad och renovering av Tarvaalan maatalousoppilaitos (29.60.74)

156 P. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för anläggande av en partikelaccelerator i Finland (29.01.21)

157 P. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för ökade statsunderstöd för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte i mellersta Finland (34.06.62)

158 Lindqvist m.fl.: Om anvisande av anslag till försvarsmakten för undervisningslokaler för proviantering vid Hälvälä underhållsläger (27.10.74)

159 Lindqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för apparaturförvärv för undervisningslaboratoriet vid miljöenheten vid Helsingfors universitets forsknings- och utbildningscentral i Lahtis (29.10.21)

160 Lindqvist: Om anvisande av anslag för renovering av Laune grundskola i Lahtis (29.43.34)

161 Lindqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för främjande av scenkonsten (29.90)

162 Lindqvist: Om anvisande av anslag för grundförbättring av Koskimylly bygdeväg i Hollola (31.24.21)

163 Lindqvist: Om anvisande av anslag för grundreparation av vägsträckan mellan Vesivehmaa och Kalkkinen (31.24.21)

164 Lindqvist: Om anvisande av anslag för en servicecentral för äldre i Asikkala (33.32.31)

165 Lindroos m.fl.: Om anvisande av anslag för sanering av Luftstridskrafternas tekniska skola i Kuorevesi (27.10.74)

166 Louvo: Om anvisande av anslag för systematisk tandvård för vuxna (33.18.60)

167 Luhtanen m.fl.: Om ändring av fördelningsgrunderna för den distriktsvisa finansieringen av basväghållningen (31.24.21)

168 Luttinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en konsultenhet för Tekniska utvecklingscentralen i Lahtis (32.44.21)

169 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för egentligt utvecklingssamarbete (24.30.66)

170 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för kommunernas allmänna statsandelar (26.97.31)

171 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för utredning av uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunerna (28)

172 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av metoder som minskar och ersätter användningen av djurexperiment (30.01.25)

173 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för djurskyddsarbete (30.01)

174 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för omhändertagande av övergivna djur (30.01)

175 Luukkainen m.fl.: Om slopande av anslaget för pälsdjursuppfödning (30.34.40)

176 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av internationella järnvägsförbindelser (31.58.62)

177 Luukkainen m.fl.: Om anvisande av anslag för Statsjärnvägarnas banhållning (31.58.62)

178 Metsämäki m.fl.: Om anvisande av anslag för förnyad överbyggnad på banan Hyvinge—Hangö (31.58.62)

179 Moilanen m.fl.: Om minskning av anslaget för understödande av partiverksamhet (23.27.50)

180 Moilanen m.fl.: Om anvisande av anslag för säkerställande av organtransplantationer (33.32.30)

181 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för sanering av Mikkelin teknillinen oppilaitos (29.60.74)

182 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för sanering av Pieksämäen metsäoppilaitos (29.60.74)

183 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av Mikkelin liiketaloudellinen instituutti (29.65.34)

184 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av riksväg 5 inom S:t Michels län (31.24.77)

185 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning i S:t Michels län (34.06.51)

186 Mutttilainen m.fl.: Om anvisande av anslag för statsunderstöd för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte i S:t Michels län (34.06.62)

187 Mäkelä: Om minskning av anslaget för understödande av partiverksamhet (23.27.50)

188 Mäkelä: Om minskning av anslaget för utvecklingssamarbete (24.30.66)

189 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för ett öppet fångelse i Haapamäki i Keuruu (25.50.74)

190 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för garnisoner och depåer i mellersta Finland (27.10.74)

191 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för ett tings- och polishus i Jyväskylä (28.60.87)

192 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för utbetalning av försörjartillägg till studiestöd (29.39.55)

193 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för trygghet av vuxenstuderandes studiemöjligheter
(29.43.30)

194 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för renovering av undervisningsverkstaden vid Tarvaalan maatalousoppilaitos
(29.60.74)

195 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för en tillbyggnad till Jyväskylän teknillinen oppilaitos
(29.60.74)

196 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för semesterverksamhet för mindre bemedlade barn
(33.32.30)

197 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för en förbindelsevattenledning Muurame—Säynätalo—Kinkomaa
(30.85.77)

198 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för vägen Jyväskylä—Tankolampi på sträckan Lohikoski—Seppälänkangas
(31.24.77)

199 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsvägen mellan Kinnula och Perho
(31.24.77)

200 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag till mellersta Finlands vägdistrikt för ombyggnad av landsvägarna i Kuhmoinens kommun
(31.24.77)

201 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för vägvägnittet Multia—Liesjärvi
(31.24.77)

202 Mäkelä: Om anvisande av anslag för förbättring av banavsnittet mellan Orivesi och Seinäjoki
(31.58.62)

203 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad och utbyggnad av flygfältet i Kivijärvi
(31.93.41)

204 Mäkelä: Om anvisande av anslag för nya tjänster vid Olycksfallsverket
(33.05.21)

205 Mäkelä: Om anvisande av anslag för rehabilitering av kvinnor som verkat på hemmavården
(33.22)

206 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering och rekreation för krigsinvaliders makor
(33.22.56)

207 Mäkelä: Om anvisande av anslag för tidig upptäckt av bröstcancer
(33.32.30)

208 Mäkelä m.fl.: Om minskning av anslaget för mottagande av flyktingar och asylsökande
(33.29.61)

209 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för utbetalning av semesterpenning till småföretagare
(33.57.42)

210 Mäkelä m.fl.: Om minskning av anslaget för semesterverksamhet för flyktingar
(33.29.61)

211 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för höjt behovsprövat sysselsättningsstöd
(34.06)

212 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för lindrande av arbetslösheten
(34.06.61)

213 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för sysselsättningsbaserat statsstöd för investeringar i mellersta Finland
(34.06.62)

214 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsvägen mellan Piippaharju och Niemisjärvi
(34.06.62)

215 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för investeringsutgifter för att trygga sysselsättningen i mellersta Finland
(34.06.77)

216 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för bostäder för studerande
(35.45.60)

217 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för en matarledning på sträckan Vihtavuori—Lepävesi—Jyväskylä
(35.25.77)

218 Mäkelä m.fl.: Om anvisande av anslag för renovering av krigsinvaliders och frontmäns bostäder
(35.45.56)

219 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för ett allaktivitetshus vid Pionjärdepån i Parkano
(27.10.74)

220 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande och planering av statliga ämbetshus
(28.64.76)

221 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggad av riksväg 3 i Ikaalis och Parkano
(31.24.77)

- 222 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för ett extra fronttillägg
(33.21.52)
- 223 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för indexhöjning av ersättningsarna för skada, ådragen i militärtjänst
(33.22.50)
- 224 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för ett överföringsavlopp och en kombinerad vattenledning mellan Viljakkala och Tavastkyro
(35.25.77)
- 225 Mäkipää m.fl.: Om anvisande av anslag för större rätt att få ersättningar för ändringsarbeten i krigsinvaliders bostäder
(35.45.56)
- 226 Mölsä m.fl.: Om anvisande av anslag för en internatsbyggnad vid försvarets depå i Uusikylä i Orimattila
(27.10.74)
- 227 Mölsä m.fl.: Om anvisande av anslag till veterinärmedicinska högskolan för byggnadsprojekt vid Hautjärvi klinik
(29.10.74)
- 228 Nikula m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av intäkterna av bränsleaccisen
(11.08.07)
- 229 Nikula m.fl.: Om anvisande av anslag för höjda barnbidrag
(33.15.52)
- 230 Nyby: Om anvisande av anslag för initierande av en maktutredning
(29.88.50)
- 231 Nyby: Om minskning av anslaget för skogsdikningar
(30.86.44)
- 232 Nyby: Om anvisande av anslag för grundförbättring av landsväg nr 741 på sträckan Lillby—Kortesjärvi
(31.24.77)
- 233 Nyby: Om anvisande av anslag för förnyande av Skolgatan i Jakobstad
(31.24.77)
- 234 Nyby: Om anvisande av anslag för inledande av grundreparation av Jakobstads omfartsväg
(31.24.77)
- 235 Nyby: Om anvisande av anslag för muddringsarbeten vid inloppet till Svartgrundsfjärden i Jakobstad
(35.25.77)
- 236 Näsi: Om anvisande av anslag för upp- rustning av Torne älv och Simojoki älv till laxälvar
(30.36.45)
- 237 Näsi: Om anvisande av anslag för byggan- de av vägförbindelser som är viktiga för turis- men i Lappland
(31.24.77)
- 238 Näsi: Om anvisande av anslag för under- sökning av nickel- och kopparförekomsten i Keivitsa i Sodankylä
(32.40.21)
- 239 Näsi: Om anvisande av anslag för en satellitmottagarstation i Sodankylä
(32.44.23)
- 240 Näsi: Om anvisande av anslag till kom- munerna för ersättning för förluster av skattein- täkter av skog inom naturskyddsområden
(35.15.30)
- 241 Näsi: Om anvisande av anslag för restau- rering av Meltosjärvi sjöar i Övertorneå
(35.25.77)
- 242 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för en kanonskjulsterminal vid Vapendepå 6
(27.10.74)
- 243 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för modersmålsundervisning för barn med ett främmande språk som modersmål
(29.43.31)
- 244 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för uppföljning av handikappade och långvarigt sjuka elever
(29.43.31)
- 245 Ollila m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för 4H-förbundets verksamhet
(30.34.45)
- 246 Paasio m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av banan Åbo—Helsingfors
(31.58.62)
- 247 Paloheimo: Om anvisande av anslag för FN:s befolkningsfond
(24.30.66)
- 248 Paloheimo: Om anvisande av anslag för långsiktplanering av utvecklingsbiståndet
(24.30.66)
- 249 Paloheimo: Om minskning av anslaget för partistöd
(23.27.50)
- 250 Paloheimo: Om minskning av anslaget för stödjande av bankverksamheten
(28.87.89)
- 251 Paloheimo: Om anvisande av anslag för en professur i futurologi vid Helsingfors univer- sitet
(29.10.21)
- 252 Paloheimo: Om anvisande av anslag för vuxenutbildning i datateknik
(29.69.33)

253 Paloheimo: Om minskning av anslaget till stöd för partitidningar
(31.55.41)

254 Paloheimo: Om minskning av anslaget för utkomststöd för arbetsföra män
(33.32.30)

255 Paloheimo: Om anvisande av anslag för utredning av miljökonsekvenser i statsbudgeten
(35.01.22)

256 Paloheimo: Om anvisande av anslag för främjad avfallshantering
(35.11.62)

257 Perho-Santala m.fl.: Om bibehållande av den grundläggande undervisningen i odontologi vid Åbo universitet
(29.10)

258 Polvi m.fl.: Om anvisande av anslag som bidrag till kommuner för inkomstbortfall på grund av skattereformen
(26.97.34)

259 Polvi: Om anvisande av anslag för höjd återbäring av bilskatten till invalider
(28.99.61)

260 Polvi m.fl.: Om anvisande av anslag till Savolax-Karelen vägdistrikt för höjda anslag för basväghållning
(31.24.21)

261 Polvi m.fl.: Om anvisande av anslag för en omfartsväg i Idensalmi
(31.24.77)

262 Polvi m.fl.: Om anvisande av anslag för lönegrundad sysselsättning
(34.06)

263 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en tullstation i Vartius
(34.06.77)

264 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en partikelaccelerator
(29.01.21)

265 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett projekt med att utveckla handeln och produktionen inom den mekaniska träförädlingsindustrin i Kajanaland
(32.52.24)

266 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ökade skogsförbättringsmedel
(30.86.44)

267 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för effektivisering av fiskeriodlingsanstalten i Hakasuo
(30.38.21)

268 Polvinen: Om anvisande av anslag för grundförbättring av Komulanlampi landsväg i Sotkamo
(31.24.77)

269 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för spårbyte på sträckan Kontiomäki—Murtomäki i Paltamo
(31.58.62)

270 Polvinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett triangelspår i Matkala i Paltamo i Kontiomäki
(31.58.62)

271 Puhakka m.fl.: Om anvisande av anslag för grupper som förmedlar information i anknytning till europeiska integrationen
(23.27.51)

272 Pulliainen: Om anvisande av anslag till Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys ry för arrangerande av Iijokisoutu
(29.98)

273 Pulliainen: Om anvisande av anslag för försök med en ny typ av produktions- och boendegemenskaper på landsbygden
(35.01.22)

274 Pulliainen: Om anvisande av anslag till anläggnings- och underhållsbidrag för gårdar som bedriver naturhushållning
(30.33)

275 Pulliainen: Om anvisande av anslag för utveckling av fiskerihushållningen i Ule träsk
(30.36.77)

276 Pulliainen: Om anvisande av anslag för bevarande av gamla husdjursraser
(30.70.21)

277 Pykäläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för kvinnoforskning
(29.88)

278 Pykäläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för skådespelarutbildning för döva
(29.90.31)

279 Pykäläinen m.fl.: Om anvisande av anslag till de synskadades bibliotek för materialframställning och postkostnader
(29.94.29)

280 Pykäläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för förvärv av Repovesi naturskyddsområde
(35.30.87)

281 Rajamäki m.fl.: Om överföring av anslag från samarbete med närliggande områden till utveckling av landskapen
(24.50.61)

282 Rajamäki: Om anvisande av anslag för ett grundvattensprojekt i Leppävirta
(30.85.77)

283 Rajamäki: Om anvisande av anslag för en stomlinje för vattenförsörjningen i Puurtila (30.85.77)

284 Rajamäki: Om anvisande av anslag för en vattentäkt i Jaakonharju i Rautalampi (30.85.77)

285 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för anläggande av en vägsträcka mellan Varkaus och Jorois på riksväg 5 (31.24.77)

286 Rajamäki: Om anvisande av anslag för en gång- och cykelväg längs Kangaslammivägen i Varkaus (31.24.21)

287 Rajamäki: Om anvisande av anslag för slutförande av vägarbetet i Maarianvaara (31.24.21)

288 Rajamäki: Om anvisande av anslag för gång- och cykelvägar i Muuruvesi och Juankoski (31.24.21)

289 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av banan Pieksämäki—Varkaus (31.58.62)

290 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för invasivvård av kranskärlssjukdomar (33.32.30)

291 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för bättre vårdmöjligheter för hjärtsjuka barn (33.32.30)

292 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av avloppsreningsverket i Varkaus (35.25.31)

293 Rask m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av Paattio planskilda korsning i Kemi (31.24.77)

294 Rask m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av Veitsiluoto Oy:s kraftverk i Kemi och Kemijärvi (32.55.40)

295 Rask m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av Bottenhavets nationalpark (35.30.22)

296 Rask m.fl.: Om anvisande av anslag för utvecklad användning av Kemi älv för rekreation (30.85.22)

297 Rauramo m.fl.: Om anvisande av anslag för främjande av Finlands internationella trafikförbindelser (31)

298 Renko m.fl.: Om anvisande av anslag för stödjande av STETE (Finlands kommitté för främjande av säkerhet i Europa) (24.99.50)

299 Renko m.fl.: Om anvisande av anslag för transportservice för gravt handikappade (33.32.30)

300 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för stödjande av Ylä-Savon instituutti (29.88)

301 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för en tillbyggnad till Statens räddningsinstitut och för inventarieanskaffningar (26.80.21)

302 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för sanering av skolcentret i Karttula (29.43.34)

303 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för sanering av Kiuruvesi skolcentrum (29.43.34)

304 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för en tillbyggnad för Timola lågstadieskola i Leppävirta (29.43.34)

305 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för sanering av skolcentret i Nilsä kyrkby (29.43.34)

306 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för sanering av internatet i Pielavesi kyrkby (29.43.34)

307 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för grundande av Järvi-Suomen vihertietokeskus i Juankoski (35.01.22)

308 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för sanering av Rutakko lågstadieskola i Sonkäjärvi (29.43.34)

309 Riihijärvi: Om anvisande av anslag till förbättring av riksväg 5 vid Lapinlax (31.24.77)

310 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för byggande av Idensalmi omfartsväg (31.24.77)

311 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för grundförbättring av landsvägen mellan Viitanie-mi och Norra Karelens gräns (31.24.77)

312 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för elektrifiering av huvudbanan på sträckan Idensalmi—Kontiomäki (31.58.62)

313 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för istandsättning av banavsnittet Idensalmi—Ylivieska på sträckan Idensalmi—Pyhäsalmi (31.58.62)

314 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för byggande av en simhall i Lapinlax (26.97.43)

315 Riihijärvi: Om anvisande av anslag för byggande av Marjomäki—Kuusimäki—Parkatti matarvattenvattenledning i Idensalmi (30.85.77)

316 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av Syvinkisalmi bro (31.24.77)

317 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av en passagerarterminal vid Tammerfors-Birkala flygplats (31.92)

318 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag till avlöningsutgifter föranledda av sysselsättningen (34.06.02)

319 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för utgifter föranledda av lönegarantisystemet (34.99.50)

320 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för stödande av arbetslösas hobbyverksamhet (29.96.30)

321 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för istandsättning av avstjälningsplatsen för problemavfall i Lempäälä (35.25.77)

322 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag till Pensionstagarnas Centralförbund rf för ett kulturevenemang (29.90)

323 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för stödande av musikevenemanget Sata-Häme Soi (29.90)

324 T. Roos: Om anvisande av anslag för stödande av evenemanget Vanhan kirjallisuuden päivät i Vammala (29.90)

325 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för stödande av musikinstitutens verksamhet (29.90)

326 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för handikappades kulturvecka (29.90)

327 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av landsväg 2594 på sträckan Suodenniemi—Kilvakkala (31.24.77)

328 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av en vägförbindelse på sträckan Vammala—Vesilahti—riksväg 3 (31.24.77)

329 T. Roos: Om anvisande av anslag för byggande av en gång- och cykelbana i Palviala i Vammala (31.24.77)

330 T. Roos: Om anvisande av anslag för en elektrifieringsplan för banan Tammerfors—Björneborg/Raumo (31.58.62)

331 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag för stödande av veteranorganisationerna i Satakunta (33.92)

332 T. Roos m.fl.: Om anvisande av anslag till Pensionstagarnas Centralförbund för väntjänstutbildning (33.92)

333 Rossi m.fl.: Om anvisande av anslag till avlöningsutgifter för vissa tjänster vid Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets anläggning i Äyskoski i Tervo (30.38.21)

334 Ryyänänen m.fl.: Om anvisande av anslag för apparatanskaffnings- och personalutgifter vid A. I. Virtanen-institutet vid Kuopio universitet (29.10.21)

335 Rätty m.fl.: Om anvisande av anslag för bevarande och upprustning av Väinö Linna-rutten (29.96.30)

336 Rönholm m.fl.: Om ändring av grunderna för beviljande av statsandelar till kommunerna (26.97.31)

337 Rönholm: Om anvisande av anslag för stödande av musikfestspelen i Nådendal (29.90)

338 Rönholm: Om anvisande av anslag för muddring av Nådendal-farleden (31.30.77)

339 Röntynen m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Ylä-Savon Instituutti (29.88)

340 Röntynen m.fl.: Om anvisande av anslag för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (34.06.62)

341 Saapunki m.fl.: Om anvisande av anslag för renovering av idrottsanläggningar (29.98)

342 Saapunki m.fl.: Om höjning av de beräknade intäkterna av tippningens och penninglotteriets vinstmedel
(29.98)

343 Saastamoinen m.fl.: Om anvisande av anslag för översiktlig planering av Savolaxbanan
(31.58.62)

344 Savolainen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av riksväg 3 till motorväg på sträckan Tavastehus—Kulju
(31.24.77)

345 Savolainen: Om anvisande av anslag för förvärfv av en gammakniv för Helsingfors universitets centralsjukhus
(33.32.31)

346 Seivästö m.fl.: Om anvisande av anslag till Åbo universitet för en utredning kring nynazism
(29.88.50)

347 Skinnari m.fl.: Om anvisande av anslag för evenemanget Lahden Sävel
(29.90)

348 Skinnari m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av landsväg 295 (Levanto—Koski i Tavastehus län)
(31.24.21)

349 Skinnari m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av en bro i Käkisalmi i Asikkala
(31.24.77)

350 Skinnari m.fl.: Om anvisande av anslag för markförvärfv för Päijänne nationalpark
(35.30.87)

351 Stenius-Kaukonen m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av färdhastigheten på huvudbanan Helsingfors—Tammerfors
(31.58.62)

352 Stenius-Kaukonen: Om anvisande av anslag för husbyggnadsarbeten inom naturskyddsområden
(35.30.74)

353 Stenius-Kaukonen m.fl.: Om anvisande av anslag för vård och upprustning av naturskyddsområden
(35.30.87)

354 Suhonen m.fl.: Om minskning av anslaget för egentligt utvecklingssamarbete
(24.30.66)

355 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för utvidgning av rätten till återbäring på bilskatt till hjärt- och astmapatienter
(28.99.61)

356 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för budgetbaserad utvidgning av invaliders rätt till återbäring på bilskatten
(28.99.61)

357 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ökning av anslagen för basväghållning av allmänna vägar
(31.24.21)

358 Suhonen: Om anvisande av anslag för ombeläggning av bygdeväg 12317 i Heinäsuo
(31.24.31)

359 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsatt grundreparation av landsväg 1821 på sträckan runt Kakskerta sjö
(31.24.21)

360 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ökning av anslagen för utvecklande av vägnätet
(31.24.77)

361 Suhonen: Om anvisande av anslag för sänkning av resekostnaderna inom busstrafiken
(31.57.61)

362 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ökning av anslagen för statsjärnvägarnas banhållning
(31.58.62)

363 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ersättning av läkarordinerade vitamin- och spårämnespreparat genom sjukförsäkringen
(33.18.60)

364 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för budgetbaserad höjning av det extra fronttillägget
(33.21.52)

365 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för budgetbaserad höjning av frontveteranpensionerna
(33.21.52)

366 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för bättre sociala förmåner för krigsänkor
(33.23)

367 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för effektivare rehabilitering av ålderstigna krigsinvalidier
(33.22.50)

368 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag som statsunderstöd till veteranorganisationer
(27.99.50)

369 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för tryggnad av barndagvården
(33.32.30)

370 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för effektivare vård av cancersjuka barn
(33.32.30)

371 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för lönekostnader i syfte att effektivisera arbetskraftspolitiken
(34.06.02)

372 Suhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för avhjälpande av bostadsbristen i Åboregionen (35.45.60)

373 Suhonen: Om anvisande av anslag till räntestöd för skuldyngda bostadslåntagare (35.45.55)

374 Suhonen: Om anvisande av anslag till stöd för Håll Skärgården Ren rf (35.11.61)

375 Taina m.fl.: Om anvisande av anslag för en professur i kommunalekonomi vid Tammerfors universitet (29.10.21)

376 Taina m.fl.: Om anvisande av anslag för förlängning av motorvägen från Tavastehus till Kulju (31.24.77)

377 Tennilä: Om anvisande av anslag för utveckling av vägnätet i Lapplands län (31.24.77)

378 Tennilä: Om anvisande av anslag för planering av en järnvägsförbindelse från Kello-selkä i Salla till Kantalahti i Murmansk (31.58.62)

379 Tennilä: Om anvisande av anslag för geologiska forskningsanstaltens provborrningar i Lappland (32.40.21)

380 Tennilä: Om anvisande av anslag för ett torvkraftverk i Kemi (32.55.40)

381 Tennilä: Om anvisande av anslag för Veitsiluoto Oy för byggande av ett kraftverk vid fabriken i Kemijärvi (32.55.40)

382 Tennilä: Om anvisande av anslag för ett sagoland för barn i samband med Jyllandet (32.51.49)

383 Tennilä: Om anvisande av anslag för förpliktelssysselsättning (34.06)

384 Tennilä: Om anvisande av anslag för ökade investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte inom de svåraste arbetslöshetsområdena (34.06.62)

385 Tiuri m.fl.: Om ändring av grunderna för fördelning av sysselsättningsanslagen (34.06)

386 Toivonen m.fl.: Om anvisande av anslag till statsandel för teatrarna (29.90.31)

387 Tykkyläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för allmänbildande läroanstalters anläggningskostnader i Kuopio län (29.43.34)

388 Tykkyläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av riksväg 5 på sträckan Hiltulanlahti—Vehmasmäki (31.24.77)

389 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Lieksan Vaskiviikot (29.90)

390 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag till norra Karelen vägdistrikt för vissa vägprojekt (31.24.77)

391 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsatt trafik med nattsälltaget Joensuu—Helsingfors—Uleåborg (31.57.61)

392 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av banavsnittet Nurmes—Kontiomäki (31.58.62)

393 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för upprustning av järnvägen Niirala—Onkamo (31.58.62)

394 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för finansiering av ett investeringsprogram för Enso-Gutzeits fabrik i Pankakoski (32.50.88)

395 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av Koli nationalpark (35.30.74)

396 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för grundande av Koli informationscenter (35.30.22)

397 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för vattenförsörjningen inom de planlagda områdena Loma-Koli och Purnulahti (30.85.77)

398 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för centraliserad vattenförsörjning inom områdena Loma-Koli och Koli by (30.85.77)

399 Ukkola: Om anvisande av anslag för höjt extra fronttillägg (33.21.52)

400 Wahlström m.fl.: Om anvisande av anslag för FN:s program för social utveckling (24.30.66)

401 Vanhanen m.fl.: Om anvisande av anslag till Finlands FN-förbund för information (24.99.50)

402 Vanhanen: Om anvisande av anslag till Nylands vägdistrikt för trafiksäkerhetsregleringar i Klövskog
(31.24.77)

403 Vanhanen m.fl.: Om anvisande av anslag för läkarhelikopterverksamheten i Nyland
(33.01.21)

404 Varpasuo m.fl.: Om anvisande av anslag för uppteckning av lottatraditionen
(29.69.53)

405 Varpasuo m.fl.: Om ändring av grunderna för fördelning av kommunernas statsandelar
(26.97)

406 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag högskolornas löneutgifter
(29.19.01)

407 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för yrkesinriktad vuxenutbildning vid särskilda yrkesläroanstalter
(29.69.33)

408 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för höjda barnbidrag
(33.15.52)

409 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för bibehållande av sjukförsäkringens läkemedelsersättningar på nuvarande nivå
(33.18.60)

410 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering för frontveteraner
(33.22.59)

411 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för bibehållande av social- och hälsovårdstjänsterna på nuvarande nivå
(33.32.30)

412 Westerlund m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Suomen Syöpäinstituutin Säätiö
(33.92)

413 Vihriälä m.fl.: Om anvisande av anslag för grundreparation av bobollsplaner
(29.98)

414 Vihriälä: Om anvisande av anslag för rensning av Ahvenjoki å
(30.85.77)

415 Viljamaa m.fl.: Om anvisande av anslag till Mellersta Finlands vatten- och miljödistrikt för reparation och utbyggnad av det regionala laboratoriet
(35.25.74)

416 Viljanen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av en planskild korsning i Nummela och förbättring av Vichtisvägen
(31.24.77)

417 Virrankoski: Om anvisande av anslag till Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura ry för lokalförvärv
(29.98)

418 Vistbacka: Om anvisande av anslag till kostnaderna för efterskänkning av hushållens skulder
(28.87.89)

419 Vistbacka: Om anvisande av anslag för byggande av Ullavan yläaste
(29.43.34)

420 Vistbacka: Om anvisande av anslag för restaurering av sjöarna Patananjärvi och Räytinginjärvi
(35.25.77)

421 Vistbacka: Om anvisande av anslag för anläggande av fisktrappor vid kraftverken i Pyhäjoki älv
(30.36.77)

422 Vistbacka: Om anvisande av anslag för basväghållning av allmänna vägar
(31.24.21)

423 Vistbacka: Om anvisande av anslag för grundreparation av landsväg 752 på sträckan Perho—Salamajärvi
(31.24.21)

424 Vistbacka: Om anvisande av anslag för grundförbättring av bygdevägen Välikylä—Koukkula
(31.24.21)

425 Vistbacka: Om anvisande av anslag för utveckling av vägnätet
(31.24.77)

426 Vistbacka: Om anvisande av anslag för grundförbättring av Kivarivägen i Pudasjärvi
(31.24.21)

427 Vistbacka: Om anvisande av anslag för Statsjärnvägarnas banhållning
(31.58.62)

428 Vistbacka: Om anvisande av anslag för ökade investeringar i utveckling av banhållningen
(31.58.62)

429 Vistbacka: Om anvisande av anslag för utveckling av järnvägsnätet i Sydösterbotten
(31.58.62)

430 Vistbacka: Om anvisande av anslag för anläggningskostnaderna för det planerade kraftverket i Vetil
(32.55.40)

431 Vistbacka: Om anvisande av anslag för betalning av underleverantörernas tillgodohavanden som kan jämföras med löner vid konkurs
(34.99)

432 Vistbacka: Om anvisande av anslag till stöd för detaljhandeln i glesbygderna
(32.61.40)

433 Vistbacka: Om anvisande av anslag till stöd för återvinningscentralen i Seli
(35.11.62)

434 Vuorensola m.fl.: Om anvisande av anslag för verksamheten vid den riksomfattande utvecklingscentralen för gjuteribranschen
(29.65.30)

435 Vuorensola m.fl.: Om anvisande av anslag för underhåll av Leninmuseet
(29.93.52)

436 Vähäkangas m.fl.: Om anvisande av anslag för ökad bostadsproduktion och renoveringar
(35.45.60)

437 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för upprustning av den s.k. Salpalinjens befästningsverk till ett turistobjekt
(29.93.52)

438 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för utplantering av naturliga finska fiskbestånd i kustvattnen längs östra Finska viken
(30.36.45)

439 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för rensning av Pappilansalmi vid inloppet till Lupinlahti
(35.25.77)

440 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för planering av en fortsatt utbyggnad av riksväg 7 vid Tervasaari i Fredrikshamn
(31.24.77)

441 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för planering av en grundförbättring av riksväg 15 på sträckan Kouvola—Kotka
(31.24.77)

442 Vähänäkki m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av Pessankoski bro på sträckan Kuusaanniemi—Voikkaa
(31.24.77)

443 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för planering av en förbättring av stamväg 61 på sträckan Veckelax—Luumäki
(31.24.77)

444 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för en gång- och cykelväg vid landsväg 3582 Tavastila—Ylänummi
(31.24.21)

445 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för grundförbättring av bygdevägen mellan Suur-Miehikkälä och Pitkälampi
(31.24.21)

446 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för en bilbesiktningstation i Anjalankoski
(31.40)

447 Vähänäkki: Om anvisande av anslag för andra byggnadsfasen av en rutt- och gästhamn på Fagerö i Pyttis
(31.32.30)

ALLMÄN MOTIVERING

Enligt utskottets förslag uppgår utgiftsstaten till 193 458 799 000 mark och inkomststaten till 193 461 475 000 mark. Budgeten visar således ett överskott på 2 676 000 mark. Utgifternas slutsumma är således 5 471 933 000 mark större än i regeringens proposition och inkomsternas slutsumma 5 463 858 000 mark större än i propositionen.

Skillnaderna mellan inkomsterna i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen mk	Utskottet mk
Avd. 11	100 922 700 000	102 847 700 000
Avd. 12	18 147 688 000	17 936 546 000
Avd. 13	3 853 006 000	3 853 006 000
Avd. 15	65 074 223 000	68 824 223 000
Totalt	187 997 617 000	193 461 475 000

Skillnaderna mellan utgifterna i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen mk	Utskottet mk
Ht. 21	22 650 000	23 780 000
Ht. 22	241 157 000	241 157 000
Ht. 23	158 348 000	162 162 000
Ht. 24	3 063 013 000	3 094 528 000
Ht. 25	2 256 475 000	2 337 027 000
Ht. 26	9 999 010 000	10 338 826 000
Ht. 27	8 275 942 000	8 483 146 000
Ht. 28	29 025 882 000	29 177 828 000
Ht. 29	25 938 000 000	26 531 991 000
Ht. 30	9 626 269 000	11 453 144 000
Ht. 31	8 016 210 000	8 093 647 000
Ht. 32	5 125 713 000	5 180 401 000
Ht. 33	51 245 460 000	53 020 962 000
Ht. 34	8 994 403 000	9 231 148 000
Ht. 35	4 168 439 000	4 185 757 000
Ht. 36	21 829 895 000	21 903 295 000
Totalt	187 986 866 000	193 458 799 000

Det har av flera orsaker varit nödvändigt att justera budgetpropositionen för 1994 till väsentliga delar sedan den avläts till riksdagen. De

flesta justeringarna har gjorts på löne- och omkostnadsmomenten samt statsandelsmomenten med anledning av förhandlingsresultatet beträffande statens tjänste- och arbetskollektivavtal samt det kommunala allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet. Dessa ändringar i anslagen, som sammantaget uppgår till omkring 2,5 mrd mark, anges under respektive moment med uttrycket "med anledning av arbetsmarknadsupp-
görelserna".

För att påskynda och förstärka en ekonomisk uppgång som skall få ner arbetslösheten beslöt regeringen i början av december om vissa skatte- och familjepolitiska åtgärder. Inkomstskatteskalen skall 1994 inflationsjusteras med två procentenheter och låneskatten sänkas med en procentenhet vid inkomster mellan 100 000 och 150 000 mk. Vidare införs ett förvärvs-inkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Mervärdesskattereformen träder i kraft den 1 juni 1994. För att lindra konsekvenserna av reformen vidtas vissa regleringar ända till slutet av 1995, som kommer att sänka skatteintäkterna med 450 milj. mk under hela övergångsperioden om ett och ett halvt år. Barnbidragen ökar med 150 milj. mk. Under budgetbehandlingen har barnbidragsmomentet sammantaget ökat med 495 milj. mk.

Som ett led i stimulanspaketet beslöt regeringen i skyndsam ordning bereda vissa åtgärder som gynnar investeringar och sysselsättning. Under budgetbehandlingen har regeringen varit tvungen att skriva upp arbetslöshetssiffrorna för 1994. Konsekvenserna av ovan nämnda, direkt genomförbara ändringar är att underskottet i statsekonomin ökar 1994. De av regeringen beslutade åtgärderna rubbar den statsekonomiska balansen med 2—3 mrd mark netto. Det stora underskottet i statsekonomin begränsar den finanspolitiska rörelsefriheten avsevärt. Statsskulden hade fram till slutet av november 1993 stigit till omkring 267 mrd mark. Skulden fortsätter att

öka 1994 för att i slutet av året uppgå till omkring 340 mrd mark.

De krisdrabbade institutionerna på finansmarknaden har inverkat på budgeten för 1994. Regeringen såg sig tvungen att mitt under budgetbehandlingen i riksdagen komma med en proposition om en budgetlag som gick ut på att trygga deponenternas fordringar i andelslag som bedriver sparkasseverksamhet.

Regeringens proposition med förslag till lag om marknadsföringsfonden för lantbruksprodukter röstades att vila i riksdagen, vilket krävde ett tillägg på 1,8 mrd mark både på utgifts- och inkomstsidan i budgeten. Regeringen avlät över huvud taget inte propositioner om vissa budgetlagar som fanns inskrivna i budgetpropositionen, t.ex. propositionen med förslag till lag om organisationer för främjande av privat skogsbruk, och drog in den redan avlåtna propositionen med förslag till lag om skatt på alkoholdrycker. Riksdagen har fortfarande proposition nr 143 med förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen under behandling. Lagen avsågs vara en budgetlag.

Regeringen har låtit bli att föreslå vissa budgetbeslut som beror av olika lagar eller också har förslagen varit bristfälligt underbyggda. I 6 § lagen om regional utveckling förutsätts att statsbudgeten för de olika förvaltningsområdena anger anslag som kan användas till att främja uppnåendet av de regionala utvecklingsmålen och fullföljandet av de regionutvecklingsprogram som uppgörs för att nå dessa mål. Utskottet påpekar att dessa regionutvecklingspengar avser de anslag som finns i tablå 7 i budgetens allmänna motivering. Förvaltningsutskottet anser i sitt betänkande FvUB 20 om förslaget till lag om regional utveckling att också ersättningen

för tidningsdistribution på landsbygden under trafikministeriets förvaltningsområde (mom. 31.55.42) bör räknas till de anslag som avses i 6 § 1 mom. Vidare bör bidrag för projekt som främjar miljövården i skärgården (35.11.61) enligt 12 § lagen om främjande av skärgårdens utveckling räknas till regionutvecklingspengar enligt ovan nämnda betänkande. Enligt samma tolkning räknas även anslagen för stödande av miljövården i skärgården och fjällen under moment 35.11.61 till dessa anslag.

Regeringen har inte heller föreslagit att det i samband med budgeten skall fattas ett beslut enligt 5 § 2 mom. lagen om Forststyrelsen om att statens jordegendom under 1994 skall användas som bytesobjekt vid förvärv av skyddsområden. Till denna del hänvisar utskottet till sitt uttalande om kapitel 30.95. Statsutskottet har begärt en proposition om balansering av lantbruksproduktionen av regeringen. Ett beslut om detta ingår i motiveringen till kapitel 30.33.

Statsutskottet påpekar att regeringen har avlåtit en hel del lagförslag som anknyter till statsbudgeten i ett ganska sent skede och att inte minst ändringsförslagen har kommit i sista minuten. Utskottet finner det oskäligt att riksdagen ofta har den kortaste behandlingstiden till förfogande för de propositioner som krävt de längsta förhandlingarna i regeringen. Om propositionerna med budgetlagförslag avläts till riksdagen i tid kunde även riksdagen behandla budgeten grundligare. Därför vill statsutskottet påminna regeringen om 69 § 1 mom. regeringsformen, som förutsätter att regeringens proposition med förslag till statsbudget tillsammans med övriga propositioner som har samband med den skall avlåtas till riksdagen i god tid före finansårets början.

I det följande redogör utskottet i detalj för de ändringar det föreslår i propositionen. Förslagen innefattar en motiveringsdel som bara ingår i utskottets betänkande och en beslutsdel som tas in i den budget som riksdagen publicerar. När

något annat inte sägs föreslår utskottet att propositionen skall godkännas utan ändringar, till de delar ett beslut av riksdagen behövs och att förslagen i budgetmotionerna skall förkastas.

DETALJMOTIVERING

Minskning av personalutgifterna

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna stryks punkten Minskning av personalutgifterna i detaljmotiveringen och den text som hör ihop med den.

Början av detaljmotiveringen får följande lydelse:

Minskning av personalutgifterna

(Utesl.)

UTGIFTER

Huvudtitel 21

REPUBLIKENS PRESIDENT

01. Republikens President

01. *Presidentens arvode och representationsanslag*

Med anledning av att riksdagen har godkänt regeringens proposition med förslag till lag om gottgörelsen till republikens president, vilket inte har beaktats i budgetpropositionen, ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 340 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 390 000 mk. Anslaget får användas för utgifter enligt lagen om gottgörelsen till republikens president (/93).

02. Republikens Presidents kansli

01. *Avlöningar (förslagsanslag)*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 580 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 14 900 000 mk.

Antalet anställda får motsvara högst 57 årverken.

27. *Utgifter för pensionerad president (förslagsanslag)*

Med anledning av att Republikens president Mauno Koivisto pensioneras 1.3.1994 tas momentet med i budgeten och beviljas 210 000 mark under det nya momentet.

Momentet får följande rubrik och motivering:

27. *Utgifter för pensionerad president (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 210 000 mk. Anslaget får användas för utgifter för den pensionerade presidenten Mauno Koivistos personal och arbetsrum samt byråutgifter.

Huvudtitel 22

RIKSDAGEN

02. Riksdagens kansli

10. (22.02.10 och 13) *Byggnaders drift* (förlagsanslag)

Med stöd av erhållen utredning minskas momentet med 95 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 985 000 mk. Anslaget får användas för utgifter som föranleds av användningen och reparationer av riksdagens fastigheter.

70. *Anskaffning av inventarier* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av erhållen utredning minskas momentet med 450 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 140 000 mk. Anslaget får även användas för anskaffningsutgifterna för inventarier vilkas värde är ringa.

99. Riksdagens övriga utgifter

21. *Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna*

Med stöd av erhållen utredning ökas momentet med 545 000 mark för att riksdagsgrupperna skall få bättre förutsättningar för internationell verksamhet räknat från 1.8.1994.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 15 849 000 mk. Anslaget får användas för avlönande av sekreterare och annan kanslipersonal som behövs för gruppernas verksamhet samt för övriga utgifter som föranleds av gruppernas verksamhet.

Huvudtitel 23 STATSRÅDET

01. Statsrådet

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 748 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 15 558 000 mk.

Antalet anställda får uppgå till högst 41, varav 18 får vara medlemmar av statsrådet och 23 specialmedarbetare.

02. Statsrådets kansli

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 202 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 24 988 000 mk.

Antalet anställda får motsvara högst 134 årsverken.

29. *Övriga konsumtionsutgifter* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 189 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 078 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av vissa utgifter av arvodesnatur samt för avlönande av personal motsvarande högst två årsverken.

03. Justitiekanslersämbetet

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 497 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 327 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

99. Statsrådets övriga utgifter

25. *J. V. Snellmans samlade verk* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 88 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 836 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av det fortsatta projektet rörande utgivningen av J. V. Snellmans samlade verk och till betalning av de utgifter som redaktionen för verken har samt för smärre anskaffningar av utrustning. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst nio årsverken.

26. *Finlands förvaltningshistoria* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 90 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 864 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av skrivandet och tryckandet av Finlands förvaltningshistoria och utgifter för den kommitté som övervakar arbetet samt för smärre anskaffningar av utrustning. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Utrikesförvaltningen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 27 811 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 737 915 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av de understöd som beviljas honorära konsulter samt till betalning av de utgifter som föranleds av Finlands Utrikeshandelsförbunds handelssekreterares verksamhet vid beskickningarna.

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Utskottet upprepar sitt uttalande i samband med budgeten för 1993, nämligen att Finlands utvecklingssamarbetsprojekt bör beakta miljökonsekvenserna av projekten samt ta hänsyn till de mänskliga rättigheterna, kvinnornas jämställda ställning, demokratins tillstånd och befolkningspolitiken i mottagarlandet. Finland bör dessutom eftersträva en rättvis handel med utvecklingsländerna.

66. (24.30.22, 50 och 66) *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas punkt 7 i dispositionsplanen med 2 762 000 mark.

Därtill minskas punkt 5 i dispositionsplanen med 15 000 000 mark och punkt 9 ökas med 14 800 000 mark.

Momentets slutsumma ökar med sammanlagt 2 562 000 mark.

Statsutskottet förutsätter att utrikesministeriet genom transfereringar av andra utgifter för utvecklingssamarbete ökar anslaget till medborgarorganisationer för 1994 med åtminstone 5 miljoner

mark. Därigenom når utgifterna för medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete upp till den budgeterade nivån för 1993, dvs. ca 125 miljoner mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras första meningen i fjärde stycket i motiveringen till momentet enligt följande: "Räntestöds krediter får 1994 beviljas så att de krediter som beviljas 1987—1994 sammanlagt uppgår till högst 3 500 000 000 mk, och så att krediter som beviljats 1994 åsamkar utgifter om högst 220 milj. mk efter 1994."

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 301 364 000 mk.

(Andra och tredje stycket såsom i regeringens proposition)

Räntestöds krediter får 1994 beviljas så, att de krediter som beviljas 1987—1994 sammanlagt uppgår till högst 3 500 000 000 mk, och så att krediter som beviljats 1994 åsamkar utgifter om högst 220 milj. mk efter 1994. För de krediter som beviljats 1987—1994 får räntestöd betalas för den tid för vilken ränta skall betalas enligt de kreditvillkor som utrikesministeriet godkännt.

(Styckena 5—7 såsom i regeringens proposition)

Dispositionsplan:	mk
1. Multilateralt utvecklingssamarbete	255 000 000
2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och områden	578 802 000
3. Utvecklingssamarbete som inte fördelats på olika länder	34 500 000
4. Utvecklingskrediter	15 000 000
5. Räntestöd	140 000 000
6. Humanitärt bistånd	127 000 000
7. Bistandsplanering och stödfunktioner	28 162 000
8. Avdelningens för utvecklingssamarbete information	3 100 000
9. Understöd till medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete, volontärkårerna och information om utvecklingssamarbetet	119 800 000
Sammanlagt	1 301 364 000

(Styckena 8—11 såsom i regeringens proposition)

40. Industriellt utvecklingssamarbete

50. *Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab* (förslagsanslag)

Med anledning av att det första lånet för Finnfund togs upp 1991 ändras den första meningen i andra stycket i motiveringen till momentet med stöd av en utredning från finansministeriet enligt följande: "Räntestöd får betalas i fråga om de lån om högst 100 000 000 mk per år som bolaget tagit under 1991—1994."

Momentet får följande lydelse:

(Första stycket såsom i regeringens proposition)

Räntestöd får betalas i fråga om de lån om högst 100 000 000 mk per år som bolaget tagit under 1991—1994. Räntestödet får högst motsvara skillnaden mellan de räntekostnader som uppbärs för dessa lån och en ränta om 2 %.

(Tredje stycket och dispositionsplanen såsom i regeringens proposition)

50. Samarbete med central- och östeuropeiska länder

61. (24.50.61 och 68) *Samarbete med närliggande områden och de baltiska länderna* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 73 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 25 073 000 mk. Anslaget får inom områden som är belägna nära Finland och i de baltiska länderna användas till utredningar, undersökningar, beredning och genomförande av projekt som förbättrar förutsättningarna på områden såsom utbildning, kultur, utveckling av förvaltningen, social- och hälsovård, trafik och telekommunikation, miljövård, säkerhet i fråga om kärnkraftverk, utnyttjande av naturresurser, energiförsörjning, livsmedelsförsörjning och handel, till finansiering av teknisk hjälp och experthjälp samt till understöd för de baltiska ländernas beskickningar i Helsingfors. Anslaget får även användas till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till den tidigare nämnda verksamheten samt till avlöning av personal som motsvarar högst fem årsverken

i tidsbundet arbetsavtalsförhållande för sakkunniguppgifter.

99. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

02. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 785 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 19 245 000 mk. Anslaget får i enlighet med de grunder som finansministeriet fastställt användas till betalning av avlöningsutgifterna och pensionsavgiften för specialsakkunniga i arbetsavtalsförhållande och tillfälliga specialsakkunniga för skötseln av ärenden som hör till olika ministeriers verksamhetsområden vilka sänts utomlands och för de biträden som ställts till deras disposition samt för civilpersonal som sänds till FN:s och KSSE:s fredsbevarande operationer. Anslaget får användas till avlöning av personal som motsvarar högst 32 årsverken. Den fredsbevarande personalen ingår inte i antalet.

26. *Forsknings- och utvecklingsverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 84 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 958 000 mk. Anslaget får användas till betalning av konsumtionsutgifter för ett forskningsprojekt som rör metoder för övervakning och konstaterande av kemiska vapen, forskningsmaterial, utgifter för avlöning av personal och för pensionsavgift, till konsumtionsutgifter för det övervakningsseismologiska projektet och utgifter för sådan forskningsverksamhet inklusive forskningsstipendier vars målsättning gagnar Finlands nedrustningspolitik och frågorna om mänskliga rättigheter och vilken bedrivs under utrikesministeriets omedelbara övervakning samt till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i IAEA:s stödprogram för utvecklande av övervakningsmetoder och i stödprogrammet för ett kärnvapenfritt Ukraina. Anslaget får användas till avlöning av personal som motsvarar högst nio årsverken.

50. *Vissa statsunderstöd*

Momentet ökas med 200 000 mark under punkten "Den finländska kommittén för europeisk säkerhet" i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 4 095 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till de sammanslutningar som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Skolinternatstiftelsen r.s.	1 000 000
Finlands FN-förbund rf	1 000 000
Finlands Flyktinghjälp rf	820 000
Den finländska kommittén för europeisk säkerhet	500 000
FN:s barnhjälp i Finland UNICEF rf	220 000
Finska Riksföreningen för FN:s Utvecklingsfond för Kvinnor rf	160 000
Väestöliitto ry för åtgärder i anslutning till förberedelserna för 1994 års internationella befolknings- och utvecklingskonferens	150 000
FRK:s bekantgörande av internationell humanitär rätt och Genève-konventionerna i Finland	245 000
Sammanlagt	4 095 000

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Eftersom regeringens proposition nr 143 med förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen fortfarande behandlas av riksdagen ändras motiveringen till huvudtiteln.

Motiveringen till huvudtiteln får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1994 motsvara högst 7 216 årsverken, och räknat från 1.9.1994 högst 7 275 (utesl.) årsverken. Inom förvaltningsområdet får dessutom i anslutning till reformen av underrätterna som genomfördes 1.12.1993 finnas personal som motsvarar 30 årsverken och för att klara anhopningen av arbeten personal som motsvarar 50 årsverken.

01. Justitieministeriet

01. Avlöningar (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 102 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 77 851 000 mk. Antalet anställda får utgöra högst 389 årsverken.

10. De högsta domstolarna

21. (25.10.01, delvis och 29, delvis) Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 583 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 29 983 000 mk.

22. (25.10.01, delvis och 29, delvis) Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 013 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 37 913 000 mk.

20. Hovrätterna

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 7 875 000 mark.

Riksdagen har ändrat regeringens proposition med förslag till lag om hovrätterna och vissa lagar som har samband med den så mycket att den planerade organisationsändringen i praktiken kan införas först 1.5.1994. Därför ändras datumet i motiveringen till momentet från 1.3.1994 till 1.5.1994.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 143 875 000 mk.

Vid hovrätterna kan 1.5.1994 inrättas 20 tjänster som hovrättslagman (A 29) under förutsättning att samtidigt indras 20 tjänster som hovrättsråd hlk. som divisionsordförande (A 29) och 1.1.1994 2 tjänster som extraordinarie hovrättsråd llk. (A 26).

25. Länsrätterna

21. (25.25.01 och 29) Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 5 446 000 mark.

Eftersom regeringens proposition nr 143 med förslag till lagstiftning om revidering av systemet med sökande av ändring i beskattningen fortfarande behandlas i riksdagen minskas momentet med 700 000 mark och ändras motiveringen till momentet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 87 196 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

(Tredje stycket utesl.)

30. Tingsrätterna**01. Avlöningar (förslagsanslag)**

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 24 424 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 386 258 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

40. Specialdomstolarna**21. (25.40.01 och 29) Omkostnader (reservationsanslag 2 år)**

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 5 749 000 mark.

Eftersom regeringens proposition nr 143 med förslag till lagstiftning om revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen fortfarande behandlas i riksdagen, ökas momentet med 616 000 mark och ändras motiveringen till momentet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 76 590 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

Vid omsättningsskatterätten kan 1.1.1994 in-
dras två skatterättssekreterartjänster (A 21)
(utesl.).

46. Åklagarämbetena**01. Avlöningar (förslagsanslag)**

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 282 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 26 659 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

21. Omkostnader för Lahtis stadsfiskalsämbete (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 82 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 082 000 mk.

47. Exekutionsverken**21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)**

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 5 969 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 167 519 000 mk.

50. Fångårdsväsendet**21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)**

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 19 627 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 628 827 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

50. Statsunderstöd för Kriminalvårdsföreningen för uppgifter som grundar sig på lagstiftning (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 815 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 45 520 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd som beviljas Kriminalvårdsföreningen för kostnader som föranleds av skötseln av de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. lagen om statsunderstöd för kriminalvårdsarbete (31/75).

51. Statsunderstöd för annat kriminalvårdsarbete

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 230 000 mark under punkten Statsunderstöd för Kriminalvårdsföreningens avlöningsutgifter i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 693 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd som beviljas Kriminalvårdsföreningen för kostnader som föranleds av skötseln av de uppgifter som avses i 3 § 2 mom. lagen om statsunderstöd för kriminalvårdsarbete (31/75). Av anslaget får användas högst 130 000 mk till betalning av understöd till Kriminalvårdsföreningen för utgifter för amorteringar på lån och för andra krediter och högst 700 000 mk till annat kriminalvårdsarbete.

Dispositionsplan:	mk
Statsunderstöd för Kriminalvårdsföreningens avlöningsutgifter	4 485 000
Statsunderstöd för Kriminalvårdsföreningens övriga utgifter	2 508 000
Statsunderstöd för annat kriminalvårdsarbete (högst)	700 000
Sammanlagt	7 693 000

74. *Nybyggnader och renoveringar* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 73 000 mark under punkten Vissa mindre nybyggnads- och renoveringsarbeten i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 30 833 000 mk. Anslaget får även användas till utredningar och planer som behövs för effektivisering av byggnadsproduktionen samt för utbildning av personal som avlönats med projektanslag.

Projekt	Dispositionsplan:		Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
	Nytto- areal m ²	1000 mk	mk/m ²			
(Punkt 1 såsom i regeringens proposition)						
2. Vissa mindre nybyggnads- och renove- ringsarbeten						15 233 000
(Punkterna 3—6 såsom i regeringens proposition)						
					Sammanlagt	30 833 000

75. *Nybyggnader och renoveringar vilka utförs som arbete i öppen anstalt* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 145 000 mark under

punkten Restaurerings- och andra byggnadsarbeten på Sveaborg i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 43 745 000 mk.

Byggnadsarbete	Dispositionsplan:		Beviljat mk	Beviljas mk
1. Restaurerings- och andra byggnadsarbeten på Sveaborg			194 100 000	11 645 000
(Punkterna 2—10 såsom i regeringens proposition)				
			Sammanlagt	43 745 000

60. Vissa verk

21. (25.60.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 507 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 14 652 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av stipendier.

70. Val

21. *Valutgifter* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 9 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 119 009 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av val som förrättas i enlighet med lagen om val av republikens president (1076/91),

lagen om riksdagsmannaval (391/69), kommunala vallagen (361/72) och lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/87) samt av sammanställningen och databehandlingen av valresultaten och till betalning av avlöningsutgifterna för ett årsverke i anslutning till valförberedelserna.

99. Övriga utgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde

26. Internationellt samarbete (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 165 000 mark.

Eftersom Finland inte behöver betala för FN:s 9:e kriminalpolitiska världskongress 1994 minskas momentet på grundval av en utredning från finansministeriet med 460 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 705 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för översättning och granskning av EG:s regelverk och EG:s domstolsavgöranden liksom till betalning av utgifter för handledningen för lagberedningen i samband med EES-avtalets ikraftträdande samt till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer, Finlands betalningsandelar, utgifter för resor, representation och mötesarrangemang i anslutning till det internationella samarbetet, utgifter för översättning och publicering av författningar som hör till justitieministeriets förvaltningsområde samt till betalning av utgifter som föranleds av samarbete med de östeuropeiska länderna. Anslaget får användas till avlönande av personal som motsvarar högst sex årsverken.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Inrikesministeriet

21. (26.01.21, 99.25 och 99.26, delvis) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 166 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 106 817 000 mk.

05. Länsstyrelserna

21. (26.05.21 och 99.26, delvis) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 10 419 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 408 189 000 mk. Av anslaget får 1 480 000 mk användas för delegationen för sameärenden och byrån för samiska språket, dessa enheter får också använda inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten till att betala sina utgifter.

06. Registerförvaltningen

21. (26.06.21 och 28) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 554 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 114 076 000 mk.

75. Polisväsendet

Medborgarna anser att den allmänna säkerheten försämrats under den senaste tiden. Som

en konsekvent följd av detta prioriterar de säkerhetsuppgifterna i samhället mycket högt. Enligt statsutskottets uppfattning bör denna prioritering också komma till synes i statsbudgeten. Inbesparingarna som fördelats jämnt över alla huvudtitlar i budgeten uppfyller inte denna prioritering och eftersom besparingarna ensidigt drabbar personalutgifterna slår de speciellt hårt mot de områden — t.ex. polisväsendet — där personalutgifternas andel är stor. Sparlinjen beaktar inte heller i tillräckligt hög grad anslagens utgångsnivå inom dessa sektorer.

Brottsligheten drabbar allt vidare medborgarkretsar och i synnerhet den professionella brottsligheten håller på att öka snabbt. Den ekonomiska nyttan av de minskade anslagen för polisen är med stor sannolikhet mindre än de ekonomiska förluster som föranleds härav.

Enligt vad utskottet erfarit har polisen för närvarande inte några stadganden för prioritering av uppgifterna. Ändå måste polisen redan nu när omständigheterna så kräver i praktiken ställa uppgifter i angelägenhetsordning. De minskade personalutgifterna inom polisen innebär att fältverksamheten minskar och att den koncentreras enbart på att upprätthålla basberedskap. För närvarande måste polisen också svara för sådana uppgifter som faller sig naturligare för någon annan myndighet. Utskottet finner det angeläget att polisens uppgifter minskas så att den bättre kan koncentrera sig på att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt på brottsbekämpning.

I synnerhet övervakningen av östtrafiken och bekämpningen av östbrottsligheten, inklusive narkotikaimporten, förutsätter att personalresurserna inriktas och används regionalt ändamålsenligt.

Utskottet förutsätter att samarbetet mellan polisen, tullverket och gränsbe-

vakningsväsendet ytterligare ökas i syfte att effektivisera deras verksamhet och

att inbördes utbyte av information mellan myndigheterna och smidigt utnyttjande av registren möjliggörs.

Utskottet förutsätter att regeringen för att förhindra den ogynnsamma utvecklingen av brottsligheten vid behov vidtar snabba åtgärder för att säkerställa polisens ekonomiska verksamhetsbetingelser.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 137 761 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 576 779 000 mk.

80. Räddningsförvaltningen

21. (26.80.21 och 99.26, delvis) *Omkostnader för utbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 885 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 53 624 000 mk. Av anslaget får högst 1 330 000 mk användas för sänkning av priserna för företagsekonomiska prestationer för avgiftsbelagd utbildning.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

90. Gränsbevakningsväsendet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 45 031 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 864 062 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av anskaffningsutgifterna för maskiner, anordningar och materiel vars värde uppgår till högst 5 000 000 mk och till betalning av utgifter för grundlig renovering och nybyggnad av byggnader, konstruktioner och fastigheter, när kostnadsförslaget för projektet är under 1 000 000 mk.

97. Understöd åt kommuner och den regionala utvecklingen

31. *Allmänna statsandelar till kommunerna* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 138 000 000 mark. Ökningen föranleds av att nedsättningen av den allmänna statsandelen minskar från 559 miljoner mark till 421 miljoner mark med anledning av en justering i lagen om ändring av lagen om statsandelar till kommunerna.

Utskottet konstaterar att en ny 11 § har fogats till lagen om regional utveckling under utskottsbehandlingen. Enligt den får kommunerna allmän statsandel för de uppgifter som med stöd av lagen övergår till förbunden på landskapsnivå. Enligt erhållen utredning uppgår de kostnader som kommunerna åsamkas av dessa uppgifter till minst 25 miljoner mark enligt 1993 års nivå i det skede då förbunden på landskapsnivå fungerar som regionala utvecklingsmyndigheter i hela landet. Med stöd av 11 § i sagda lag anser utskottet att dessa kostnader 1994 bör betalas från detta moment.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 783 000 000 mk. Anslaget får användas till allmänna statsandelar till kommunerna enligt 8 § lagen om statsandelar till kommunerna (688/92).

43. *Landskapsutvecklingspengar* (reservationsanslag 2 år)

Till följd av 1993 års femte tilläggsbudget och erhållen utredning ändras momentets motivering så att anslaget under momentet också får användas för betalning av utgifter som föranleds av euroarktiskt regionalt samarbete om Barents hav.

Det regionala utvecklingsbidraget ändras 1994 till landskapsutvecklingspengar. Utskottet anser det vara ändamålsenligt att de regionala utvecklingsmyndigheterna i tillämpliga delar skall kunna disponera landskapsutvecklingspengarna enligt grunder som statsrådet fastställer för samma ändamål som det regionala utvecklingsbidraget.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 75 000 000 mk. Anslaget får på grunder som fastställs av statsrådet användas till betalning av utgifter enligt 6 § lagen om regional utveckling samt till betalning av utgifter som föranleds av Barents euroarktiska regionala samarbete.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Försvarsministeriet

21. (27.01.01, 21, 29 och 70) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 325 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 47 190 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

10. (27.12, 14, 25, 27 och 99, delvis) Försvarsmakten

16. (27.25.16) *Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 500 000 mark. Dessutom ändras momentets motivering så att 2 408 500 000 mk av anslaget får användas till betalning av utgifter för tidigare beviljade beställningsfullmakter.

Utskottet konstaterar att det nästan totala stoppet i fråga om inhemska materielanskaffningar för lantstridskrafterna innebär avstannad utveckling av lantstridskrafternas materiella beredskap och arbetslöshet inom den inhemska försvarsmaterielindustrin. Företagen i branschen skall upprätthålla kapacitet för kristider, kunnande och produktionsförmåga, något som förutsätter vissa årliga beställningar av den huvudsakliga kunden. Den export av försvarsmateriel som behövs som motvikt till de få inhemska beställningarna har i sin tur försvårats av en alltför sträng tillståndspraxis. Utskottet anser det vara angeläget att regeringen inom de gränser som de internationella överenskommelserna tillåter så snart som möjligt undanröjer hindren för export av försvarsmateriel för att verksam-

hetsbetingelserna för den inhemska försvarsmaterielindustrin skall kunna tryggas.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 038 500 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt annan materiel, utrustning och skyddsrum för anläggningar till försvarsmakten så att 2 408 500 000 mk av anslaget får användas till betalning av utgifter för tidigare beviljade beställningsfullmakter, 572 000 000 mk till utgifter för ändringar i index och valutakurser i anslutning till leveransavtal som ingåtts med stöd av tidigare beviljade beställningsfullmakter, 15 000 000 mk till produktions- och underhållsutgifter för ammunitionslaboratoriet samt 3 000 000 mk till betalning av utgifter som föranleds av projektpersonalens pensioner. Anslaget får användas till avlönande av projektpersonal motsvarande högst 203 årsverken.

(Andra och tredje stycket såsom i regeringens proposition)

21. (27.12.01, 21 och 29, 14.02, 20, 21, 22 och 23, 25.24, 27.10 och 13, 99.02 och 51) *Försvarsmaktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 203 799 000 mark.

För att långvariga anskaffnings-, underhålls- och reparationsavtal skall kunna ingås och för att anslagen skall kunna periodiseras fogas till slutet av momentets motivering på basis av en utredning från finansministeriet meningen: "Under 1994 får långfristiga avtal om användning och underhåll av rustningen ingås inom ramen för anslaget så att de fram till utgången av 1995 åsamkar staten utgifter om 345 000 000 mk och fram till slutet av 1996 utgifter om 425 000 000 mk."

Utskottet uppmärksammar de effekter som den stora minskningen av försvarsmaktens omkostnader har haft på personalen och härigenom

på upprätthållandet av beredskapen, utbildningen samt underhållet av materiel och underhållet på truppförbandsnivå. Utskottet anser det vara viktigt att regeringen redan 1995 återställer anslagen för försvarsmaktens omkostnader till den nivå som försvarsberedskapen kräver. Samtidigt bör beslutanderätten i fråga om anslagens allokering för olika ändamål i stor utsträckning överföras till regional nivå och lokalnivå.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 174 879 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av avlöningsutgifter för arbetshandikappade, utgifter för militär utbildning för kadetter, institutofficerselever, beväringar, reservister och musikelever samt utländska elever som får utbildning i Finland, till betalning av resekostnader för deltagarna i försvarskurser, till betalning av ersättningar till personer som deltar i frivilliga övningar i enlighet med värnpliktslagen samt till betalning av ersättningar motsvarande reservövningsersättningar för kvinnor som deltar i frivilliga utbildningskurser inom försvarsutbildningen, till utgifter för tidigare beviljade beställningsfullmakter, till index- och valutakursavgifter, till utgifter för användning

och underhåll av materiel, till utgifter som föranleds av användningen av fastigheter och till utgifter för reparation och underhåll av byggnader, militärområden och -anläggningar samt till betalning av utgifter som föranleds av flygfälts- och flygtrafiktjänster. För tidigare beviljade beställningsfullmakter föranleds 1994 betalningar om 541 000 000 mk. Under 1994 får långfristiga avtal om användning och underhåll av materiel inom ramen för anslaget ingås så att de fram till utgången av 1995 får åsamka staten utgifter om 345 000 000 mk och fram till utgången av 1996 utgifter om 425 000 000 mk.

74. (27.27.74, 75 och 77) *Nybyggnader och ombyggnadsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 440 000 mark under dispositionsplanens punkt 6. Smärre arbeten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 166 140 000 mk. Anslaget får användas även till byggnadsutgifter som föranleds av grundlig förbättring av försvarsförvaltningens byggnader och fastigheter samt till anskaffning av försvarsmateriel och till byggande i anslutning till utvecklande av försvarssystemen.

Dispositionsplan:

Projekt	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
	Nyttototal areal m ²	1000 mk mk/m ²		
(Punkterna 1—5 såsom i regeringens proposition)				
6. Smärre arbeten				37 640 000
(Punkterna 7—9 såsom i regeringens proposition)				
			Sammanlagt	166 140 000

30. Internationell fredsbevarande verksamhet

21. (27.30.21 och 22) *Omkostnader för FN:s och KSSE:s fredsbevarande verksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 140 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 39 820 000 mk. Anslaget får användas till betalning av löner och det nationella dagtraktamentet till militärobservatörerna, till betalning av beredskapsstyrkans avlö-

nings-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings-, förvaltnings- och övriga konsumtionsutgifter och utgifter för nordiska FN-kurser samt till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för den finska övervakningsstyrkan i Libanon och Finlands representant på Cypern. Antalet anställda som med anslaget avlönats i uppgifter av bestående natur får motsvara högst 68 årsverken.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Med anledning av att regeringens proposition nr 143 med förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen ännu är under behandling i riksdagen, har de ändringar som föranleds av denna lagstiftning uteslutits i huvudtitelns motivering samt under momenten 28.18.21 och 28.40.21.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får år 1994 motsvara högst 15 470 årsverken (*utesl.*)

01. Finansministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 890 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 102 940 000 mk.

03. Statens ekonomiska forskningscentral

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 648 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet fogas till momentets motivering en mening om årsverkna inom den avgiftsbelagda verksamheten. När budgeten bereddes infördes meningen av misstag i momentets förklaring.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 18 588 000 mk. Årsverkna för den avgiftsbelagda verksamheten ingår inte i årsverkna för förvaltningsområdet.

05. Statskontoret

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 356 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 142 456 000 mk.

22. Omkostnader för företagshälsovården (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 012 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 9 962 000 mk.

07. Pensioner

06. Extra pensioner (förslagsanslag)

Statsutskottet konstaterar att även pension till republikens president i enlighet med regeringens proposition nr 254 räknat från 1.3.1994 betalas av anslaget under momentet.

07. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Enligt propositionen justeras i momentets motivering regleringen av vissa bolags ägarbas 1993 retroaktivt. Enligt en utredning från finansministeriet skall momentets motivering ändras så att den retroaktiva effekten slopas.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 135 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av ersättningar åt Kommunernas pensionsförsäkring för pensionsarrangemang som med stöd av olika lagar vidtagits i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner och åt pensionskassan Eläkekassa Maa för den ökning av pensionsutgifterna som föranleds av att även den tid som den pensionsberättigade verkat i kolonisations-

uppgifter beaktas i den pension som pensionskassan beviljar. Anslaget får dessutom användas till betalning av ersättningar åt bolagen Nokia Telecommunication Oy, Vapo Oy, Vammass Oy, Lapua Oy och Suomen Malmi Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner. Belastningen åsamkas av att personal som varit i Televas tjänst 31.8.1976, i Statens bränslecentralers tjänst 31.12.1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst 31.12.1990 samt i geologiska forskningscentralens tjänst 31.8.1990 förflyttats till ovan nämnda bolag. Ersättning betalas också till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare förflyttats före 1.1.1994 i samband med ovan nämnda bolags företagsköp eller motsvarande omorganisering av företags ägarförhållanden. Statskontoret får avtala att pensionsansvaren betalas som ett engångsbelopp som uträknats på försäkringsmatematiska grunder.

(Dispositionsplanen såsom i regeringens proposition)

10. Statens revisionsverk

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställs serna ökas momentet med 1 082 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 29 382 000 mk.

18. Skatteförvaltningen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställs serna ökas momentet med 52 362 000 mark.

Med hänvisning till huvudtitelns motivering minskas momentet med 16 000 mk, varvid bruttoutgifterna, övriga omkostnader och nettoutgifterna i momentets förklaring minskar med motsvarande belopp. Ändringen innebär även att överföringen av löneutgifterna för en person från moment 25.40.21 räknat från 1.12.1994 inte beaktas i anslaget.

Regeringens proposition nr 218 med förslag till lag om fordonsskatt på vissa fordon har blivit färdig först efter att budgetpropositionen avslutats. I budgetpropositionen har de beskattningskostnader som föranleds av denna skatt därför

inte kunnat beaktas till rätt belopp. På grund härav föreslår utskottet med stöd av en utredning från finansministeriet att momentet skall ökas med 20 000 000 mark. Bruttoutgifterna och övriga omkostnader i momentets förklaring ökas på motsvarande sätt.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 1 530 466 000 mk. Anslaget får även användas för rättegångskostnader i skatteärenden, kostnader för exekutiv auktion, dataöverföringsprovisioner som betalas till Postbanken och andra penninginrättningar samt för ersättning av kostnader för inbetalningar på och uttag från konto i Postbanken. Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter som föranleds av skatteklassificeringen samt för utgifter som föranleds av beskattningssuppgifter som överförs från bilregistercentralen.

40. Tullverket

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställs serna ökas momentet med 22 987 000 mark.

Med hänvisning till det som anförs i huvudtitelns motivering ökas momentet med 100 000 mk, vilket följer av att den i momentets förklaring nämnda överföringen av löneutgifterna för sju årsverken till moment 25.25.21 räknat från 1.12.1994 i detta skede inte genomförs.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 461 737 000 mk.

52. Statistikcentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställs serna ökas momentet med 4 898 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 156 598 000 mk.

60. Byggnadsförvaltningen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställs serna ökas momentet med 23 201 000 mark.

I budgetpropositionens motivering saknas utgifterna för annan fastighetsskötsel än den som hänförs till ämbetsverkshus. I andra stycket, första meningen i momentets motivering införs

en härav föranledd ändring med stöd av en utredning från finansministeriet.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 14 500 000 mark, på grund av att fastighetsskatten varit större än beräknat.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 53 301 000 mk. Hyresinkomsterna får användas till betalning av byggnadsförvaltningens andra omkostnader än de särskilda utgifterna för stadservice och den övriga avgiftsbelagda servicen.

De statliga ämbetsverkens och inrättningarnas, med undantag av statens affärsverk och de ämbetsverk och inrättningar som tidigare var budgetavhängiga affärsverk, utgifter för byggherre- och byggnadsverksamheten, övervakningen av byggnadsarbetena, *fastighetsskötselservice för andra lokaler än kontorslokaler*, sakkunnigservice, vaktmästar- och telefonservice och annan motsvarande service får uppgå till högst 390 000 000 mk. Ämbetsverken och inrättningarna betalar ingen avgift för dessa former av service. År 1994 kommer ämbetsverken fortfarande att använda sig av byggnadsförvaltningens hyresservice.

70. Statens utvecklingscentral

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 926 000 mark. Dessutom ändras momentets motivering så att högst 4 826 000 mk av anslaget får användas till prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 12 876 000 mk. Av anslaget får högst 4 826 000 mk användas till prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten.

87. Stabilisering av finansmarknaden

89. Stödande av bankverksamheten (reservationsanslag 3 år)

Riksdagen har redan tidigare under bankstödsmomentet godkänt bindande motiveringar med villkor för användning av momentet. Utskottet konstaterar att alla dessa motiveringar är i kraft också 1994.

Lagen om tryggnad av deponenternas fordringar i andelslag som bedriver sparkasseverksamhet, som baserar sig på regeringens proposition nr 267 och som avlåtits efter budgetpropositionen föranleder behov av ändringar i motiveringen. Med stöd av en utredning från finansministeriet föreslår utskottet ändringar under momentet som följer av ovan nämnda lag och andra ändringar som anses vara behövliga.

Utskottet konstaterar att den motivering som tidigare godkänts och som nu skall godkännas för användningen av bankstödsmomentet och de villkor som överensstämmer med motiveringen i tillämpliga delar också berör det nya 11 stycke som nu införs och som gäller användning av anslaget även för utgifter som följer av beslut som fattas med stöd av lagen om andelslag som bedriver sparkasseverksamhet.

Med hänvisning till sitt utlåtande nr 5 om regeringens proposition nr 267 finner statsutskottet det nödvändigt att alla ansvarsfrågor som i denna sak kan komma i fråga skall utredas, också genom oberoende specialrevision. Utskottet upprepar det som anfördes i utlåtandet.

Utskottet förutsätter att man i första hand skall utreda sparkassans och hela koncernledningens ansvar, i andra hand koncernens och sparkassans revisorers ansvar samt även finansministeriets ansvar i dess egenskap av övervakare av sparkasseverksamheten.

Utskottet förutsätter att staten tryggar stödets öppenhet genom att offentliggöra tillräckliga uppgifter om det utgivna stödets belopp och fördelning och stödets slutliga kostnadsverkningar samt i sinom tid ger statsutskottet en utredning om att de avgöranden som träffats har varit förmånligast ur samhällets synpunkt.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Vidare får anslaget användas till att teckna aktier i sådana bolag som avses i 1 § 5 mom. lagen om statens säkerhetsfond (379/92) och till andra aktieförvärv, till täckande av bolagens förluster samt till betalning av andra utgifter som föranleds av bolagen, *om ett ovan avsett bolag grundats för en bank där staten eller statens säkerhetsfond har bestämmanderätt. Dessa åtgärder får vidtas och förbindelse att vidta dem ingås så, att de under innevarande och senare år får*

förorsaka staten utgifter på högst 30 000 000 000 mk.

Statsrådet berättigas att överlåta aktier som *redan förvärvats och som skall förvärvas* med anslag under detta moment.

(Femte stycket såsom i regeringens proposition)

Samtidigt berättigas statsrådet att 1994 avstå från den regressrätt som ansluter sig till borgensförbindelser och garantier. Dessutom berättigas statsrådet att 1994 på villkor som det bestämmer ge återköpsförbindelser gällande sådana kapitalbevis och riskdebenturlån som depositionsbankerna har emitterat. Värdet av alla lån och kapitalplaceringar som inte är angivna i finska mark skall räknas enligt den medelkurs som Finlands Bank tillämpar när borgen ställs. Borgensförbindelser, garantier och andra förbindel-

ser som nämns här och i föregående stycke får ges så, att deras totala kapitalbelopp sammanräknat med (*utesl.*) förbindelser som givits under 1993 får uppgå till högst 35 000 000 000 mk eller sammanräknat med annat stöd som beviljas under detta moment och moment 28.87.51 i 1993 års första tilläggsbudget till ett kapitalbelopp på högst 60 000 000 000 mk.

(Styckena 7—10 såsom i regeringens proposition)

Anslaget under moment 28.87.51 i en tilläggsbudget för 1993 får även användas till betalning av utgifter om sammanlagt högst 1 300 000 000 mark som följer av statsrådets eller finansministeriets beslut med stöd av lagen om tryggnad av deponternas fordringar i andelslag som bedriver sparkasseverksamhet.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Konsekvenserna av sparåtgärderna för utbildningen. Utskottet konstaterar att det genomförts en hel rad reformer inom undervisningsministeriets förvaltningsområde som medger läroanstalterna betydligt större flexibilitet i hur de ordnar undervisningen och som gör det lättare att genomföra innehållsliga reformer. Som exempel kan nämnas det klasslösa gymnasiet, den nya timfördelningen i grundskolan och gymnasiet, de nya undervisningsplanerna som är under beredning och omstruktureringen av högskolorna. På grund av det svåra statsekonomiska läget har det dock samtidigt varit nödvändigt att ta till sparåtgärder som lett till ändringar på alla läroanstaltsnivåer. Enligt kalkyler som tillställts utskottet har budgetanslagen mellan 1992 och 1994 drabbats av besparingar så att omkring 1 400 miljoner mark har dragits av från den allmänbildande utbildningen, omkring 1 000 miljoner mark från yrkesutbildningen och omkring 800 miljoner mark från högskoleutbildningen. Någon heltäckande utredning om konsekvenserna av dessa sparåtgärder har inte gjorts.

Utskottet *förutsätter* att regeringen ser till att det görs en utredning på alla utbildningsnivåer om hur reformerna och sparåtgärderna har inverkat på utbildningens nivå, utbildningens tillgänglighet och organisering.

Samordningen av den vetenskapliga och teknologiska politiken. Kunskaper och kunnande kommer att spela en allt större roll för att Finland skall klara sig. Därför krävs det effektiva insatser för att gynna innovationer på det nationella planet. Högskoleundervisningen och primärforskningen inom olika vetenskapsområden intar en nyckelposition likaväl som tillämpad forskning och produktutveckling som får statligt stöd. Statens vetenskaps- och teknologiråd har nyligen beslutat om ökade medel för forskning och produktutveckling. Målet är en

BNP-andel om 2,7 procent år 1997, vilket betyder en ökning på inemot en fjärdedel jämfört med läget i dag.

Utskottet framhåller att resurserna för tillämpad forskning och framför allt produktutvecklingsstödet på senare år har ökat kontinuerligt medan högskolornas resurser redan under flera år har skurits i och med att anslagen för Finlands Akademi som finansierar högskoleforskningen har minskat. Detta har lett till en snedvridning som äventyrar innovationssystemet över hela linjen.

Vidare konstaterar utskottet att Finland samtidigt har gått med i flera stora internationella forskningsprogram som kräver allt effektivare funktion, allt större aktivitet och allt bättre samordning av de finländska forskningsenheterna för att kunna nyttiggöras.

Utskottet uppmärksammar att samarbetet mellan olika ministerier, forskningsinstitut och högskolor måste effektiviseras. Högskolorna och forskningsinstitutens enheter måste kunna konkurrera om finansieringen av forskningsprojekt. Också forskarna vid forskningsinstitutet skall i större utsträckning meddela undervisning.

Utskottet finner det problematiskt att i stort sett alla anslag under undervisningsministeriets huvudtitel har att göra med att utveckla kunskaper och kunnande. Med hänsyn till att sparåtgärderna drabbar huvudtiteln rätt hårt är det inte möjligt att plocka fram extra medel för högskolorna och Finlands Akademi utan att den övriga utbildningen äventyras. Extra medel måste anvisas utanför undervisningsministeriets ram.

Det är möjligt att anvisa medel för utveckling av ett nationellt innovationssystem antingen genom att högskoleväsendet, Finlands Akademi, statens olika forskningsinstitut och Teknologiska utvecklingscentralen får en egen ram, eller genom att undervisningsministeriets ram vidgas.

Utskottet förutsätter att högskolornas och Finlands Akademis resurser ökas senast från början av 1995 så att det ger garantier för att det nationella innovationssystemet kan fungera med beaktande av att målet är att höja forskningens och produktutvecklingens BNP-andel till den målsatta nivån 2,7 procent, antingen genom att högskoleväsendet, Finlands Akademi, statens olika forskningsinstitut och Teknologiska utvecklingscentralen får sin egen adekvata ram, eller genom att undervisningsministeriets ram utvidgas med extra resurser för ändamålet.

Utskottet understryker att det i de flesta länder är ett särskilt vetenskaps- och teknologiministerium eller en särskild minister som har hand om det nationella innovationssystemets funktion och samordningen av verksamheten.

Utskottet förutsätter en utredning av om det är ändamålsenligt att förstärka och samordna den vetenskapliga och den teknologiska politiken i Finland så att en medlem av statsrådet i framtiden har högskolorna, statens olika forskningsinstitut, Finlands Akademi och Teknologiska utvecklingscentralen som sitt ansvarsområde.

01. Undervisningsministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 830 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 1 384 000 mark. Ökningen beror på att riksdagen har godkänt en lag om ändring av lagen om fastighetsskatt (1084/93) i en sådan form att det nya operahuset inte kommer att vara befriat från fastighetsskatt 1994.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 88 307 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av understöd till försöks- och utvecklingsverksamhet.

02. Evangelisk-lutherska kyrkan

01. Avlöningar (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 676 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 11 179 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

05. Ortosxa kyrkosamfundet

01. Avlöningar (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 356 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 845 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

07. Utbildningsstyrelsen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 774 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 108 755 000 mk. Med 12 000 000 mk av anslaget stöds utvecklingen av läromaterial samt produktionen av audiovisuellt läromaterial och läromaterial med liten spridning, varav 1 500 000 mk för produktion av läromaterial på samiska språket.

08. Internationellt samarbete

21. Omkostnader för centret för internationellt personutbyte (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 342 000 mark.

I sista meningen i motiveringens förklaring konstateras att centret för internationellt personutbyte förbereder Finlands deltagande i bl.a. FORCE-programmet. Detta program avser att förbättra företagets konkurrenskraft och höja arbetstagarnas yrkesskicklighet genom ökad och bättre yrkesinriktad kompletterande utbildning i Europa. Enligt vad utskottet har erfärut har COMETT-centret varit förpliktat att sköta förberedelserna för FORCE-programmet, vilket utskottet finner ändamålsenligt. Därför omfattar utskottet inte det som konstateras om FORCE-programmet i förklaringen utan anser att programmets innehåll och målgrupper bör beaktas när beslut fattas om beredningsansvaret och förläggningen av nationella informationsenheter längre fram.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 322 000 mk. Av anslaget får 12 500 000 mk användas till betalning av stipendier och understöd som beviljas för internationellt personutbyte.

22. *Omkostnader för institutet för Ryssland och Östeuropa* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 138 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 400 000 mk. Av anslaget får högst 80 000 mk användas till publikations-, utbildnings- och dataserviceverksamhet.

25. *Internationellt kulturellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 73 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 44 664 000 mk. Anslaget får användas till utgifter, som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt kultursamarbete samt av verkställighet av kulturavtal och utbytesprogram. Av anslaget får understöd och stipendier som är avsedda för avlönings- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet som riktar sig till utlandet beviljas sådana samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet och gör Finland känt utomlands. Anslaget får dessutom användas till betalning av fastighetsskatt som föranleds av fastigheter som används för internationellt kultursamarbete samt till anställning för viss tid av ett antal anställda som motsvarar högst sju årsverken.

Högskoleundervisning och -forskning (Kapitlen 29.10, 11 och 19)

Omstruktureringen av högskoleväsendet. Utskottet konstaterar att omstruktureringen av högskoleväsendet bör fortsätta för att verksamheten skall kunna effektiviseras och medlen riktas på nytt. Utskottet finner det viktigt att högskoleväsendet och hela vetenskapssamhället tillsammans arbetar för att effektivisera undervisningen och forskningen och för att avskaffa onödiga överlappningar samt för att undervisningen skall få rätt inriktning och standarden kunna höjas.

Vad gäller de sparåtgärder som drabbar högskolorna hänvisar utskottet till det som sägs i den allmänna motiveringen till detta kapitel. Det som är särskilt oroväckande är att antalet unga

forskare förefaller att minska och att det har skurits i apparaturanslagen och biblioteksanslagen på ett sätt som äventyrar undervisningen och forskningen.

Utskottet konstaterar att statsrådets beslut den 18 juni 1993 om utveckling av utbildningen och forskningen vid högskolorna för 1991—1996 innebär att den odontologiska undervisningen skärs ner. Samtidigt godkände statsrådet ett uttalande om att en del av de resurser som därigenom frigörs kommer att användas för att säkerställa den framgångsrika forskningen och produktutvecklingen inom Åbo universitets odontologiska enhet och att möjligheterna till fortbildning och kompletterande utbildning inom området skall värnas. Utskottet anser att beslutet kräver att Åbo universitet anvisas adekvata resurser. Samtidigt godkände statsrådet ett uttalande om utveckling av Kuopio universitet. Enligt detta uttalande finner statsrådet det nödvändigt att förstärka universitetets nya nyckelområden som räknas upp i beslutet.

Utskottet förutsätter att de resurser som frigörs i enlighet med statsrådets beslut (18.6.1993) används för fortsatt effektiv odontologisk forskning och produktutveckling vid Åbo universitet. Därför bör även möjligheterna till fortbildning och kompletterande utbildning värnas i tillräcklig omfattning.

Utskottet förutsätter att de nya prioriteringsområdena vid Kuopio universitet förstärks i enlighet med statsrådets beslut (18.6.1993) och att de sparåtgärder som nämns i beslutet inte skall gälla den medicinska utbildningen vid Kuopio universitet.

Begränsningar i högskolornas personal. I budgeten anges den totala personalen inom vart och ett förvaltningsområde under budgetåret. Detta gäller också högskolornas personal.

Utskottet hänvisar till kulturutskottets utlåtande om att årsverkeskvoten inte spelar någon roll i dessa tider då anslagen skärs med hård hand. Utskottet konstaterar dock att högskolornas verksamhet skiljer sig från statsförvaltningen i övrigt och att personalkvoter inte lämpar sig för dem. Utskottet finner det nödvändigt att högskolorna så flexibelt som möjligt själva kan besluta hur anslagen bör inriktas förnuftigast antingen på personalutgifter eller andra utgifter.

Fastighetsförvaltningen. Statsrådet fattade den 25 november 1993 ett principbeslut om ökad avkastning och effektivare användning av den

del av statens egendom som är bunden i byggnader. Högskolorna har lyfts ut ur detta beslut så att statsrådet fattar ett beslut om förvaltningen av högskolornas byggnadsförmögenhet först när finanspolitiska ministerutskottet har behandlat beslutet om bolagisering av byggnadsförvaltningens tjänstefunktioner. Utskottet understryker att högskolorna själva bör få bestämma hur de använder sina lokaliteter för att garantera att de får fungera självständigt och flexibelt.

10. Högskolorna

21. (29.10.01, 20, 21 och 28) *Högskolornas omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 179 484 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 859 420 000 mk.

(Styckena 2—5 såsom i regeringens proposition)

11. Statens övningskolor

Läroarutbildningen. Enligt det åtgärdsprogram för omstrukturering av högskoleväsendet som statsrådet godkände den 18 juni 1993 skall högskolorna själva bestämma om arbetsfördelningen inom klassläroar- och baroträdgårdsläroarutbildningen samt om fördelningen av utbildningsansvaret mellan huvudskolor och filialskolor. Enligt beslutet skall filialskolorna bibehållas. Utskottet finner det viktigt att besluten om hur huvud- och filialskolorna inom de pedagogiska vetenskaperna skall dela ansvaret och bestämma utbildningens längd skall fattas med hänsyn till att filialskolorna skall kunna hålla en sådan nivå på elevintagningen att de kan fortsätta som högkvalitativa, starka undervisningsenheter.

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 8 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 213 200 000 mk. Antalet anställda får motsvara högst 891 årsverken.

19. Övriga högskoleutgifter

21. *Forsknings- och utvecklingsverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 850 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 27 826 000 mk. Anslaget får användas till utredningar och undersökningar om urvalet av studerande till högskolorna, grundutbildning, vidareutbildning och fortbildning samt den öppna högskolan, resultatstyrning, data- och annan administration, utvärdering av verksamheten och internationell verksamhet samt till utarbetande av informationsmaterial och genomförande av utvecklingsprojekt. Av anslaget får betalas löne- och arvodesutgifter, konsumtionsutgifter, stipendier och understöd till förläggare som sköter högskolornas läromaterialsproduktion, utgifter som föranleds av utländska lärare och forskare samt materialunderstöd till internationella samarbetsprojekt av understödsnatur. Anslaget får användas till avlöning av ett antal anställda som motsvarar 85 årsverken i uppgifter på viss tid.

23. *Anordnande av interimistisk baroträdgårdsläroarutbildning*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 451 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 11 375 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för den interimistiska baroträdgårdsläroarutbildning som anordnas vid sex utbildningsenheter. Anslaget får användas till avlöning av ett antal anställda som motsvarar högst 45 årsverken i uppgifter på viss tid.

26. *Vissa utgifter för läroarutbildning*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 700 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 17 595 000 mk. Anslaget får användas till utgifter för undantagsutbildning av lärare och läroarutbildningsenheter- nas vidareutbildning och fortbildning av lärare, till utgifter för utbildningen av lärare som fungerar som handledare vid auskultering, till utgifter för kurser för sverigefinska lärare och läroarstuderande och till utvecklande av samarbetet inom den finlandssvenska läroarutbildningen samt till undantagsutbildning för lärare inom hälso- och sjukvården. Anslaget får användas till avlöning av ett antal anställda som motsvarar 50 årsverken i uppgifter på viss tid.

27. *Högskolornas gemensamma ADB-verksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 60 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 12 450 000 mk. Anslaget får användas till utgifter för underhåll av högskolornas centraldatoranläggning samt till övriga utgifter för ADB-samarbetet och utvecklande av ADB-verksamheten. Anslaget får även användas till köp av aktier i ett aktiebolag som producerar dataservice för högskolor. Anslaget får användas till avlönande av ett antal anställda som motsvarar sex årsverken i uppgifter på viss tid.

39. Studiestöd

Riksdagen har godkänt regeringens proposition nr 226 med förslag till lag om studiestöd, som innebär att reformen av studiestödet till högskolestuderande kommer att utsträckas till studerande på mellanstadiet. Genom reformen kommer studiestödsförmånerna och grunderna för dem att förenhetligas. Utskottet omfattar kulturutskottets ställningstaganden i kulturutskottets betänkande (KuUB 25) och finner reformen positiv och viktig.

21. *Statens studiestödscentrals omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 122 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 609 000 mk.

22. *Omkostnader för besvärsmännen i studiestödsfrågor* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 38 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 906 000 mk.

42. Statens allmänbildande läroanstalter

Intresset för ryska har minskat i vårt land på senare år. Utskottet framhåller dock att inte minst affärslivet kommer att behöva fler experter i framtiden som kan ryska.

Dessutom kommer franska att behövas allt mer i vårt land och i internationella sammanhang oavsett om Finland går med i EG eller inte.

Med hänvisning till det ovanstående finner utskottet det viktigt att franska och ryska skolan får tryggade möjligheter att verka som högklassiga språkskolor. Utbildningsstyrelsen bör beakta skolornas speciella funktioner och särdrag när anslag fördelas.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 7 527 000 mark, varav 2 700 000 mark gäller punkten Vissa statliga läroanstalter i dispositionsplanen och 4 827 000 mark punkten Skolor för handikappade barn.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 143 227 000 mk. Anslaget får även användas för anordnande av skolskjuts för en elev eller för ersättning av kostnader som en elev har till följd av sin skolväg.

Dispositionsplan:	mk
Vissa statliga läroanstalter	38 600 000
Skolor för handikappade barn	104 627 000
Sammanlagt	143 227 000

43. Gymnasier, grundskolor och musikläroanstalter

Gymnasier. Riksdagen har godkänt en ändring av gymnasielagen, vilket innebär att Finland kan införa klasslösa gymnasier från och med läsåret 1994—1995. Utskottet menar att det är ett positivt drag att reformen i kombination med beslutet om den nya timindelningen ger gymnasieeleverna avsevärt bättre möjligheter att gå ut gymnasiet på mer flexibla villkor och att studera enligt sin egen inlärningsförmåga och intresseinriktning. Utskottet finner det viktigt att reformen inte bara ses som en möjlighet att spara pengar, utan att gymnasierna får tillräckligt stora resurser för att syftet med det klasslösa gymnasiet skall kunna realiseras.

Skolskjuts. Utskottet framhåller att kommunerna sedan ingången av 1993 inte längre har någon lagfäst skyldighet att ordna skolskjuts. Utskottet uttrycker sin oro över att kommunernas varierande praxis när det gäller skolskjuts kommer att leda till att samma villkor inte gäller för alla. Beroende på bostadsorten kan kostnaderna för skolskjuts bli relativt stora och inverkar därför i hög grad på barnfamiljernas ekonomiska situation. Därtill påpekar utskottet att också andra invånare i glesbygden än skolelever kommer att få stora svårigheter med kommunikationerna, om det inte ordnas skolskjuts.

Utskottet *förutsätter* att regeringen snabbt vidtar nödvändiga åtgärder för att göra skolskjutsen permanent.

Musikläroanstalter. Enligt vad utskottet har erfårit är en lagstiftning om musikläroanstalter

under beredning vid undervisningsministeriet. Utskottet snabbar på lagstiftningsreformen.

21. *Studentexamensnämndens utgifter* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 94 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 807 000 mk. Anslaget får användas till betalning av studentexamensnämndens löner, arvoden och andra utgifter. Anslaget får användas för avlönande av tidsbundet anställd personal motsvarande sammanlagt 13 årsverken.

25. *Utvecklande av den allmänbildande utbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 62 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 812 000 mk. Anslaget får användas för täckande av utgifter för försöks-, forsknings- och utvecklingsprojekt samt till betalning av understöd som beviljas. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande fem årsverken.

30. *Statsandel för gymnasieundervisningens driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 29 170 000 mark för statsandelar för driftskostnader. Utskottet framhåller att det genomsnittliga enhetspriset som används som kalkylerad grund för statsandelarna efter ändringen uppgår till ca 20 800 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 346 570 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får högst 11 000 000 mk användas till betalning av understöd som avses i 37 och 38 §§ finansieringslagen.

31. *Statsandel för grundskoleundervisningens driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 139 390 000 mark för statsandelar för driftskostnader. Utskottet framhåller vidare att det genomsnittliga priset per enhet som används som kalkylerad grund för statsandelen efter ändringen uppgår till ca 19 500 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 397 590 000 mk. Anslaget får användas till betalning av den i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) avsedda statsandelen

för grundskolan och till grundundervisningen i konst. Det enhetspris som används som grund för statsandelen för grundundervisning i konst är 7 mk per invånare. Av anslaget får högst 38 000 000 mk användas för det understöd enligt 38 § finansieringslagen som betalas till en kommun eller registrerad förening för täckande av de utgifter som föranleds av de finländska elevernas, på gränskommunernas samarbete baserade skolgång i Sverige, för stödundervisning för sådana elever i grundskolan och gymnasiet som har flyttat från Sverige och andra länder, för specialarrangemang för undervisning av invandrare, för försöksverksamhet och för modersmålsundervisning för elever med främmande modersmål samt för upprätthållande i grundskolan och gymnasiet av de språkkunskaper som finländska elever har tillägnat sig utomlands samt för betalning av motsvarande kostnader som uppkommit 1993.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

51. *Statsunderstöd för privat allmänbildande undervisning* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 550 000 mark, varav 400 000 mark under punkten Statsbidrag till Steiner-skolor i dispositionsplanen och 150 000 mark under punkten Statsunderstöd till utomlands verkssamma skolor.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 35 600 000 mk. Anslaget får användas för statsbidrag enligt 5 § lagen om Steiner-skola (417/77) och statsunderstöd enligt 5 § lagen om ändring av (/) lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81) (utesl.) samt för utgifter som föranleds av avtalet mellan Finland, Norge och Sverige om samarbete inom utlandsundervisningen.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

Dispositionsplan:	mk
Statsbidrag till Steiner-skolor	18 900 000
Statsunderstöd till skolor med främmande undervisningsspråk (högst)	7 150 000
Statsunderstöd till utomlands verkssamma skolor	6 450 000
Övriga understöd (högst)	3 100 000
Sammanlagt	35 600 000

52. *Statsandel för musikläroanstalternas driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörel-

serna ökas momentet med 4 200 000 mark, varav 3 200 000 mark under punkten Statsandel för grundundervisning i musik i dispositionsplanen och 1 000 000 mark under punkten Statsandel för yrkesundervisning i musik. Utskottet framhåller ytterligare att det genomsnittliga priset per enhet som används som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till 230 mark per undervisningstimme när det gäller grundundervisning i musik och till 280 mark när det gäller yrkesundervisning i musik.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 216 806 000 mk. Anslaget får användas för i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) avsedda statsandelar och statsunderstöd till musikinläroanstalter som ger grund- och yrkesundervisning i musik. Av anslaget får högst 9 000 000 mk användas för betalning av understöd enligt 37 § finansieringslagen och högst 806 000 mk för beviljande av statsunderstöd enligt prövning. Det timantal som skall användas som kalkylmässig grund för statsandelen är vid grundundervisning i musik högst 1 382 000 och vid yrkesundervisning i musik högst 200 000.

Yrkesutbildning

(Kapitlen 29.60, 65 och 66)

Utskottet framhåller att de besparingar som tas upp i förklaringen till motiveringen till huvudtiteln inte gäller specialyrkesläroanstalter.

60. Statliga yrkesläroanstalter

Övergång till kommunalt huvudmannaskap. Utskottet framhåller att yrkesutbildning för hörselskadade, sjöfartsutbildning och skogsmaskinutbildning relativt sällan ges av läroanstalter och att dessa utbildningsinriktningar därför har stor betydelse på riksnivå. Därför

förutsätter utskottet att det görs en utredning av den totala situationen innan yrkesutbildning med stor betydelse på riksnivå slutgiltigt flyttas över till kommunerna. Detta gäller i synnerhet specialyrkesläroanstalter, sjöfartsutbildning och skogsmaskinutbildning. Likaså är det skäl att omvärdera frågan om att dra in de filialer till de statliga läroan-

stalter i fråga om vilka förhandlingar om kommunalisering eller överföring till en samkommun pågår och slutförs under 1994.

Enligt vad utskottet har erfarit har personals pensionsförmåner varit ett problem när yrkesläroanstalter har fått kommunalt huvudmannaskap. Detta har bromsat upp kommunaliseringen. Utskottet snabbar på en lösning av de pensionsfrågor som ställer hinder i vägen för kommunalt huvudmannaskap för läroanstalter.

Läroanstalter som inte inbegrips i försöket med yrkeshögskolor. Enligt vad utskottet har erfarit har det blivit svårare att rekrytera studerande till och med till högklassiga läroanstalter som inte är med i försöket med yrkeshögskolor. Utskottet finner det viktigt att också dessa läroanstalter får tillräckligt stora resurser för att utveckla undervisningen och satsa på internationalisering för att de skall stå sig i konkurrensen.

21. (29.60.21 och 28) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 99 198 000 mark. Dessutom ändras slutet av tredje stycket i motiveringen. Ändringen innebär att högst 64 500 000 mark av anslaget får användas för att anställa elever vid statliga, kommunala och privata yrkesläroanstalter som praktikanter.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 33 800 000 mark. Ökningen beror på att övergången till kommunalt huvudmannaskap skjuts fram för tre statliga läroanstalter och på att Lapin ammatillinen oppilaitos inte övergår till kommunalt huvudmannaskap 1994. Detta medför också ändringar under momenten 12.29.42, 29.65.30 och 29.65.34.

Momentets slutsumma ökar med sammanlagt 132 998 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 465 732 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas för anordnande av skolskjuts för studerande, för ersättande av studerandenas kostnader för skolresan och för utbildningsersättningar till arbetsgivarna samt högst 64 500 000 mk för avlönande av studerande vid statliga, kommunala och privata yrkesläroanstalter som praktikanter.

(Styckena 4—6 såsom i regeringens proposition)

25. *Utvecklande av yrkesutbildning* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 185 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 14 185 000 mk. Anslaget får användas till betalning av planeringsutgifter, utgifter för inledande av verksamheten och omkostnader för internationaliseringen av yrkesläroanstalterna, försöken med yrkeshögskolor och andra nya projekt för utvecklande av

yrkesutbildningen samt till betalning av understöd. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande 19 årsverken.

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras punkt 11 i dispositionsplanen i motiveringen till momentet. Ordet "skollägenheter" byts ut mot "undervisningsgårdarnas". Samma ändring görs också i motiveringen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 136 600 000 mk.

Dispositionsplan:

Projekt	Nytto- areal m ²	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
		1000 mk	mk/m ²		
(Punkterna 1—10 såsom i regeringens proposition) ..					
11. <i>Undervisningsgårdarnas</i> mindre byggnadsprojekt och grundlig förbättring av skog					5 500 000
Sammanlagt					5 500 000
Sammanlagt					136 600 000

Sådana förbindelser som avses i 10 § lagen om statsbudgeten (423/88) och som gäller läroanstalter och *undervisningsgårdars* mindre byggnadsprojekt får år 1994 ingås så att de utgifter som föranleds efter 1994 är högst 15 000 000 mk.

87. *Anskaffning av fastigheter* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet behövs det 700 000 mark mer än budgeterat för ansvarsförbindelser för inlösning av fastigheten för det privata institutet Inarin opisto till staten. Ändringen tas med i motiveringen till momentet. Därtill ändras orden "skollägenheter och observationsskogars" till "undervisningsgårdars och undervisningsskogars".

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 350 000 mk. Av anslaget får 2 950 000 mk användas för ränteutgifter för den obetalda köpeskillingen för fastigheterna vid institutet för yrkesutbildningens förvaltningsområde, 5 400 000 mk för *ansvarsförbindelser* för inlösen av fastigheten vid det privata Inarin opisto till staten och 1 000 000 mk för arrangemang som gäller *undervisningsgårdars och undervisningsskogars* jordegendom.

65. Kommunal och privata yrkesläroanstalter

30. *Statsandel för kommunala yrkesläroanstalters driftkostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 42 610 000 mark för statsandelar för driftkostnader. Dessutom minskas momentet med 19 300 000 mark med hänvisning till motiveringen till moment 29.60.21, eftersom samkommunerna i Mellersta Österbotten och Rovaniemiregionen ännu inte kommer att inrättas och fyra statliga läroanstalter därför inte blir kommunala. Momentets slutsumma ökar följaktligen med 23 310 000 mark.

Utskottet framhåller ytterligare att det genomsnittliga enhetspriset som används som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till ca 35 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 011 810 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får 39 500 000 mk användas som understöd enligt 38 § lagen om finansiering av undervis-

nings- och kulturverksamhet för inledande av verksamheten, för yrkesutbildning för idrottsutövare, för täckande av kostnaderna för de finländska studerandena vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro, för läroanstalternas försöks- och utvecklingsverksamhet, för internationalisering av läroanstalterna och för ordnande av stödundervisning för utlänningar som bor i Finland. Av understödet får högst 8 000 000 mk användas för försök med yrkeshögskolor enligt det syfte som avses i 17 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (391/91).

34. (29.65.34 och 53) *Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkesläroanstalters anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)

Med hänvisning till motiveringen till moment 29.60.21 tas befogenheten i budgeten för 1993 att betala statsandel till Keski-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä för inlösningsavtal för Kokkolan terveydenhuolto-opilaitos på nytt med i budgeten för 1994, eftersom det kommunala huvudmannskapet har skjutits upp.

Momentet får följande lydelse:

(Första och andra stycket såsom i regeringens proposition)

År 1994 får statsandel för anläggningsprojekt beviljas så att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till sammanlagt högst 60 000 000 mk för projekt som finansieras under den tid de pågår och till sammanlagt högst 100 000 000 mk för efterfinansierade projekt enligt prisnivån i januari 1994. År 1994 får dessutom omfattningen av sådana anläggningsprojekt för vilka statsandel kommer att beviljas år 1995 eller därefter fastställas så att de uppskattade statsandelar som projekten föranleder uppgår till sammanlagt högst 300 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1994. *Utöver det ovanstående får Keski-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä i anknytning till övergången till kommunalt huvudmannskap beviljas en statsandel på sammanlagt 30 334 000 mk för 1994—1996 för inlösningsavtal för Kokkolan terveydenhuolto-opilaitos. Dessutom betalas ränta på den obetalda köpeskillingen.*

50. *Statsandel för privata yrkesläroanstalters driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 090 000 mark för statsandelar för driftskostnader. Utskottet framhåller vidare att det pris per enhet som används

som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till ca 30 600 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 209 290 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får 16 150 000 mk användas som understöd enligt 38 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för lärarutbildning, inledande av verksamheten, yrkesutbildning för idrottsutövare, produktion och anskaffning av program, läroanstalternas försöks- och utvecklingsverksamhet och internationalisering av läroanstalterna. Av understödet får högst 1 500 000 mk användas för försök med yrkeshögskolor enligt det syfte som avses i 17 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (391/91).

66. Läroavtalsutbildning

Enligt vad utskottet har erfarit har läroavtalsutbildningen ökat kraftigt i år. Riksdagen har dessutom antagit regeringens proposition nr 200 med förslag till lag om ändring av lagen om läroavtalsutbildning. Lagändringen syftar till att allt fler unga skall söka sig till läroavtalsutbildning. Utskottet hänvisar till kulturutskottets betänkande nr 22 och understryker att bättre villkor för de unga bör ha hög prioritet nästa år och att grundutbildningen för unga i form av läroavtalsutbildning därför bör byggas ut.

30. (29.66.27, 30 och 40) *Statsandel för läroavtalsutbildning* (förslagsanslag)

Enligt lagen om ändring av lagen om läroavtalsutbildning (/) skall de årliga totala kostnaderna för läroavtalsutbildningen slås fast i statsbudgeten. I förklaringen till motiveringen nämns bara målet för antalet läroavtal. Därför föreslår utskottet att beslutsdelen i motiveringen till momentet kompletteras med att det totala antalet läroavtal uppgår till 8 000.

Vidare förutsätter utskottet att regeringen vidtar effektiva åtgärder för att öka läroavtalsutbildningen och avger en proposition till riksdagen med förslag till större totalantal läroavtal, om det fastslagna totalantalet visar sig vara för litet.

Momentet får följande lydelse:

(Första stycket såsom i regeringens proposition)

Det totala antalet läroavtal 1994 uppgår till 8 000.

69. Vuxenutbildning

21. (29.69.10, delvis och 28) *Omkostnader för utbildningsförvaltningens institut* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 628 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 113 000 mk. Anslaget får användas till understöd för den avgiftsbelagda servicen vid institutet för yrkesutbildningens förvaltningsområde och Heinola kursinstitut. Den personal som anställs med anslaget under momentet ingår inte i maximitalet anställda under huvudtiteln.

22. (29.69.10, delvis) *Undervisningsväsendets personalutbildning* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 36 000 mark under punkten Personalens fortbildning i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 30 536 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för fortbildning av utbildningsförvaltningens personal och utbildning som ger lärare behörighet. Anslaget får användas till löneutgifter för ett antal anställda som motsvarar fem årsverken.

Dispositionsplan:	mk
Personalens fortbildning	20 036 000
Utbildning som ger lärare behörighet	10 500 000
Sammanlagt	30 536 000

25. (29.69.25 och 26, delvis) *Utvecklande av vuxenutbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 100 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 14 650 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings- och utvecklingsprojekt inom den yrkesinriktade och allmänbildande vuxenutbildningen. Anslaget får användas till löneutgifter för ett antal anställda som motsvarar högst 10 årsverken.

30. *Statsandel för medborgarinstitutets driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 7 420 000 mark för

statsandelar för driftskostnader. Utskottet framhåller vidare att det genomsnittliga priset per enhet som används som grund för statsandelen uppgår till ca 300 mark per undervisningstimme.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 342 020 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får högst 4 000 000 mk användas till understöd enligt lagens 37 och 38 §§. De kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är 2 000 000.

33. (29.69.26, delvis och 33) *Yrkesinriktad vuxenutbildning*

På grundval av erhållen utredning ändras momentet till reservationsanslag för 2 år.

Utskottet har utrett finansieringen av den yrkesinriktade vuxenutbildningen. Utskottet har beslutat stödja regeringens förslag som bl.a. går ut på att precisera arbetsfördelningen mellan utbildnings- och arbetsförvaltningen, att överlappningar mellan olika anslag för samma ändamål inom utbildningsförvaltningen avvecklas och att de särskilda anslagen för grundutbildning avsätts på normalt sätt. Utskottet menar att särskilda yrkesläroanstalter på så sätt har bättre möjligheter att få större bidrag. Momentet minskas därför med 10 000 000 mark som i stället tas med under moment 29.69.51.

Enligt budgetpropositionen ingår en överföring på 200 miljoner mark till arbetsministeriets förvaltningsområde i anslaget. Enligt vad utskottet har erfarit köper länsstyrelserna och arbetsförvaltningen utbildning för olika typer av studerande och av olika typer av läroanstalter. Utskottet påpekar dock att också arbetsförvaltningen bör omvärdera den köpta utbildningen i den rådande arbetslöshetssituationen. Utskottet hänvisar i detta sammanhang till motiveringen till moment 34.06.51 och poängterar att utbildningsmyndigheterna och arbetsförvaltningen bör samarbeta om koordineringen och verkställigheten av ömt undervisning.

Utskottet framhåller att utbildning i år har kunnat köpas hos olika läroanstalter, till exempel sommaruniversitet, folkhögskolor och medborgarinstitut tack vare den praxis som utbildningsmyndigheterna har tillämpat. Utskottet finner det viktigt att fördelningen av den köpta utbildningen mellan elevgrupper och läroanstalter följs upp 1994.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras första stycket i motiveringen till

momentet för att anslaget skall få användas för yrkesexamen. Vidare kompletteras det som sägs om specialundervisning i sista meningen i andra stycket.

Momentet får följande lydelse:

33. (29.69.26, delvis och 33) *Yrkesinriktad vuxenutbildning (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 543 041 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utbildning som köpts år 1993 i enlighet med den temporära ändringen av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter (487/87, ändr. 717/92), till betalning av sådan kompletterande utbildning som köps av yrkesläroanstalter och till betalning av sådan grundläggande yrkesutbildning och påbyggnadsutbildning samt kompletterande utbildning som enligt 15 och 16 §§ lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90) köps av yrkesutbildningscentrer. Dessutom får anslaget användas till statsunderstöd för den utbildning som i form av temporär utbildning påbörjats i specialyrkesläroanstalter samt till betalning av slutrater som gäller temporär utbildning under tidigare år. Dessutom får anslaget användas till *yrkesexamina* och utgifter enligt (*utesl.*) lagen om fackliga kompetensexamina (32/72). Av anslaget får 8 000 000 mk användas för utbildning av utländska studerande, varav 6 000 000 mk avses för samarbete inom närområdena och 2 000 000 mk för utbildning av utlänningar som är bosatta i Finland. Dessutom får anslaget användas för kostnader för stödundervisning för privatstuderande samt till vuxenutbildning för romer.

Statsfinansieringen av den yrkesinriktade fortbildningen skall inriktas så att en elev som deltar i s.k. frivilliga studier endast behöver betala en skälig andel av utbildningskostnaderna så att utbildningsavgifterna för småföretagens personalutbildning kan sänkas och så att sådan ur samhällssynpunkt viktig utbildning kan ordnas för vilken efterfrågan bland deltagare som är villiga att betala för utbildningen inte annars räcker till. Statsfinansieringen får inom den yrkesinriktade fortbildningen vara högst 85 % av kostnaderna för kurserna, dock så att utgifterna för vuxenutbildning för romer och fortbildningen vid specialyrkesläroanstalter och vid liknande specialutbildning helt kan ersättas av statens medel.

50. *Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 400 000 mark för statsandelar för driftskostnader. Därtill minskar

momentet på grundval av en utredning från finansministeriet och en översyn av kalkyleringsgrunderna med 3 120 000 mark. Vidare ändras sista meningen i motiveringen till att de kalkylerade studerandeveckor som berättigar till statsandel är 336 400. Vidare har enligt en utredning från finansministeriet ett anslag för ett brevinstitut som skall överföras från moment 29.69.56 av misstag överförts till moment 29.69.53. Momentet korrigeras och ökas därför med 50 000 mark. Momentets slutsumma minskar därför med 670 000 mark.

Utskottet framhåller ytterligare att det genomsnittliga enhetspris som tillämpas som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till ca 1 600 mark per studerandevecka.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 329 830 000 mk. Anslaget får användas till statsandelar enligt lagen om folkhögskolor. Av anslaget får högst 5 000 000 mk användas till understöd enligt 14 § lagen om folkhögskolor. De kalkylerade studerandeveckor som berättigar till statsandel är 336 400.

51. *Statsandel för specialyrkesläroanstalters driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 750 000 mark. Utskottet framhåller att det genomsnittliga enhetspris som används som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till ca 280 mark per undervisningstimme och till ca 110 mark per undervisningsvecka.

Med stöd av en utredning från finansministeriet har grunderna för den kalkylerade statsandel som träder i kraft vid ingången av 1994 precisrats och antalet timmar och studieveckor stiger därför. Samma justering förs också in i sista meningen i motiveringen till momentet.

Med hänvisning till motiveringen till moment 29.69.33 ökas momentet med 10 000 000 mark och första kapitlet i beslutsdelen i motiveringen till momentet kompletteras med ett tillägg om användningen av anslaget.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 129 750 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om ändring av (/) lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får högst 300 000 mk användas till betalning av understöd enligt lagens 38 § och högst 200 000 mk till försök med yrkeshögskolor enligt 17 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet

och med yrkeshögskolor (391/91). Dessutom får högst 13 000 000 mk av anslaget användas till understöd enligt 37 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. De kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är 388 000 och de kalkylerade studieveckorna 152 000.

52. (29.69.31, 52 och 57) *Statsandel och -understöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)

Riksdagen har antagit en lag om folkhögskolor med statsandel (/). Momentet preciseras därför i överensstämmelse med den antagna lagstiftningen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 43 900 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för anläggningsprojekt enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92), till betalning av statsunderstöd för anläggningskostnader enligt 10 § lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90), till statsunderstöd för anläggningsprojekt enligt 15 § lagen om folkhögskolor med statsandel och till statsunderstöd för skulder för tidigare byggande enligt 28 § 3 mom., till betalning av räntegottgörelser till kreditanstalter med stöd av 13 § lagen om ombildning av yrkeskurscentralerna till yrkesutbildningscentrer för vuxna (761/90), till sådana räntegottgörelser enligt stadgandena i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) som betalas för byggnadslån som har beviljats folkhögskolor och medborgar- och arbetarinstitut för byggnadsverksamhet 1991 eller tidigare.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

53. *Statsunderstöd till organisationer*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 020 000 mark under berörda punkter i dispositionsplanen.

Med hänvisning till det som sägs i motivering- en till moment 29.69.50 minskas momentet med 50 000 mark. Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras dessutom uppräknin- gen i andra meningen i momentet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 46 600 000 mk. Anslaget får användas till understöd (utesl.) till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry och dess medlemsorganisationer, Marttaliitto ry och dess distriktsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Käsi- ja taideteollisuusliitto ry och hemslöjdsföreningar som är medlemmar i

förbundet, Sappelas Duodrajat r.y., Maanpuolustuksen tuki ry och andra organisationer för fritt bildningsarbete.

Dispositionsplan:	mk
Understöd till rådgivning som bedrivs av läroanstalterna för huslig ekonomi	15 130 000
Understöd till hemslöjdsorganisationer	17 280 000
Understöd för bildningsarbete som utförs av organisationer som upprätthåller en studiecentral	8 585 000
Understöd till centralorganisationer för bildningsarbete inom en institution	2 154 000
Understöd till vissa bildningsorganisa- tioner	1 533 000
Understöd till Karjalan Liitto ry	1 120 000
Understöd för bildningsarbete i och åter- upplivning av fjärrkarelska byar vid Kuivajärvi och Hietajärvi	52 000
Understöd till samarbete kring det finska språket och den finska kulturen	236 000
Frivillig försvarsutbildning	510 000
(Utesl.)	
Sammanlagt	46 600 000

55. *Statsandel för studiecentralers driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 960 000 mark under punkten Statsandel för annan utbildningsverksamhet i dispositionsplanen. Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet därtill med 3 120 000 mark på grund av att kalkyleringsgrunderna har justerats och ändras antalet kalkylerade undervisningstimmar som berättigar till statsandel till 135 500. Utskottet konstaterar att det genomsnittliga enhetspris som används som kalkylerad grund för statsandelen uppgår till ca 570 mark per undervisningstimme för annan än studiecirkelverksamhet och till ca 20 mark per studiecirkeltimme. Momentets slutsumma ökar på grund av detta med 4 080 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 60 080 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om studiecentraler. Av anslaget får högst 4 000 000 mk användas till understöd enligt 14 och 23 §§ lagen om studiecentraler. De kalkylerade undervisningstimmar som berättigar till statsandel är 135 500.

56. *Vissa statsunderstöd*

Enligt propositionen beviljas understöd till sommaruniversitet under momentet. Utskottet

anser att det vore ändamålsenligt att ordet sommaruniversitet också nämns i rubriken för momentet. Därför föreslår utskottet att momentets rubrik ändras.

Momentet får följande rubrik:

56. Statsunderstöd till *s o m m a r u n i v e r s i t e t* och vissa andra statsunderstödd
(Motiveringen såsom i regeringens proposition)

80. Depåbiblioteket

21. (29.80.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 172 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 4 227 000 mk. För anskaffning av de bokhyllor som tilläggsutrymna förutsätter får göras sådana beställningar som 1995—96 åsamkar staten utgifter av sammanlagt högst 1 500 000 mk.

81. Freds- och konfliktforskningsinstitutet

21. (29.81.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 52 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 712 000 mk.

82. Forskningscentralen för de inhemska språken

21. (29.82.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 459 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 11 927 000 mk.

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 80 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 633 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av de utgifter som translatorsexamensnämnden för auktoriserade translatorer har. Anslaget får an-

vändas till avlönande av personal motsvarande högst nio årsverken.

83. Arkivväsendet

21. (29.83.01, 10 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 548 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 34 363 000 mk.

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 31 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 721 000 mk. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken.

Tippnings- och penninglotterivinstmedel (Kapitlen 29.88, 90 och 98)

I budgetpropositionen föreslås att 100 miljoner mark skall överföras för finansieringen av de lagstadgade utgifterna av tippnings- och penninglotterivinstmedel utöver de 100 milj. mk som överförts 1993. Utskottet hänvisar till ett uttalande som riksdagen godkände i samband med den kulturpolitiska redogörelsen den 29 september 1993. Enligt detta förutsatte riksdagen att normal praxis skall införas med det snaraste vad gäller användningen av tippnings- och penninglotterivinstmedel.

Enligt vad utskottet har erfart kommer mervärdesskatten att inverka på tippningsombudens arvoden. Med hänsyn till att anslagen för verksamheter enligt tippningsförordningen enligt vad utskottet har erfart kommer att minska, anser utskottet att ett lika stort anslag bör återupptas inom undervisningsministeriets ram för detta ändamål.

88. Finlands Akademi och stödandet av vetenskapen

Finlands Akademi har fått sina anslag nedskurna under de senaste åren. Utskottet hänvisar till sitt uttalande i samband med huvudtitelns allmänna motivering och konstaterar att Finlands Akademi spelar en viktig roll i det nationel-

la innovationssystemet i sin egenskap av finansier för högskolornas primärforskning och vissa internationella vetenskapliga forskningsprogram.

Linearacceleratorprojektet. Enligt vad utskottet har erfarit planeras en ny stor internationell forskningsanläggning, en linearaccelerator, för kärnforskningen. Finland kan på vissa villkor bl.a. på grund av sin fasta berggrund komma i fråga som förläggningsland för acceleratoren. Därför finner utskottet det viktigt att finländska forskare och enheter som bedriver experimentell kärnforskning har möjlighet att göra en adekvat insats i planeringen av acceleratoren.

21. (29.88.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 6 564 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 115 646 000 mk.

50. *Finlands Akademis forskningsanslag* (reservationsanslag 3 år)

Hänvisande till det som uttalas i motiveringen till moment 29.88.66 ökas momentet med 6 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 93 896 000 mk. Anslaget får användas till betalning av forskningsanslag, utgifter som föranleds av forskningsavtal, utgifter för forskarutbildning, stipendier för längre hunna vetenskapsidkare, utgifter för specialfinansiering av forskning och utgifter som föranleds av deltagande i internationellt forskningssamarbete samt till betalning av utgifter för annan forskning och för främjande av forskningsföresättningsarna. Anslaget får användas till avlönings-, pensionsavgifts- och andra konsumtionsutgifter samt till utgifter för anskaffning av utrustning i anslutning till forskningsprojekt som akademien finansierar.

66. *Finansieringsandelar till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Utskottet konstaterar att Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning CERN 1994 utgör 90 procent av det fulla finansiella bidraget. I regeringens proposition har anslaget bedömts enligt det fulla finansiella bidraget. Utskottet föreslår därför att detta bidrag, som enligt vad utskottet har erfarit utgör 6 000 000 mark lyfts över till Finlands Akademis forskningsanslag under moment 29.88.50.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 33 530 000 mk. Anslaget får användas till betalning av Finlands

andel i Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL) och Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC) samt för utvecklande av datakommunikationsnätet för forskning i Europa.

90. Understöd för konst

I samband med statsandelsreformen stiftades en teaterlag och en orkesterlag. De problem som reformen och sparåtgärderna har gett upphov till har tills vidare åtgärdats genom temporära lösningar. Utskottet finner det dock viktigt att problemen med teaternas finansiering får en lösning och att finansieringen ställs på en stabil grund för att oskäligen problem skall kunna undvikas under ekonomiskt svåra tider.

Utskottet uppmärksammar att en stor del av anslagen för främjande av konst går åt till att täcka lagstadgade utgifter och att alltför litet blir kvar för understöd enligt prövning. Utskottet anser det vara viktigt att anslag enligt prövning bibehålls i statsbudgeten, eftersom de kan användas speciellt för enskilda nya projekt.

Vidare uppmärksammar utskottet att stipendierna till författare av facklitteratur utgör en mycket liten andel av biblioteksersättningarna.

21. (29.90.01) *Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 268 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 101 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av konstnärprofessorer, till finansiering och understödjande av åtgärder i syfte att främja konsten samt till betalning av utgifter för forskning och information inom konstens område.

31. *Statsandel för teatrar och orkestrars driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 660 000 mark. Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är omkring 167 000 mark för teatrar samt omkring 161 000 mark/årsverke för orkestrar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 19 270 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar för teatrar och orkestrar enligt lagen om finan-

siering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är 2 273 för teatrar samt 1 007 för orkestrar år 1994.

92. Statens konstmuseum

21. (29.92.01, 21, 28 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 967 000 mark. Vidare ändras momentets motivering så att högst 18 300 000 mk av anslaget får användas till stödande av utställningsverksamheten och annan avgiftsbelagd service.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 23 433 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av de utgifter som civiltjänstgörare föranleder. Av anslaget får högst 18 300 000 mk användas till stödande av utställningsverksamheten och annan avgiftsbelagd service.

93. Museiverket och kulturarvet

01. *Avlöningar för museiverket* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 630 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 39 938 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

21. *Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 681 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 13 177 000 mk.

28. *Museiverkets avgiftsbelagda service* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 48 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 230 000 mk. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande sex årsverken i tidsbundna arbetsuppgifter.

30. *Statsandelar och -understöd för museer* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörel-

serna ökas momentet med 2 170 000 mark. Priset per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är ca 182 100 mark/årsverke.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 370 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är 1 020.

75. *Grundförbättringar och husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 74 000 mark under punkten Planeringsuppgifter och byggherreuppgifter vid reparationsarbeten på slott och fästningar i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 274 000 mk. Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande tio årsverken i tidsbundna arbetsuppgifter.

Dispositionsplan:

mk

1. Reparations- och ombyggnadsarbeten på slott, fästningar och fornlämningar samt små reparations- och ombyggnadsprojekt	2 450 000
2. Planeringsuppgifter och byggherreuppgifter vid reparationsarbeten på slott och fästningar	1 274 000
3. Ombyggnader på Sveaborg	4 550 000
Sammanlagt	8 274 000

94. Biblioteksverksamhet

Utskottet hänvisar till sitt utlåtande om den kulturpolitiska redogörelsen (StaUU 2) vad gäller bibliotekens finansiering och understryker bibliotekets uppgift att främja kulturen och stödja individens intellektuella utveckling. Utskottet finner det viktigt att bibliotekens uppgift att tillhandahålla primärservice i kommunerna tryggas.

Utskottet hänvisar till det som konstateras om projektet för renovering av bokbussar i motiveringen till moment 34.06.62 och anser det nödvändigt att projektet genomförs.

01. *Avlöningar vid biblioteket för synskadade* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 501 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 212 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

30. Statsandel och -understöd för bibliotekens driftskostnader (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 12 440 000 mark. Det genomsnittliga priset per enhet som används som grund för beräkning av statsandelen är ca 203 mark/invånare.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 575 040 000 mk. Anslaget får användas till betalning av bibliotekens statsandelar i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Av anslaget får 6 500 000 mk användas till statsandel i enlighet med 38 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92), 500 000 mk till betalning av understöd för samnordisk biblioteksverksamhet och 700 000 mk till betalning av understöd till organisationer inom biblioteksbranschen.

95. Finlands filmarkiv

21. (29.95.01, 28, 29 och 70) Finlands filmarkivs omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 423 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 11 829 000 mk. Av anslaget får högst 500 000 mk användas till prisstöd för föreläsningssamheten och annan avgiftsbelagd service.

96. Övriga utgifter för kulturen

21. (29.96.01 och 29) Statens filmgranskningsbyrås omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 129 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 806 000 mk.

30. Statsandelar och -understöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 210 000 mark och priset per enhet som används som grund för beräkning av statsandelen höjs med en mark till 24 mark/invånare.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 510 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar

och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) för verksamhet som avses i lagen om kulturverksamhet i kommunerna. Enhetspriset som används som beräkningsgrund för statsandelen är 24 mk per invånare.

50. Vissa understöd

Momentet minskas med 1 384 000 mark såsom överföring till moment 29.01.21 och punkten Understöd till samfund som arbetar i statens fastigheter, med anledning av fastighetsskatten, stryks i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 49 929 000 mk. Anslaget får användas till betalning av understöd, stipendier och pris som beviljas för ändamål som specificeras i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Resestipendier till journalister	80 000
Journalistpris	200 000
Statliga pris till konstnärer	2 000 000
Sysselsättningsprojekt för konstnärer	4 000 000
Främjande av fredsarbete	1 170 000
Till delegationen för sameärenden för främjande av den samespråkiga kulturen och till sameorganisationernas arbete	1 070 000
Stödjande av minoritetskulturer	850 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	400 000
Förbundet Kuurojen Liittos verksamhet .	495 000
De synskadades kulturtjänst rf för kulturverksamhet	111 000
Understöd till religiösa tidningar och opinionstidningar	4 000 000
Understöd till lättläst litteratur	156 000
Centralen för främjande av utövande tonkonst, för verksamheten	900 000
Informationscentralen för Finlands litteratur, för verksamheten	745 000
(Utesl.)	
Verkstaden för visuella konstarter i	
Föreata Staterna-stiftelsen	552 000
Finlands Filmstiftelse, för verksamheten .	2 200 000
Biografstöd	2 000 000
Vissa understöd till stödjande av konst ...	29 000 000
Sammanlagt	49 929 000

98. Understöd för idrott och ungdomsfostringsarbete

50. (29.98.50 och 51) Tippnings- och penninglotterivinstmedel för stödjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ändras momentets motivering så att mark-

beloppet i tredje meningen i första stycket i beslutsdelen ökas med 3 400 000 mark och markbeloppet i fjärde meningen ändras från 89 till 92 mark.

Enligt propositionens motivering får 48 miljoner mark av anslaget för understöd för idrott användas till anläggande av idrottsplatser. Med beaktande av behovet av nya idrottsplatser och det svåra sysselsättningsläget i vårt land finner utskottet det nödvändigt att fler idrottsplatser byggs. Därför påskyndar utskottet speciellt saneringar av simhallar. Vidare anser utskottet det angeläget att påskynda upprustningar av bobollsplaner. Utskottet understryker att kommuner och idrottsföreningar spelar en viktig roll då det gäller att genomföra saneringarna.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 516 560 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd som grundar sig på lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92), idrottslagen (984/79), lagen om ungdomsarbete (1068/85) samt lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92) samt andra understöd och stipendier som beviljas för att stöda idrott och fysisk fostran samt ungdomsarbete och ungdomsverksamhet. Av anslaget får 172 700 000 mk användas till statsandelar för kommunernas idrotts- och ungdomsarbete enligt lagen om finansiering

av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92), till betalning av slutraterna av statsandelarna till kommunerna och till statsandelar för kapitalersättningar för hyresvärdena enligt lagen om ungdomsarbete (1068/85). Enhetspriset som används som beräkningsgrund för statsandelen är 92 mk per invånare. Av anslaget får 48 000 000 mk användas till anläggande av idrottsplatser samt 9 500 000 mk för stödjande av riksomfattande ungdomscentrer. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för statens idrotts- och ungdomsråd och deras lagstadgade sektioner, länens idrottssvåsen och ungdomsarbete eller motsvarande organisationer, internationellt ungdoms- och idrottsamarbete, försöks- och utvecklingsverksamhet inom idrotten, informationsförsörjning, ungdomsforskning, idrottsvetenskapligt planerings- och forskningsarbete samt till anordnande av ett konstevenemang för ungdom.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

52. Statsbidrag åt idrottsutbildningscentrer

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 900 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 900 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92).

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. (30.01, delvis) Jord- och skogsbruksministeriet och landsbygdsnäringsdistrikten

21. (30.01.21, delvis) *Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 181 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras andra meningen i momentets motivering som följer: "Anslaget får även användas till betalning av utgifter för den tillsyn och de undersökningar som de avtal angående fiske vilka Finland har ingått, verksamhetsutgifterna för besvärnämnden för landsbygdsnäringar samt till betalning av ersättningar enligt 14 § lagen om fiske."

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 71 076 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för den tillsyn och de undersökningar som de avtal angående fiske vilka Finland har ingått förutsätter, *omkostnader för besvärnämnden för landsbygdsnäringar* samt till betalning av ersättningar enligt 14 § lagen om fiske.

23. (30.01.21, delvis) *Landsbygdsnäringsdistriktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 090 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 92 755 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter med stöd av lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skollagen och den lagstiftning som föregår lagen om gårdsbruksenheter.

25. *Veterinärvård* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 189 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 289 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för bekämpning och förebyggande av djursjukdo-

mar, djurskydd och annan veterinärvård, utbildning och förrättningsarvoden samt beviljande av forskningsstipendier och avlönande av tillfällig arbetskraft.

02. (30.01, delvis) Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral

21. (30.01.22) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 869 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 28 264 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för de uppgifter som informationstjänstcentralen med stöd av lagen om jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (1200/92) och förordningen om jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (1280/92, ändr. 76/93) sköter för jord- och skogsbruksministeriets och de ämbetsverks och inrättningsräkning som nämns i förordningen och som lyder under ministeriet.

31. Pris- och inkomststöd

45. *Understödjande av sockerproduktionen*

På grund av att världsmarknadspriset på råsocker har stigit avdras 25 000 000 mark från momentet med stöd av en utredning från finansministeriet. Dessutom har anslaget under momentet ändrats tillbaka till ett förslagsanslag.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

45. *Understödjande av sockerproduktionen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 210 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt lagen om socker (673/92).

32. (30.32 och 30.33, delvis) Marknadsföring av lantbruksprodukter och åtgärder för balansering av produktionen

(40.) *Exportstöd för lantbruksprodukter (förslagsanslag)*

Till följd av att riksdagen inte har godkänt regeringens proposition med förslag till lag om marknadsföringsfonden för lantbruksprodukter återinförs momentet i budgeten och under det beviljas 2 950 000 000 mark.

Momentets rubrik och motivering får följande lydelse:

40. (30.32.40 och 43) *Marknadsföringskostnader för lantbruksprodukter och förädlade livsmedelsprodukter (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 2 950 000 000 mk. Anslaget får användas för betalning av utgifter enligt lagen om prisskillnadsersättningar för lantbruksprodukter. Statens ansvar för marknadsföringskostnaderna uppgår enligt 8 § 2 mom. lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter till 1 150 000 000 mk.

60. (30.32.40 och 43) *Överföring till marknadsföringsfonden för lantbruksprodukter*

På grund av att riksdagen inte har godkänt regeringens proposition med förslag till lag om marknadsföringsfonden för lantbruksprodukter stryks momentet och det under momentet föreslagna anslaget om 1 150 000 000 mark i budgeten.

Momentet:

(Utesl.)

33. Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden

Med stöd av en utredning från finansministeriet intas i kapitlets motivering en beslutsdel där det sägs att medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond får användas för finansiering av utgifter för balansering av lantbruksproduktionen.

Till bidrag för småföretagarverksamhet på landsbygden kan 160 milj. mk användas 1993. Regeringen föreslår att för ändamålet skall anvisas endast 40 milj. mk 1994 och att anslaget beviljas ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

Utskottet förutsätter att till bidrag för småföretagarverksamhet på landsbygden 1994 anvisas minst 100 milj. mk och

att regeringen under 1994 utreder möjligheterna att återföra de anslag som

anvisats för bidrag för småföretagarverksamhet i budgeten.

Kapitlets motivering:

Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond får 1994 användas högst till ett belopp om 252 000 000 mk för finansiering av utgifter för balansering av lantbruksproduktionen.

34. Övriga utgifter för lantbruket

40. *Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 270 000 mark och ändras dispositionsplanen.

Momentet ökas med 3 000 000 mark under punkten "Gårdsbruk och landsbygdsnäringar" i dispositionsplanen.

Enligt vad utskottet erfarit har den naturenliga produktionen i Finland ökat snabbare än i de flesta andra länder. Problemen med marknadsföringen av ekologiska produkter anknyter emellertid fortfarande till det faktum att produktionen är ringa trots att den naturenliga odlingen också minskar trycket mot överproduktion. Utskottet finner det angeläget att andelen konsumenter för naturenlig produktion i huvudsak kunde ökas och understryker betydelsen av både forskning och utbildning inom branschen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 87 470 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsbidrag som närmast beviljas för rådgivning och forskning inom de funktioner som specificeras i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Gårdsbruk och landsbygdsnäringar	73 100 000
Fjäderfähusställning	670 000
Boskaps- och svinavel	4 310 000
Utvecklande av jordbrukets rationalisering	1 330 000
Utvecklande av trädgårdsskötsel	4 520 000
Utvecklande av pälsdjursskötsel	770 000
Utvecklande av biodling	360 000
Ekologisk produktion	820 000
Siirtolapuutarhaliitto	50 000
Miljövårdsplaner	1 540 000
Sammanlagt	87 470 000

41. *Vissa ersättningar (förslagsanslag)*

På grund av att regeringen inte har avlåtit någon proposition till riksdagen med förslag till lag om en organisation för främjande av privat

skogshushållning ändras den sista meningen i momentets motivering.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 765 000 mk. Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt 47 § landsbygdsnäringslagen, 45 § naturvårdsförordningen (492/91), 7 § växtskyddslagen (127/81), 11 § lagen om en skyddszon kring centralen för utsädespotatis (1010/88), 27 § växtskyddsförordningen (442/82), 16 § förordningen om förebyggande av införsel till landet av växtförstörare (173/81), 27 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89), 22 § lagen om plantmaterial (663/91), 13 § fodermedelslagen (376/86) och 10 § gödselmedelslagen (377/86). Anslaget får även användas till betalning av utgifter för förande av det register som avses i 20 § förordningen om produktionskvoter för mjölk (649/84). *Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter som skogsnämnderna åsamkats av uppgörandet av de första skogshushållningsplanerna för sådana samfälliga skogar som grundats enligt landsbygdsnäringslagen och motsvarande tidigare lagstiftning.*

45. Statsbidrag för 4H-verksamhet

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 900 000 mark.

Momentet ökas med 2 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 27 200 000 mk. Anslaget får användas för stödande av 4H-verksamheten.

36. Fiskeri-, vilt- och renhushållning

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse

Utskottet anser att regeringen borde utreda möjligheterna att i fråga om ersättningar för rovdjurs skadegörelse införa samma förfarande som skall införas i Sverige. Ersättningarna baserar sig på omfattningen av rovdjursstammarna och inte på de skedda skadorna.

43. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 70 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 030 000 mk. Anslaget får användas till försöksverksamhet för renskötseln, prisbelöningar för avelsrentjurar, produktutveckling och marknadsföring av renhushållningsprodukter, avlönings- och and-

ra konsumtionsutgifter för Renbeteslagsföreningen och till betalning av statsbidrag för byggande och underhåll av rengården vid rikets gräns.

45. Främjande av fiskerihushållningen (förslagsanslag)

Med anledning av att riksdagen inte har godkänt regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fiske till den del att lagen skulle gälla också de tre nordligaste kommunerna avdras 1 618 000 mark från momentet och den andra meningen i momentets motivering ändras.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 48 436 000 mk. Av anslaget får 47 767 000 mk användas enligt 91 § lagen om fiske (286/82) till ersättningar som betalas ägarna av vattenområden för användning av fiskevatten samt till betalning av utgifter som föranleds av fiskeområdenas och fiskeriförvaltningarnas verksamhet samt främjande av fiskerihushållningen och utgifter som föranleds staten vid uppbörden av avgifterna och 969 000 mk med stöd av 101 § lagen om fiske (503/51, ändr. 759/72) för vård av fiskevatten, förbättrande av fiskbeståndet, stöd till organisationer inom fiskeribranschen, forskning och försök i anknytning till vården av fiskevattnen samt till betalning av kostnader för uppbörden av fiskevårdsavgiften.

38. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

21. (30.38.01, 23, 28, 29 och 70) Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 375 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 70 075 000 mk.

24. Kontraktsodling av värdefisk (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 28 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 328 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för inlösning av fiskyngel samt till betalning av avlönings- och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av nya avtal om värdefiskbestånd. Anslaget får användas till betalning av avlöningsutgifter för personal motsvarande högst tre årsverken.

65. Geodetiska institutet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 432 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 13 672 000 mk.

70. Lantbrukets forskningscentral

21. (30.70.01, 29 och 70) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 768 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 132 392 000 mk.

22. *Kontroll av bekämpningsmedel* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 103 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 810 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av verksamhet som avses i 2 kap. 5 § förordningen om bekämpningsmedel (211/84). Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för personal motsvarande i medeltal högst 20 årsverken.

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 366 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 13 915 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av forskningsavtal och av anskaffning av maskiner och anordningar som hänförs till investeringsutgifter samt till återbäring av avgifter. Anslaget får användas till betalning av löneutgifterna för personal motsvarande i medeltal högst 66 årsverken.

72. Lantbruksekonomiska forskningsanstalten

21. (30.72.01 och 29) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 302 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 11 124 000 mk.

76. Skogsforskningsinstitutet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 5 598 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 155 598 000 mk.

83. Kontrollcentralen för växtproduktion

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 024 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 27 575 000 mk.

84. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel

21. (30.84.01, 28, delvis, 29 och 70) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 527 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 52 205 000 mk. Kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten får vara högst 7 000 000 mk högre än inkomsterna.

22. (30.01.21, delvis) *Omkostnader för köttbesiktningens verksamheten* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 727 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 927 000 mk.

85. Användning och skötsel av vattentillgångar

22. *Utgifter för användning och skötsel av vattentillgångar* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 124 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 13 962 000 mk. Anslaget får användas till utgifter som ansluter till användning och skötsel av vattentillgångar samt till betalning av löneutgifter för projektpersonal som motsvarar högst 19 årsverken.

77. *Vattendrags- och vattenvårdsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Enligt vad utskottet erfarit är det största problemet inom det huvudsakliga översväm-

ningsskyddet finansieringen av översvämnings-skyddet för projekt med en kostnadskalkyl på 3—6 miljoner mark. Dessa projekt är alltför stora för att de skall kunna finansieras med anslaget "Mindre vattendragsarbeten", vilket förutsätter att statsandelen begränsas till mindre än 2 miljoner mark. Utskottet finner det viktigt att budgeteringen redan 1995 ändras så att av jord- och skogsbruksministeriet godkända projekt med en statsandel om 4 miljoner mark eller mindre kan starta som mindre vattendragsarbeten.

86. Det privata skogsbruket

25. Skogsträdsförädling och fröförsörjning

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 660 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 22 560 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som förädlas av förädling av skogsträd, grundande av skogsfröplantager och skötsel av unga skogs-träd samt säkerhetsupplagring av skogsträdsfrö. Anslaget får även användas till betalning av löneutgifter samt statsbidrag för ovan nämnda ändamål.

42. Statsbidrag till organisationer för främjande av privat skogsbruk

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 8 400 000 mark.

Momentet ökas med 5 000 000 mark.

På grund av att regeringen inte har avlåtit någon proposition till riksdagen med förslag till lag om organisationer för främjande av privat skogsbruk ändras andra meningen i momentets motivering med stöd av en utredning från finansministeriet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 272 400 000 mk. Anslaget får användas till utgifter som med stöd av författningar åsamkas skogsnämnder och skogscentraler som avses i lagen om skogscentraler och skogsnämnder (*utesl.*) och till betalning av statsbidrag som beviljas för finansiering av anskaffning av verksamhetsutrymmen. Av anslaget får 100 000 mk användas till betalning av statsbidrag som beviljas för utgifter som nämns i 44 § virkesmätningslagen (364/91).

50. Vissa statsbidrag för skogsbruket

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 280 000 mark och ändras dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 21 890 000 mk. Anslaget får användas till betalning av understöd till de föreningar och för de ändamål som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Föreningen för Skogskultur rf	310 000
Arbetsseffektivitetsföreningen rf	3 640 000
Rovalan Kannatusyhdistys ry	1 830 000
Skogsmuseistiftelsen	10 360 000
Pohjois-Karjalan Metsätyömiestöimistö	
Kannatusyhdistys ry	560 000
Stiftelsen Mustilan Kotikunnas	90 000
Kainuun metsätyömiestöimistö ry	80 000
Finska Forstföreningen rf	250 000
Det europeiska skogsinstitutet rf	4 770 000
Sammanlagt	21 890 000

87. Lantmäteriverket

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 16 265 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 242 515 000 mk.

95. Forststyrelsen

Enligt 5 § 2 mom. lagen om forststyrelsen godkänner riksdagen "ärligen i samband med behandlingen av statsbudgeten utöver andra verksamhetsmål dessutom de mål som gäller i vilken omfattning naturskyddsområden skall förvärvas med inkomsterna av överlåtelsen av den fasta egendom vars besittning Forststyrelsen avstår ifrån genom överlåtelse och de mål som gäller i vilken omfattning jord- och vattenegendom i Forststyrelsens besittning kan användas som bytesobjekt vid förvärv av skyddsområden". Enligt en utredning från finansministeriet föreligger regeringen riksdagen ett förslag till beslut i saken i samband med behandlingen av 1994 års första tilläggsbudget.

Enligt vad utskottet har erfärut finns det 29 nationalparker i Finland och två ägare till parkerna.

Utskottet förutsätter att regeringen låter utreda möjligheterna att koncentrera förvaltningen och vården av nationalparker-na till en enda myndighet.

96. Vissa utgifter för skogsbruket

41. *Ersättning för rekreationsservice och stöd för allmänna flottledsarbeten till Forststyrelsen* (reservationsanslag 3 år)

På grund av att riksdagen har godkänt regeringens proposition med förslag till lag om forststyrelsen, ändras momentets rubrik och nummerkod, liksom andra meningen i momentets motivering.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

24. *Vissa samhälleliga serviceuppgifter och stöd för allmänna flottledsarbeten till skogsbruket* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 41 854 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för tillhandahållande av avgiftsfri service i anknytning till rekreatjonsbruk och för utförande av myndighetsuppgifter samt av uppgifter i anknytning till allmänna flottledsarbeten.

97. Växtförädlingsanstalten

Utskottet finner det viktigt att forskningen i anknytning till växtförädling får fortsätta under lämpliga villkor. Utskottet understryker inte minst primärforskningens betydelse och anser att medel för primärforskning huvudsakligen bör anvisas genom statsbudgeten.

99. Övriga utgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

27. *Samarbetsforskning* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 945 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 27 945 000 mk. An-

slaget får användas till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för forskningsverksamhet i form av samarbete närmast mellan olika ämbetsverk, inrättningar eller andra enheter, till betalning av utgifter för sakkunnigbedömningar som hänför sig till forskningsprojekt samt sådana utgifter för anskaffning av anordningar till statliga ämbetsverk eller inrättningar som hänförs till investeringsutgifter så som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer. Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal som motsvarar högst 163 årsverken.

48. *Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar* (reservationsanslag 2 år)

På grund av att regeringen inte har avlåtit någon proposition till riksdagen med förslag till lag om organisationer för främjande av privat skogsbruk, ändras andra meningen i momentets motivering med stöd av en utredning från finansministeriet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 000 000 mk. Anslaget får användas till ersättande av skador och kostnader enligt 2 § lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (284/83, ändr. 1310/90) samt till betalning av ersättningar till skogsnämnderna (*utesl.*) för sakkunnighjälp som de med stöd av 4 § i nämnda lag har bistått med. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år.

62. *Ersättande av kostnaderna för säkerhetsupplagring av spannmål och vallfrö* (förslagsanslag)

Momentet minskas med 10 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 194 600 000 mk. Anslaget får i enlighet med 10 och 11 §§ lagen om Statens spannmålsförråd (1124/89) användas till betalning av ersättningar för säkerhetsupplagring av säd, utsädesspannmål och vallväxtfrö.

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

I sitt betänkande nr 72/1992 rd om budgetpropositionen för 1992 tog utskottet i den allmänna motiveringen till huvudtitel 32 upp frågan om beskattningen av trafiken.

Utskottet menar att sänkningen av bilskatten med 20 procent 29.4.1993 bara var en utjämning av priset på nya bilar på grund av förändringarna i markens växelkurs och att konsumentpriserna för den skull inte sjönk. Därför innebär det beslut som samtidigt fattades att det 1994 införs en årlig skatt på alla person- och paketbilar ännu ingen egentlig omställning av skattestrukturen, utan bara att skattenivån höjs. Utskottet anser att skattestrukturen ytterligare bör ändras för att konsumentpriserna för nya bilar ytterligare sjunker, men utan att de sammantagna skatteintäkterna från vägtrafiken samtidigt minskar. Bara på så sätt kan bilbeståndet förnyas snabbare, vilket för närvarande går mycket långsamt. Det är viktigt att bilbeståndet förnyas snabbare för att nya miljövänligare, energisnålare och säkrare bilar skall kunna tas i bruk.

Utskottet förutsätter att regeringen fortsätter att omstrukturera beskattningen av biltrafiken så att användning av bilar beskattas mera än inköp av dem. Oberoende av att användningen beskattas bör det också ses till att det finns kollektivtrafikservice i olika delar av landet.

Utskottet framhåller att konsekvenserna av den godkända mervärdesskattereformen följs upp särskilt när det gäller grunderna för den offentliga trafiken och att regeringen vid behov ser till att mervärdesbeskattningen korrigeras.

01. Trafikministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 090 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 42 875 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition).

24. Vägverket

Utskottet framhåller att investeringsnivån kommer att falla radikalt om anslagen för utveckling minskas så mycket som regeringen föreslår och att de av riksdagen föreslagna regionala målen inte kommer att uppfyllas.

Den regionala strukturen är splittrad, vilket enligt utskottets uppfattning leder till ineffektivitet i den allt mer internationella utvecklingen och till ineffektiv disponering av bundet kapital.

Utskottet menar att investeringsnivån i budgeter som eventuellt tar sikte på stimulans bör höjas och investeringarna riktas in på projekt som riksdagen tidigare föreslagit för samordning av den regionala strukturen. Vidare är det viktigt att satsa på snabbare förbättring av internationella förbindelser.

I och med att anläggningsbyggande för närvarande är ekonomiskt fördelaktigt kunde vägverkets investeringsprojekt genomföras till kostnader som är lägre än de kalkylerade. Utskottet menar att besparingarna först och främst bör kunna användas för enskilda distrikt och att detta kunde uppmuntra distrikten att satsa på kostnadsbesparande åtgärder.

Utskottet anser ytterligare att utvecklingsprojekt inom vägnätet bör tas upp som totalprojekt på funktionella grunder.

21. *Basväghållning av allmänna vägar* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 32 739 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 3 425 334 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av basväghållningen av allmänna vägar och av istandsättningen av enskilda vägar som görs till allmänna vägar samt av anskaffning av marksubstans.

Anslaget får dessutom användas till kontoavskrivningar och stödande av museiverksamhet inom området.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

77. *Utvecklande av vägnätet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 10 250 000 mark.

Utskottet anser att anslagen i budgeten också bör kunna användas för närområdessamarbete när det gäller projekt som direkt anknyter till vägnätet i Finland eller till utveckling av vägnätet. Utskottet föreslår därför att motiveringen till momentet ändras för att medel också skall kunna användas för projekt inom närområdessamarbetet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 906 950 000 mk. Anslaget får användas till utgifter för genomförandet av sådana projekt för utvecklande av vägnätet vilkas kostnadsförslag är betydande och vilka nämns i specificeringen av projekt samt till utgifter för planeringen av och andra förberedande arbeten för motsvarande väg- och broprojekt som genomförs senare. Med anslaget under momentet får dessutom finansieras utarbetandet av regionalt begränsade trafik- och vägnätsplaner samt projekt inom det så kallade närområdessamarbetet.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

30. Sjöfartsverket

Att finländskt tonnage har fått tillgång till kanalerna i Ryssland och Europa, det dåliga vägnätet i Ryssland och begränsningarna i landsvägstrafiken i Europa talar enligt utskottets mening för en utredning av möjligheterna att utveckla vårt eget kanalnät inom den närmaste framtiden. Utskottet konstaterar att kanalerna i Finland numera inte fungerar enligt nätprincipen.

Därför anser utskottet att trafikministeriet i samråd med berörda parter snabbt bör utreda våra nationella intressen i en totalutredning av transporterna för att vårt eget kanalnät skall kunna utvecklas och Finland upprätta ett lämpligt tonnage.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 27 068 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 485 103 000 mk. Anslaget får även i enlighet med av statsrådet fastställda allmänna principer användas till produktutvecklingsutgifter i enlighet med avtal som gäller anskaffning av prototyper och av produktpartier som hör till den s.k. nollserien samt 300 000 mk som understöd till driftskostnaderna för en isbrytare på Saimen.

22. *Förvaltningsnämnden för Saima kanal* (förlagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 36 000 mark under punkten Avlöningar i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 027 000 mk. Anslaget får användas till betalning av arvoden till ordföranden och medlemmarna i förvaltningsnämnden för Saima kanal, avlöningar för fem tjänster, reseersättningar, anskaffnings- och reparationsutgifter för kontorsinventarier samt övriga konsumtions- och representationsutgifter.

Dispositionsplan:	mk
Avlöningar	823 000
Övriga utgifter	204 000
Sammanlagt	1 027 000

31. Havsforskningsinstitutet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 020 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 30 020 000 mk.

32. Främjande av sjöfarten och annan vattentrafik

40. *Stödande av anskaffningar av lastfartyg* (förlagsanslag)

Med anledning av den femte tilläggsbudgeten för 1993 kompletteras punkt b i motiveringen med att lån har godkänts med stöd av en landsskapslag för Åland.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 69 000 000 mk. Anslaget får användas som följer:

(Punkt a såsom i regeringens proposition)

b) Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditanstalterna i enlighet

med grunder som fastställts av trafikministeriet för lån som med stöd av 2 § 6 punkten lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77, ändr. 1557/92) ges finska företag som bedriver rederiverksamhet. Lånen är avsedda för anskaffning och grundlig reparation på finska varv av lastfartyg och av annan sjötransportmateriel som är avsedd i huvudsak för transport av last samt för anskaffning av småfartyg vilkas bruttodräktighet understiger 1 600 registerton och som köps begagnade i utlandet. Endast av synnerligen tungt vägande skäl kan räntestöd beviljas även för nyanskaffningar i utlandet. *Anslaget får också användas till räntestödsutgifter för anskaffning av åländska småtonnagefartyg med lån som har godkänts med stöd av en landsskapslag för Åland (39/78).*

(Styckena 2—5 såsom i regeringens proposition).

50. Meteorologiska institutet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgifterna ökas momentet med 5 234 000 mark.

På grundval av en utredning från finansministeriet kompletteras motiveringen till momentet med ett tillägg om att personalen för avgiftsbelagd verksamhet inte ingår i det totala antalet anställda enligt huvudtiteln. Detta hade av misstag utelämnats vid beredningen av budgetpropositionen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 124 234 000 mk. *Den personal för avgiftsbelagd service som anställs med medel under momentet ingår inte i det totala antalet anställda enligt huvudtiteln.*

52. Teleförvaltningscentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

På grundval av en utredning från finansministeriet kompletteras motiveringen till momentet med ett tillägg om att personalen för avgiftsbelagd service inte ingår i totalantalet anställda enligt huvudtiteln. Detta hade av misstag utelämnats vid beredningen av budgetpropositionen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 869 000 mk. Anslaget får även användas till

betalning av utgifter som föranleds av de skyldigheter som skall fullgöras med stöd av lagen om postförmedling. *Den personal för avgiftsbelagd verksamhet som anställs med medel under momentet ingår inte i totalantalet anställda enligt huvudtiteln.*

55. Ersättningar och understöd för kommunikation

Utskottet framhåller att samhället också skall stå till tjänst med service för syn-, hörsel- och talskadade för att människor med sådana handikapp skall kunna garanteras möjligheter till kommunikation och att utnyttja samhällsservice och andra tjänster på samma villkor som andra medborgare. Enligt vad utskottet har erfart kommer de bolag som tagit över post- och televerkets funktioner också under 1994 att fortfarande tillhandahålla vissa tjänster av detta slag utan stöd genom statsbudgeten.

Utskottet förutsätter att de specialtjänster inom kommunikationsområdet som handikappade behöver vid behov tryggas genom specialarrangemang.

58. Banhållning och statsbidrag som ansluter sig till banhållningen

Utvecklings- och underhållsanslagen för bannätet har minskat så mycket att bannätet i praktiken kommer att halveras, om minskningen fortsätter. Det betyder att vissa delar av vårt land helt och hållet kommer att stå utan järnvägstrafik.

Också till följd av planerna på höjd hastighet på stambanorna och anläggningen av den nödvändiga snabba trafikförbindelsen till S:t Petersburg måste anslagen för bannätet utökas.

Utskottet anser att snabbtåg inte bara bör sättas in på sträckorna till Åbo och Tammerfors, utan också på Savolax- och Karelen-banorna.

I tider av knappt tilltagna resurser kan dessa mål enligt utskottets uppfattning snabbast och mest realistiskt realiseras om bansträckan Kervo-Lahtis rätas ut och stambannätet i behövlig omfattning får genomgå grundläggande ombyggnad.

Utskottet anser att närområdesprojekt som har direkt samband med vårt bannät kunde genomföras med hjälp av förskottsbetalningar av olika typer.

90. Statsjärnvägarna

I den del av motiveringen som gäller Statsjärnvägarnas målsättning för servicen och verksamheten framhåller regeringen att persontrafikmaterielen börjar förnyas så att den fyller kraven

på service och högre hastigheter på 2000-talet. Utskottet menar att det utöver dessa materi-elupphandlingar är nödvändigt att utreda om ny lättmateriel kunde tas i bruk på bansträckor med låg trafik för att trafiken skall kunna garanteras.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Enligt en utredning från finansministeriet skall huvudtitelns motivering kompletteras med en text om fullmakter enligt lagen om skyddsupplag som föll bort vid beredningen av budgetpropositionen.

Enligt en utredning från finansministeriet skall 3 358 årsverken i huvudtitelns motivering ändras till 3 357 årsverken på grund av den ändring som föreslås under moment 32.01.21.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1994 motsvara högst 3 357 årsverken. Inom förvaltningsområdet får dessutom i samband med avlöningen av arbetslösa nyutexaminerade som forskningsassistenter på deltid finnas personal motsvarande högst 250 årsverken.

Enligt 4 § lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) är maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagslån 5 %. Nya skyddsupplagslån får godkännas till högst 100 000 000 mk under 1994.

Under 1994 får upplagringsunderstöd enligt 7 § lagen om skyddsupplag (970/82) beviljas till högst 500 000 mk.

01. Handels- och industriministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 055 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 15 000 000 mk på grund av kostnader som orsakats av att EES-avtalet träder i kraft. Vidare preciseras motiveringen i tekniskt hänseende med stöd av en utredning från finansministeriet till den del det gäller delägrelektricitet som Kemijoki Oy köper.

Med stöd av en utredning från finansministeriet föreslås en tjänstereglering i syfte att rationalisera ministeriets organisation.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 118 842 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av kostnaderna för distribution av delägrelektricitet som staten köper av Kemijoki Oy. Av anslaget får dessutom 15 000 000 mk användas till betalning av utgifterna för övervakning av marknaden för elektrisk apparatur samt högst 100 000 mk till utdelningen av ett pris för publicering av konsumentinformation. Vid ministeriets avdelning för utvecklande av förvaltningen indras räknat från 1.4.1994 en tjänst som regeringsråd som avdelningschef (A 31) och inrättas från och med samma tidpunkt en tjänst som överdirektör som förvaltningsdirektör (A 30).

22. Till näringspolitiken ansluten forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 228 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 528 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter för sådana undersökningar och utredningar som beställs hos utomstående och som ansluter sig till den ekonomiska integrationen mellan stater och dess verkningar, till utrikes- och inrikeshandeln, till konkurrenskraften hos företagen och deras produkter, till hinder för och följer av internationaliseringen, till marknadsföring samt till problem inom företagsledningen. Anslaget får även användas till undersökningar som gäller turism och utvecklande av små och medelstora företag, till konkurrens- och konsumentundersökningar, till betalning av publikationsutgifter samt till avlönande av ett antal anställda motsvarande högst 28 årsverken i tidsbundet arbetsförhållande.

02. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 1 393 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 46 393 000 mk.

27. Konsumentverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 624 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 25 188 000 mk.

28. Konsumentklagonämnden

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 165 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 5 265 000 mk.

29. Konkurrensverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 498 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 15 998 000 mk.

30. Livsmedelsverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 213 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 10 213 000 mk.

31. Konsumentombudsmannens byrå

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 249 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 7 249 000 mk.

32. Patent- och registerstyrelsen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet till budgeten och under
momentet beviljas ett nettoanslag om 751 000
mark.

*Momentets rubrik och motivering får följande
lydelse:*

21. *O m k o s t n a d e r* (reservationsanslag
2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om
751 000 mk. Anslaget under momentet får också
användas till betalning av utgifter för internatio-
nellt samarbete. Den personal som skall anställas
för den avgiftsbelagda verksamheten med anslaget
under momentet ingår inte i det maximala antalet
anställda enligt huvudtitel 32.

33. Konsumentforskningscentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 199 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 9 746 000 mk.

38. Mätteknikcentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 224 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas ett nettoanslag om
5 724 000 mk.

23. *Utvecklande av riksmätplatser* (reserva-
tionsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppställ-
sorna ökas momentet med 102 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 602 000 mk. An-
slaget får användas till främjande av riksmät-
platsernas verksamhet och av mätteknik samt till
de utgifter för avlöningar och arvoden som
undersökningar, utredningar och mättningspro-
jekt i anslutning till mättnings- och testningspro-
gram medför, till resor i hem- och utlandet, till
utgifter för publikation, utbildning och informa-
tion, till anskaffning av apparatur samt till andra
motsvarande omkostnader som nämnda funk-
tioner medför. Anslaget får användas för avlö-
nande av personal motsvarande högst 12 årsver-
ken i tidsbundet arbetsförhållande.

39. Tekniska kontrollcentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 396 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 19 396 000 mk.

40. Geologiska forskningscentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 5 672 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 190 172 000 mk.

28. Avgiftsbelagd service (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 350 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 19 450 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och annan materiel som debiteras kunderna till fullt belopp. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande 40 årsverken.

42. Statens tekniska forskningscentral

Enligt vad statsutskottet har erfarit kommer ledningen och stödtjänsterna vid STFC:s nya enheter att reformeras så att de separata forskningslaboratorierna slås samman med nio forskningsenheter. Utskottet menar att STFC:s enheter bör samarbeta så intimt som möjligt med det lokala näringslivet och högskoleväsendet. Detta gäller framför allt enheterna i Uleåborg, Jyväskylä och Tammerfors, vars självständiga verksamhet enligt utskottets mening inte är skäl att äventyra. Utskottet finner det inte motiverat att ledningen för välfungerande regionala enheter koncentreras enbart till Otnäs. Detta kunde rent av äventyra utvecklingen av de alternativa och konkurrerande tillväxtcentra till huvudstadsregionen. STFC är enligt utskottets åsikt den viktigaste finländska organisationen för att främja och bedriva teknisk forskning i Finland och dess forskningsenheter är i många fall viktiga pådrivare för regional utveckling.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 16 976 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 295 976 000 mk. Den personal som skall avlönas för den avgiftsbelagda verksamheten ingår inte i maximiantalet anställda under huvudtiteln.

44. Teknologiska utvecklingscentralen

21. (32.44.21 och 48.21) Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 337 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 105 537 000 mk.

23. Tillämpad teknisk forskning (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 50 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 278 050 000 mk.

(Styckena 2—6 såsom i regeringens proposition)

40. Produktutvecklingsunderstöd (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras momentets motivering med en precisering av den bevilningsfullmakt som borde ha tillämpats redan 1993 och som föll bort vid beredningen av budgetpropositionen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 306 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av bidrag i enlighet med statsrådets beslut om allmänna villkor för produktutvecklingsbidrag och produktutvecklingslån till företag och andra samfund för forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller nya och internationellt konkurrenskraftiga produkter och produktionsmetoder. Då bidrag beviljas bör särskilt beaktas krävande projekt, utnyttjandet av ny teknologi i projektens inledande skeden samt småindustrins och den medelstora industrins behov. Anslaget får även användas till betalning av bidrag till små och medelstora företag för anskaffande av nyttjanderätt till utländska tillverkningsrättigheter och produktionsmetoder, då motsvarande teknologi inte kan fås i Finland. Genom bidragen främjas utvecklingen av industrins produktionsstruktur och företagens produkturval på det sätt som den internationella konkurrensen och marknaden förutsätter samt stöds produkt- och metodutveckling som ansluter sig till utnyttjande av ny teknologi, till ett effektivt ut-

nyttjande av råvaror, till utvecklande av energihushållning och miljöteknik, samt försöksverksamhet. Anslaget får även användas till kommersialisering av produkter och produktionsmetoder samt, för främjande av den regionala teknologiverksamheten, till betalning av bidrag till företag och till sammanslutningar som äger rättshandlingsförmåga för de forsknings- och utvecklingsprojekt som företagen genomför tillsammans och som främjar ibruktagandet och utnyttjandet av teknologi. *Bevillningsfullmakten får också utnyttjas för projekt för utveckling av små och medelstora företags produkt- och produktionsmetoder samt för upphandling av teknik som behövs för att genomföra dem förutsatt att projektet och upphandlingen tillsammans i väsentlig grad höjer företagets tekniska nivå.* År 1994 får understöd om högst 600 000 000 mk beviljas.

83. Produktutvecklingslån (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras momentets motivering med en precisering av den bevillningsfullmakt som borde ha tillämpats redan 1993 men som föll bort vid beredningen av budgetpropositionen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 105 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av lån som enligt statsrådets beslut beviljas företag och andra samfund. Anslaget får även användas till kommersialisering av produkter och produktionsmetoder i forsknings- och utvecklingsprojekt som främjar ibruktagning och användning av teknologi. *Bevillningsfullmakten får också utnyttjas för projekt för utveckling av små och medelstora företags produkt- och produktionsmetoder samt för upphandling av teknik som behövs för att genomföra dem förutsatt att projektet och upphandlingen tillsammans i väsentlig grad höjer företagets tekniska nivå.* Lån beviljas för utvecklande och förbättrande av internationellt konkurrenskraftiga produkter och produktionsmetoder. Särskild uppmärksamhet fästs vid utnyttjande av ny teknologi, ett effektivt utnyttjande av råvaror, produkt- och metodutveckling i anslutning till energihushållning och utveckling av miljöteknik samt försöksverksamhet. Lånen kan beviljas som villkorliga lån så att Teknologiska utvecklingscentralens direktions har rätt att på ansökan av låntagaren helt eller delvis låta bli att återindriva lånet, om utvecklingsarbetet inte leder till ett resultat som kan utnyttjas ekonomiskt.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

49. Kera Ab

42. Räntestöd till Kera Ab (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet preciseras momentets motivering i tekniskt hänseende.

Momentet får följande lydelse:

(Första stycket såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till räntestöd som beviljas för finansiering av bolagets verksamhet i enlighet med 11 § lagen om aktiebolaget Kera Ab och de förbindelser som ingåtts med stöd av den då gällande lagen.

(Styckena 3—5 såsom i regeringens proposition)

50. Främjande av industrin och undersökningen till stöd för industrin

24. Främjande av undersöknings- och utvecklingsarbete till stöd för industrin (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 204 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 21 704 000 mk. Anslaget får användas till internationellt tekniskt-ekonomiskt samarbete och polarverksamhet, malmletning och utnyttjande av fyndigheterna samt till övrigt främjande av industrin och till utgifter för löner och arvoden som föranleds av undersökningar, utvecklingsprojekt och utredningar som anknyter till industripolitiken, utgifter för resor i hemlandet och utomlands, utgifter för publikationer, utbildning och information, utgifter för anskaffning av anordningar samt till övriga motsvarande omkostnader som nämnda funktioner medför. Anslaget får användas till avlönande av personal i tidsbundet arbetsförhållande som motsvarar högst 25 årsverken.

52. Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet

Enligt huvudtitelns allmänna motivering är ministeriets resultatmål att bidra till en gynnsam ekonomisk utveckling bland annat genom att stödja små och medelstora företag genom direkta och indirekta finansierings- och utbildningsåtgärder. I kapitlets förklaring redogörs för de åtgärder regeringen har tänkt sig. Statsutskottet

godkänner dem för sitt vidkommande och understryker samtidigt smf-sektorns centrala roll både vad gäller att få till stånd en ekonomisk uppgång och framför allt vad gäller att främja sysselsättningen.

Utskottets uppfattning är att de olika typerna av stöd till små och medelstora företag alltså är alldeles för splittrade så att de företag som är i behov av stöd inte alltid har möjlighet att dra tillräckligt nytta av det. Utskottet påpekar att det största problemet för smf-sektorn över lag är bristen på riskkapital, vilket beror på att behövliga säkerheter inte kan anvisas eller på att säkerheterna har visat sig otillräckliga. I denna situation anser utskottet att de statskontrollerade institutioner som svarar för kreditgivning och säkerheter till små och medelstora företag även med risk för kreditförluster bör visa prov på tillräcklig flexibilitet för att verksamheten och utvecklingen inom denna sektor kan säkerställas.

24. Utvecklingsservice för små och medelstora företag (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 50 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 40 050 000 mk. Anslaget får användas till betalning av löner och arvoden samt utgifter för läromedel, resor och övriga utgifter som föranleds av företagartutbildning som handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagsservice anordnar. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av regionala projekt för utvecklande av näringar, projekt för företagssamarbete samt köp av sakkunnigservice inom företagsrådgivningen.

(Andra och tredje stycket såsom i regeringens proposition)

80. Centralen för turistfrämjande

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 952 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 89 362 000 mk.

85. Utrikeshandelns främjande

44. Handelssekreterare (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 3 000 000 mark.

Enligt momentets motivering används anslaget för utgifterna för att upprätthålla ett nät av handelssekreterare och statsbidragets andel av utgifterna kan vara högst 95 % av de godtagbara utgifterna. Vidare nämns det i momentets motivering hur många personer som kan användas för envar uppgift. Enligt motiveringen får högst 15 personer anställas i lednings- och administrativa uppgifter. Enligt vad utskottet har erfart är det för att momentets syfte skall uppnås dessutom behövt att ordna med stöd för kunder i Finland. För denna uppgift behövs högst tre personer. Utskottet föreslår att motiveringen på denna punkt kompletteras med att finansieringen sker genom en intern omgruppering inom momentet för handelssekreterare.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 131 000 000 mk. Anslaget får i enlighet med statsrådets beslut (788/92) användas till utgifter för löner och andra förvaltningsutgifter som föranleds av upprätthållande av ett nät av handelssekreterare. Statsbidragets andel av utgifterna kan vara högst 95 % av de godtagbara utgifterna. Inom ramen för statsbidraget får godkännas högst 82 handelssekreterare, 21 FINTRA-attachéaspiranter, 15 personer i lednings- och administrativa uppgifter, högst tre personer i uppgifter som hänförs till stödande av kunder i Finland samt inom ramen för anslaget ett behövt antal anställda som avlönas i stationeringsländerna för sekreteraruppgifter och assisterande uppgifter.

47. Räntestöd till Finlands Exportkredit Ab (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet stryks andra stycket i momentets motivering, eftersom det inte avser att vara en bindande motivering utan bara en förklaring till momentet.

Momentet får följande lydelse:

(Första stycket såsom i regeringens proposition)

(Andra stycket utesl.)

90. Statens upphandlingscentral

Enligt huvudtitelns motivering bereds bland annat en bolagisering av statens upphandlingscentral under 1994. Enligt utredningar som utskottet inhämtat har det åtminstone på detta stadium inte varit möjligt att påvisa sådana

fördelar med en bolagisering av statens upphandlingscentral att det vore skäl att genomföra bolagiseringen i början av 1995. Utskottet anser därför att innan beslut fattas om förvaltningsmodellen för statens upphandlingscentral behövs det ingående utredningar av för- och nack-

delarna med olika förvaltningsmodeller, t.ex. genom jämförelser av hur förvaltningen fungerar enligt aktiebolagsmodell och enligt affärsverksmodell då målet är att höja verksamhetens effektivitet.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Social- och hälsovårdsministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 867 000 mark.

Med anledning av att anslagsbehovet i fråga om de uppgifter som överförts från forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården till ministeriet och för den personal som svarar för uppgifterna har preciserats avdras på basis av en utredning från finansministeriet från momentet 1 549 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 116 631 000 mk. Anslaget får även användas för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen samt till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffning av anordningar och inventarier i samband med den. Av anslaget får högst 1 000 000 mk användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården. När det gäller den avgiftsbelagda verksamheten ingår personalen vid social- och hälsovårdsministeriet inte i det totala antalet anställda under huvudtiteln.

02. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 211 000 mark.

På grund av att behovet av anslag för de uppgifter som överförts från forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården till ministeriet och för den personal som svarar för uppgifterna har preciserats ökas momentet på grundval av en utredning från finansministeriet med 1 549 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 91 577 000 mk. Av anslaget får högst 2 000 000 mk användas för prisstöd för den avgiftsbelagda servicen.

03. Arbetslöshetsnämnden

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 233 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 553 000 mk.

04. Prövningsnämnden

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 225 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 443 000 mk.

05. Olycksfallsverket

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 999 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 48 111 000 mk. Anslaget får även användas till expeditiöslösen för ersättningar och till avgifter för utlåtanden samt medlemsavgifter.

06. Rättsskyddscentralen för hälsovården

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 274 000 mark.

Med anledning av att en person räknat från 1.10.1993 har överförts från Järvenpään sosiaalisairaala till rättsskyddscentralen ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 115 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 069 000 mk.

08. Folkhälsoinstitutet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 4 405 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 140 905 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för produktutveckling i fråga om vaccin, uppgifter i samband med uppföljning och registrering av smittsamma sjukdomar och information i samband med bekämpning av smittsamma sjukdomar samt till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador.

10. Strålsäkerhetscentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 420 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 86 631 000 mk. Av anslaget används 30 000 000 mk för tillsynen över användningen av kärnenergi.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

11. Läkemedelsverket

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna återinförs momentet i budgeten och under momentet beviljas ett nettoanslag om 79 000 mark.

Momentets rubrik och motivering lyder som följer:

21. O m k o s t n a d e r (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 79 000 mk. Läkemedelsverkets personal ingår inte i fråga om den avgiftsbelagda servicen i det under huvudtitel 33 avsedda totala antalet anställda.

12. Statens skolhem

Utskottet anför sitt bekymmer över de ungdomar och barn som har de värsta symtomen i en situation då statens skolhem håller på att privatiseras, indras eller överförs till en ny verksamhet. Kommunerna har inte beredskap och resurser för att ansvara för den öppna vård som planerats komma i stället för anstaltsvården.

Utskottet förutsätter att man riksfattande säkerställer den verksamhet inom barnskyddet som skolhemmen har svarat för under en tid av över hundra år. Enligt erhållen utredning förutsätter detta att minst tre skolhem bibehålls hos staten.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 054 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 46 754 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för det jord- och skogsbruk som idkas vid statens skolhem samt arvoden och andra utgifter för familjehemsverksamheten.

13. Järvenpään sosiaalisairaala

Utskottet anser det vara viktigt att man också framdeles tryggar de ekonomiska förutsättningarna för forskning kring rusmedelsfrågor.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 426 000 mark.

Med anledning av att en person räknat från 1.10.1993 har överförts från Järvenpään sosiaalisairaala till rättsskyddscentralen för hälsovården minskas momentet på grund av utredning från finansministeriet med 58 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 891 000 mk.

14. Statens sinnessjukhus

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 7 052 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 14 988 000 mk. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för det gårdsbruk som bedrivs vid statens sinnessjukhus.

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

På grundval av en utredning från finansministeriet och 1993 års femte tilläggsbudget ändras dispositionsplanens punkt 1.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 200 000 mk.

Dispositionplan:

Projekt	Nytto- areal m ²	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Niuvanniemi sjukhus					1 730 000
<i>Grundlig renovering av förvaltningsbyggnaden</i>	580	2 550	4 396	500 000	
Istandsättning av fasader och fasadmålning		3 000		1 500 000	
(Andra punkten såsom i regeringens proposition)					
Sammanlagt					6 200 000

15. Utjämning av familjekostnader

51. *Moderskapsunderstöd* (förslagsanslag)

För att forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården ännu under 1994 skall kunna betala ersättningar till kommunerna för moderskapsunderstöd som i form av penningprestationer betalats 1993 ökas momentet med 5 000 000 mark och 3 500 000 mark på grund av att antalet understödmottagare ökat från 59 500 till 64 000, varför momentet på grund av utredning från finansministeriet ökas med 8 500 000 mark och görs ett tillägg till slutet av momentets motivering.

På grund av mervärdesskattens andel av moderskapsunderstödsförpackningarna ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 9 700 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 65 750 000 mk. Anslaget får användas till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/93). Av anslaget betalas även omkostnader och postningskostnader för moderskapsförpackningarna. *Anslaget får användas även för betalning av ersättningar till kommunerna enligt 10 § lagen om moderskapsunderstöd (424/41).*

52. *Barnbidrag* (förslagsanslag)

På grund av det har uppskattats att antalet mottagare av barnbidrag ökar från 1 090 800 till 1 095 000 ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 40 000 000 mark.

Med anledning av att riksdagen har ändrat regeringens proposition med förslag till lag om barnbidrag ökas momentet med 455 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 986 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/92).

18. Sjukförsäkring

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen* (förslagsanslag)

På grund av att verkningarna av den tillfälliga årsavgiftens avkastning för läkarservice som anordnas inom den öppna sjukvården utöver arbetshälsovårdsservicen framskjuts till 1995 ökas momentet på basis av utredning från finansministeriet med 50 000 000 mark. På motsvarande sätt minskas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 6 000 000 mark därför att församlingarnas sjukförsäkringsavgift i egenskap av arbetsgivare höjs från 7,20 till 7,70 procent.

Med anledning av att systemet med läkemedelsersättning ändras 1.4.1994 i stället för 1.1.1994 och att riksdagen har ändrat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen samt propositionen med förslag till lag om exceptionell tillämpning av 9 § lagen om pension för arbetstagare 1994 ökas

momentet med 130 000 000 mark. Dessutom kompletteras momentets motivering.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 074 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt sjukförsäkringslagen (364/63). Av sjukförsäkringsfondens medel får högst 375 000 000 mk användas för kostnader för behovsprövad rehabilitering enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91). *Anslaget får också användas för ersättande av sjukvårdskostnader som föranleds av EES-avtalet.*

19. Pensionsförsäkring

I arbetslivet finns 160 000—170 000 personer i åldern 55—64 år och även antalet arbetande personer som fyllt 65 år uppgår till ca 20 000. Många av dem är beredda att bli pensionerade trots att utkomsten minskar om detta skulle leda till att ungdomar får arbete.

Utskottet förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att för löntagare och företagare som fyllt 55 år skapa en egen tidsbestämd generationsväxlingspension i syfte att öka antalet arbetstillfällen för unga.

51. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare* (förslagsanslag)

Med anledning av att slopandet av indexjusteringarna utsträcks också till att gälla arbetsinkomst och till följd av att de kalkylerade utgifterna för pensioner stigit ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 25 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 980 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 13 § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) och 41 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/90).

52. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare* (förslagsanslag)

På grund av att slopandet av indexjusteringarna utsträcks till att gälla även arbetsinkomst ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 40 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 340 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statens

andel enligt 10 § lagen om pension för företagare (468/69).

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen* (förslagsanslag)

Med anledning av att graderingen av privata arbetsgivares folkpensionsavgift i budgetpropositionen har ändrats så att 4,40 procent minskar till 4 procent och 5,55 procent till 4,90 procent, något som minskar inkomsterna av försäkringsavgiften, ökas momentet på basis av en utredning från finansministeriet med 250 000 000 mark.

Med anledning av att folkpensionsanstaltens andel av finansieringen av tilläggsdelar som avses i folkpensionslagen har ändrats minskas momentet med 211 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 270 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 59 och 62 §§ folkpensionslagen (347/56).

22. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst och vissa utgifter för rehabilitering

57. *Statlig ersättning för rehabilitering av och frontpenning till utländska frivilliga frontmän* (reservationsanslag 3 år)

Utskottet förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att ändra momentets motivering så att anslaget enligt grunder som statsrådet särskilt bestämmer också får användas för betalning av frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater som lever under svåra förhållanden och som deltog i de finska kriget under åren 1939—1945.

32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

30. *Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader* (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 908 000 000 mark. I ökningen har också beaktats att regeringens proposition med förslag till lag om arbetsmarknadsstöd har ändrats i riksdagen.

Statsutskottet konstaterar med bekymmer att statsandelen till kommunerna minskats i budgeten. Det är sannolikt att medborgarnas tillgång till basservice äventyras på grund av nedskär-

ningarna av statsandelarna. Utskottet finner det viktigt att medborgarnas basservice säkerställs oberoende av förmögenhet och bostadsort.

Utskottet förutsätter att regeringen ger akt på hur de minskade statsandelarna till kommunerna påverkar medborgarnas basservice.

I förklaringen till huvudtitelns motivering konstateras bl.a. att reformen av närståendevård fortsätts och att samordningen av yrkesmässig vård och närståendevård utvecklas. I praktiken har det visat sig att den omständigheten att avtalen är beroende av prövning, att avgifterna för stödjande av närståendevården och de avgifter som uppbärs för närståendevårdarna för kommunens service är oskäligt höga och att fridagsarrangemangen för närståendevårdarna är problematiska.

Utskottet förutsätter att den öppna vården i kommunerna utvecklas i samarbete med de anhöriga och medborgarorganisationerna och

att regeringen vidtar åtgärder för att utveckla systemet för närståendevård så att de problem som förekommit i praktiken i fråga om närståendevård kan elimineras.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 18 425 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statsandelar för driftskostnader med stöd av vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) och den riksomfattande

plan som givits med stöd av den sistnämnda lagen.

32. *Statens betalningsandel av universitetssjukhusens driftskostnader* (förslagsanslag)

På grund av att regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om specialiserad sjukvård ändrats i riksdagen ökas momentet med 51 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 701 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statens betalningsandel enligt 47 § lagen om specialiserad sjukvård (1062/89) och till betalning av statens betalningsandel enligt 16 § 1 mom. lagen om universitetscentralsjukhus (244/81) av sådana driftskostnader som har uppkommit före år 1991.

92. Användningen av avkastningen av Penningautomatföreningens verksamhet

I förklaringen till kapitlets motivering konstateras att utgifter överförts och skall täckas med Penningautomatföreningens avkastning så att den statsekonomiska inbesparing som uppnås genom dessa åtgärder uppgår till 200 milj. mk år 1994 och till 250 milj. mk år 1995.

Utskottet förutsätter att användningen av Penningautomatföreningens avkastning för ändamål som minskar statens utgifter upphör 1995 och att anslagen därefter återinförs i statsbudgeten.

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Arbetsministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 7 350 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 148 320 000 mk. Anslaget får också användas till betalning av utgifter som föranleds av anskaffning och ordnande av personalutbildning, till utgifter för lokaliseringsrådgivning, den avgiftsbelagda verksamheten, forsknings- och utvecklingsverksamheten, utvecklingsprojekten för kundservicen, en arbetarskyddsutställning och till utgifter som föranleds av migrationsärenden och internationella ärenden, till avlönings- och fortbildningsutgifter för personer som sänds utomlands, till arbetskraftsattachés resekostnader, till utgifter som föranleds av deltagaravgifter, till utgifter för arrangerande av internationella möten samt till översättnings- och tolkningsutgifter. Av anslaget får 600 000 mk användas till betalning av omkostnader som föranleds av krisgrupper för avvärjande av konkurser.

03. Distriktsförvaltningen för arbetarskyddet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 750 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 102 309 000 mk. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för inspektionen av finländska fartyg i utlandet och för åtgärder enligt 15 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet (131/73).

06. Arbetskraftspolitiken

Utskottet framhåller att de nuvarande arbetskraftspolitiska åtgärderna är alldeles för passiviserande. Hörnstenen i en aktiv arbetskraftspolitik

är en effektiv arbetsförmedling och den viktigaste uppgiften är att förkorta den tid det tar att söka arbete. I praktiken tjänar utbildnings- och omskolningsprogrammen som redskap i en aktiv arbetskraftspolitik.

Utskottet förutsätter att regeringen gör upp ett aktiverande utbildnings- och samsättningspolitiskt program som tar sikte på produktiva och bestående arbetstillfällen och som speciellt går in för att avbryta långvarig arbetslöshet och för att skapa utbildnings- och arbetsplatser för unga.

21. Omkostnader inom arbetskraftsändenas distrikts- och lokalförvaltning (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 18 357 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 524 498 000 mk. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för vidareutbildning på högskole- och institutnivå av personalen inom arbetskraftsverksamheten, för anskaffning och ordnande av utbildning samt för avgiftsbelagd verksamhet och internationellt samarbete.

50. Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

På grund av att regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (240/1993) har röstats att vila i riksdagen, ökas momentet med 148 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 169 500 000 mk. Anslaget får användas till betalning av studiesociala förmåner enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90) och till betalning av arbetslöshetskassornas förvaltningsutgifter. Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter som föranleds av elevintagningen, dock inte till utgifter för annonsering och informationsverksamhet.

51. Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

I förklaringen till momentet konstateras att det vid dimensioneringen av anslaget likaså såsom tillägg har beaktats 90 000 000 mk som överföring från moment 29.69.33. Utskottet framhåller att den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen bör utgöra ett led i utbildningspolitiken som siktar på utveckling i yrket. Utbildningens kvalitet bör uppmärksammas alldeles särskilt.

Utskottet hänvisar till sitt uttalande om moment 29.69.33 och

förutsätter att då utbildning köps med arbetskraftsförvaltningens anslag skall köpen efter behov inriktas också på de läroanstalter och elevgrupper för vilka länsstyrelserna har köpt utbildning med undervisningsförvaltningens anslag 1993.

Utskottet förutsätter att arbetskraftsförvaltningen ser till att de språk-, företagar-, datateknik- och internationaliseringsavsnitt samt andra motsvarande utbildningsavsnitt som är avsedda för unga som gått ut en yrkesläroanstalt får fortsätta.

52. Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet fogas följande mening till slutet av momentets motivering: "Anslaget får även användas för betalning av ersättningar på grund av olycksfall vid arbetspraktik och grupplivförsäkringar för praktikanter."

På grund av att regeringens proposition med förslag till lag om arbetsmarknadsstöd har ändrats i riksdagen ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 60 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 760 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd. Stödet används, utöver för tryggnad av stödtagarens utkomst, till aktiva arbetskraftspolitiska åtgärder enligt lagen om arbetsmarknadsstöd. Med hjälp av dessa åtgärder främjas stödtagarens placering på arbetsmarknaden. *Anslaget får även användas för betalning av ersättningar på grund av olycksfall vid arbetspraktik och grupplivförsäkringar för praktikanter.*

62. Statsunderstöd för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)

Inemot hälften av de mer än 230 bokbussar som finns i Finland har förvärvats före 1989 och

börjar vara i behov av reparation. Om en renovering sätts in i tid är kostnaderna i genomsnitt 10 % av priset på en ny bil och arbetet är ytterst arbetskraftsintensivt. De nödvändiga renoveringarna av ca 100 bokbussar kan spridas över till exempel tre år.

Utskottet förutsätter att sysselsättningsmedel av statsunderstöden för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte 1994 avsätts för renovering av minst 35 bokbussar i kommuner runt om i landet.

99. Övriga utgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde

21. Arbetskraftsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 213 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag av 3 013 000 mk.

22. Arbetsrådets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 75 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 853 000 mk.

50. Lönegaranti (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras tredje meningen i momentets motivering som följer: "Av anslaget får högst 3 000 000 mk användas till betalning av konkurskostnader samt myndighetsavgifter och rättegångskostnader jämte resekostnader i anslutning till lönegarantiförfarandet samt högst 2 500 000 mk till betalning av rättegångskostnader som arbetskraftsmyndigheterna har dömts att betala."

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 538 800 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter enligt lagen om lönegaranti (649/73) och lagen om lönegaranti för sjömän (927/79). Av anslaget får högst 3 000 000 mk användas till betalning av konkurskostnader samt myndighetsavgifter och rättegångskostnader jämte resekostnader i anslutning till lönegarantiförfarandet samt högst 2 500 000 mk till betalning av rättegångskostnader som arbetskraftsmyndigheterna har dömts att betala.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Investeringar som främjar miljövården stöds i detta nu med medel ur anslag på flera huvudtitlar. Statsutskottet har redan tidigare uppmärksammat denna synpunkt i fråga om samarbetet med närområdena. Miljöskyddsinvesteringarna bygger varken i vårt eget land eller inom närområdena på en helhetsplan och är inte tillräckligt målinriktade. Sysselsättningsaspekter bör betonas när de utvecklas. Utskottet understryker samarbetet mellan olika förvaltningsområden och koordineringen av åtgärderna på miljövårdens område och understöder en sådan centralisering av de resurser som satsas på investeringar som gynnar sysselsättningen.

01. Miljöministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 2 835 000 mk.

Med anledning av att det för miljöministeriets prestationer bärs upp behandlings-, avsändnings- och postningsutgifter, i fråga om vilka motsvarande intäkter har antecknats på mom. 12.35.99, ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 200 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 79 481 000 mk.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

22. (35.11.26, 30.21 och 32.21) Utveckling, planering, forskning och övervakning (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 979 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 43 454 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som motsvarar övriga konsumtionsutgifter och föränleds av utvecklings-, försöks-, planerings-,

forsknings-, uppföljnings- och övervakningsverksamhet samt av internationellt sakkunnigsamarbete och av de olika förvaltningsområdenas gemensamma projekt. Anslaget får desutom användas till betalning av understöd för den administrativa och ekonomiska styrningens publiceringsverksamhet.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

24. (35.99.24) Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 33 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 903 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föränleds av medlemsavgifter och betalningsandelar i internationella organisationer och av deltagande i internationella organisationers möten, utgifter som krävs för sakkunnigutbyte och forskningssamarbete samt utgifter som föränleds av utrikesresor, möten som ordnas i Finland, publicering av material på främmande språk samt annat internationellt samarbete. Anslaget får användas till betalning av lön till personal motsvarande högst fyra årsverken som anställs på viss tid för olika projekt.

13. Miljösamarbete med Öst- och Centraleuropa

67. Allmänt främjande av miljösamarbetet (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 26 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 17 026 000 mk. Anslaget får användas för främjande av Finlands miljösamarbete med öst- och centraleuropeiska stater och till betalning av utgifter som föränleds av utvecklande av lagstiftning och förvaltning,

beredning och bedömning av projekt, utbildning samt utveckling av och försök inom miljöteknologin. Av anslaget får högst 2 000 000 mk användas för främjande av bostads- och byggnadsväsendets gemensamma projekt. Anslaget får användas till avlönande av projektpersonal i arbetsavtalsförhållande motsvarande högst fyra årsverken.

25. Vatten- och miljöförvaltningen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 12 140 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 334 640 000 mk. Anslaget får även användas till prisstöd för bruksavgifter som uppbärs av samarbetspartners för användningen av forskningsfartyget Muikku.

28. Avgiftsbelagd service (förslagsanslag)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 24 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 164 000 mk. Anslaget får även användas till kostnaderna för de arbeten som tillsynsmyndigheten med stöd av 21 kap. 4 § vattenlagen får i uppdrag att utföra samt till betalning av löneutgifter som föranleds av den avgiftsbelagda servicen motsvarande högst tre årsverken.

77. Vattendrags- och miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 252 000 mark.

Utskottet konstaterar att det inte finns medel för att sköta akut förorening av marken när ingen är ansvarig för restaureringen. Utskottet förelägger för prövning om momentets motivering kunde ändras så att den skulle möjliggöra en smidigare användning av anslagen när det gäller att lösa akuta problem med förorenade markområden.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 852 000 mk. Anslaget får förutom till vattendrags- och miljövårdsarbeten även användas till reseutgifter, drifts-, skyldighets- och underhållsutgifter under arbetstid, utgifter som föranleds av företagshälsövård och försäkringsavgifter samt till betalning av utgifter för anskaffning och underhåll av ADB-utrustning, flyttbara social- och arbetsutrymmen på arbetsplatser samt maskiner och transportmateriel som behövs i byggnadsarbetet.

30. (35.15, 30, delvis och 32, delvis) Samhällen, användning av områden och naturvård

De ersättningsmedel som anvisats för naturvårdsprogram och penningmedlen för inköp av områden är för närvarande otillräckliga. När godkända skyddsprogram genomförts har det blivit en central metod att använda statsägda marker som bytesmarker. Utskottet konstaterar att riksdagen har rätt att årligen uppställa ett mål för i vilken utsträckning statlig jord- och vattenegendom i Forststyrelsens besittning kan användas som bytesmarker vid förvärv av skyddsområden.

Utskottet menar att urskogar och andra gamla skogar bör bevaras och erinrar om att detta är av betydelse också för skogsindustrins internationella anseende.

Utskottet finner det angeläget att skogar i privat ägo kan inlösas snabbare när åtgärder för att bevara urskogar kräver det.

22. (35.15.22) Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 151 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 63 151 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av skötseln av naturvårdsutgifter. Anslaget får också användas till anskaffning av sådana maskiner, anläggningar och inventarier, vilkas anskaffningspris överstiger 50 000 mk och ekonomiska livslängd tre år.

41. Statens bostadsfond

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 678 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 22 413 000 mk.

45. Bostads- och byggnadsväsendet

57. Ersättning för mervärdesskatt (förslagsanslag)

Utskottet förutsätter att regeringen ger akt på hur mervärdesskatten påverkar boendekostnaderna.

60. Överföring till statens bostadsfond

Regeringen har av statsekonomiska orsaker i propositionen om statsbudgeten för 1994 strukit

anslaget som överföring till statens bostadsfond. Utskottet konstaterar att arrangemanget endast kan vara tillfälligt och gälla året 1994.

Utskottet förutsätter att regeringen redan 1995 återgår till den praxis att till bostadsfonden i budgeten överförs ett anslag motsvarande den för låga räntan på de lån fonden beviljar.

Utskottet finner det vara viktigt att bostadsfinansieringen görs klarare och att en mera långsiktig bostadspolitik eftersträvas som inte bara ger garantier för produktion av ägarbostäder utan också permanenta hyresbostäder.

Huvudtitel 36 STATSSKULDEN

01. Ränta på skulden i finska mark

90. *Ränta på skulden i finska mark* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 37 400 000 mk, varav 26 000 000 mk under punkten Serieobligationer i dispositionsplanen och 11 400 000 mk under punkten Skuldförbindelselån i dispositionsplanen. Tillägget beror på det ökade nettoupplåningsbehovet i budgetpropositionen för 1994.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 377 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av ränta och preskriberade räntor på skulden i finska mark samt även av ränta som föranleds av tillfällig kortfristig finansiering.

Dispositionsplan:	mk
Lånegruppens namn	
Obligationslån för allmänheten	1 465 000 000
Serieobligationer	4 578 000 000
Skuldförbindelselån	2 161 400 000
Försäkringsanstaltslån	119 259 000
Arbetspensionskasselån	17 045 000
Arbetspensionsanstaltslån	124 809 000
Pensionsstiftelselån	7 059 000
Lån av statens pensionsfond	850 000 000
Skuldebrevslån av pensionsstiftelser	42 246 000
Övriga lån	12 182 000
Sammanlagt	9 377 000 000

09. Övriga utgifter för statsskulden

21. *Arvoden och andra utgifter för statsskulden* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 36 000 000 mark under punkten Utgifter för lån i utländsk valuta: emitteringskostnader i dispositionsplanen. Tillägget beror på det ökade nettoupplåningsbehovet i budgetpropositionen för 1994.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 672 295 000 mk. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för upptagande av lån i finska mark och i utländsk valuta, upptagande och emittering av lån, återbetalning av lån, växling av ränta och valuta och sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter. Anslaget får användas även till betalning av reserveringsarvoden för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering.

Dispositionsplan:	mk
Utgifter för lån i utländsk valuta:	
emitteringskostnader	1 073 000 000
ombudsmannaarvoden	5 000 000
övriga utgifter	4 000 000
Utgifter för lån i finska mark:	
kapitalrabatter	450 000 000
emitteringsarvoden	87 500 000
inlösningsprovision	50 295 000
reserveringspremier	2 000 000
övriga utgifter	500 000
Sammanlagt	1 672 295 000

I N K O M S T E R

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Eftersom regeringens proposition nr 273 med förslag till lag om marknadsföringsfonden för lantbruksprodukter inte blir verklighet 1994 och lagförslagen i regeringens proposition nr 271 därför har godkänts med betydande ändringar, föreslår utskottet följande ändringar under inkomstmoment 11.06.01, 11.06.02, 11.08.06, 11.08.11, 11.08.14 och 11.19.04.

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på inkomst och förmögenhet

Med anledning av löneuppgörelserna inom den offentliga och den privata sektorn beräknas intäkterna av inkomstskatten överskrida den summa som beräknas i budgetpropositionen med 950 milj. mk. Under riksdagsbehandlingen inflationsjusterades inkomstskatteskalen för 1994 med två procentenheter. Samtidigt sänktes den extra höjningen i samband med förskotts-
uppbörden med en procentenhet för den lägsta inkomstklassen jämfört med nivån för i år. På grund av detta beräknas inkomsterna minska med 840 milj. mk. Av dessa orsaker bör inkomststaten ökas med 110 milj. mk.

Med hänsyn till att regeringens proposition nr 75 med förslag till lagar som gäller en reform av familjestödet ändrats så att församlingarnas samfundsskatteandel inte slopas, minskas momentet i enlighet med en utredning från finansministeriet med 100 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta
33 690 000 000 mk.

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Omsättningsskatt och mervärdesskatt

Med avvikelse från regeringens proposition

har förslaget till mervärdesskattelag godkänts med den ändringen att mervärdesskattesatsen för bl.a. kollektivtrafiken och idrottsplatser 1994 är lägre än vad som föreslagits i propositionen och att inkvarteringstjänster ännu inte kommer att omfattas av skatten. Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet av dessa orsaker med 160 milj. mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta
33 740 000 000 mk.

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Enligt momentets förklaring kommer en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skatt på vissa försäkringspremier att avlåtats till riksdagen. Enligt propositionen skall en tilläggsskatt på skatten på försäkringspremien bäras upp för personfordon som är trafikförsäkrade i Finland. Eftersom denna proposition inte har avlåtits utan ersatts med regeringens proposition nr 218 med förslag till lag om fordonsskatt på vissa fordon, minskas momentet i enlighet med en utredning från finansministeriet med 490 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta
1 700 000 000 mk.

06. På grund av import uppburna skatter och avgifter

01. Importtull

Hänvisande till avdelningens allmänna motivering föreslås momentet bli ökat med 240 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta
1 190 000 000 mk.

02. Importavgifter

Hänvisande till avdelningens allmänna moti-

vering återinförs momentet i budgeten och på momentet antecknas 250 000 000 mark.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

02. *I m p o r t a v g i f t e r*

Under momentet beräknas inflyta 250 000 000 mk.

08. Acciser

03. Ölaccis

Eftersom de prissänkningar på råvaror för alkoholdrycker som har att göra med EES-avtalet än så länge inte träder i kraft, har regeringen dragit tillbaka sin proposition med förslag till lag om skatt på alkoholdrycker, och därför ökas momentet med 2 080 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 2 280 000 000 mk.

04. Skatt på alkoholdrycker

Hänvisande till det som uttalas under moment 11.08.03 minskas de beräknade inkomsterna under momentet med 3 080 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 3 520 000 000 mk.

06. Accis på livsmedelsprodukter

Hänvisande till avdelningens allmänna motivering återinförs momentet i budgeten och antecknas på momentet 150 000 000 mark.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

06. *A c c i s p å l i v s m e d e l s p r o d u k t e r*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 000 mk.

09. Sockeraccis

Sockeraccisen har stadgats vara 1,17 mark per kilogram från och med början av 1994, dvs. 0,09 mark per kilogram mindre än vad regeringen har räknat med i budgetpropositionen. De beräknade inkomsterna under momentet minskas därför med 25 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 210 000 000 mk.

10. Accis på gödselmedel

Hänvisande till avdelningens allmänna motivering återinförs momentet i statsbudgeten och antecknas på momentet 470 000 000 mark.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

11. *A c c i s p å g ö d s e l m e d e l*

Under momentet beräknas inflyta 470 000 000 mk.

14. Fett- och proteinaccis på foder

Hänvisande till avdelningens allmänna motivering återinförs momentet i budgeten och antecknas på momentet 230 000 000 mark.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

11. *F e t t - o c h p r o t e i n a c c i s p å f o d e r*

Under momentet beräknas inflyta 230 000 000 mk.

10. Övriga skatter

07. Fordonsskatt

Hänvisande till motiveringen till moment 11.04.02 intas ett nytt moment "Fordonsskatt" i budgeten och antecknas enligt utredning från finansministeriet 650 000 000 mark på detta moment.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

07. *F o r d o n s s k a t t*

Under momentet beräknas inflyta 650 000 000 mk.

19. Övriga inkomster av skattenatur

01. Oy Alko Ab:s överskott

Hänvisande till det som uttalas om moment 11.08.03 ökas momentet med 1 140 000 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 1 200 000 000 mk.

04. Marknadsföringsavgift för vissa lantbruksprodukter

Hänvisande till avdelningens allmänna motivering återinförs momentet i budgeten och antecknas på momentet 460 000 000 mark.

Momentet och dess rubrik får följande lydelse:

04. *M a r k n a d s f ö r i n g s a v g i f t e r f ö r v i s s a l a n t b r u k s p r o d u k t e r*

Under momentet beräknas inflyta 460 000 000 mk.

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

21. *Inkomster av skogshushållningen*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna ökas momentet med 1 380 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 420 000 mk i nettoinkomster.

90. *Statens beklädnadsfabriks inkomster*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna minskas momentet med 630 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 1 270 000 mk i nettoinkomster.

28. Finansministeriets förvaltningsområde

52. *Statistikcentralens inkomster*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna minskas momentet med 686 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras momentets motivering så att där nämns antalet årsverken beträffande den avgiftsbelagda servicen. Genom ett misstag vid beredningen av budgetpropositionen nämndes årsverkerna i momentets förklaring.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 114 000 mk i nettoinkomster. Antalet årsverken inom den avgiftsbelagda servicen inbegrips inte i antalet årsverken under huvudtiteln.

61. *Inkomster av byggnadsförvaltningens avgiftsbelagda service*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna minskas momentet med 5 883 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 117 000 mk i nettoinkomster.

(Andra stycket såsom i regeringens proposition)

98. *Mervärdesskatteåterbäringar som återkrävs*

De beräkningar av mervärdesskattereformens inverkan på kommunalekonomin som utfördes i samband med beredningen baserar sig på verksamhets- och kostnadsnivån 1991. Beräkningar-

na uppgjordes på grundval av 1991 års bokslutsuppgifter. Nu föreligger motsvarande uppgifter från 1992. Med stöd av en utredning från finansministeriet har utskottet preciserat det mervärdesskattebelopp som återkrävs av kommunerna till 425 000 000 mark per månad i stället för 460 000 000 mark per månad, vilket föreslås i propositionen. Momentet föreslås därför bli minskat med 245 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 2 400 000 000 mk.

29. Undervisningsministeriets förvaltningsområde

42. *Kommunernas betalningsandelar och ersättningar*

Eftersom kommunaliseringen av fyra statliga läroanstalter under första punkten i momentets förklaring skjuts fram, ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 14 500 000 mark till följd av att hemkommunernas betalningsandelar inbringar mera än beräknat.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 30 000 000 mark på grund av att det elevbestämda priset per enhet ökar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 1 318 500 000 mk.

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

37. (12.30.36 och 37) *Fiskevårdsavgifter*

Eftersom riksdagen inte godkänt regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fiske så att lagen även skall gälla de tre nordligaste kommunerna, ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 900 000 mk.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 48 900 000 mk.

32. Handels- och industriministeriets förvaltningsområde

32. *Inkomster av patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda service*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna utesluts momentet och det anslag om 2 629 000 mark som beräknas inflyta under momentet ur budgeten.

Momentet:

(Utesl.)

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

11. *Läkemedelsverkets inkomster*

Med anledning av arbetsmarknadsuppgörelserna utesluts momentet och det anslag om

534 000 mk som beräknas inflyta under momentet ur budgeten.

Momentet:

(Utesl.)

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

99. *Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde*

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 200 000 mk, som inflyter till följd av att expeditions- och postningsavgifter bärs upp av dem som mottar handlingar enligt ett beslut om avgifter för miljöministeriets prestationer.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 1 200 000 mk.

Avdelning 15

LÅN

02. Statens nettoupplåning

01. *Nettoupplåningen*

På grund av att staten har ett ökat behov av nettoupplåning föreslås momentet med stöd av en utredning från finansministeriet bli ökat med 3 750 000 000 mk. Tillägget beror på de ändringar som gjorts i budgetpropositionen under utskottsbehandlingen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet antecknas 68 130 000 000 mk.

Enligt utskottets förslag är utgifterna 193 458 799 000 mark.

Inkomsterna uppgår enligt förslaget till 193 461 475 000 mark. I enlighet med det ovan anförda visar budgeten ett överskott på 2 676 000 mark.

Hänvisande till det som anförts ovan föreslår utskottet vördsamt

att Riksdagen skall godkänna regeringens proposition om statsbudgeten för 1994 med ovan nämnda ändringar.

Samtidigt föreslår utskottet

att budgetmotionerna nr 1—447 skall förkastas.

Enligt 86 § riksdagsordningen beslutar riksdagen om publicering av statsbudgeten i Finlands författningssamling. Budgeten följs från och med den tidpunkt då den har publicerats.

Hänvisande till det ovan anförda föreslår utskottet vördsamt

att Riksdagen skall besluta publicera budgeten för 1994 i Finlands författningssamling och

att budgeten skall tillämpas från och med den 1 januari 1994.

Helsingfors den 13 december 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Saari, vice ordföranden Luttinen, medlemmarna Alaranta, Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Kallis, Laaksonen, Lahtinen, Lahti-Nuuttila, Luukkainen, Malm, Mäki-Hakola, Ranta, Ryynänen, Sasi, Savolainen, Tiuri, Turu-

nen, Vihriälä och Vähäkangas samt suppleanterna Ala-Nissilä, Apukka, Backman, Enestam, Lehtosaari, Liikkanen, Linnainmaa, Nyby, Peltari, Rajamäki, Rauramo, Renko, T. Roos, Saastamoinen, Savela och Törnqvist.

Reservationer

I

ALLMÄN MOTIVERING

Inte nog med att exporten har vind i seglen och att räntorna sjunkit — det behövs stimulans-åtgärder

Budgetpropositionen bygger åter på alltför förhoppningsfulla bedömningar av den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen. Budgeten har byggts upp på antagandet att den ekonomiska tillväxten uppgår till en procent. Den genomsnittliga Arbetslöshetsgraden uppskattas till 19 procent. Arbetslöshetsgraden håller emellertid redan i år på att öka till över 18 procent, så även sett mot denna bakgrund är kalkylerna för nästa år förhoppningsfulla. I själva verket ökar antalet arbetslösa till drygt 500 000 och arbetslöshetsgraden till över 20 procent.

Till följd av den ekonomiska politiken har antalet arbetstillfällen minskat och håller alltså på att faktiskt sett minska kraftigt. Det uppskattas att antalet arbetstillfällen åren 1990—94 totalt kommer att minska med rent av 470 000. Inom primärproduktionen minskar arbetskraften med en femtedel, inom industrin med nästan en fjärdedel och inom byggandet till nästan hälften. Inom servicebranscherna minskar antalet arbetstillfällen numerärt mest (210 000), men relativt sett minst (15 %). Under år 1994 uppskattas arbetstillfällena minska med ca 40 000. Arbetstillfällena minskar inom byggandet samt den offentliga och privata servicen. Den kapitalintensiva exportindustrin ökar just inte alls arbetskraften, varför det inom ekonomin inte finns en enda bransch som anställer mer arbetskraft nästa år.

De ekonomiska forskningsinstitutens kalkyler i fråga om den ekonomiska utvecklingen varierar något, men rätt allmänt fruktas det att tillväxten också nästa år visar på minus. Om så går blir det fjärde året i rad med minskande tillväxt. Till följd av detta skulle bruttonationalproduktens realnivå nästa år motsvara 1986 års produktion.

Även i bästa fall sker ett uppsving först i slutet av 1994, varför tillväxten nästa år får negativt förtecken.

Problemet i vårt land är att ekonomin klart är uppdelad på en exportsektor och en hemmamarknadssektor. Nedgången i markens värde, de moderata löneavtalen samt skattelättnaderna för exportindustrin har märkbart förbättrat Finlands priskonkurrensförmåga. Redan hösten 1991 var konjunktursvackan som djupast inom de företag som inriktar sig på export. Därefter har produktionen börjat öka. Samtidigt har situationen inom de företag som är beroende av inhemsk efterfrågan försämrats bl.a. på grund av de extra kostnader för valutalån som markens kursfluktuationer samt den minskade konsumtionsefterfrågan medförde.

Den tudelade ekonomiska utvecklingen har fortsatt i år och kommer att fortsätta också nästa år. Exportindustrin kan nästa år avbetala på sina skulder och avsätta en del av resultatet på löneförhöjningar och höjningar av råvirkespriset. Även om exporten har vind i seglen och exportföretagens resultatutveckling förbättras räcker exporten inte till för att hjälpa upp Finland från depressionen, och detta löser inte problemet med massarbetslösheten. Exportens framgångar räcker inte till för att ersätta den kraftigt minskade inhemska efterfrågan.

Företagen på hemmamarknaden måste å sin sida anpassa sig till den fortgående minskade privata efterfrågan. Skattehöjningarna och arbetslösheten minskar ytterligare hushållens köpkraft. Både depressionen inom den industri som är inriktad på hemmamarknaden och depressionen inom servicebranscherna och byggandet fördjupas också nästa år. Problemen inom de företag som verkar på hemmamarknaden och särskilt inom företagen i servicebranscherna förvärras av mervärdesskattereformen som träder i kraft i juni 1994.

Den privata konsumtionen bidrar på ett avgörande sätt till att depressionen fortsätter. I år

minskar den med över fem procent till följd av hushållens kraftigt minskade köpkraft. Nästa år minskar den privata konsumtionen ytterligare även om regeringens i december genomförda minskningar av skattehöjningarna i någon mån ökar konsumtionen.

Depressionsspiralen blir också brantare på grund av de få privata investeringarna. I år minskar de privata investeringarna med 20 procent. Investeringsgraden är den lägsta sedan krigsåren. Detta är fallet det oaktat att regeringen också i år i syfte att sporra investeringar har ökat företagens möjligheter till avskrivningar och reserveringar. Detta visar att regeringens skattelättnader för att uppmuntra till investeringar håller på att bli skattelättnader enbart för företagen. Investeringsverksamheten kan inte sättas i gång genom skattelättnader om inte företagens ekonomiska utsikter och resultatutsikter är ljusare.

Industrins investeringar i maskiner och anläggningar torde komma i gång under senare hälften av nästa år i och med att företagens resultatutveckling förbättras. De branschvisa skillnaderna är likväl stora och på det hela taget minskar de privata investeringarna jämfört med i år. Investeringsdepressionen försvåras av att de offentliga investeringarna samtidigt minskat.

Den minskade offentliga efterfrågan, de stora besparingarna i de offentliga konsumtions- och investeringsutgifterna 1994 påverkar allt mer den nationalekonomiska utvecklingen. På grund av statens ekonomiska svårigheter är det naturligt att på längre sikt balansera inkomsterna och utgifterna, men om alltför kraftiga inbesparingar genomförs under den djupaste depressionen blir situationen bara värre. Budgetpropositionen för 1994 leder till en djupare depression, varför socialdemokraterna inte godkänner alla de åtgärder i budgeten som skär ner konsumtionen och investeringarna.

Depressionen och arbetslösheten övervinns inte med hjälp av den ökade exporten och ej heller med anledning av att räntorna gått ner, något som regeringen tror. Trots att räntorna (de kortfristiga räntorna), har sjunkit från 17 procent i fjol till rent av under 6 procent, kommer de sänkta räntornas aktivitetsökande effekter inte alltför snabbt till synes. Verkningsarna av den förändrade räntenivån på den inhemska efterfrågan kan i värsta fall skönjas först om flera år. Dessutom är realräntenivån alltför högt internationellt sett, dvs. nästan 4 procent. Därför borde räntorna ytterligare sänkas.

Utom ökad export och sänkta räntor behövs det dessutom åtgärder som direkt stimulerar ekonomin. Det är av avgörande betydelse att få till stånd en ändring på hemmamarknaden. Investeringarna måste fås i gång. Köpkraften måste stärkas. Enligt socialdemokraternas uppfattning behövs det ett tillväxtpaket om minst 10 miljarder mark, varigenom de offentliga investeringarna höjs samt skattehöjningarna och nedskärningarna i kommunernas statsandelar minskar. Regeringens i början av december offentliggjorda minimalistulanspaket var ett steg i den riktning socialdemokraterna föreslagit, men helt otillräckligt för att kunna vända den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningsutvecklingen i en bättre riktning. Särskilt i fråga om investeringarna gav regeringens paket inte mycket. Konkreta förslag med snabba effekter saknades.

Skatteavgörandena lindrar den tilltänkta skärpningen av beskattningen med nästan 1 500 miljoner mark, men dock så att det är närmast de som har goda inkomster som blir delaktiga av dem.

Gränser måste uppställas för det ökande bankstödet

Genom att ekonomin har körts i botten och på grund av att företagskonkurserna och kreditförlusterna därför ökade binder bankstödet tiotals miljarder mark. En stimulerande ekonomisk politik skulle ha varit det bästa sättet att minska behovet av bankstöd, men tills vidare har regeringen inte gått med på effektiva stimulansåtgärder.

Regeringen har låtit förstå att bankkrisen avgjordes då SBF delades upp mellan de fyra köparbankerna. Det är klart att stödet till SCAB och SBF hittills varit det överlägset mest dominerande och att krisen huvudsakligen hänfört sig till dem. De övriga bankernas situation är emellertid inte bra i synnerhet om den ekonomiska utvecklingen är dålig ännu nästa år. Ännu vet man inte hur stort behovet av bankstödet kommer att bli. Behovet av bankstöd kan dessutom öka av köparbankernas kundarrangemang, dvs. det sätt på vilket kreditkunder överförs till det egendomsförvaltningsbolag som bildats. Om det dessutom beaktas att vissa bankers förluster kommer att bokföras först i framtiden är det osannolikt att svårigheterna passerats genom bankköpet.

Vid skötseln av bankkrisen har socialdemokraterna understrukit att stödet skall vara öp-

pet, ges mot vederlag och att det skall minimeras. Egendomsförvaltningsbolagen har ansetts vara användbara om det med hjälp av dem är möjligt att bättre än för närvarande underlätta en sanering av skuldsatta, men i grunden livskraftiga företag. Det har ansetts motiverat att staten tar del i egendomsförvaltningsbolagens verksamhet när det inte leder till dolt stöd utan vederlag eller till att kreditförlusterna ökar.

Enligt socialdemokraternas uppfattning borde man ha fortsatt att sanera sparbankerna under statligt ägarskap tills det skulle ha varit möjligt att avstå från statligt ägande på ett sätt som bäst beaktar skattebetalarnas och bankkundernas intressen.

I 1994 års budgetproposition reserveras ytterligare 10 miljarder mark för bankstödet. Det är fråga om ett förslagsanslag. Enligt socialdemokraternas åsikt vore det möjligt att genom effektiva stimulansåtgärder ytterligare minska behovet av bankstödet. Det skulle ha varit mera motiverat att utnyttja samhällets resurser för ökade investeringar och ökad konsumtion än för att i form av bankstöd betala sådana företags kreditförluster som gått i konkurs på grund av att det finns alltför litet arbete.

Småföretagen måste få bättre verksamhetsbetingelser

Regeringen har förklarat att en utveckling av små och medelstora företag är ett av dess politiska nyckelområden. Än så länge har dock de konkreta åtgärderna för att förbättra småföretagens verksamhetsbetingelser låtit vänta på sig. Genom att påskynda mervärdesbeskattningen har regeringen rent av handlat precis tvärtom. Många små serviceföretags överlevnadsmöjligheter försvagas genom den nya skatten. Där som effektiva åtgärder till stöd för små och medelstora företag alltför saknas, finns det gott om dyra löften och utredningar.

Regeringen har låtit utreda möjligheterna att stödja små och medelstora företag och lovat skapa reda i stödsystemen. Socialdemokraterna finner det också viktigt att olika former av stöd förenhetligas, inte bara under handels- och industriministeriets huvudtitel, utan också så att stöd som ingår under andra huvudtitlar samlas under en och samma huvudtitel. I dagens läge får företagen samhälleligt stöd på mycket varierande grunder. Det förekommer

också överlappningar mellan stödformerna. Dessutom är stödsystemet oredigt ur de sökandes synvinkel. Vidare har olika former av stöd befunnits ha konkurrenssnedvridande effekter.

För småföretagens verksamhet spelar de indirekta arbetskraftskostnaderna och flexibiliteten i anställningsvillkoren en väsentlig roll. Om de indirekta arbetskraftskostnaderna kan sänkas och större flexibilitet medges i arbetstider och uppsägningsvillkor, kan sysselsättningströskeln sänkas och sysselsättningen höjas på sikt, men någon lösning på sysselsättningsproblemen på kort sikt erbjuder det inte. Det viktigaste också för småföretagen är att höja efterfrågan, dvs. förstärka medborgarnas köpkraft.

Socialdemokraterna anser att det brådskar med att förvandla de indirekta arbetskraftskostnaderna i sysselsättningsfrämjande insatser. Ändringarna får dock inte äventyra finansieringen av den sociala tryggheten, som bygger på arbete.

Enligt vår mening är det viktigt att raskt skrida till verket med att samordna olika former av stöd. Den övergripande målsättningen bör vara att minska stöden till företagen och att rikta de kvarvarande stöden effektivare till småföretag på etableringsstadiet.

Utbildningen på alla nivåer och hela kulturen står inför ett allvarligt hot

Regeringen fortsätter med sin giljotinpolitik gentemot bildningsväsendet utan att bry sig det minsta om de negativa konsekvenserna. Samtliga utbildningsnivåer blir lidande av nedskärningarna, men den allmänbildande utbildningen, yrkesutbildningen och högskolorna alldeles speciellt både vad gäller undervisning och forskning. För att vi skall klara oss som en nation är vi beroende av en hög utbildningsnivå, men regeringen ointetgör alla möjligheter genom sina åtgärder. Det måste bli ett stopp på dess strupgrepp senast i budgeten för 1995.

Regeringen verkställer nedskärningarna genom att ändra de kalkylerade grunderna och genom att minska statsbidragen till kommunerna. En del av nedskärningarna verkställs genom att utbetalningen av obetalda slutposter på statsandelar skjuts fram ända fram till 1999. De negativa konsekvenserna för undervisningen blir flerfaldt värre och framför allt får de elever som behöver stödåtgärder lida. Regeringen har före-

slagit att kostnaderna kan sänkas genom att personalutgifterna skärs ner, skolor slås ihop och dras in, undervisningsgrupper förstoras, eleverna ges mindre valfrihet i undervisningen och genom att läromedelsanvändningen effektivteras. Inom kulturväsendet rekommenderar regeringen färre aktiviteter. Kommunerna är mycket väl medvetna om alla de knep regeringen föreslår och har redan tillämpat dem. Den skyfflar över statens ekonomiska problem på huvudmännen inom utbildningssektorn. Regeringen är dock till 100 procent ansvarig för de samhälleliga konsekvenserna av nedskärningarna.

Det är inte möjligt att kontinuerligt gallra bland aktiviteterna inom bildningsväsendet för att sänka kostnadsnivån utan att verksamhetens standard rasar. Statsrådet fattade i juni 1993 ett beslut om justering av utvecklingsplanen för utbildningen 1991—1996. Målet sägs vara att höja utbildningens standard, främja internationalisering, effektivera och omstrukturera utbildningssystemet, garantera adekvata resurser och rikta utbildningen på ett sätt som lindrar konsekvenserna av arbetslösheten. Efter de nedskärningar som föreslås för 1994 är det omöjligt att hålla fast ens vid nuvarande standard eller omfattning på utbildningen. Om en allsidigare utbildning är det inte ens lönt att tala. De mål som regeringen fastställt och de föreslagna nedskärningarna står i bjärt och ofattbar konflikt med varandra. Regeringens åtgärder i praktiken går dessutom i otakt med de värdefulla principer som riksdagen godkänt.

Om det inte satsas på bildning under de närmaste åren fördjupas lågkonjunkturen och de problem den för med sig. Den offentliga ekonomin får inte balanseras upp på bekostnad av medborgarnas kulturella rättigheter och tillgången till kulturella tjänster. Tvärtom bör kulturväsendet få en proportionellt större andel av de samhälleliga resurserna. Den växande exporten och det ökade internationella samarbetet hör till de grundläggande förutsättningarna för vårt välstånd. I framtiden kommer nästan alla att behöva kunskaper i främmande språk som ett led i sin yrkesskicklighet. Undervisningen i främmande språk bör byggas ut och göras allsidigare, speciellt vad gäller de stora europeiska språken — franska, italienska, ryska, spanska och tyska.

Den positiva utvecklingen i finansieringen av högskolorna mot slutet av 1980-talet och i början av 1990-talet har fått helt motsatta förtecknen sedan regeringen avstod från att verkställa

lagen om utveckling av högskoleväsendet. För nästa år ställs ökade och ytterst krävande resultatmål för högskolorna, men anslagen föreslås bli skurna mer än under tidigare år. Högskolornas funktion bör säkerställas för att de skall kunna bära ansvaret för en växande student-skara.

Studiestödet till högskolestuderande reformerades 1992, men eleverna på mellanstadiet lämnades utanför. Detta kan likställas med särbehandling av dem. Vidare var studiestödet på tok för litet. Nu vill regeringen fortsätta studiestödsreformen genom att utsträcka den också till elever på mellanstadiet. Att eleverna nu blir lika behandlade vad gäller de studiesociala förmånerna är en viktig reform som är värd att understödjas. Studiestödets storlek tillfredsställer dock ännu inte, eftersom den inte garanterar en grundläggande utkomst. Åldersgränsen 20 år för studiestöd är dessutom konstlad.

Tippnings- och penninglotterimedlen är en viktig inkomstkälla för kulturverksamheten. År 1993 avstod regeringen från att använda tippnings- och penninglotterivinstmedlen uteslutande för stödjande av kulturen. I stället ställdes medlen till allmän disposition i statsbudgeten. När riksdagen behandlade regeringens budgetproposition för 1993 förutsatte den en återgång till normal praxis 1994 i användningen av tippnings- och penninglotterivinstmedlen. Nu föreslår regeringen att detta system, som det karakteriserade som temporärt, skall gälla ännu nästa år. Det bör stadgas genom lag om grunderna för fördelning av tippnings- och penninglotterivinstmedlen.

Regeringens jordbruksreform glömde konsumenterna

I budgetpropositionen för 1994 ingår en ändring av marknadssystemet för lantbruksprodukter och importskyddet för livsmedel. Regeringen motiverade ändringarna med att det gällde att förbereda sig för ett eventuellt EU-medlemskap.

För marknadsföring av lantbruksprodukter föreslogs en ny fond utanför budgeten. Meningen var att ett fast anslag om 1 100 miljoner mark ur budgeten, importtullarna och importavgifterna samt de marknadsföringsavgifter för överproduktionen som tas ut hos producenterna skulle styras över till denna fond. Fondens medel

skulle användas för marknadsföring av överproduktionen.

Planerna på att inrätta fonden i början av 1994 strandade på oppositionens motstånd. Det ansågs inte nödvändigt att inrätta en fond på detta stadium, eftersom EU-förhandlingarna ännu inte har avslutats och inte ens medlemskapsfrågan är helt klar. Likaså är GATT-förhandlingarna som inverkar på importskyddet för livsmedel allttjämt på hälft, vilket också talade för att fonden bör skjutas fram. Vidare var socialdemokraterna inte nöjda med fondens föreslagna förvaltning, som skulle ha varit starkt producentbetonad. Vid förhandlingar om lagen var regeringen redo att komplettera fondens direktion med representanter för konsumenterna, men också efter detta skulle intresseorganisationerna inom området ha varit starkt representerade i förvaltningen. Till den negativa attityden bidrog delvis också det att regeringen på detta stadium inte kunde ange efter vilka linjer jordbrukets produktionsstruktur skall reformeras eller om vilken riktning överproduktionen kommer att utvecklas i.

Ett hinder för att godkänna lantbrukslagarna var reformen av importskyddet för livsmedel som aldrig kom längre än halvvägs. Meningen är att övergå från produktion som bygger på licenser, dvs. importtillstånd, till tullar och importavgifter, men det skall ske så att importen allttjämt regleras alldeles för strängt med hjälp av kvoter. Vidare hade importavgifterna bestämts så att konsumentpriserna på livsmedel hotar att stiga i och med reformen. Det nya importskyddssystemet sänker inte konsumentpriserna på livsmedel och befriar inte heller importen på det sätt som konsumenterna önskar.

Socialdemokraterna kunde inte godkänna lantbrukslagarna eftersom regeringen inte kunde ge några som helst garantier för att livsmedelspriserna kommer att utvecklas i en gynnsam riktning, lika litet som den kunde ange var den står beträffande den del av överproduktionen som skattebetalarna får stå för. I och för sig är socialdemokraterna beredda att ändra såväl importskyddet för livsmedel som lantbrukets marknadsföringssystem i överensstämmelse med EU:s krav så fort det är nödvändigt.

Sysselsättningen är samhällspolitikens ledstjärna

På grund av regeringens allmänna politik, den passiva arbetsmarknadspolitik och medvetna

beslut som direkt har förvärrat arbetslösheten, t.ex. den slopade sysselsättningsskyldigheten enligt sysselsättningslagen, hotar massarbetslösheten att bli den centrala faktor som styr samhällsutvecklingen under hela 1990-talet. Om den passiva politiken fortsätter grundmurar den bara arbetslöshetens strukturella karaktär och långtidsarbetslösheten. Redan arbetslöshetsstatistiken talar sitt tydliga språk om problemens omfattning. Var femte människa i arbetsför ålder är arbetslös. Samhällets försörjningstal försämrades drastiskt under de första åren av 1990-talet. I början av decenniet var talet cirka ett, medan det nu är 1,6—1,7 beroende på hur man räknar.

Inget samhälle kan gå i land med en så här stor arbetslöshet. Arbetslösheten slukar alla resurser för den sociala tryggheten och motverkar ekonomisk utveckling. I takt med att arbetslösheten förvärras blir det allt svårare och allt dyrare att sysselsätta arbetslösa. Därför måste lägre arbetslöshet vara ledstjärnan för hela samhällspolitiken.

Utöver en ny kurs i den ekonomiska politiken behöver vi också en aktiv arbetsmarknadspolitik.

Inte ens en välfungerande ekonomi klarar av att ge långtidsarbetslösa, människor utan yrkesutbildning och äldre arbetslösa arbete. Det är därför av största vikt att ge dem bättre möjligheter att konkurrera på arbetsmarknaden. Ju snabbare dessa åtgärder sätts in, desto mindre friktion uppstår det på arbetsmarknaden när den ekonomiska utvecklingen vänder.

Det viktigaste instrumentet i en aktiv arbetsmarknadspolitik är utbildning, både arbeidskraftsutbildning till arbetslösa och utbildning i allmänhet. Därför är det viktigt att utöka utbildningsanslagen kraftigt. Utbildning är i det stora hela lika fördelaktigt som utkomstskydd vid passiv arbetslöshet och på sikt är resultaten ojämförligt mycket bättre än om staten bara satsar på passiv arbetslöshet.

Det är vidare viktigt att utnyttja en aktiv arbetsmarknadspolitik till att få ett slut på människors arbetslöshet. Det är viktigt att försöka få ett slut på arbetslösheten innan den har blivit kronisk. När arbetslösheten bryts genom en anställning är det angeläget att denna lösning så mycket som möjligt bidrar till permanent anställning. Om arbetslösheten avbryts med lönebaseade bidrag är det viktigt att kombinera bidraget med utbildning. Vad gäller sysselsättningen inom den offentliga sektorn måste attityden till denna sektor ändras, det får absolut inte

bli så att sysselsättning sätts in i stället för de som sägs upp.

Undersökningar visar att personlig handledning i kombination med sysselsättningsprogram ger de bästa resultaten både för de arbetslösa och med tanke på sysselsättningsanslagen. Därför är nedskurna personella resurser inom arbetskraftsförvaltningen till skada både arbetskraftspolitiskt och ekonomiskt sett. Det kan inte vara riktigt att sysselsättningsstöd inte används på grund av bristfällig resursfördelning inom arbetskraftsförvaltningen.

Kommunal service och sysselsättning måste tryggas

Den kommunala servicen ingår som en viktig beståndsdel i det finländska välfärdssamhället. Tack vare den kommunala servicen finns hälsovård, socialvård, dagvård, utbildning och kultur tillgänglig för alla kommuninvånare oavsett deras ekonomiska status eller bostadsort. Därtill står den kommunala sektorn för många arbetstillfällen. Valfungerande service är också en viktig förutsättning för att människor skall kunna förvärvsarbeta.

Statsandelssystemet för kommunerna reformerades i början av 1993. Syftet med det nya systemet var att kommunerna skulle kunna producera service effektivt och ekonomiskt. Kostnadsfördelningen mellan stat och kommun skulle förbli oförändrad. Trots det skar regeringen ner kommunernas statsandelar med 5,2 miljarder mark.

Kommunernas ekonomi är oroväckande dålig. På grund av arbetslösheten har skatteintäkterna sjunkit avsevärt i många kommuner. Samtidigt har kommunernas utgifter, särskilt för utkomstskyddet, ökat på grund av arbetslösheten. Kommunerna anpassar sin ekonomi genom att lägga investeringar på is och skära ner servicen. Därigenom minskar den ekonomiska aktiviteten, ökar arbetslösheten osv. och den onda cirkeln fortsätter.

Primärservicen sätts på spel på grund av nedskärningarna i statsandelarna, för inemot 70 procent av kommunernas utgifter består av hälsovård, socialvård, kultur, affärsverksamhet, och annan service. Om kommunerna tvingas göra nedskärningar är det i personalutgifterna detta måste göras. Men service kan inte ges utan personal. De besparingar i personalutgifter som

görs försvinner i minskade skatteintäkter och kostnader för arbetslösheten, så de reella netto-besparingarna är minimala.

Nedskärningarna drabbar kommunerna orättvist, för de kommuner som drabbats av minskade skatteintäkter, arbetslöshet och konkurser förlorar mest i statsandelar.

I framtiden bör möjligheterna att jämna ut kostnadsfördelningen mellan stat och kommuner utredas för att skatteintäkterna i sin helhet skall kunna tillfalla kommunerna. Statsandelarna och bärkraftsklassificeringen i sin nuvarande form kunde slopas, trots att det behövs någon form av utjämning av skatteintäkterna.

Sparåtgärderna sätts in orättvist

Det största problemet med de offentliga besparingarna har varit att de hela tiden drabbar samma grupper av människor, nämligen låginkomsttagare, som använder offentlig service och är mycket beroende av den sociala tryggheten. Det är inte bara de arbetslösa som har drabbats av regeringens sparbeslut, utan också sjuka, barnfamiljer och pensionstagare har blivit lidande.

Pensionstagare måste i regel klara sig med mycket små inkomster. I slutet av förra året uppgick den genomsnittliga bruttopensionen per månad för män till 5 659 mark och för kvinnor till 4 083 mark. Sammanlagt 247 900 pensionstagare måste klara sig med mindre än 3 000 mark brutto i månaden, 12 procent av männen och 31 procent av kvinnorna.

Pensionstagarna är flitiga användare av hälsovården: 43 procent av samtliga vårdperioder, 72 procent av vård dagarna och 63 procent av kostnaderna. Det är också gamla människor som anlitar läkare mest. Människor över 70 år lider av i genomsnitt 2—3 långtidssjukdomar. De genomsnittliga läkemedelskostnaderna som det betalas ut sjukförsäkringsersättning för uppgår hos pensionstagare till över 2 000 mark per år. Vårdkostnaderna är 2—3 gånger så höga som för människor i arbetsför ålder.

Avgifterna för social- och hälsovård reviderades helt och hållet 1993. Nästan all service blev avgiftsbelagd och avgifterna togs ut till tillåtna maximibelopp. Också en hälsovårdscentralavgift infördes 1993.

Tidigare var hemsjukvård kostnadsfri, men nu är också den avgiftsbelagd. För långtidsvård

kan 35 procent av de inkomster som överstiger 2 500 mark tas ut i avgifter. Avgiften för permanent anstaltsvård har höjts till 80 procent av inkomsterna. Det finns ingen övre gräns för avgifterna. Poliklinikavgifterna på sjukhusen har höjts till 100 och avgiften per vård dag till 125 mark.

Självriskerna inom sjukförsäkringen har höjts och läkemedelsersättningarna sänkts. Nästa år kommer självriskerna också att gälla kostnadsfria läkemedel.

År 1993 minskades stödet till barnfamiljer med ca 300 miljoner mark. Därtill har kommunernas försämrade ekonomi lett till högre dagvårdsavgifter, sämre dagvård och andra försämringar för barnfamiljerna.

Dessutom drabbar också andra ingrepp inom hälsovården, t.ex. hälsovårdscentralavgifterna, barnfamiljer. Också när det gäller utbildningen har barnfamiljerna drabbats av avgifter, inte minst när det gäller utbildningen efter grundskolan.

Bostadsbidraget för barnfamiljer blir inte något extra tillägg såsom regeringen avser, eftersom höjningen av de försäkrades sjukförsäkringspremie och det sänkta utkomststödet samtidigt minskar barnfamiljernas inkomster med lika mycket.

Vi anser att sparbesluten absolut måste ta hänsyn till alla andra beslut som drabbar vissa grupper av människor för att olika åtgärder inte skall ha kumulativ verkan på samma människor.

Vi föreslår

att det i den allmänna motiveringen uttalas:

1) "Utskottet konstaterar att regeringen har byggt sin ekonomiska politik på en ökning av exporten och på en sänkning av räntorna och samtidigt försummat livsvillkoren för företagen på hemmamarknaden och hushållen. Regeringens ekonomiska politik har på två år ökat antalet arbetslösa till en halv miljon, gjort det finansiella systemet beroende av ett enormt bankstöd och snabbt skuldsatt den offentliga ekonomin. Regeringen har med onödiga besparingar som satts in vid fel tid och genom skattehöjningar förvärrat och förlängt lågkonjunkturen och har trots vädjanden från oppositionen och ekonomiska experter inte satt in effektiva stimulansåtgärder.

2) Utskottet konstaterar att regeringen inte åtnjuter riksdagens förtroende."

DETALJMOTIVERING

INKOMSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på inkomst och förmögenhet

Inkomstbeskattningen är rekordsträng också 1994. Den lindras något av regeringens beslut i december att göra inflationsjusteringar i skattekalkylerna och att lyfta av en del av tvångslåneskatten. Besluten lindrade beskattningen bara för höginkomsttagarna. Det var ingen lindring att återinföra förvärvsinkomstsvdraget. Åtgärden var bara till för att delvis förhindra att beskattningen skärps för låginkomsttagarna. Förvärvsinkomstsvdraget gäller även i år men går under namnet inpo-avdrag och har en något annorlunda form.

Tyngdpunkten inom inkomstbeskattningen har under de två senaste åren förskjutits mot proportionella inkomstskatter. Mest har kommunal- och kyrkoskatterna samt arbetspensionsavgifterna och avgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa stigit.

Under 1994 ökar beskattningen inte bara genom att kommunalskatten höjs utan också genom att avgiften för utkomstskyddet för arbetslösa höjs. De försäkrades folkpensions- och sjukförsäkringspremier är alltså ganska höga, trots att prygelskatten huvudsakligen har slopats. Ökningen i de relativa skatterna gör att skillnaden gentemot kapitalinkomstbeskattningen har ökat. Kapitalinkomsterna är mycket lätt beskattade jämfört med förvärvsinkomsterna.

Regeringen bedriver en osocial skattepolitik. Den leder till ökade inkomstskillnader. Den stora skillnaden mellan skatten på förvärvsinkomster och kapitalinkomster lockar skattebetalarna att bokföra en så stor andel av inkomsterna som kapitalinkomster som möjligt.

Vi anser att regeringen bedriver en orätt skattepolitik. Beskattningen av kapitalinkomster och förmögenhet bör skärpas.

Vi föreslår därför

att det i motiveringen till moment 11.01.01 uttalas:

"Utskottet förutsätter att inkomst- och förmögenhetsbeskattningen utvecklas så att skillnaden i beskattningen av kapital- och förvärvsinkomster minskar och att beskattningen av förvärvsinkomster i första hand lindras genom att de relativa inkomstskatterna sänks, såsom de försäkrades folkpensions- och sjukförsäkringspremier, avgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa och kommunalbeskattningen."

03. Skatt på arv och gåva

Arv och gåvor beskattas i ganska liten omfattning i Finland. I takt med den ökade levnadsstandarden har arv och gåvor blivit en av de viktigaste orsakerna till de ökade inkomst- och förmögenhetsskillnaderna. Det är fråga om en beskattningssektor som inte på länge har utvärderats grundligare.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi därför

att i motiveringen till moment 11.01.03 uttalas:

"Utskottet förutsätter att ett utredningsarbete med det snaraste inleds i Finland för att utvärdera betydelsen av och ändringsbehoven i arvs- och gåvobeskattningen."

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Omsättningsskatt och mervärdesskatt

De medel som beräknas inflyta under momentet bygger på att mervärdesbeskattningen träder i kraft i början av juni 1994. Reformen betyder att beskattningen utsträcks från varor till tjänster.

Övergången till mervärdesskattesystemet har att göra med förberedelserna för vårt eventuella EU-medlemskap och är därför motiverad. Däremot är tidpunkten för reformen ytterst olämplig. Det visar prov på en synnerligen skral konjunkturpolitik att mervärdesbeskattningen införs och speciellt att tjänster beläggs med skatt under den värsta lågkonjunkturen på hemmamarknaden. Arbetslösheten kommer att öka ytterligare. Vi anser att reformen borde ha skjutits fram med minst ett år till juni 1995. Då kunde också de ändringar som anknyter till det

slopade primärproduktavdraget ha införts i samma veva.

De indirekta skatterna i Finland ligger på toppnivå internationellt sett. Omsättningsskatten på 22 % är bland de högsta i Europa. De indirekta skatterna gör sitt för att försämra medborgarnas konsumtionsmöjligheter och en återhämtning på hemmamarknaden. Omsättningsskatten bör sänkas för att förstärka konsumtionen.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi därför

att det i motiveringen till moment 11.04.01 uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen ger akt på konsekvenserna av mervärdesbeskattningen speciellt för sysselsättningen inom servicenäringsarna och att den vid behov omvärderar skattesatserna för tjänster, om mervärdesskatten klart minskar efterfrågan på tjänster."

04. Teleskatt

Meningen är att samla in uppskattningsvis 500 miljoner mark i teleskatt till staten. Skattesumman är ganska blygsam jämfört med inkomstbehovet i hela budgeten. Det är än en gång fråga om en ny skatt som betyder merkostnader för staten vid uppbörden. För hushållen är teleskatten en ny belastning som höjer kostnaderna för en grundläggande tjänst, telefonen.

Regeringens skattepolitik leder till ett mycket splittrat och dyrt skattesystem. Den inför årligen nya skatter som kräver ny förvaltning för att kunna uppbäras.

Det vore mycket mera ekonomiskt att utveckla inkomst-, konsumtions-, förmögenhets- och miljöskatterna så att särskilda punktskatter inte behöver tillgripas.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi därför

att det i motiveringen till moment 11.04.04 uttalas:

"Utskottet förutsätter att skattesystemet utvecklas med en klar och enkel beskattning som mål och att särskilda punktskatter som teleskatten och charterskatten i det sammanhanget slopas så fort som möjligt."

UTGIFTER

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Internationellt utvecklingssamarbete

66. (24.30.22, 50 och 66) *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Biståndsanslagen har minskat drastiskt från 0,7 till 0,4 procent av bruttonationalprodukten. Formellt sett håller vi oss vid 0,4 procents BNP-andel, men rätt kalkylerat ligger vi redan under denna andel. Vi har kommit till 0,4 procents BNP-andel med högst tveklaktiga metoder. Om inte flyktingkostnaderna hade estimerats i överkant och på tveklaktiga grunder skulle biståndsbudgeten ligga klart under 0,4 % av BNP. Vi vet av erfarenhet att flyktingkostnaderna ligger under det budgeterade anslaget. Det oaktat har regeringen också nu avsatt anslag för flyktingcentralerna långt över det verkliga behovet. Den har gjort det för att biståndsanslagens BNP-andel formellt sett skall kunna pressas upp till 0,4 % av BNP. Flyktingkostnaderna upptar redan inemot 20 procent av hela biståndsbudgeten, medan motsvarande siffror i andra OECD-länder ligger kring 1—2 procent.

Anslaget under utvecklingssamarbetsmomentet har skurits med mer än en miljard mark sedan 1992. Nedskärningen är relativt sett en av de största i budgeten på så pass kort sikt. Finlands biståndssamarbete skärs alltså uttryckligen inom den sektor där den spelar den största direkta rollen för nödställda människors liv. Regeringens politik är synnerligen osocial och fördunklar för sitt vidkommande Finlandsbilden utanför landets gränser.

För att biståndssamarbetsanslagen skall kunna hållas vid 0,4 procent av BNP förutsätter det att dispositionsplanen för anslagen för det ordinarie biståndssamarbetet bibehålls på 1993 års nivå, dvs. vid pass 1 550 miljoner mark. För detta behövs det ett tillskott om ca 250 miljoner mark till det som regeringen föreslår. Dessa extra medel kunde åtminstone till en del ställas fram genom att den del av förslagsanslaget för flyktingkostnader under moment 33.29.61 som beräknats över det verkliga behovet flyttas över till dispositionsplanen för det egentliga utvecklingssamarbetet.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi därför

att moment 24.30.66 ökas med 100 000 000 mark, och

att det i motiveringen till momentet uttalas:

”Utskottet förutsätter att anslagen för egentligt utvecklingssamarbete så fort som möjligt återställs på minst samma nivå som 1993.”

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Regeringen fortsätter med sin giljotinpolitik visavi bildningsväsendet utan att bry sig om de negativa konsekvenserna. Samtliga utbildningsnivåer blir lidande på dessa nedskärningar. För att vi skall klara oss som nation är vi beroende av en hög utbildningsstandard, men regeringen ointetgör genom sina åtgärder alla möjligheter till detta. Nedskärningarna i utbildningen måste därför stoppas senast i budgeten för 1995.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att det i motiveringen till huvudtiteln uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen stoppar nedskärningarna på samtliga utbildningsnivåer och lyfter anslagen för undervisningsväsendet till en nivå som garanterar en god utbildning oberoende av skolform och förmögenhet. De obetalda slutraterna på statsandelarna till undervisningsväsendet bör betalas 1995.”

Högskoleundervisning och -forskning

(Kapitlen 29.10, 11 och 19)

Den positiva utvecklingen i finansieringen av högskolorna mot slutet av 1980-talet och i början av 1990-talet har fått starkt negativa förtecknen genom att regeringen avstod från att verkställa lagen om utveckling av högskoleväsendet. I budgeten för 1994 ställs allt fler och mycket krävande resultatmål för högskolorna, trots att anslagen föreslås bli skurna mer än under de två föregående åren.

Det centrala målet bör vara att högskolorna även under exceptionella förhållanden skall kunna upprätthålla en sådan beredskap att de på ett tillfredsställande sätt klarar av undervisningen nu när antalet studerande har ökat bl.a. av sysselsättningspolitiska orsaker. Nedskärningarna i driftskostnaderna för undervisning och forskning samt förvärv av forsknings- och undervisningsmaterial lamslår högskolornas verksamhet och innebär en stor risk för de mest sårbara delarna, såsom de vetenskapliga biblioteken och informationstjänsten. Den statsekonomiska krisen gör att resurserna för utbildning och forskning skärs genom godtyckliga beslut. I dagens läge borde varje beslut tvärtom motiveras med starka vetenskapspolitiska, näringspolitiska och nationalekonomiska grunder.

Statsrådet har inte lyckats utarbeta en plan för omstrukturering av högskoleväsendet utgående från vetenskapliga bedömningar eller kriterier för högskoleväsendets grundläggande funktioner så att det skulle finnas garantier för att högskolorna i Finland fungerar bättre och står sig bättre i den internationella konkurrensen. Vad gäller omstruktureringen och utvecklingen av högskolorna över lag bör högskolorna själva ges större befogenheter att fatta beslut. Till högskolornas viktigaste egenskaper hör ju förmågan att bedriva långsiktig verksamhet. Ett exempel på statsrådets panikartade lösningar är beslutet om odontologiska institutionen vid Åbo universitet.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi

att det i motiveringen till kapitelgruppen Högskoleundervisning och -forskning (kapitlen 29.10, 11 och 19) uttalas:

1) "Utskottet förutsätter att högskolornas resurser 1995 bibehålls på samma nivå som kostnadsnivån och att 3 § lagen om utveckling av högskoleväsendet förblir i kraft 1995 och 1996."

2) "Utskottet förutsätter för att säkerställa att målen i statsrådets uttalande i dess beslut den 18 juni 1993 verkställs genom att den grundläggande undervisningen vid odontologiska institutionen vid Åbo universitets medicinska fakultet bibehålls i en sådan omfattning att odontologiska institutionen har möjlighet att fortsätta med sin forskning och produktutveckling och att förmedla fortbildning

och kompletterande utbildning inom området."

39. Studiestöd

Genom den nya studiestödslagen utsträcks studiestödsreformen, som började med högskolestuderandena, till studerande på mellanstadiet. Studiestödsförmånerna och grunderna för dem förenhetligas genom reformen. Den är till denna del viktig och värd att understödja, men studiestödets storlek tillfredsställer ännu inte. Det garanterar inte en grundläggande utkomst och åldersgränsen 20 år för studiestöd är konstlad.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi

att det i den allmänna motiveringen till kapitel 29.39 uttalas:

"Utskottet förutsätter att den konstlade åldersgränsen 20 år för studiestöd avskaffas och att studiestödet höjs till en nivå som motsvarar en grundläggande utkomst genom att det binds vid folkpensionens grunddel och tilläggsdel."

Tippnings- och penninglotterivinstmedel

(Kapitlen 29.88, 90 och 98)

År 1993 ställdes tippnings- och penninglotterivinstmedlen till allmän disposition för lagstadgade utgifter. Riksdagen förutsatte i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 1993 en återgång till normal praxis 1994 i användningen av tippnings- och penninglotterivinstmedlen. Men i budgetpropositionen för nästa år föreslås att ytterligare vinstmedel utöver de som överfördes 1993 skall ställas till allmän disposition i statsbudgeten. Regeringen föreslår alltså att det undantagssystem som ursprungligen avsågs vara temporärt förlängs och eventuellt permanentas. Därför bör det stadgas genom lag om de förordningsfästa grunderna för fördelning av tippnings- och penninglotterivinstmedlen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att det i motiveringen till kapitelgruppen Tippnings- och penninglotterivinstmedel (kapitlen 29.88, 90 och 98) uttalas:

"Utskottet förutsätter en återgång till normal praxis 1995 i användningen av tippnings- och penninglotterivinstmedel och att det stadgas genom lag om fördelningsgrunderna."

90. Understöd för konst

Centralkommissionen för konst gjorde 1992 en framställning till undervisningsministeriet om ett bredbasigt konstnärspolitiskt reformarbete på kommitténivå i Finland. Både regeringens kulturpolitiska redogörelse och kulturutskottets betänkande om redogörelsen påskyndade en sådan utredning. Riksdagen har alltså också förutsatt att det bör utredas hur konstnärers utkomst och arbetsbetingelser skall ordnas med hänsyn till konstnärarbetets speciella natur.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att det i motiveringen till kapitel 29.90 uttalas:

"Utskottet förutsätter att en bredbasig konstnärspolitisk utredning på kommitténivå inleds under förra hälften av 1994."

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

31. Pris- och inkomststöd

41. *Inkomststöd till lantbruksföretagare (förslagsanslag)*

Anslaget på momentet får användas för betalning av stöd och arvoden som avses i lagarna om marknadssystemet för lantbruksprodukter och balansering av lantbruksproduktionen. På momentet har reserverats 4 264,7 miljoner mark. Det betyder en ökning på 619,7 miljoner mark jämfört med anslagen i 1993 års ordinarie budget och tilläggsbudgeter. Den stora skillnaden beror på att momentet minskades med 230 miljoner mark i den femte tilläggsbudgeten för 1993. Medlen användes för att finansiera kostnaderna för export av överproduktionen. Trots denna anslagsöverföring är ökningen på momentet avsevärd jämfört med den allmänna linjen i budgetpropositionen.

På grund av de statsekonomiska svårigheterna borde bestående besparingar åstadkommas också under jord- och skogsbrukets huvudtitel. Hittills har besparingarna inom detta förvaltningsområde i stor utsträckning byggts på att olika slags utgifter har överförts till att betalas ur olika fonder. Det vore skäligt att regeringen också beträffande pris- och inkomststödet skulle sträva efter en sådan lantbruksuppgörelse att anslagen på momentet inte skulle behöva höjas från nivån för 1993.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi därför

att det i motiveringen till moment 30.31.41 uttalas:

"Utskottet konstaterar att lantbrukets inkomstuppgörelser bör ha som mål att minska det pris- och inkomststöd som skattebetalarna måste betala."

44. *Ersättning för skördeskador (reservationsanslag 3 år)*

Under de tre senaste åren har 50 miljoner mark reserverats för betalning av skördeskador. Det vore skäligt att jordbrukarna precis som alla andra företagare småningom själva i större utsträckning skulle ta ansvaret för företagarriskerna. Också statsekonomiska orsaker talar för att riskerna bör flyttas över på företagen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi därför

att i motiveringen till moment 30.31.44 uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att stegvis lyfta över ansvaret för skördeskador på producenterna själva och att statens ansvar till denna del slopas."

32. (30.32 och 30.33, delvis) Marknadsföring av lantbruksprodukter och åtgärder för balansering av produktionen

40. *Exportstöd för lantbruksprodukter och förädlade livsmedelsprodukter (förslagsanslag)*

Under momentet föreslås ett anslag på 2 950 miljoner mark. Anslaget återinfördes i budgeten sedan projektet med att inrätta en marknadsföringsfond för lantbruket i början av 1994 hade återkallats. Anslaget används för marknadsföring

ring av lantbrukets överproduktion och för betalning av utgifter enligt lagen om prisskillnadsersättningar för lantbruksprodukter. Med stöd av tillgängliga uppgifter ser det ut att det budgeterade anslaget inte kommer att räcka till för att betala för överproduktionen eller prisskillnadsersättningarna.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi därför

att det i motiveringen till moment 30.32.40 uttalas:

”Utskottet konstaterar att anslaget under momentet inte kommer att räcka till om inte livsmedelsindustrin ges en möjlighet att använda utländska råvaror till världsmarknadspris för livsmedel som går på export och om effektivare åtgärder inte vidtas för att skära överproduktionen.”

”Utskottet förutsätter att regeringen ser till att de ansvarsförbindelser för överproduktionen och prisskillnadsersättningarna som skattebetalarna måste betala inte stiger jämfört med propositionen för 1994.”

33. Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden

Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond har i allt större omfattning börjat användas för täckande av momenten under jordbrukets huvudtitel trots att medlen i första hand borde användas för revidering av jordbrukets struktur och i anslutning till detta till startbidrag till lantbrukare. Användningen av medel ur utvecklingsfonderna bl.a. för balanseringsutgifter förhindrar en utveckling av jordbrukets struktur.

Med stöd av det ovanstående föreslår vi

att det i motiveringen till kapitel 30.33 uttalas:

”Utskottet konstaterar att överföring av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond för att täcka andra moment gör utvecklingen av jordbrukets struktur långsammare och minskar stödet till lantbrukare som inleder sin verksamhet. Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond borde inte få användas för täckande av utgifter under huvudtiteln utan en sådan jordbrukspolitik borde föras att bestående inbesparingar uppnås under olika moment under jordbrukets huvudtitel.”

86. Det privata skogsbruket

42. Statsbidrag till organisationer för främjande av privat skogsbruk

Statsbidragen för det privata skogsbruket brukar alltför ofta vara stora belopp av samhällets pengar trots att anslaget minskats något. Enligt riksdagens beslut skall anslaget ökas med fem miljoner mark utan grunder. Eftersom våra skogstillgångar inte helt utnyttjas finns det inte några ekonomiska grunder för att statsbidragen för det privata skogsbruket ökas. Snarare borde det göras tvärtom.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att moment 30.86.42 minskas med 5 000 000 mark.

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

24. Vägverket

21. Basväghållning av allmänna vägar (reservationsanslag 2 år)

Den största utgiftsposten under huvudtiteln utgörs av anslagen för basväghållning av allmänna vägar. Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av basväghållningen av allmänna vägar och av istandsättningen av enskilda vägar som görs till allmänna vägar samt av jordanskaffningen. Anslaget minskas med över 400 miljoner mark jämfört med 1993 års budgetproposition.

Trafikinvesteringarna minskas vid en tidpunkt som är den sämsta tänkbara. Genom att underhållet av vägar minskas och nya investeringar i vägar stoppas blir depressionen djupare och tillväxtpotentialerna inom ekonomin försämrade. Den minskade finansieringen av vägar leder omedelbart till ökade konkurser och större arbetslöshet.

Trafikinvesteringarna borde öka. Enligt vägverket är entreprenaderna nu tiotals procent billigare än normalt. Det uppskattas att av kostnaderna för projekten får staten av kommunerna rent av över 30 procent tillbaka i form av skatter och inbesparingar i sysselsättningsutgifterna. Väginvesteringarna är också synnerligen goda stimulansobjekt eftersom merparten (90 %) av kostnaderna för projekten får staten av kommunerna rent av över 30 procent tillbaka i form av skatter och inbesparingar i sysselsättningsutgifterna. Väginvesteringarna är också synnerligen goda stimulansobjekt eftersom merparten (90 %) av kostnaderna för projekten får staten av kommunerna rent av över 30 procent tillbaka i form av skatter och inbesparingar i sysselsättningsutgifterna.

av produktionsinsatserna i vägprojekt är inhem-ska.

Anslagen för basväghållning bör höjas för att vägarna skall kunna hållas i skick och sysselsättningen öka.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

*att moment 31.24.21 ökas med
500 000 000 mark.*

77. Utvecklande av vägnätet (reservationsan-slag 2 år)

Med hänvisning till motiveringen till moment 31.24.21 föreslår vi

*att moment 31.24.77 ökas med
500 000 000 mark.*

58. Banhållning och statsbidrag som ansluter sig till banhållningen

62. Statsjärnvägarnas banhållning (reserva-tionsanslag 3 år)

Det är viktigt att kollektivtrafikservicen ut-vecklas för att smidiga kommunikationer och transportförbindelser skall kunna åstadkommas, men också på grund av regionala orsaker och miljöomständigheter. Färdigställandet av snab-ba banavsnitt bör påskyndas. Anslagen för ban-hållning bör höjas för att planerade utvecklings-investeringar skall kunna genomföras enligt en snabbare tidtabell. På detta sätt skulle också sysselsättningen förbättras.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

*att moment 31.58.62 ökas med
500 000 000 mark.*

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERI-ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

15. Utjämning av familjekostnader

52. Barnbidrag (förslagsanslag)

Vid revideringen av barnbidraget utreddes det inte i tillräcklig grad hur förslaget förhåller sig till stödet för hemmavård av barn och barndagvår-den. Stödet till arbetande lågavlönade föräldrar minskas oproportionerligt mycket jämfört med

dem som får stöd för hemmavård av barn. Detta innebär att den traditionella rollfördelningen stärks och står i strid med jämställdhetssträvan-dena.

Vi föreslår

*att i motiveringen till moment 33.15.52
uttalas:*

”Utskottet förutsätter att alla familje-politiska inkomstöverföringar, kommu-nernas möjligheter att tillhandahålla barndagvård och höjningarna av barn-dagvårdsavgifterna framdeles beaktas i familjepolitiken. De lågavlönade arbe-tande föräldrarnas andel av det familje-politiska stödet får inte minskas och en revidering av familjestöden får inte med-föra ekonomiska hinder för att vara i arbete.”

17. Utkomstskydd för arbetslösa

Uppskattningarna av utgifterna för utkomst-skyddet för arbetslösa har inte hållit streck utan regeringen har varit tvungen att 1993 flera gång-er höja anslagen genom tilläggsbudgeter. Om regeringen fortsättningsvis kommer att noncha-lera sysselsättningen kommer utgifterna att öka också 1994. Arbetslöshetskalkylen i budgeten är uppenbarligen och tyvärr underdimensionerad.

Det bästa sättet att få till stånd inbesparingar i utkomstskyddet för arbetslösa skulle vara en sysselsättningsstödjande ekonomisk politik och en aktiv arbetskraftspolitik. Regeringen borde också avstå från sådana saneringar inom den offentliga sektorn som ökar den öppna arbets-lösheten. Åtminstone borde dylika åtgärder ge-nomföras enligt en förnuftig tidtabell.

Regeringens sätt att minska utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa innebär att en del av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa formellt överförs till arbetskraftspolitiken under arbetsministeriets huvudtitel. Regeringens ar-betsmarknadsstöd hotar emellertid att bli en helt passiv stödform ty arbetskraftsförvaltningen har inte resurser för att genomföra det genom aktiva åtgärder.

Behovet av den nya stödformen är självförväl-lat. Orsaken är det försämrade arbetslöshetslä-get och de arbetskraftspolitiska sparåtgärderna. Genom en aktiv sysselsättningspolitik skulle ar-betsmarknadsstödet inte ha blivit aktuellt.

Regeringens förslag till lagar om inbesparingar i utkomstskyddet för arbetslösa var synnerligen bristfälligt beredda. Dessutom saknade regeringen förmåga att förhandla om en ändring av propositionerna efter det att det framgick att de medförde klara praktiska problem. Särskilt gäller detta stadgandena i 5 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vi föreslår

att i motiveringen till kapitel 33.17 uttalas:

1) ”Utskottet förutsätter att regeringen ofördröjligen inleder åtgärder varigenom särskilt ungdomsarbetslösheten och den långvariga arbetslösheten väsentligt minskar. Endast på detta sätt kan det säkerställas att anslagen för utkomstskyddet för arbetslösa räcker till.

2) Utskottet förutsätter att arbetslöshetsperioderna för personer som har varit arbetslösa länge avbryts så att de i stället för arbetsmarknadsstödet på nytt kan omfattas av systemet med utkomstskydd för arbetslösa. Utkomstskyddet till ålderstigna långvarigt arbetslösa bör betalas till ett skäligt belopp och utan att de måste ty sig till det kommunala utkomststödet.”

19. Pensionsförsäkring

51. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)*

Systemet med pension för lantbruksföretagare finansieras till 77 procent av statens medel. Det kostar skattebetalarna nästan 2 miljarder mark. Jämfört med andra företagare är summan svindlande. Till företagarpensioner använder staten endast ca 300 miljoner mark.

Vi föreslår

att det i motiveringen till moment 33.19.51 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen bereder propositioner varigenom pensionssystemet för lantbruksföretagare samordnas med pensionssystemen för andra småföretagare.”

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (förslagsanslag)*

Vi föreslår

att det i motiveringen till moment 33.19.60 uttalas:

1) ”Utskottet förutsätter att pensionärerna och åldringarna vid åtgärderna för åstadkommande av inbesparingar inom den offentliga ekonomin behandlas rättvist och att regeringen då olika slags sparbeslut fattas bedömer samverkan av dem på envar befolkningsgrupp.”

2) ”Utskottet förutsätter att pensionskyddet enligt folkpensionslagen framdeles i allt större omfattning finansieras med skattemedel. De lönebaserade arbetsgivar- och arbetstagaravgifterna, den med försäkringsprincipen oförenliga folkpensionsavgiften för pensionstagare och kommunernas avgifter för finansiering av tilläggsandelar bör stegvis slopas.”

29. Mottagande av flyktingar och asylsökande

61. *Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)*

De asylsökande som kommit till Finland har varit före än väntat. Det kan förmodas att utvecklingen fortsätter bl.a. på grund av att utlänningslagen har skärpts. Därför har ett alltför stort anslag jämfört med det faktiska behovet budgeterats i budgetpropositionen under momentet för flyktingvården.

Vi anser emellertid att dessa anslag borde kunna disponeras för ändamål där deras ursprungliga syfte, nämligen humanitär hjälp, realiseras. Därför borde de inbesparade medlen hänföras till moment 24.30.66 för internationellt utvecklingssamarbete.

Vi föreslår

att anslaget under moment 33.29.61 minskas med 100 000 000 mark.

32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

30. *Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)*

Kommunernas behov av att kunna uppskatta sina uppgifter och effektivisera verksamheten bör erkännas. Sparmålen bör emellertid vara realistiska och de bör hänföra sig opartiskt till kommunerna. När sparmålen uppställs bör också redan förverkligade inbesparingar beaktas.

De kommunala personalorganisationerna vädjade kraftigt till regeringen om en halvering av de planerade nedskärningarna i statsandelen. Om statsandelarna minskas med endast 2,6 miljarder mark kunde detta genomföras smidigt så att servicen kan bibehållas och de kommunala arbetstillfällena säkerställas. Regeringen har inte samtyckt till detta. Av de planerade nedskärningarna annullerades endast 1,3 miljarder mark.

Vi föreslår

att moment 33.32.30 ökas med 1 300 000 000 mark för en extra budgetbaserad statsandel.

31. Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdsservicens anläggningskostnader (förslagsanslag)

För att den kommunala social- och hälsovårdsservicen skall kunna utvecklas så att den dels motsvarar medborgarnas behov, dels så att den blir ekonomisk förutsätts investeringar i en revidering av servicestrukturen. Det är motiverat att tidigare lägga investeringarna såväl av kostnads- som sysselsättningsorsaker. Såvida investeringarna till ett belopp om ca 300 miljoner mark tidigare läggs från 1995 och 1996 förutsätter detta en anslagsökning om 50 miljoner mark 1994.

Vi föreslår

att moment 33.32.31 ökas med 50 000 000 mark.

57. Semesterverksamhet

40. Statlig ersättning för kostnader för semesteravbytare för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Olikvärdigheten mellan lantbruksföretagarna och andra företagare accentueras i fråga om semesterverksamheten. Den ringa semesterpenningen till småföretagare avses bli helt slopad. Lantbruksföretagarnas semestrar stöds alltjämt med över en miljard mark. Det lantbruksstöd som betalas under social- och hälsovårdsministe-

riets huvudtitel uppgår sammanlagt till rent av 3 145 miljoner mark.

Vi föreslår

att det i motiveringen till momentet uttalas:

"Utskottet förutsätter att olika företagargrupper behandlas opartiskt vid stödjandet av semesterverksamhet."

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

Det ankommer i synnerhet på den ekonomiska politiken att minska arbetslösheten. Likväl är också arbetskrafts- och utbildningspolitiken av central betydelse då man försöker lindra effekterna av arbetslösheten och förbättra de arbetslösas möjligheter att återinträda i arbetslivet.

I arbetsministeriets publikation "Murrosvalheen valinnat. Työhallinnon strategiset linjaukset 1990-luvun työpolitiikassa" koncentreras arbetskraftspolitikens uppgifter i fyra strategiska linjedragningar som är följande:

1. Minskning av arbetslösheten i synnerhet så att ungdomsarbetslösheten och den långvariga arbetslösheten minskar.

2. Stödjande av de arbetslösas arbetsmarknadsfärdigheter.

3. Ökning av produktiviteten genom utveckling av smidigheten och kvaliteten inom arbetslivet.

4. Att säkerställa arbetsförvaltningens serviceförmåga vid anpassningen.

Regeringens budget svarar inte mot dessa utmaningar. Arbetskraftsförvaltningens resurser och anslagen för arbetskraftspolitikerna är helt underdimensionerade med tanke på problemens omfattning och de uppställda målsättningarna.

I regeringens proposition om statsbudgeten för 1994 föreslås inte heller några betydande nya satsningar på den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen. Ändå är arbetskraftsutbildningen i många avseenden det bästa sättet att främja arbetslösa på eget initiativ som söker sig ut på arbetsmarknaden i det skedet då sysselsättningsutvecklingen blir positivare. Det kan förfaras att strukturomvandlingen och den långvariga arbetslösheten när ett konjunkturuppsving börjar samtidigt leder till en omfattande arbetslöshet och arbetskraftsbrist om inte de som nu är

arbetslösa har möjlighet att upprätthålla och utveckla sitt kunnande.

Endast ca hälften av sökandena har kunnat antas för arbetskraftsutbildning. Det finns alltså benägenhet för och behov av utbildning bland de arbetslösa. Utbildningskapaciteten räcker också till för en betydligt större utbildningsvolym. Det har visat sig att arbetskraftsutbildningen också är rätt förmånlig och det har varit möjligt att sänka enhetskostnaderna.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi nedan att riksdagen skall godkänna tilläggsanslag i syfte att effektivisera arbetskraftspolitiken samt en del uttalanden.

01. Arbetsministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Vi föreslår

att det i motiveringen till moment 34.01.21 uttalas:

1) ”Utskottet förutsätter att regeringen ser till att arbetskraftsförvaltningen kan svara mot de enorma utmaningar som skötseln av massarbetslösheten och i synnerhet avbrytandet av ungdomsarbetslösheten och den långvariga arbetslösheten medför.”

2) ”Utskottet förutsätter att regeringen vid behov till riksdagen avlåter en tilläggsbudgetproposition enligt vilken icke disponerade lönebaserade sysselsättningsstöd kan användas för anställning av tillfällig personal vid arbetskraftsförvaltningen för högst två år långa arbetsförhållanden.”

06. Arbetskraftspolitiken

Vi föreslår

att det i motiveringen till kapitel 34.06 uttalas:

”Utskottet förutsätter att sysselsättningsstödet fördelas mellan arbetskraftsdistrikten på grundval av antalet arbetslösa.”

02. Avlöningar (förslagsanslag)

Vi föreslår

att moment 34.06.02 ökas med 300 000 000 mark till löner för att få ett slut på ungdoms- och långtidsarbetslösheten.

30. Statsandel till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)

Vi föreslår

att moment 34.06.30 ökas med 300 000 000 mark till löner för att avbryta ungdoms- och långtidsarbetslösheten.

50. Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

Vi anser att anslagen för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning bör ökas för att 50 procent fler skall få utbildning, dvs. från 6,5 miljoner elevarbetsdagar till ca 10 miljoner elevarbetsdagar. Därför måste anslagen för studiesociala förmåner och köpt arbetskraftsutbildning höjas i samma grad.

Vi föreslår

att moment 34.06.50 ökas med 500 000 000 mark.

51. Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

Vi föreslår

att moment 34.06.51 ökas med 450 000 000 mark.

52. Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Vi föreslår

att i motiveringen till moment 34.06.52 uttalas:

1) ”Utskottet förutsätter att regeringen bereder ett förslag till ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd så att den i lagen avsedda arbetspraktiken kan ske i arbetsförhållande.

2) Utskottet förutsätter att det partiella arbetsmarknadsstödet för den som bor hos sina föräldrar skall slopas.”

61. Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)

Vi föreslår

att moment 34.06.61 ökas med 400 000 000 mark för avlöningar i syfte att eliminera ungdoms- och långtidsarbetslösheten samt för en ökning av antalet läroavtal.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

11. Miljövård

62. *Främjande av miljövården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett anslag på endast 13,6 miljoner mark. Endast 10,6 miljoner mark kan användas för utveckling av miljövården, eftersom en del av medlen enligt vissa överenskommelser skall användas för främjande av tillvaratagandet av järn- och stålskrot. Årets anslag för främjande av miljövården uppgår till 45,5 miljoner mark. Anslagen har under året även ökats av stimulansskäl.

Anslaget för 1994 är mycket anspråkslöst. Ansökningarna om understöd för miljöinvesteringar belöper sig till sammanlagt 200 miljoner mark och anslaget är således alldeles för litet i förhållande till behovet. Miljöministeriet anser att anslaget bör vara minst 100 miljoner mark. Också sysselsättningsskäl talar för ökade skyddsåtgärder även år 1994.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 35.11.62 ökas med 45 000 000 mark.

25. Vatten- och miljöförvaltningen

77. *Vattendrags- och miljövårdsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23,85 miljoner mark. Anslagen under momentet föreslår inte för istandsättning av förorenade markområden i brådskande fall. Det finns inte medel för att sköta brådskande fall av förorening av marken i de fall då en ägare eller innehavare av området inte finns, fastän det under de senaste åren förekommit ett flertal sådana brådskande föroreningsfall där istandsättningen inte tål några dröjsmål. Läget underlättas om vatten- och

miljödistrikten anvisas ett anslag på 5 miljoner mark för ändamålet.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 35.25.77 ökas med 5 000 000 mark.

30. (35.15, 30, delvis och 32, delvis) Samhällen, användning av områden och naturvård

22. (35.15.22) *Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena* (reservationsanslag 3 år)

Anslaget skall användas för administrering och skötsel av samt guidning inom nationalparker, övriga naturskyddsområden och områden som reserverats för naturskyddsändamål samt ödemarksområden, till utgifter för reparation och underhåll av byggnader och konstruktioner samt vägar och vägavsnitt i anslutning till dem samt till övriga särskilda naturvårdsuppgifter.

Koli nationalpark har grundats i början av detta decennium, men parkområdets parallellfunktioner, såsom t.ex. byggandet av ett informationscenter har framskridit mycket långsamt. Byggandet av basfunktionerna på parkområdet bör ta fart.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till moment 35.30.22 uttalas:

"Utskottet förutsätter att momentets anslag även används för byggande av basfunktioner i Koli nationalpark."

87. (35.15.87) *Anskaffning av naturskyddsområden* (reservationsanslag 3 år)

Anslaget får användas till köp och inlösen av jord- och vattenområden samt byggnader för naturskyddsändamål samt till förvärv av områden som skall införlivas med ödemarksområden.

Koli nationalpark har grundats i början av detta decennium. Då lagen om Koli nationalpark stiftades inkluderades i den planerade nationalparken många områden som avses bli inlösta och som därför är belagda med åtgärdsförbud. Ett problem är det långsamma inlösningsförfarandet. Inlösningsarna bör påskyndas.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till moment 35.30.87 uttalas:

"Utskottet förutsätter att momentets anslag även används för inlösen av områ-

den som skall inlösas inom Koli nationalpark så att anläggandet av nationalparken även främjas på detta sätt.”

41. Statens bostadsfond

Regeringen har under året fattat ett flertal t.o.m. motstridiga beslut som rör bostadsfonden. Regeringen beslöt våren 1993 att bostadsfonden inte får uppta ytterligare lån under de närmaste åren. Beslutet anknöt till regeringens avsikt att minska statens upplåning. Vid budgetmanglingen slopade regeringen reservationsanslaget för bostadsfonden, vilket hade som följd att bostadsfonden tvingades ta upp lån för att klara utgifterna. Genom att slopa reservationsanslaget för bostadsfonden täckte regeringen det räknepå på en miljard mark i budgetutgifterna som kom fram vid budgetmanglingen. Bostadsfonden får ta upp lån trots tidigare principbeslut.

Systemet med underränta tryggar en fortsatt aravaproduktion. Regeringen håller på att ersätta aravaproduktionen med räntestödsproduktion. *Detta innebär en nedskrotning av den sociala bostadsproduktionen*, eftersom bostadsproduktionen med kortfristig räntestöd inte omfattar en social behovsprövning, trots att samhällets stöd för denna produktion är större än exempelvis för aravabyggnad.

Aravalagen har också ändrats så att bostadsfondens lån kan värdepapperiseras, vilket minskar fondens lånekapital och således också möjligheterna att finansiera produktionen. Värdepapperiseringen är dessutom för staten ett dyrare alternativ än upplåningen.

Undergrävandet av bostadsfondens verksamhetsmöjligheter äventyrar hela arava-bostadsbeståndets existens samt nyproduktionen. De gångna årens erfarenheter skulle för sin del uttryckligen förutsätta långsiktighet och en bostadspolitik som är bättre anpassad till konjunkturen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 35.41 uttalas:

1) ”*Utskottet förutsätter att bostadsfonden garanteras bättre verksamhetsmöjligheter på lång sikt för tryggnad av nyproduktion av bostäder, grundläggande reparationer och det existerande bostadsbeståndet.*”

2) *Utskottet förutsätter att bostadsbeståndets lån inte värdepapperiseras.*

3) *Utskottet förutsätter att anslaget för bostadsfonden återinförs i statsbudgeten för 1994 för tryggnad av systemet med underränta.”*

45. Bostads- och byggnadsväsendet

De bostadsproduktionsvolymerna som beräknats för 1994 är tämligen stora med beaktande av finansieringsmöjligheterna. Den beräkning som förutsätter att 8 000 nya fritt finansierade bostäder skall börja byggas är överdimensionerad. Trots att räntorna gått ned är bostadshandeln fortfarande tämligen anspråkslös, varför man inte vågar börja bygga nya bostäder i den beräknade utsträckningen.

En positiv sak är det omfattande reparationer byggnaderna, då sysselsättningen därigenom mycket snabbt kan påverkas.

Tryggnadspunkten inom den bostadsproduktion som stöds av samhället överförs till räntestödda bostäder. Parallellt med aravalånesystemet planeras 14 olika räntestödsformer. En stor del av stödet styrs till det kortfristiga räntestödet för vars del ingen som helst behovsprövning iakttas i fråga om bostäderna. Räntestödet är så stort att det täcker ägarens kostnader t.o.m. till mer än 100 procent. Eftersom den allmänna räntenivån sjunkit borde också räntestödet för bostadsproduktionen ha dimensionerats i enlighet med den förändrade situationen. I den av regeringen föreslagna formen kommer räntestödet att utgöra en ny stödform för banker och byggnadsbolag. Ett fast hyreshusbestånd uppstår inte eftersom de bostäder som byggs med hjälp av räntestödet kan säljas efter att de under tio års tid använts som hyresbostäder.

De bostäder som byggs med hjälp av kortfristig räntestöd tjänar synnerligen dåligt det bostadspolitiska syftet att trygga en jämn bostadsproduktion till rimligt pris oberoende av konjunkturen. De allmänna bostadspolitiska målen kan bäst främjas genom att bostadsfondens verksamhetsmöjligheter tryggas. Med hjälp av bostadsfondens resurser bör man avhjälpa de brister som konstaterats i enhetslånesystemet. Lånevillkoren bör ändras så att boendekostnaderna förblir skäliga under hela lånetiden. I och med att samhällets resurser för boende minskar bör medlen användas så att de bäst gagnar de mindre bemedlade.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 35.45 uttalas:

"Utskottet förutsätter att tyngdpunkten inom det bostadsbyggande som stöds av samhället förflyttas från räntestödda bostäder till aravahyresbostäder och att den för staten dyrare kortfristiga (10 år) långivningen med det snaraste slopas inom räntestödssystemet för hyresbostäder."

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2,3 miljarder mark. Det är positivt att regeringen äntligen åtminstone delvis rättar till nedskärningarna av bostadsbidraget 1993.

Med hjälp av barnpaketet kan grunderna för bostadsbidraget till barnfamiljer återställas med sammanlagt 370 miljoner mark. Grunderna för bostadsbidraget till barnfamiljer kommer tämligen väl att överensstämma med 1992 års bidragsvillkor, vilket socialdemokraterna förutsatt. År 1994 beräknas bostadsbidraget omfatta ca 60 000 nya stödtagare, av vilka 30 000 är barnfamiljer och 30 000 andra stödtagare. De arbetslösas andel beräknas utgöra 70 %. På grund av den betydande ökningen av nya stödtagare återställs de övriga stödtagarhushållens möjligheter att få bostadsbidrag så att de överensstämmer med villkoren 1992 och bidragsgrunderna måste eventuellt t.o.m. stramas åt, såvida inte anslaget under momentet ökas. I annat fall kan kommunernas utgifter för utkomststöd öka ytterligare. Eftersom bostadsbidraget är en av de få former av inkomstöverföring som till 100 % är inriktad på låginkomsttagare, är det rimligt att bidragets nivå bibehålls oförändrad även under lågkonjunkturen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 35.45.54 ökas med 200 000 000 mark.

57. Ersättning för mervärdesskatt (förslagsanslag)

Momentets anslag 25 miljoner mark får användas till betalning av ersättningar som mot-

svarar de merkostnader som mervärdesskatten åsamkar dem som skaffar bostad. Det är rimligt att den stegring i boendekostnaderna som föranleds av mervärdesskattereformen ersätts åtminstone genom specialarrangemang. Det hade dock varit klarare att framskjuta mervärdesskattereformen till år 1995, varvid de administrativt tungrodda understöds- och utbetalningsförfarandena hade undvikits. Då regeringen inte går med på att framskjuta reformen vore det rättvist att ersätta såväl privatägda hus som hyreshus för den stegring i boendekostnaderna som skattemedför.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till moment 35.45.57 uttalas:

"Utskottet förutsätter att den av mervärdesskattereformen föranledda stegringen i boendekostnaderna ersätts även för bostadshus som byggs för uthyrning."

60. Överföring till statens bostadsfond

Regeringen har slopat anslaget under momentet i syfte att balansera inkomserna och utgifterna i budgetpropositionen. Anslaget har slopats utan att man grundligt har övervägt bostadsfondens verksamhetsförutsättningar efter att anslaget slopats. Regeringen har låtit förstå att anslaget slopas temporärt och endast i 1994 års budget. Statens ekonomiska läge är dock inte alls lättare ens under de kommande åren, varför det kan förväntas att anslaget slutgiltigt uteblir. Det förefaller som om detta beslut på ett bestående sätt skulle försvaga bostadsfondens verksamhetsmöjligheter.

Slopandet av överföringen innebär en kortiktig budgetpolitik, som äventyrar hela den sociala bostadspolitikens framtid. Anslaget får inte slopas utan att bostadsfondens verksamhetsförutsättningar tryggas på annat sätt. För att trygga finansieringen av aravabostadsproduktionen bör fondöverföringen återinföras i 1994 års budgetpropositionen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att momentet 35.45.60 ökas med 1 100 000 000 mark.

Helsingfors den 13 december 1993

Matti Luttinen
Jussi Ranta
Kari Rajamäki

Tuulikki Hämäläinen
Lea Savolainen
Timo Roos

Pentti Lahti-Nuuttila
Jouni Backman
Kerttu Törnqvist

II

ALLMÄN MOTIVERING

Den ekonomiska politik regeringen Aho har fört har misslyckats grundligt. Arbetslösheten borde absolut minskas radikalt medan regeringen Aho i stället permanentar den höga arbetslösheten och samtidigt i onödan skuldsätter stats ekonomin. Skulden har inte använts för att stimulera ekonomin utan för att passivt betala konsekvenserna av den politik som rent av fördjupar lågkonjunkturen.

Nu behövs det ett program för att få i gång Finland. Regeringens sölande som går ut på att köpa sig ett gynnsamt valresultat genom att förlägga stimulansåtgärderna till en tidpunkt just före valet blir alltför dyrt för medborgarna.

Vi föreslår

att det i den allmänna motiveringen uttalas:

”Utskottet

fäster uppmärksamhet vid att de arbetslösa enligt statistikcentralens arbetskraftsundersökning i oktober 1993 uppgick till nästan 460 000 personer och arbetslöshetsgraden till 18,7 procent medan de arbetslösa arbetssökande vid arbetskraftsbyråerna var ungefär 500 000 personer,

och konstaterar att finansministeriet förutspår att arbetslösheten ytterligare kommer att försvåras och 1994 utgöra i medeltal 19 procent samt eventuellt till och med bli ännu större varför utskottet

föreslår att regeringen i brådskande ordning utarbetar ett nationellt återuppbyggnadsprogram för riksdagen med bl.a. följande element:

- a) låga räntor
- b) en betydande satsning på utbildning samt fortbildning och omskolning
- c) ett omfattande program för infrastrukturinvesteringar såsom bl.a. reparation av bostäder, motiverade järnvägs- och väginvesteringar,
- d) förbättrade verksamhetsbetingelser för små och medelstora företag,
- e) en omfördelning av arbetet i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna,
- f) ett omfattande program för att bilda nya statsbolag i syfte att göra näringsstrukturen mångsidigare och säkerställa en balanserad regional utveckling, och

g) en intensiv satsning på arbetskraftsförvaltningens sysselsättande åtgärder inklusive rätt till en arbets-, utbildnings- eller praktikplats för viss tid för de arbetslösa efter en viss väntetid.”

UTGIFTER

Huvudtitel 21

REPUBLIKENS PRESIDENT

01. Republikens President

Vänsterförbundets riksdagsgrupp har varit för en reduktion av presidentens utrikespolitiska och inrikespolitiska befogenheter och för en parlamentarisering av maktutövningen. För oss räcker det inte till med att tjänsteinnehavaren i något sammanhang understryker sin egen strävan efter parlamentarism eller att han förefaller avstå från att utnyttja sina befogenheter enligt grundlagen om inte ändringarna också skrivs in i vår statsförfattning.

Vi anser att republikens presidents maktbefogenheter är alltför omfattande och dessutom har presidenten möjligheter till en sådan dold maktutövning som inte just alls blir dokumenterad eller föremål för offentlig bedömning på samma sätt som till exempel USA:s presidents maktutövning. Det som är speciellt i sammanhanget är att när maktutövningen är öppen och dokumenterad, till exempel när regeringen avlåter propositioner till riksdagen är inställningen till presidentens underskrift enbart formell. De flesta av de nuvarande presidentkandidaterna och partierna vill inte göra denna underskrift till någonting ceremoniellt som är bundet av statsrådets ställningstagande utan önskar bibehålla presidentens rätt att avlåta en proposition också i en form som avviker från statsrådets ställningstagande. Så länge presidenten har denna rätt skall han svara för varje proposition som avläts.

Det har framhållits att presidentens inrikespolitiska maktbefogenheter på något sätt vore vilande och att presidenten fungerar, om parlamentet och parlamentarismen inte fungerar. En sådan begränsning av utövningen av maktbefo-

genheterna har emellertid inte skrivits in i statsförfattningen. De kan således alltid användas av en person, nämligen presidenten enligt hans prövning.

Presidentens maktutövning kan också komma till uttryck i indirekt eller dold form, såsom för olika myndigheter uttalade önskemål som inte får offentlighet och som inte blir dokumenterade i motsvarighet till sin betydelse. Om presidenten till exempel finner det befogat att kalla medlemmarna av en domstol som konstaterat att bankernas ensidiga höjning av räntorna varit en slutligt oriktig åtgärd, medlemmar som han händelsevis utnämner enligt RF, till en upptuktelse om saken blir ärendet sannolikt dåligt dokumenterat. Helt utan effekt med tanke på brottsundersökningen och åtalsprövningen torde det heller inte vara att presidenten klandrade åklagarnas åtgärder vid ekonomiska brott eller att han visade sin förståelse för en statsrådsmedlem som sedermera dömdes för tagande av muta.

Den nuvarande presidentens andel i Ahoministärens centrala ekonomiska politiska linjeval, som visat sig vara ödesdigert, har inte dokumenterats och kunde inte bedömas offentligt när avgörandet fattades. Deflationspolitiken som byggde på en stabil mark och ett nära förestående medlemskap i Europeiska unionens monetära och ekonomiska union har lagt ekonomin i ruiner. Trots att marken devalverades och tilläts flyta har regeringen inte avstått från sin negativa inställning till stimulans. Det har i offentligheten varken utretts eller kommenterats i vilken utsträckning detta faller tillbaka på presidentens senare försäkran att han vid behov försvarar regeringens ekonomiska politik till och med mot dess ministrar.

Hos oss förhindrar också den stora och överdrivna vördnaden mot presidenten en kritisk bedömning av hans politik.

Presidentens 6-års period, som dessutom oftast blir en period på 12 år försvårar betydligt en offentlig bedömning och kritik av hans maktutövning så länge presidenten har sina nuvarande, omfattande maktbefogenheter. Det är ingen tillfällighet att partierna, som bland annat eftersträvar att komma in i regeringen, är rätt lama i sina bedömningar av republikens presidents maktutövning, något som är ägnat att invalidisera folkväldet.

Presidentens starka ställning och stora maktbefogenheter har bl.a. motiverats med att man har velat jämställa honom med ett privatföretags verkställande direktör som behöver omfattande

befogenheter i en saneringssituation. Dessa maktbefogenheter existerar också nu och landet har körts in i en arbetslöshetens återvändsgränd. Ett privatföretags verkställande direktör har makt men han kan också snabbt befrias från sina uppgifter om han misslyckas. En oåterkallelig fullmakt för sex år passar alltså inte in i modellen med en verkställande direktör.

Under behandlingen av lagen om arvodet till republikens president motsatte vi oss en höjning av arvodet.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Sedan utvecklingssamarbetsanslagen fallit under 0,7 procent av BNP-andelen, har 0,4 procent blivit en ny viktig gräns som anslaget inte i någon händelse får underskrida för att utvecklingssamarbetets grundstrukturer inte skall äventyras.

I motiveringen till budgetpropositionen uppger regeringen att utvecklingssamarbetsanslagen 1994 utgör cirka 0,4 procent av bruttonationalprodukten.

Budgetpropositionen beaktar alltså formellt den vilja riksdagen klart uttryckte under senaste budgetomgång. Andelen 0,4 procent av BNP har dock i praktiken uppnåtts med obskyra medel. Utvecklingssamarbetsbudgeten upptar också en del andra snedvridningar men sättet att räkna ut kostnaderna för mottagningen av flyktingar utgör dock klart det största enskilda problemet. Utan de alltför högt uppskattade och enligt oriktiga grunder uträknade flyktingkostnaderna skulle utvecklingssamarbetsbudgeten stanna klart under 0,4 % av BNP. Flyktingkostnaderna utgör redan nästan 20 procent av hela vår utvecklingssamarbetsbudget, medan motsvarande siffra i de övriga OECD-länderna är 1–2 procent. Detta är resultatet av att också sådana flyktingutgifter som inte motsvarar OECDs bedömningsgrunder har räknats som utvecklingssamarbetsutgifter.

Sättet att räkna ut flyktingkostnaderna utgör ett problem också i ett annat avseende.

Som utvecklingssamarbetsutgifter bokfördes 1991 212,8 miljoner mark i kostnader för mottagning av flyktingar och 1992 191,5 miljoner

mark. För i år har 362,6 miljoner mark budgeterats för samma ändamål och för 1994 hela 371,3 miljoner mark. Antalet flyktingar som uppfyller kriterierna kommer inte att uppvisa någon betydande ökning, och enligt preliminära bedömningar kommer antalet också i år att vara i stora drag på de två senaste årens nivå. Sålunda överfördes i den femte tilläggsbudgetpropositionen för 1993 20 miljoner mark från detta förslagsanslag under social- och hälsovårdsministeriet till bl.a. understödsprojekt i Palestina och det forna Jugoslavien. Enligt en mycket försiktig bedömning är ungefär en fjärdedel av nästa års förslagsanslag för flyktingkostnader 371 miljoner mark, eller till och med mera luft, om vi går in för att följa de övriga OECD-ländernas strama linje vid uträkningen av kostnaderna.

För att vi med gott samvete skall kunna påstå att utvecklingssamarbetet nästa år ligger på nivå 0,4 procent av BNP, förutsätts det i praktiken att dispositionsplanen för anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet bibehålls på årets nivå, dvs. vid cirka 1 550 miljoner mark. Detta skulle förutsätta ungefär 250 miljoner mark mera än vad den nu föreliggande propositionen utlovar. Bara om vi går tillväga på detta sätt kan vi utan skam påstå att gränsen 0,4 procent inte underskrids.

Vid sidan av de klimatologiska förändringarna är världens ständigt ökande befolkning ett betydande problem som vi kan påverka genom att främja jämställdheten mellan könen, stödja utvecklingsländernas utvecklingsprogram och förbättra utbildningen samt främja sociala program som innebär att barnet inte längre är ett produktionsmedel och en trygghet under pensionstiden för sina föräldrar. Inom utvecklingssamarbetet bör Finland stödja FN:s barnfond, FN:s befolkningsfond och FN:s utvecklingsfond för kvinnor. För de sistnämnda vore också ett anspråkslöst bidrag, dvs. några miljoner mark ett betydelsefullt tillskott.

Trots alla aktiva åtgärder bildar åldersstrukturen för jordklotets befolkning en bas för en stor del av befolkningstillväxten under tjugo, trettio års tid. En tredjedel av världens 5,5 miljarder invånare är barn under 15 år. Relativt sett mest barn finns det i länderna i Östafrika och främre Asien. Det oaktat är aktiva åtgärder motiverade.

66. (24.30.22, 50 och 66) *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Utskottet föreslår 1 301 364 000 mark på momentet vilket innebär en minskning med 253 mil-

joner mark jämfört med innevarande år. Hänvisande till ovanstående granskning föreslår vi

att moment 24.30.66 ökas med 285 000 000 mark under följande punkter i dispositionsplanen:

1. För multilateralt utvecklingssamarbete ett tillägg på 205 000 000 mark, varav 100 000 000 mark för FN:s barnfond, 100 000 000 mark för FN:s befolkningsfond och 5 000 000 mark för FN:s kvinnoutvecklingsfond,

6. För humanitär bistånd ett tillägg på 50 000 000 mark och

9. För understöd till medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete, volontärkårerna och information om utvecklingssamarbetet i tillägg 30 000 000 mark.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Enligt statsrådets beslut från 1991 om personalramarna kommer de statsanställda att minska med fem procent fram till slutet av 1996. För polisens vidkommande var minskningsmålet två procent, dvs. 100 tjänster fram till början av 1995 och dessutom 176 tjänster fram till början av 1996. Inrikesministeriet har beslutat frångå dessa mål för personalreduceringarna och motiverat åtgärden med den ökade brottsligheten och speciellt risken för att den internationella kriminaliteten tilltar. Inrikesminister Pekkarinen har till denna del för avsikt att åstadkomma en ändring i februari 1994 när statsrådet behandlar besluten om budgetramarna för följande år.

Den av regeringen Aho inledde omvandlingen från en nordisk välfärdsstat till en högersinnad eller monetaristisk "skötdigsjäl"-stat kommer troligen också att leda till ett accentuerat förtryck. Samhället kommer ännu att bli tvunget att betala ett betydande pris för att det försummar sin socialpolitik och delvis också sin undervisningspolitik, men framför allt sin sysselsättningspolitik. Det blir polisens och fängelsernas sak att ta hand om de medellösa när de utstötta tyr sig till kriminella metoder för att åtminstone få ut något av den välfärd som förvägras dem.

Om regeringen fortsätter på sin sparinje kan det faktiskt vara motiverat att inte bara avstå från att dra in 276 polistjänster utan att tvärtom

avlöna fler poliser. Alldeles på samma sätt kommer utrikesförvaltningen troligen att bli tvungen att anställa fler informatörer för att polera den finländska skölden utomlands.

97. Understöd åt kommuner och den regionala utvecklingen

Regeringens sparlinje innebär att viktig service i kommunerna gallras bort och därigenom helt naturligt ett tryck att höja skatteöret samt avgifter och taxor.

43. *Landskapsutvecklingspengar* (reservationsanslag 2 år)

Vid behandlingen av lagen har riksdagen ansett det vara viktigt att anslaget höjs till 200 miljoner mark. Under behandlingen i utskottet erinrade inrikesminister Pekkarinen om detta, men regeringspartiernas riksdagsmän har avslagit höjningen.

Vi föreslår

att moment 26.97.43 ökas med 125 000 000 mark.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. (27.12, 14, 25, 27 och 99, delvis) Försvarsmakten

16. (27.25.16) *Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 3 år)

Regeringen begär fullmakter för beställningsavtal för anskaffning av vapen- och underhållssystem samt för skapande av förutsättningar för utbildning och användning på ett sätt som 1994—2001 föranleder utgifter på högst 4,42 miljarder mark. Vi har tidigare ställt oss kritiskt till anskaffningen av jaktplan, varför vi anför en reservation också i fråga om denna fullmakt. Vi anser att det går att spara in i dessa utgifter.

Vi föreslår

att moment 27.10.16 minskas med 100 000 000 mark och

att den begärda beställningsfullmakten samtidigt avslås genom att det sista stycket i beslutsdelen av motiveringen till detta moment stryks.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

87. Stabilisering av finansmarknaden

Bankernas trångmål beror på följande faktorer:

— liberaliseringen av penningmarknaden utan en effektivare kontroll

— Holkeriministärens inkompetens av att bemästra den långvariga högkonjunkturen som till slut skuldsatte företagen och hushållen i den utsträckning som ledde till en lågkonjunktur

— bankernas strategiska fel och företagens dåliga förmåga att bedöma vad som var förnuftiga investeringar.

Bankernas trångmål har dock förvärrats av Ahoministärens ekonomiska politik som gick ut på att hålla den finska markens värde på en onaturligt hög nivå, vilket försvårade exporten och dessutom förde in hemmamarknaden i en lågkonjunktur. Ahos ekonomiska politik som också Finlands Bank och republikens president varit med om att utforma eller stöda bidrog för sin del till talrika konkurser och dålig betalningsförmåga för företagen, något som återspeglade sig i motgångar för bankerna och sålunda ökade behovet av bankstöd.

Vid utdelningen av bankstödet har regeringen Aho gått in för att rädda bankernas ägare. Styckningen av Sparbanken i Finland Ab mellan dess konkurrenter innebar också ett stöd för de återstående bankerna och deras ägare. Regeringspartierna har nog varit intresserade att rädda bankernas ägare, men de har ställt sig betydligt ovilligare när det gällt att trygga sparkassedeponenternas situation i samband med skuldsaneringen av EKA.

Det har också visat sig att det inte enbart är bankspektionens kontroll som har svikit, utan också övervakningen av andelsaffärernas sparkassor och försäkringsbolagen har uppvisat stora brister.

Vi föreslår

att i motiveringen till kapitel 28.87 uttalas:

1) "Utskottet konstaterar att regeringen har ställt upp som ett primärt mål att inte enbart rädda finanssystemet utan att framför allt rädda bankernas nuvarande ägare på skattebetalarnas bekostnad."

2) ”Utskottet konstaterar att statsrådets medlemmar har visat klar nonchalans i fråga om kontrollen av andelslagens sparkassors och försäkringsbolagens soliditet, vilket kan förorsaka staten en extra utgift jämförbar med bankstödet.”

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE

Regeringens nedmontering av välfärdsstaten drabbar också bildningsutgifterna hårdare än någonsin: utbildningen, forskningen och kulturen. Och ändå konstaterar regeringen Esko Aho i sitt regeringsprogram 1991 att bildningen är nationens nyckel till framgång. Oberoende av de ekonomiska konjunkturerna prioriterar regeringen utbildningen, forskningen och kulturen.

Regeringen vill gå framtiden till mötes — beklagligtvis bara med slutna ögon och ryggen före. Undervisnings-, vetenskaps- och kulturbudgeten krymper nästa år med 1,3 miljarder mark. De nedskärningar regeringen föreslår i kommunernas statsandelar drabbar även skolor, bibliotek, teatrar och museer mycket hårt. Vårt offentliga biblioteksväsen, som är det bästa i världen, och som vi har kunnat stoltsera med, står hotat. Jämfört med nivå 1991 har redan inemot en femtedel av våra bildningsanslag skurits i budgeten för 1994.

Regeringen påstår sig understödja Finlands internationalisering. Men hur skall vi internationaliseras om det hela tiden blir bara svårare för oss att skaffa det nödvändiga intellektuella kapitalet? Om vi inte som nation inriktar oss på spetskunskaper på den internationella marknaden, går vi under den borgerliga regeringens ledning ”Östeuropas väg” och blir Europas sista utbygd: den billiga arbetskraftens och den ålderdomliga produktionens fattighus.

En bedömning av den viktigaste faktorn för vår framtid tvingar oss till en omvärdering av det inhemska inslaget i våra företag. Ett finländskt företag är nämligen i allt mindre utsträckning finländskt: många storföretag har redan under de senaste tio åren flyttat en betydande del av sin produktion utomlands. Och det är allt mer sällan som storföretagen gör allting själva. De köper — inte bara råvaror och halvfabrikat — utan i allt större utsträckning också idéer, planering och utveckling, marknadsföring och andra tjänster. På samma gång köper de värdefull kunskap och

värdefullt kunnande. Vidare köper de tillverkning hos utomstående, varigenom enkelt mekaniskt arbete styrs till låglöneländerna.

Ju längre den europeiska integrationen och globaliseringen av marknaderna fortskrider desto klarare står det finländska arbetet kvar som den säkert inhemska produktionsinsatsen. Ett bolag som alltjämt har sin hemort i Helsingfors kan nämligen ha sitt huvudsakliga penningflöde någonstans i trakterna av London, Paris eller Frankfurt och en allt större del av sin produktion i antingen låglöneländerna eller i närheten av marknaden. Därför är det allt mer verklighetsfrämmande att tala om ett finländskt bolag och allt svårare under dessa omständigheter att stödja sådana bolag.

Ju mer företagen internationaliseras desto mindre kommer vår välfärd och vår välgång att hänga på de stora finländska företagens framgång, allt mindre på cellulos och allt mer på vår utbildningsnivå, på huru dan forskningen och produktutvecklingen hos oss är.

Nu är det fråga om i vilken utsträckning finländarna förmår erbjuda högkvalificerad arbetskraft, som har förmåga att identifiera problem och lösa dem oberoende av var de köpande företagen har sin hemort och deras formella nationalitet.

Insatserna i grundutbildning, utbildning på mellanstadiet, yrkesinriktad fortbildning, högskolor samt forskning och produktutveckling är inte en konsumtionsutgift utan en nyttig investering i framtiden. Den som försöker spara där, skär ett stycke framtid.

Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund (IAC) krävde i sitt utbildningspolitiska program den 9 december enligt äkta nyliberalistisk modell att avgifter för utbildning efter grundskolan skall införas. Avgifter av detta slag skulle dock göra det svårt att bibehålla landets utbildningsnivå. Vänsterförbundet godkänner inte utbildningsavgifter utan kräver extra stöd för utbildningen.

10. Högskolorna

21. (29.10.01, 20, 21 och 28) *Högskolornas omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Anslagen för högskolorna har skurits kraftigt. Enligt bokslutet för 1992 var utgifterna 5 miljarder mark, men för nästa år föreslås knappa 3,86 miljarder mark. Varken i högskoleutbildningen eller utbildningen över lag är det fråga om

konsumtionsutgifter utan om investeringar i nationens framtid. Vi anser att anslaget bör höjas. Vi föreslår

att moment 29.10.21 ökas med 400 000 000 mark.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

31. Pris- och inkomststöd

Finlands lantbrukspolitik har byggt på höga producentpriser och räntestödda lån, vilket i sin tur har läckt ut i höga markpriser och andra insatser i produktionsredskap. Nu är det dock påkallat att frånga de höga producentpriserna till förmån för lägenhetsbestämt stöd.

Jordbrukarbefolkningen är just nu oroad av Finlands medlemsansökan i Europeiska unionen. De senaste uppgifterna om inställningen till Finlands jordbruksmålsättning bådär inte gott.

Enligt den opinionsundersökning som lantbrukets informationscentral lät utföra den 26—29 november var 5 % av jordbrukarna för ett medlemskap, 84 % emot ett medlemskap, medan 11 % inte hade någon uttalad åsikt. Om kommissionens offentligt uttalade syn på saken blir den slutliga ståndpunkten, motsätter sig upp till 92 % av de intervjuade jordbrukarna ett medlemskap. Om däremot regeringens ursprungliga mål går igenom, kommer 44 % att vara för ett medlemskap och 40 % emot.

Vi föreslår

att det i motiveringen till kapitel 30.31 uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att skyndsamt och beslutsamt utveckla stödet till jordbruket i riktning mot lägenhetsbestämt stöd."

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Trafikministeriets förvaltningsområde omfattar en del av de infrastrukturella investeringar som det nu vore skäl att satsa på genom ett digert stimulanspaket.

I avsaknad av en adekvat beredningsapparat har vi inte ansett det möjligt att komma med ett förslag till ett tilläggsinvesteringsprogram för infrastrukturella investeringar. Det är regeringens sak, om riksdagen ger regeringen i uppdrag att göra det. Vi har således inte till exempel gjort upp något program för nya järnvägsinvesteringar (t.ex. banförbindelsen Åbo—Helsingfors—Viborg—S:t Petersburg).

I detta sammanhang nöjer vi oss bara med att göra vissa förslag.

24. Vägverket

77. Utvecklande av vägnätet (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår att anslaget skall minskas med 500 miljoner mark. Vi anser att det är bättre att sköta om vägunderhållet och därigenom erbjuda arbete än att hålla en halv miljon människor passivt arbetslösa.

Vi föreslår

att moment 31.24.77 ökas med 500 000 000 mark.

55. Ersättningar och understöd för kommunikation

De flesta andra länder i Europa har redan länge haft en mera avancerad konkurrenslagstiftning än Finland. Den har medgett bland annat fusionskontroll, dvs. gjort det möjligt att förhindra konkurrenssnedvridande företagsköp. Hos oss har regeringarna av tradition inte brytt sig om monopoliseringen (centraliseringen t.ex. inom cementproduktionen står redan på nordisk nivå, produktionen av många andra byggsvaror har koncentrerats till en eller ett par tillverkare, mjölkförädlingen har koncentrerats till Valio m.m.)

Vi har inte ens någon lag som skulle reglera koncentrereringen av informationsförmedlingen så att Sanoma Oy, som ger ut Helsingin Sanomat, inte skulle kunna kapa MTV eller regionala förstatidningar.

Vi föreslår

att det i motiveringen till kapitel 31.55 uttalas:

"Utskottet konstaterar att det för att garantera en fri konkurrens och information behövs en

antitrustlagstiftning som skyddar för konkurrens och förutsätter att regeringen med det snaraste förbereder ett lagförslag som förhindrar att informationsmedier i alltför hög grad koncentreras hos en och samma ägare.”

41. *Understödjande av tidningspressen*

Enligt bokslutet för 1992 användes 115 miljoner mark för detta ändamål, medan det reserverats 100 miljoner mark för ändamålet i år. För nästa år föreslår regeringen 90 miljoner mark. Regeringens politik äventyrar utgivningen av andra än några få centrala tidningar och kring-skrar yttrandefriheten.

Vi föreslår

att moment 31.55.41 ökas med 10 000 000 mark.

58. Banhållning och statsbidrag som ansluter sig till banhållningen

62. *Statsjärnvägarnas banhållning* (reservationsanslag 3 år)

Det är helt klart att den föreslagna fullmakten att ingå förbindelser till 800 miljoner mark måste justeras i samband med ett omfattande program för infrastrukturella investeringar. Vi gör inget förslag i detta samband eftersom behovet av fullmakter är beroende av ett sådant program. I stället föreslår vi bara att anslaget höjs i motsvarighet till det ökade behovet.

Vi föreslår

att moment 31.58.62 ökas med 500 000 000 mark, varav 300 000 000 mark till utvecklingsinvesteringar och 200 000 000 mark till grundläggande banhållning.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRI-MINISTERI-ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Främjande av industrin och undersökningen till stöd för industrin

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Den sittande regeringen har ingen som helst användning för enbart statsägda bolag eller bolag med statlig aktiemajoritet. Tvärtom är det en rent ideologisk fråga och ingalunda något

rationellt motiverat mål för regeringen Aho, precis som för konservativerna i Storbritannien, att sälja ut statsbolagen. Det enda som dämpar regeringen Ahos försäljningsiver är de temporära resultatproblemen med de bolag som står på tapeten och den begränsade marknaden.

Karakteristiskt för regeringen Ahos ideologiska brådska är att den i den femte tilläggsbudgeten för 1993 fattade beslut om att bredda den privata ägarbasen i vissa statsbolag. Att regeringen över lag har åstadkommit så pass många tilläggsbudgeter är redan i sig exceptionellt. Vi anser att det inte vara motiverat att fatta beslut i tilläggsbudgeten om att öppna Neste Oy, Rautaruukki Oy eller Oy Sisu-Auto Ab för privat ägarskap eller avstå från majoritetsställning i Valmet Oy eller att avstå från ens en tredjedels kvalificerad minoritet i Enso-Gutzeit Oy.

Hittills har statsbolagen i Finland använts för utveckling av näringsstrukturen och för landets regionala utveckling. Vänsterförbundet anser att det inte är skäl att låta denna tradition gå förlorad.

Privatiseringsideologin ser framför allt ut att betjäna stora internationella bolag. Trots att det med tanke på Wärtsilä Marinindustris framtid var fördelaktigt att bolaget blev Masa Yards, som införlivades med Kvaerner-koncernen, och trots att Nokia Oy:s datorindustri har kunnat utvecklas som ett led i det japanskägda bolaget ICL, inbegriper privatiseringen av statsbolag som spelar en viktig roll för den regionala utvecklingen eller näringsstrukturen i hela landet trots allt allvarliga hotbilder. Om ett sådant privatiserat bolag införlivas med en global koncern är det koncernens globala strategi som bestämmer om produktionsanläggningen kommer att hållas kvar i Finland eller inte. Om de däremot vore statsägda eller har statlig majoritet, skulle produktionen hållas kvar i Finland, om det bara finns förutsättningar för det.

Ur Vänsterförbundets synvinkel är det i statsbolagen inte bara fråga om att bibehålla det förgångna och det som en gång skapats. Det behövs uttryckligen nya statliga bolag för att diversifiera vår industri och export, och nya bolag borde kunna grundas som ett led i handels- och industriministeriets teknologiska utvecklingsarbete. Lika lite som vi har kunnat göra det under de gångna decennierna kan vi nu lita på att industrin diversifieras och regionerna utvecklas på ett balanserat sätt enbart genom privata investeringar. Det ser ut att råda brist speciellt på privat kapital för nya investeringar.

Det kan ställa sig mycket dyrt att locka utländskt kapital för nya investeringar. I Europa förmår ju många av de tidigare Warszawapaktsländerna erbjuda billigare arbetskraft med tillräcklig utbildning och yrkesskicklighet, vartill en lång rad länder i Sydostasien erbjuder ännu fördelaktigare förläggningsplatser. I Europa har Storbritannien i sin tur valt att dumpa sociala frågor och miljön för att locka investeringar. Ett klart motiverat alternativ i detta sammanhang är då att bilda nya statsbolag. Staten har i sin egenskap av ägare en längre horisont för sin målsättning än en privatplacerare.

Vi föreslår

att moment 32.50.88 ökas med 300 000 000 mark och

att det i momentets motivering uttalas:

1) "Utskottet förutsätter att regeringen uppgör ett omfattande program för utveckling av statsbolagen för riksdagen i syfte att diversifiera landets näringsstruktur och garantera en regionalt balanserad utveckling så att programmet även omfattar bildande av nya statsbolag vid sidan av utveckling av de gamla."

2) "Utskottet förutsätter att regeringen säkerställer att arbetet med att bygga Veitsiluoto Oy:s värmekraftverk i Kemi och Kemijärvi inleds 1993".

52. Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet

Vi understryker de små och medelstora företagens betydelse både som sysselsättare och som ersättare av import och diversifierande element inom exporten.

24. *Utvecklingsservice för små och medelstora företag* (reservationsanslag 2 år)

Med hänsyn till det svåra sysselsättningsläget föreslår vi ett tillägg.

Vi föreslår

att moment 32.52.24 ökas med 10 000 000 mark.

40. *Statsunderstöd för utvecklingstjänstverksamhet för små och medelstora företag och samfund i branschen* (reservationsanslag 2 år)

För 1993 beviljades 19 miljoner mark, medan regeringen nu föreslår bara 13 miljoner mark.

Vi föreslår

att moment 32.52.40 ökas med 6 000 000 mark.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statens välfärdsutgifter hänför sig förutom till arbetsministeriet också till en stor del till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Utgifterna under denna huvudtitel kan delvis betraktas som alternativa till inrikesministeriets utgifter. I fråga om inrikesministeriets förvaltningsområde uttrycker statsutskottet sin oro över bristen på poliser. Detta bekymmer är välgrundat såvida Ahos regering fortsätter med sin nuvarande socialpolitik. Inrikesministern lovar för sin del att arbeta för att man avstår från att slopa 276 polisbefattningar när statsrådet i februari fattar beslut om nya budgetramar.

Från gångna årtionden och århundraden vet vi att situationer då stora befolkningsgrupper blir utanför välfärden och utan samhällets gemensamt producerade förmåner är farliga för samhällsordningen.

En övergång från välfärdsstaten till en högerdominerad eller monetaristisk "privataktivitetsstat" kan i själva verket leda till en accentuerad depression, varvid samhället betalar ett dygt pris för att det försummar sin socialpolitik och delvis även sin undervisningspolitik, men framför allt sin sysselsättningspolitik. Förkvävningen kommer att inrikta sig på att hålla de arbetslösa och obemedlade i schack: samhällets åsidosatta tyr sig till brottsliga metoder för att få ens en liten del av det välstånd som förvägras dem.

Den omsvängning som regeringen Aho gjort har sitt ursprung i den monetaristiska politik som varit förhärskande ca 15–20 år i Förenta staterna och Storbritannien. Samma politik som ersätter välfärdsstaten med "skötdigsjäl"-staten har också spritt sig till Norden. Understöddet av privatiseringen parallellt med kritiserandet av den offentliga verksamheten är klart monetaristiskt präglade ideologiska ställningstaganden som på annat håll representerar de konservativa, men hos oss också Centerns värderingar.

Regeringen Aho är i färd med att styra samhällets grundideologi i en nyliberalistisk riktning. Enligt Ahos linje förutsätts människorna själva sköta sina angelägenheter utan att i någon

högre grad stöda sig på den offentliga maktens åtgärder. Samtidigt träder välfärdsstatens jämlikhetsideologi tillbaka. Detta individuella ansvar har också presidentkandidaten Väyrynen betonat i en intervju i Kauppalehti.

Till den nyliberalistiska ideologiska attacken hör också att den offentliga verksamheten kritiseras på ideologiska grunder. Ideologin maskeras likväl med ekonomisk nödvändighet, också drastiska nedskärningar presenteras som enda möjligheter. Med talet om nödvändighet försöker man tysta diskussionen om beslutsfattandets värdebaseradhet och valprinciper. De stannar på så sätt utanför den politiska, framför allt den ekonomisk-politiska diskussionen. Den offentliga maktens verksamhet stämplas som mera ekonomisk och ineffektiv än den privata verksamheten. Det privata idealiseras som individuell, den offentliga servicen som kollektiv, massbetonad. Den privata sektorns omfattande felinvesteringar i turism, köpcentra m.m. visar klart att denna ineffektivitet betalas i form av bankstöd till miljardbelopp.

Lågkonjunkturen är givetvis en realitet, den offentliga förvaltningens resurser måste nedskäras, även om nedskärningarnas tidtabell och utsträckning är förbundna med ideologiska och politisk-ekonomiska motiv. Utmaningar ställs även av dessa staters strävan att dumpa socialskyddet och miljön (i Europa eftersträvar speciellt Storbritanniens konservativa regering för sitt land denna ställning sedan den krossat fackföreningsrörelsen och hindrat att sociala frågor upptas till att avgöras av majoriteten i EU).

I Finland har den offentliga sektorn även använts vid beskrivningen av vår ekonomiska utveckling: den offentliga sektorn påstås ha svällt ut alltför mycket. Enligt påståendena finns det en stor mängd uppgifter som sköts av den offentliga makten men som borde överföras till den privata sektorn eller till att skötas av marknadskrafterna. Bakom detta finns det på ideologiska och inte på förnuftsmässiga grunder baserade antagandet eller påståendet, att Finland inte kan bära upp en offentlig sektor av nuvarande storlek. Problemen i fråga om de offentliga utgifterna utgörs i dag likväl av att skatteintäkten drastiskt minskat, de kostnader som bankkrisen och arbetslösheten förorsakar samt kostnaderna för låneskötseln. Problemen är inte en följd av välfärdspolitiken utan av en dåligushållning. I själva verket har problemen förvärrats av regeringens oriktiga ekonomiska politik. Regeringen har i en mycket snabb takt och på

synnerligen många punkter försvagat förmånerna och samtidigt gått in för att öka den avgiftsbelagda servicen så att åtgärdernas sammanlagda verkan eller deras verkan på lång sikt inte kan observeras. En försvagning av välfärdsstatens skyddsnät leder också till stora strukturella förändringar.

Tryggandet av köpkraften genom inkomstöverföringar är för högerideologin en minst sagt tvivelaktig uppgift, som inte ens ankommer på den offentliga makten. Mot denna bakgrund är finansminister Viinanens angrepp på fackföreningsrörelsen förståeligt. Det är ju fackföreningsrörelsen som dragit försorg om de inkomstöverföringar som gynnat löntagarna och som visserligen också gynnat sådana grupper som inte hör till denna.

När nyheter och bilder om brödköer i Finland och om en undersökning enligt vilken 100 000 finländare drabbats av svält av något slag spriddes i utlandet i december 1993 var statsrådets medlemmar främst bekymrade över bilden av Finland utomlands. Mycket riktigt var minister Huuhtanen i radion 9.12 bekymrad just över denna bild. Människor i socialbranschen borde dock vara bekymrade över den rådande verkligheten, dvs. brödköerna, nöden, bristen på näring — också då den inte är livshotande — och arbetslösheten. Det oroande är inte bilden av Finland utomlands, det oroande är den sociala verklighet som råder hos oss. Det är ännu mera oroande om vederbörande minister inte inser detta. Det är verkligen inte fråga om hur informationen i saken sköts utan hur bristen avhjälpes.

Så gott som alla utgifter under denna huvudtitel (bl.a. barnbidragen, utkomstskyddet för arbetslösa, sjukförsäkringen, pensionsförsäkringen) är reglerade i olika lagar, varför våra förslag som rör dem har behandlats i anslutning till vederbörande lagförslag.

15. Utjämning av familjekostnader

51. Moderskapsunderstöd (förslagsanslag)

Riksdagen har redan behandlat regeringens familjepolitiska "reform" som nog innebar en omstrukturering av familjestödet genom att skatteavdragen slopades och barnbidragen höjdes. Men skatteavdragen gottgjordes ändå inte i sin helhet, utan regeringen försökte spara över 200 miljoner mark i sammanhanget.

Barnbidragshöjningarna i samband med reformen framtogs dock dem som får utkomststöd.

Regeringen har minskat detta moment. Vi anser att den inte borde ha gjort det.

Vi föreslår

*att moment 33.15.51 ökas med
13 000 000 mark.*

17. Utkomstskydd för arbetslösa

Regeringen föreslog en sådan ändring i utkomstskyddet för arbetslösa att grunddagpenningen skall vara mindre beroende av makens inkomster än förut, men samtidigt skall det dock sparas till den grad i tryggheten under arbetslöshet att vänsterförbundets riksdagsgrupp inte har kunnat godkänna denna reform i anknytning till arbetsmarknadsstödet. Eftersom också den övriga oppositionen höll upp en enhetlig front var regeringen tvungen att ändra sin proposition.

Utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa har svällt ut på grund av regeringens misslyckade ekonomiska politik. Den missriktade ekonomiska politiken och vägran att stimulera har raserat skattebasen och gett upphov till massarbetslöshet med åtföljande stora utgiftsposter, vilket har lett till att regeringen har skuldsatt statsekonomin till det yttersta då den vägrat stimulera med den förevändningen att det bara skulle öka skulden.

I oktober 1993 fanns det 99 900 arbetslösa arbetssökande som inte fyllt 25 år, dvs. 14 000 fler än året innan. En tredjedel eller 33 000 av de unga arbetslösa var under 20 år.

Massarbetslösheten betyder att allt fler ställs utanför det inkomstbundna utkomstskyddet för arbetslösa. När en arbetslös varit arbetslös en viss tid skall han ha rätt till en arbets-, utbildnings- eller praktikplats som uppfyller arbetsvillkoret för det förtjänstbundna utkomstskyddet för arbetslösa.

Regeringen Aho har avvecklat de arbetslösas rätt till en arbets-, utbildnings- och praktikplats samtidigt som arbetslösheten har förvärrats.

Vänsterförbundets riksdagsgrupp har föreslagit avträdelsepension för löntagare som ett sätt att ge yngre människor ett arbetstillfälle. För att pressa ner ungdomsarbetslösheten kunde en sådan temporär lösning tillgripas att löntagarna och företagarna får en avträdelsepension i likhet med avträdelseersättningen till lantbruksföreta-

gare. Avträdelsen förutsätter att arbetsgivaren förbinder sig att anställa en yngre arbetstagare i stället för den som går i pension. 40 riksdagsmän har väckt en lagmotion i saken. För dem som redan är arbetslösa föreslås dessutom att åldersgränsen för arbetslöshetspension temporärt sänks till 55 år. Motionen uttrycker vidare sitt stöd för att åldersgränsen för individuell förtidspension skall bibehållas vid 55 år. Lagarna föreslås vara i kraft i tre år.

Vi föreslår

*att det i motiveringen till kap. 33.17
uttalas:*

1) "Utskottet konstaterar att ungdomsarbetslösheten blivit värre och *förutsätter* att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att lindra den genom att anvisa unga en arbets-, utbildnings- eller praktikplats om också temporärt och genom att föranstalta försök till stöd för de ungas egna sysselsättnings- och aktiveringsprojekt i stället för passiverande arbetslöshet."

2) "Utskottet konstaterar att antalet långtidsarbetslösa enligt regeringens bedömning kommer att stiga till 200 000 under 1994 och att allt fler dessutom ställs utanför det förtjänstbundna utkomstskyddet för arbetslösa och *förutsätter* därför att regeringen vidtar åtgärder för att avbryta långa arbetslöshetsperioder."

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

06. Arbetskraftspolitiken

Regeringen förutser att arbetslösheten ökar 1994 men den vill dock inte vidta tillräckligt effektiva ekonomisk-politiska åtgärder eller ens arbetskraftspolitiska åtgärder för att göra någonting åt problemet. Att regeringen mitt under lågkonjunkturen har satt i gång med att minska arbetskraften inom den offentliga sektorn gör tillsammans med åtgärderna för att minska arbetskraften inom den privata sektorn att behovet av arbetskraftspolitiska åtgärder ökar.

I den allmänna motiveringen föreslår vi ett ”startprogram för Finland”. Under denna huvudtitel framställer vi bara förslag som hänförs till vissa av arbetsministeriets åtgärder. Det går bara delvis att påverka arbetslösheten genom arbetsministeriets åtgärder.

02. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Hänvisande till det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.02 ökas med 700 000 000 mark.

30. *Statsandel till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten* (förslagsanslag)

Hänvisande till det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.30 ökas med 300 000 000 mark.

61. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten* (förslagsanslag)

Hänvisande till det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.61 ökas med 300 000 000 mark.

62. *Statsunderstöd för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte* (förslagsanslag)

Hänvisande till det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.62 ökas med 300 000 000 mark.

77. *Investeringsutgifter för tryggnad av sysselsättningen* (reservationsanslag 3 år)

Hänvisande till det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.77 ökas med 300 000 000 mark.

Helsingfors den 13 december 1993

Asko Apukka

Timo Laaksonen

Juhani Vähäkangas

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

30. (35.15, 30, delvis och 32, delvis) Samhällen, användning av områden och naturvård

87. (35.15.87) *Anskaffning av naturskyddsområden* (reservationsanslag 3 år)

För att värna naturens mångfald och bevara bl.a. ödemarksområden bör även fler områden förvärvas. Vi uppmärksammar att det är vi själva som bör se till att värna naturens mångfald och inte anförtro det åt andra, eftersom utifrån hämtade former och metoder inte nödvändigtvis är de bästa för människan och naturen i Finland.

Vi föreslår

att moment 35.30.87 ökas med 50 000 000 mark.

45. Bostads- och byggnadsväsendet

60. *Överföring till statens bostadsfond*

Vi vill påpeka att det med hänsyn till bostadsbehovet fortfarande råder brist på bostäder i vårt land, trots att den penningstarka efterfrågan nästan helt upphört i takt med lågkonjunkturen. Vidare bör de bostäder som byggdes på 1970-talet repareras och rustas upp. För att garantera en tillräcklig nyproduktion och reparationsverksamhet föreslår vi en överföring på 1,1 miljarder mark till bostadsfonden.

Vi föreslår

att moment 35.45.60 ökas med 1 100 000 000 mark.

III

ALLMÄN MOTIVERING

**Den ekonomiska strukturomvandlingen —
Miljöskatterna**

Finlands ekonomi kräver flera samtidiga saneringsåtgärder. Den viktigaste av dem är en omstrukturering av beskattningen, den gröna skattereformen, dvs. en lindring av beskattningen av arbete genom en heltäckande miljöbeskattning. För att reformen inte skall få enbart fiskala effekter bör en post på flera miljarder mark av de medel som väntas inflyta genom inkomstbeskattningen och indirekta arbetskraftskostnader samlas in genom miljöbeskattning.

Miljöbeskattningen bör riktas som miljöskatter på de värsta föroreningarna i luften, marken och vattendragen, som resursskatter på användningen av betydande naturtillgångar och som energiskatter på fossila bränslen. Detta bör ske kontinuerligt och beskattningen skärpas successivt. Regeringen bör senast i samband med publiceringen av 1995 års budget lägga fram ett flerårsprogram som klart och tydligt anger att målet är en radikal omstrukturering av beskattningen.

Miljöbeskattningen skulle också gynna en utveckling av miljövärdsteknologin. I detta nu används redan tiotals miljarder mark till miljöteknologi och det är det snabbast växande området på världsmarknaden. Finländska företag skulle ha en trumf på hand om vi i vårt eget land gick i täten vad gäller miljöbeskattningen.

Arbetslösheten är ett av de mest brännande problemen med den rådande lågkonjunkturen. Det är dyrt att anställa arbetstagare. Den största orsaken är den stränga beskattningen av inkomster genom arbete och sysselsättning. Beskattningen gör att mänskligt arbete som produktionsfaktor står sig sämre i konkurrensen än användningen av energi, råvaror och maskiner. Med tanke på sysselsättningen vore det utomordentligt viktigt att arbetsgivarnas socialskyddsavgifter redan nästa år togs ut på andra grunder än på grund av lönen.

Beskattningen kan läggas om så att den stöder sysselsättningen inte bara genom miljöbeskattningen utan också med följande medel:

1) Med undantag för arbetspensionspremierna grundas arbetsgivaravgifterna t.ex. på drifts- eller försäljningsbidraget i stället för lönerna.

2) Det bör gallras i företagsstöd. De medel

som därigenom frigörs bör användas för att sänka de indirekta arbetskraftskostnaderna.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att det i den allmänna motiveringen uttalas:

"Utskottet förutsätter att en bärkraftig utveckling främjas genom att tyngdpunkten i beskattningen förskjuts i riktning mot miljöbeskattning. Utöver en heltäckande energiskatt bör vi införa avgifter för avfallsvattensutsläpp, klientavgifter inom avfallshanteringen och nyttighetsavgifter som bestäms enligt hur stora skador en varas livscykel ger upphov till. Intäkterna av miljöskatter och miljöavgifter bör i första hand användas för att sänka arbetsgivarnas socialskyddsavgifter och senare även inkomstskatterna."

Vidare föreslår jag

att det i den allmänna motiveringen uttalas:

"Utskottet förutsätter att grunderna för beräkning av andra indirekta arbetskraftskostnader än arbetspensionsavgifter ändras så att den lönebaserade grunden frångås till förmån för arbetskraftsintensiva branscher."

DETALJMOTIVERING

Minskning av personalutgifterna

Regeringen framhåller i motiveringen till 1994 års statsbudget att målet bl.a. är att uppnå en löneuppgörelse inom statsförvaltningen som garanterar statens anställda ett uppsägningsskydd trots att de ekonomiska resurserna är ytterst knappa. Det oaktat har det inom olika statliga organisationer kommit fram planer som avser uppsägningar som motiveras med en rationalisering av förvaltningen. Det är helt motiverat att rationalisera statsförvaltningen men det bör ske så att uppsägningarna inte förvärrar lågkonjunkturen ytterligare.

Med stöd av det ovan sagda föreslår jag

att det i kapitlet Minskning av personaltulufifterna i detaljmotiveringen uttalas:

”Utskottet förutsätter att statsförvaltningen utvecklas och rationaliseras så att uppsägningar kan undvikas och att verksamheten effektivteras bl.a. genom personalflyttningar.”

INKOMSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Den gällande förmögenhetsskatten betyder delvis dubbelbeskattning av egendom. För det första är den speciellt skadlig med tanke på en förstärkning av små och medelstora företags kapitalstruktur och fungerar således stick i stäv med målen för kapitalinkomstskattelagen. För det andra höjer den hushållens boendekostnader, framför allt sedan fastighetsskatten infördes. En rätlinjig beskattning förutsätter att egendomsintäkter beskattas enligt kapitalinkomstskattelagen och realegendom enligt fastighets-skattelagen.

För att avskaffa den delvis dubbelbeskattningen av egendom bör beskattningen utvecklas så att den särskilda, förlegade förmögenhetsskatten slopas. Detta förutsätter i sin tur att skattebasen för fastighetsskatten ges bredare täckning.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till avdelning 11 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att avstå från den särskilda förmögenhetsskatten genom att skattebasen för fastighetsskatten ges bredare täckning för att den partiella dubbelbeskattningen av egendom skall kunna slopas.”

Mervärdesskatten på persontrafikservice kommer att vara 12 procent och den gäller — i motsats till EU-praxis — också kollektivtrafik-

stödet. I de största städerna kommer mervärdesskatten att höja biljettpriserna med omkring 20 procent.

I EU-länderna är mervärdesskatten på kollektivtrafik i allmänhet 0—6 procent. I Finland bestraffar mervärdesskatten kollektivtrafiken hårdare än i något annat europeiskt land. I EU-länderna gynnas kollektivtrafiken inte bara genom en låg skattesats utan också genom att det allmänna stödet inte beskattas.

Med stöd av det ovan sagda föreslår jag

att det i motiveringen till avdelning 11 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att slopa mervärdesskatten på stödet för underskottet i kollektivtrafiken.”

UTGIFTER

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Internationellt utvecklingssamarbete

66. (24.30.22, 50 och 66) *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Budgetpropositionen för nästa år behandlar utvecklingsländerna styvmoderligt. I absoluta och relativa termer fortsätter nedgången i utvecklingssamarbetsanslagen för tredje året i följd. Enligt propositionen skall hälften mindre medel än i år användas för egentligt utvecklingssamarbete nästa år.

För att utvecklingssamarbetsanslagen skall se större ut än vad de i verkligheten är omfattar de dessutom utgifter som inte har någonting som helst att göra med egentligt utvecklingssamarbete, såsom räntestöd till finländska exportföretag och utgifter för flyktigmottagning, som bägge står under andra utgiftstitlar i budgeten.

Nedskärningarna drabbar denna gång relativt sett hårdast det multilaterala samarbetet via FN:s organisationer och anslagen för medborgarorganisationernas utvecklingssamarbete.

Regeringens officiella mål är alltför 0,7 %, men i strid med riksdagens uttryckliga begäran har den inte kunnat prestera någon tidsplan för denna målsättning.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 169),

att moment 24.30.66 ökas med 550 000 000 mark.

Vidare föreslår jag

att det i motiveringen till moment 24.30.66 uttalas:

"Utskottet förutsätter att de extra medlen för utvecklingssamarbete i första hand styrs till multilateralt utvecklings-samarbete via FN:s utvecklingsprogram och medborgarorganisationernas utvecklings-samarbete."

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE

97. Understöd åt kommuner och den regionala utvecklingen

31. *Allmänna statsandelar till kommunerna* (förslagsanslag)

Att kommunernas statsandelar sammantaget skärs med omkring fyra miljarder mark belastar kommunernas från förut labila ekonomier. I de flesta kommuner är trycket på en höjning av uttaxering per skatteöre även utan nedskärningar i statsandelarna redan omkring 2—3 penni och skuldsättningsgraden har fördubblats under de senaste fem åren.

I praktiken måste kommunerna lappa det hål som bortfallet i statsandelar ger upphov till genom ökad inlåning, höjning av skatteöret eller massuppsägningar av kommunalt anställda.

Det skapar inga verkliga besparingar i de offentliga utgifterna att det gallras i statsandelarna, eftersom kostnaderna bara flyttas över från staten till kommunerna. Nedskärningarna i statsandelarna till kommunerna drabbar olika typer av kommuner mycket ojämnt. Mest föreslås statsandelarna bli gallrade när det gäller bosättningscentra och kommunerna i huvudstaden samt städer där inkomsterna även annars har minskat när skatteintäkterna har rasat. Statsandelarna bör därför skäras med samma procent-sats enligt finansministeriets ursprungliga modell.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag vördsamt (budgetmotion nr 170)

att moment 26.97.31 ökas med 1 200 000 000 mark.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE

10. (27.12, 14, 25, 27 och 99, delvis) Försvars- makten

16. (27.25.16) *Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 3 år)

Omkring 2,4 miljarder mark av anslaget 3 miljarder mark för anskaffning av försvarsmateriel föreslås bli använt för jaktplansförvärv. Vidare föreslås en bevillningsfullmakt för anskaffning av vapen- och underhållssystem för jaktplan, som nästa år beräknas sluka 40 miljoner mark av budgeten och under ett antal år därefter upp till 4,4 miljarder mark. Under rådande förhållanden är det skäl att frysa ner eventuella nya bevillningsfullmakter. Vidare är det skäl att förhandla om en förlängd tidsplan för betalningen av jaktplanen.

Under kommande år bör Finland gå in för att minska försvarsutgifterna i proportion till BNP till ca 1 % av BNP.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 34)

att moment 27.10.16 minskas med 820 000 000 mark av det anslag som använts för anskaffning av försvarsmateriel.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Statens och kommunernas ekonomier är alltså jämt intimt förknippade med varandra. Ändå har banden mellan dem inte beaktats i tillräckligt hög grad i det politiska beslutsfattandet.

Problemet har tillspetsats under lågkonjunkturen. Kommunerna har fått ta över och får alltjämt ta över ekonomiska extra belastningar i alldeles för snabb takt. Därför finns det stor risk för att de extra belastningarna för den kommunala ekonomin leder till extra skattehöjningar

som har negativa konsekvenser för konsumtionen och samtidigt till att den kommunala servicenivån sjunker.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 171)

att det i motiveringen till huvudtitel 28 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen skyndsamt inleder förhandlingar om fördelningen av medel och uppgifter mellan staten och kommunerna. Målet är att hjälpa upp den akuta krisen i den kommunala ekonomin och att kartlägga den välfärdsservice som staten och kommunerna tillhandahåller, slå fast servicenivån och fördela kostnaderna.”

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE

10. Högskolorna

21. (29.10.01, 20, 21 och 28) *Högskolornas omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

I budgeten för 1994 föreslås högskolornas omkostnader bli skurna med drygt en miljard mark, trots att regeringen i sitt program har angett utbildning och forskning som ett av de viktigaste utvecklingsobjekten.

I stället för att skära i anslagen för undervisning och forskning bör en allt större andel av vår BNP satsas på den.

I takt med den västeuropeiska integrationen söker vårt samhälle nya vägar och därför är det viktigare än någonsin förut att förutse alternativen för den kommande utvecklingen och eventuella riskfaktorer. Framtidsforskningen avser att kartlägga eventuella riktningar för den framtida utvecklingen genom vetenskapliga metoder. Forskningen borde absolut ställas på högskolebasis för att den behövliga lägre utbildningen inom området skall kunna dras igång.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 66)

att moment 29.10.21 ökas med 500 000 000 mark.

Vidare föreslår jag

att det i motiveringen till moment 29.10.21 uttalas (budgetmotion nr 251):

”Utskottet förutsätter att 200 000 mark av denna summa anvisas för att inrätta en professur i framtidsforskning vid Helsingfors universitet.”

90. Understöd för konst

31. *Statsandel för teatrars och orkestrars driftskostnader* (förslagsanslag)

Dövas förbund rf. och Teaterhögskolans utbildningscentral har med hjälp av särskilda medel tillsammans gjort upp planer för teaterutbildning för de döva i Teaterhögskolans lokaler. Under lågkonjunkturen har även allt fler döva förlorat sin arbetsplats och möjligheter till kompletterande utbildning finns inte i större utsträckning.

Teaterutbildningen skulle öka jämlikheten mellan de hörande och de döva. Den skulle möjliggöra en utbildning som ligger i nivå med utbildningen för de hörande och därigenom garantera att de kan stå i kontinuerlig växelverkan med andra studerande inom området. I Sverige har en skådespelarutbildning för de döva på 3,5 år redan inletts vid sidan av den allmänna skådespelarutbildningen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 278)

att moment 29.90.31 ökas med 2 000 000 mark för skådespelarutbildning för de döva.

94. Biblioteksverksamhet

29. *Övriga konsumtionsutgifter vid Biblioteket för synskadade*

Enligt gällande lag har Biblioteket för synskadade i uppgift att främja deras litterära intressen som på grund av synskada eller någon annan skada eller sjukdom inte kan anlita vanliga bibliotek och att tillfredsställa deras utbildnings- och bildningsbehov.

Bibliotekstjänsterna till de synskadade är grundläggande tjänster som skall garantera att de synskadade är jämlika med övriga medborgare. Bibliotekstjänsterna är viktigare för de synskadade än för de seende, eftersom de synskadade huvudsakligen får sina ljudböcker och allt annat material från biblioteket.

I och med att posten ombildades till ett affärsverk har Biblioteket för synskadade drabbats av postavgifter. Denna nya utgiftspost kapar en oskäligt stor del av bibliotekets minskande omkostnader.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 279)

att moment 29.94.29 ökas med 500 000 mark för materialproduktion och postkostnader för utlånat material.

96. Övriga utgifter för kulturen

30. Statsandelar och -understöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)

Vår kulturhistoriskt betydelsefulla författare Väinö Linnas Linnanreitti i Urjala kommun bör bibehållas och rustas upp. Det område som hänför sig till Linnas produktion och barndom omfattar bland annat en gammal prästgård, frivilliga brandkårens hus, Folkets hus och en skola. Pentinkulman pävivat, som ordnas årligen inom detta område, ger den nulevande generationen och kommande generationer en möjlighet att se områdets utveckling och omvandling ända fram till vår självständighet.

År 1994 behövs 2 milj. mk för att planera och rusta upp området.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 335)

att moment 29.96.30 ökas med 2 000 000 mark för bevarande och upprustning av Väinö Linnan Reitti.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Finlands jord- och skogsbruk har i decennier byggt på en snedvridande inkomstpolitik och produktionsmetoder. Under de kommande åren tvingar liberaliseringen av den internationella livsmedelsmarknaden och miljöproblemen oss att ställa jordbruket på en nationalekonomiskt och ekologiskt bärkraftig grund. Inom Europarådet talas det om en jordbruksrevolution, som är synnerligen behövlig inom jordbrukszonerna i Norden.

Statens exportstöd enligt lantbruksinkomstlagen bör frångås till förmån för direkt inkomststöd. Detta skulle dessutom minska överproduktionen, eftersom jordbrukarnas lön för närvarande i alltför hög grad beror på produktionsvolymerna och den effektiva produktionen. Genom denna reform kunde jordbruket ställas på en ekologiskt bärkraftig grund. Stöd bör också riktas till att ge nytt liv åt landsbygden genom finansiering av småföretagsamhet och naturenlig odling i stor skala.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till huvudtitel 30 uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen ändrar lantbruksinkomstlagen så att exportstödet för lantbruksprodukter frångås till förmån för direkt inkomststöd för jordbrukarna."

Fiskerinäringen får olika slags och överlappande statliga understöd och bidrag från flera olika moment och flera olika finansierare oberoende av överkapaciteten inom området. Stödsystemet för fiskerinäringen kräver en grundlig omvärdering.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till huvudtitel 30 uttalas:

"Utskottet förutsätter att stödsystemet för fiskerinäringen förenklas och att det gallras i överlappande stödformer."

01. (30.01, delvis) Jord- och skogsbruksministeriet och landsbygdsnäringsdistrikten

25. Veterinärvård (förslagsanslag)

Den veterinärmedicinska forskningen bygger fortfarande i alltför hög grad på djurförsök som till en del är mycket pålägsamma. Den senaste kunskapen ger dock vid handen att det är möjligt att anlita ersättande forskningsmetoder som ger tillförlitliga resultat. Det vore redan av etiska orsaker skäl att avstå från pålägsamma djurförsök.

För forskning i alternativen till djurförsök anslås ytterst litet medel jämfört med de forskningsanslag som staten och olika stiftelser årligen beviljar för forskning som bygger på djurförsök.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 172)

att moment 30.01.25 ökas med 1 000 000 mark för utveckling av metoder som minskar och ersätter djurförsök.

I Finland finns alltså gamla inhemska husdjursraser som dock hotar att dö ut genetiskt om systematiska åtgärder för att bevara deras genetiska mångfald inte vidtas. Vi har inte råd att förlora de gener som finns i dessa raser och bestånd. För att de skall kunna bevaras krävs det dock systematisk verksamhet och samhällsfinansiering.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 276)

att moment 30.01.25 ökas med 3 000 000 mark för en genbank för att bevara gamla inhemska djurraser och djurbestånd.

50. Statsbidrag för djurskyddsarbete

Regeringen föreslår att moment 30.01.50 (statsbidrag för djurskyddsarbete) och anslaget på momentet skall strykas i budgeten. Strykningen motiveras med allmänna besparingsskäl och de förvaltningskostnader som posten ger upphov till.

Trots att anslaget under de senaste åren har varit totalt underdimensionerat med hänsyn till behovet, har det dock gjort det möjligt för riksföreningar för djurskyddsarbete att fortsätta med sitt värdefulla arbete. I denna situation då lågkonjunkturen inte bara ökat grymheten mot djur utan också täppt till djurskyddsföreningarnas normala inkomstkällor, är det oansvarigt att dra in statsbidraget för djurskyddsarbete.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 173)

att moment 30.01.50 återinförs i budgeten och att på momentet anvisas 200 000 mark.

33. Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden

Gårdsbrukets utvecklingsfond har inrättats för att utveckla jordbruksnäringens struktur och landsbygden. Regeringen har redan i flera års tid använt fondens medel för att finansiera exporten

av jordbrukets överskott tvärtemot fondens verksamhetsidé.

Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond bör användas för en nödvändig omstrukturering av jordbruket och inte för export av jordbrukets överskott.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 30.33 uttalas:

”Utskottet förutsätter att medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond i fortsättningen används i enlighet med fondens verksamhetstanke för att genomföra den nödvändiga omstruktureringen av jordbruket.”

34. Övriga utgifter för lantbruket

40. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna

Inom de finländska näringarna är pälsdjursuppfödningen en skamfläck. På pälsdjursfarmerna hålls vilda djur under nästan koncentrationslägeraktiga förhållanden. Dessutom förorenar farmerna miljön ytterst mycket genom att marken, öppna vatten, luften och till och med grundvattnet förstörs. Staten bör inte stödja en näring som är så här betänklig både etiskt och med tanke på miljön.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 175)

att moment 30.34.40 minskas med 770 000 mark av anslaget för utvecklande av pälsdjursskötsel i dispositionsplanen.

I vårt land finns en ständig önskan av att undersöka produktions- och boendesamfund av ny typ. Dyliska är t.ex. experimentbyar, andelslag, föreningar och delar av större anläggningar.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 273)

att moment 30.34.40 ökas med 5 000 000 mark för understödjande av nya typer av produktions- och boendegemenskaper.

I Finland finns ett stort antal jordbruk som ligger öde men som kunde istandsättas så att

gårdarna kunde bedriva naturahushållning och ge sysselsättning i form av insamling av naturprodukter, skogsbruk och fårskötsel. På detta sätt skulle inte överproduktionen inom jordbruket ökas och de glesbebyggda områdena kunde förbli bebodda.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 274)

att moment 30.34.40 ökas med 5 000 000 mark för anläggnings- och underhållsbidrag för gårdar som bedriver naturahushållning.

85. Användning och skötsel av vattentillgångar

77. Vattendrags- och vattenvårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Det kommande YVA-förfarandet kräver att all nytta, alla kostnader, olägenheter och andra verkningar av olika slags projekt utreds. Först efter denna övergripande bedömning fattas det beslut om behövliga åtgärder. Muddring och rensning av vattendrag medför skador och oskäligen olägenheter för vattnen.

Vid muddring av vattendrag borde miljöeffekterna bedömas. Ett exempel på behovet av en bedömning av miljöeffekterna är projektet för muddring av Tarpianjoki som är belägen i Toijala, Viiala, Urjala och Kylmäkoski. Också kommunerna i området motsätter sig projektet. I budgeten har reserverats ett anslag om 500 000 mark för inledande av muddringsarbetet.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 30.85.77 uttalas:

"Utskottet förutsätter att anslaget inte används för muddring av Tarpianjoki."

95. Forststyrelsen

Forststyrelsen har förbundit sig att iaktta internationella överenskommelser avsedda principer för en bärkraftig användning av skogar och för en biologisk mångfald. Forststyrelsens uppgift är emellertid motstridig. Å ena sidan måste den få in 150 miljoner mark per år till statens kassa och å andra sidan är det ett förvaltningsorgan som svarar för naturskyddet. I praktiken kommer denna konflikt till synes. Samtidigt som

Forststyrelsen kartlägger naturvärdena i gamla skogar avverkar den också gamla naturskogar.

Avverkningarna i gamla skogar står i konflikt med kartläggningen av naturtillgångarna och åtminstone tills kartläggningen slutförts.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att i motiveringen till moment 30.95 uttalas:

"Utskottet förutsätter att Forststyrelsen sköter statens skogar enligt principerna för en bärkraftig utveckling och att den inte skaffar sig inkomster på naturskyddsområden."

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

58. Banhållning och statsbidrag som ansluter sig till banhållningen

62. Statsjärnvägarnas banhållning (reservationsanslag 3 år)

Enligt miljörapporten 1993 om situationen i världen planerar flera europeiska länder stora förbättringar av järnvägarna. I Finland har spårtrafiken, som inbesparar energi, förbättrar sysselsättningen och är säker, försumrats under en farligt lång tid.

I Finland är underhållet av bannätet, förnyandet av gamla bankonstruktioner samt fortsatt elektrifiering obligatoriska åtgärder under den närmaste framtiden om man avser att upprätthålla järnvägarnas nuvarande servicenivå. Dessutom blir ordnandet av järnvägstrafiken till Ryssland aktuell under de närmaste åren. Det är också förnuftigt att stödja utvecklandet av den inhemska järnvägsteknologin eftersom nya marknader öppnas för denna produktion.

Dessutom har man inte tillräckligt beaktat behovet av att förbättra de internationella trafikförbindelserna. Det är en brådskande uppgift att särskilt förbättra banförbindelsen Helsingfors—S:t Petersburg och göra den snabbare.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 176 och 177)

att moment 31.58.62 ökas med 500 000 000 mark för Statsjärnvägarnas banhållning och planering av internationella järnvägsförbindelser.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERI- ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Det ankommer på staten att garantera företagsverksamheten ordentliga verksamhetsbetingelser och inte att fortgående dela ut stöd. Förhållandet mellan staten och företagen måste nu omvärderas. Den existerande företagsstödsdjungeln måste förenklas. Nu delas näringsstöd ut utöver av sju ministerier dessutom av utvecklingsområdesfonden, SITRA, Finlands Exportkredit, statsgaranticentralen, gårdsbrukets utvecklingsfond, TEKES, MEK, Finlands Utrikeshandelsförbund, Uppfinningsstiftelsen och Stiftelsen för små och medelstor industri.

Förteckningen över de egentliga stödformer-na är ännu längre. Målsättningen bör vara ett enkelt och koordinerat stödsystem där de huvudsakliga elementen är räntestöd, garantier och innovationsbidrag. Stödet skall kunna delas ut från en och samma lucka varvid det också är möjligt att koordinera det.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att i motiveringen till huvudtitel 32 uttalas:

"Utskottet förutsätter att förhållandet mellan staten och företagen omprövas och att systemet med företagsstöd samtidigt förenklas och koordineras."

44. Teknologiska utvecklingscentralen

40. Produktutvecklingsunderstöd (förslagsanslag)

Miljöteknologin är ett område där marknaden såväl i Finland som utomlands först håller på att utvecklas. En utveckling av miljötekniken förutsätter riskfinansiering. Eftersom det inte finns något speciellt system för finansiering av miljöprojekt bör utvecklingen av vår miljöteknologi säkerställas genom att en specialfond grundas för detta ändamål vid Teknologiska utvecklingscentralen.

För att det skall kunna vara möjligt att inleda produktion bör finansieringen inledas redan då produkten eller anläggningen befinner sig i prototypsskedet samt vid framställningen av den första modellserien.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 35)

att moment 32.44.40 ökas med 200 000 000 mark till Teknologiska utvecklingscentralen för produktutveckling.

Dessutom föreslår jag

att det i motiveringen till moment 32.44.40 uttalas:

"Utskottet förutsätter att utvecklingen av den finländska miljöteknologin säkerställs genom att en specialfond grundas för detta syfte i samband med Teknologiska utvecklingscentralen."

55. Energihushållning

42. Understöd för främjande av energiteknologisk forskning (förslagsanslag)

Finland bör ta på allvar den rekommendation som FN:s kommission för en bärkraftig utveckling gett att energikonsumtionen bör fås att minska i de industrialiserade länderna. Vi bör särskilt koncentrera resurserna på undersökning och ibruktage av förnybara energiformer. Av dessa må nämnas försök med vindkraft, solenergi- och biomassa. Genom processval inom träförädlingsindustrin är det möjligt att betydligt öka andelen av förnybara energitillgångar inom vårt lands energihushållning. Dessutom bör tillräckliga anslag anvisas för utvecklande av teknik som inbesparar energi.

Inom vår ekonomi och industrin bör fås till stånd en verklig strukturomvandling i syfte att modernisera vår produktion och göra den mångsidigare. Finlands framtid bygger på högklassigt vetenskapligt och teknologiskt kunnande. Å andra sidan är Finland berömt för att anslagen för energiforskning vid en internationell jämförelse ligger på en verkligt låg nivå.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 32.55.42 uttalas:

"Utskottet förutsätter att handels- och industriministeriet koncentrerar resurserna för energiforskningen på forskning kring och ibruktage av förnybara energiformer, bl.a. vindkraft, solenergi och biomassa samt på utveckling och tillämpning av ny energisparande teknik."

85. Utrikeshandels främjande

45. *Understöd till Finlands Utrikeshandelsförbund r.f.*

Utanför Europa är det av stor betydelse för främjande och stödjande av handeln att Finland på detta område bedriver konsult- och exportfrämjande verksamhet.

De sparåtgärder som hänför sig till Finlands Utrikeshandelsförbund kan likväl begränsa dess möjligheter att stödja företagens strävanden att söka sig till de utomeuropeiska marknaderna. I framtiden måste Utrikeshandelsförbundets kontor och antalet konsulter utomlands minskas trots att en övervakning av Finlands handelsintressen och ekonomiska intressen snarare skulle förutsätta att verksamheten utvidgas och effektiveras.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 32.85.45 uttalas:

"Utskottet förutsätter att personalarrangemangen inte får äventyra exportfrämjandet utomlands."

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

15. Utjämning av familjekostnader

52. *Barnbidrag (förslagsanslag)*

Familjestödspaketet drabbar värst ensamförsörjarfamiljer samt familjer med 1—2 barn som redan tidigare har blivit tvungna att lida av inbesparingarna. Enligt kalkyler från Skattebetalarnas Centralförbund minskar barnfamiljernas disponibla realinkomster t.o.m. med sju procent.

Den ringa höjningen av barnbidragen ersätter förlusterna i första hand för familjer med många barn, vilkas antal är litet i Finland. Det är inte skäl att skärpa beskattningen av barnfamiljer utan slopandet av rätten till skatteavdrag bör ersättas med en rättvis höjning av barnbidragen.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 299)

att det i motiveringen till moment 33.15.52 uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen utreder samverkan av familjestödsrefor-

men och den ekonomiska depressionen på utkomsten i barnfamiljer av olika typ 1994 och vidtar skyndsamma åtgärder för att rätta till eventuella olägenheter genom utveckling av barnbidragssystemet."

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

06. Arbetskraftspolitiken

61. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)*

Enligt senaste sysselsättningsstatistik finns det ca en halv miljon arbetslösa. Enligt finansministeriets konjunkturöversikt finns det ännu inte inom något område några tecken på att ökningen av arbetslösheten skulle avstanna. Antalet långvarigt arbetslösa utgör redan en femtedel av alla arbetslösa och av ungdomen 40 procent.

I Finland är ungdomsarbetslösheten en av de högsta i Europa. För närvarande anställs inte unga just på annat sätt än genom arbetskraftspolitiska åtgärder. Enligt statistikcentralen satsade den offentliga makten i Finland i fjol ytterst lite på en förbättring av ungdomarnas arbetsmarknadssituation jämfört med de övriga OECD-länderna.

Sysselsättningsanslagen fördelar sig mycket ojämnt. En del arbetskraftsdistrikt får i sysselsättningsanslag per arbetslös mångfaldigt mera än andra. Till exempel i Nyland hotar en långvarig arbetslöshet en betydande del av de arbetslösa, men det oaktat får Nylands distrikt minst i anslag per arbetslös.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 34.06.61 uttalas:

"Utskottet förutsätter att

1) regeringen vidtar effektiviserade åtgärder för att lindra ungdomsarbetslösheten och förelägger våren 1994 riksdagen ett detaljerat program för ökning av antalet arbets- och utbildningstillfällen för ungdomar under 25 år, och att

2) regeringen omprövar grunderna för fördelningen av sysselsättningsanslagen så att de per arbetslös fördelas jämnare för att den långvariga arbetslösheten effektivt skall kunna avbrytas."

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-
OMRÅDE

11. Miljövård

62. *Främjande av miljövården* (reservationsanslag 3 år)

En av miljöministeriet tillsatt arbetsgrupp för sysselsättning inom miljövården föreslog i sitt betänkande våren 1993 att olika slags miljö-
vårdsuppgifter kunde sysselsätta ca 20 000 personer per år. För närvarande sysselsätter de drygt 7 000 personer. Arbetstillfällen kunde erbjudas och skapas särskilt inom avfallshanteringen, vattenvården, miljövården inom lantbruket, luftvården och byggnadsskyddet.

De rekommenderade åtgärderna för att utveckla avfallshanteringen, miljövården och återvinningen samt för att skapa arbetstillfällen kräver årligen ca 3,1 miljarder mark.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 37)

att moment 35.11.62 ökas med 500 000 000 mark för främjande av återvinningen av avfall, återanvändningen och annat miljövårdsarbete.

Dessutom föreslår jag

att det i motiveringen till moment 35.11.62 uttalas:

"Utskottet förutsätter att de åtgärder som den av miljöministeriet tillsatta arbetsgruppen för sysselsättning inom miljövården rekommenderade i sitt betänkande våren 1993 om utveckling av avfallshanteringen och återvinningen och om skapandet av arbetstillfällen förverkligas."

64. *Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgift* (reservationsanslag 3 år)

I Finland bör utvecklas ett pant-retursystem för sådana skadliga varor och miljögifter som annars inte kan insamlas. Pant-retursystemet kunde tillämpas t.ex. på bilvrak, batterier och spillolja. Panten kan inkluderas i försäljningspriset och återbetalas när varan förs till ett insamlingsställe. Trots oljeavfallsavgiften blir årligen 7 500 ton spillolja oreturerad.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att det i motiveringen till moment 35.11.64 uttalas:

"Utskottet förutsätter att ett pant-retursystem utvecklas bl.a. för spillolja, bilvrak och batterier."

25. Vatten- och miljöförvaltningen

77. *Vattendrags- och miljövårdsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Det vid miljöministeriet 1989 startade projektet för utredning av förorenade markområden och istandsättning av dem, SAMASE har inom några års tid kartlagt förorenade områden i Finland samt utrett teknik för att istandsätta förorenade områden. På grundval av SAMASE-projektets kartläggning har i Finland hittats ca 10 000—20 000 sådana markområden som kan misstänkas vara förorenade. Av dessa skulle rent av 200 kräva omedelbara åtgärder. Det största problemet med istandsättningsarbetena är dels att hitta någon som är ansvarig för istandsättningen, dels svårigheterna att få pengar för projektet.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att moment 35.25.77 ökas med 5 000 000 mark för istandsättning av förorenade markområden.

30. (35.15, 30, delvis och 32, delvis) Samhällen, användning av områden och naturvård

21. (35.15.21) *Allmänna utgifter för naturvården* (reservationsanslag 2 år)

Under de senaste åren har ca 1,4 miljoner mark kunnat disponeras för skyddande av utrotningshotade arter och skötsel av livsmiljön. År 1994 kommer anslaget att minska ty enligt momentets motivering får anslaget nu användas också för istandsättning av grustäkter. Det minskade anslaget innebär att vissa utrotningshotade arter försvinner och att den finländska naturens mångfald märkbart minskar.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att moment 35.30.21 ökas med 8 000 000 mark för skyddande av utrotningshotade arter.

87. (35.15.87) *Anskaffning av naturskyddsområden* (reservationsanslag 3 år)

Under senare år har statsrådet godkänt många skyddsprogram, såsom program för skydd av fågelvatten, kärr och åsar liksom även ett program för utvidgning av nätet av national- och naturparker. Likaså undertecknades vid miljö- och utvecklingskonferensen i Rio de Janeiro och skogsministerssammanträdet i Helsingfors en förbindelse om skydd av naturens mångfald.

För att dessa program och förbindelser skall kunna förverkligas är det nödvändigt att betydligt öka anslagen för naturskydd för anskaffning av naturskyddsområden.

För att sammanjämka konflikterna mellan miljövårdens och naturskyddets samt enskilda medborgares intressen och för att kunna säkerställa bevarandet av arter som behöver skydd är det skäl att i 1994 års budget reservera ytterligare 100 miljoner mark för anskaffning av naturskyddsområden och för skydd av stränder.

Naturskyddskommittén föreslog i sitt betänkande (1976:88) att en nationalpark om ca 2 900 hektar skall grundas 1992 i Repovesi i Valkeala.

Repovesi i Valkeala är ett representativt och mångsidigt sydfinskt, ödemarksartat skogs- och sjöområde i Kymmene älvdal. Området är en i södra Finland unik obebyggd helhet som har mycket betydelsefulla små vattendrag. Den på initiativ av miljöministeriet tillsatta Repovesi-arbetsgruppen vid länsstyrelsen i Kymmene län föreslog 1991 att ett skyddsområde skall grundas i Repovesi. Av det av nationalparkskommittén föreslagna området om 2 900 hektar är numera en tredjedel skyddat, visserligen i form av spridda och splittrade områden.

För att Repovesi-området skall kunna bli en skyddad och meningsfull enhet genom vilken man försöker trygga områdets speciella naturvärden föreslår vi att 35 miljoner mark skall reserveras för inlösnings av området. Ett i sin helhet skyddat område i Repovesi skulle öka arealen av skyddade gamla skogar i södra Finland där endast ca 0,5 % av skogarna skyddas.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 72 och 280)

att moment 35.30.87 ökas med 100 000 000 mark för anskaffning av naturskyddsområden och att 35 000 000 mark av detta belopp anvisas för utvidgning av Repovesi naturskyddsområde.

45. Bostads- och byggnadsväsendet

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

På grund av att grunderna för beviljande av det allmänna bostadsbidraget har skärpts har i år ca 60 000 hushåll fallit utanför stödet. Till följd av de höjda boendeutgifterna och minskade inkomsterna har behovet av stöd betydligt ökat under 1990-talet. Trots de skärpta grunderna för beviljande av stöd uppgår antalet familjer som får bidrag till drygt 150 000.

Alla prognoser och all statistik tyder på att behovet av bostadsbidrag ytterligare kommer att öka under de kommande åren. Å andra sidan släpar bostadsbidraget långt efter de nuvarande hyrorna och statistiken talar därför inte om hela sanningen om omfattningen och behovet av stöd.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag

att moment 35.45.54 ökas med 300 000 000 mark.

56. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Av bostäderna i Finland har ca 60 procent byggts efter 1960. Enligt bostadsstyrelsens utredningar måste av dessa bostäder, som håller på att bli gamla, under detta decennium årligen repareras ca 65 000 för att bostadsbeståndet inte skall förfalla oskäligt.

Staten har årligen beviljat 6 500 grundreparationslån. Behovet är emellertid mångfaldigt. Trots det ökande behovet har statens stöd för reparationer minskat.

Enligt vissa kalkyler har entreprenadpriserna på grundliga reparationer på ett år sjunkit till knappt hälften och samtidigt har priserna på byggnadsmaterial minskat med drygt 10 procent. Dessutom skulle reparationerna av bostäder sysselsätta tusentals nu arbetslösa byggnadsarbetare och sådana personer som är arbetslösa inom byggnadsmaterialindustrin och servicenäringarna.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag (budgetmotion nr 73)

att moment 35.45.56 ökas med 200 000 000 mark.

Helsingfors den 13 december 1993

Hannele Luukkainen

RIKSDAGENS
UTRIKESUTSKOTT

Bilaga 1

Helsingfors
den 12 oktober 1993
Utlåtande nr 3*Till Statsutskottet*

Riksdagens biträdande generalsekreterare har genom en skrivelse av den 15 september 1993 i det syfte som framgår av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen sänt regeringens proposition nr 126 om statsbudgeten för 1994 till utrikesutskottet för kännedom. Utskottet beslöt vid sammanträde den 21 september 1993 avge utlåtande till statsutskottet i fråga om utrikesministeriets förvaltningsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört utvecklingssamarbetsministern Toimi Kankaan- niemi, biträdande avdelningschefen Anna-Liisa Korhonen och utvecklingssamarbetssekreteraren Johan Schalin vid utrikesministeriet, verksamhetsledaren Folke Sundman vid Servicecen- trum för biståndssamarbete, avdelningschefen Helena Korhonen vid Finlands Röda Kors, generalsekreteraren U. B. Lindström vid Fin- lands UNICEF-förening, avdelningschefen Lau- ri Haavisto vid Finlands Missionssällskap samt vice ordföranden Mikko Immonen och general- sekreteraren Ritva Grönick vid Finlands kom- mitté för främjande av säkerhet i Europa.

Efter att ha behandlat ärendet anför utrikes- utskottet vördsamt följande.

I budgetpropositionen för 1994 budgeteras 1 860 miljoner mark för utvecklingssamarbete. Beloppet är över 270 miljoner mark mindre än 1993 och över 1 000 miljoner mark mindre än 1992. Jämfört med 1991 års utbetalningar har anslagen för utvecklingssamarbete halverats så- väl i markbelopp som i förhållande till bruttona- tionalprodukten.

Eftersom bruttonationalprodukten utvecklats i negativ riktning uppskattas det dock att anslagen för utvecklingssamarbete kommer att stå på samma nivå som i år, dvs. vid 0,4 % av BNP. I budgetpropositionen konstateras att Finland bara temporärt har frångått FN:s kvantitativa mål för utvecklingssamarbetet och att avsikten är att åter höja anslagen till 0,7 % av BNP när det ekonomiska läget tillåter en höjning.

Trots att anslagen för utvecklingssamarbete

har måst skäras ned till följd av den ekonomiska depressionen och behovet av att balansera den offentliga ekonomin upprepar utskottet den uppfattning som det uttalade i sitt utlåtande nr 1/ 1992 rd, nämligen att vi även under dessa förhål- landen bör gå in för att konsekvent följa våra grundläggande biståndssamarbetspolitiska linje- dragningar. För att utvecklingssamarbete skall kunna bedrivas planmässigt och effektivt är det ytterst viktigt att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete. I det ovan nämnda utlåtandet framhåller utskottet såsom sin uppfattning att det med nivån 0,4 % av BNP är mycket svårt att garantera förutsättningarna och att en ännu lägre nivå sannolikt skulle innebära en avveck- ling av utvecklingssamarbetsstrukturerna på obestämd tid. Utskottet finner det absolut nöd- vändigt att anslagen för utvecklingssamarbete också nästa år bibehålls vid minst 0,4 % av BNP.

Det största strukturella problemet med ut- vecklingssamarbetsbudgeten är enligt utskottet att nedskärningarna nästan uteslutande drabbar det egentliga utvecklingssamarbetet och annan utvecklingshjälp som administreras av utrikes- ministeriet medan utgifterna under övriga minis- teriers huvudtitlar, sammanlagt 423 miljoner mark, bibehålls på 1993 års nivå. Största delen av dessa anslag utgörs av kalkylerade kostnader för flyktingar från utvecklingsländerna, dvs. 371 miljoner mark. Beloppet motsvarar 20 % av samtliga utvecklingssamarbetsanslag som bud- geterats för nästa år, medan motsvarande pro- centandel i de övriga OECD-länderna i genom- snitt är endast 1—2 %. Utskottet påpekar att trots det relativt ringa antalet flyktingar motsva- rar de flyktingutgifter som Finland uppgett ca 20 % av de flyktingutgifter som samtliga OECD- länder statistikfört som offentlig utvecklings- hjälp.

Utskottet uppmärksammar vidare att det inom statsförvaltningen rätt stor oenighet om utgifterna för flyktingar enligt OECD/DAC:s kriterier statistikförs som utvecklingssamarbete

eller inte. Utgifter som enligt OECD:s kriterier skall statistikföras som utgifter för flyktingar uppgår enligt utrikesministeriets anvisningar nästa år bara till ca 0,01 % av BNP, men i budgetpropositionen för 1994 anges ett belopp som motsvarar ca 0,08 % av BNP. Om utrikesministeriet enligt vad det uppger bara rapporterar kostnader som överensstämmer med godkända regler inom OECD/DAC såsom flyktingutgifter som kan hänföras till utvecklingssamarbete kommer utvecklingssamarbetet att ligga klart under 0,4 % av BNP i Finland 1994. Utskottet finner det angeläget att Finland i enlighet med sina internationella förpliktelser följer OECD/DAC:s kriterier vid statistikföringen av flyktingutgifter som offentligt utvecklingssamarbete.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att utvecklingssamarbetsberättelsen för 1992 tar upp det slag av åtgärdsprogram för utvecklingssamarbetet under 1990-talet som utskottet yrkat på i sina utlåtanden nr 1/1991 rd och nr 1/1992 rd. För att utvecklingssamarbetet skall kunna planeras på sikt krävs det dock enligt utskottets

uppfattning att åtgärdsprogrammet kompletteras med en konkret tidsplan för höjning av utvecklingssamarbetsmedlen till den av regeringen målsatta nivån 0,7 % av BNP fram till år 2000.

Utskottet anser det vara beklagligt att också statsunderstöden till medborgar- och missionsorganisationer som främjar utvecklingssamarbete och internationellt samarbete ser ut att drabbas av betydande besparingar. Utskottet påpekar att också relativt små nedskärningar ofta är till stor nackdel för de medborgarorganisationer som utför frivilligt arbete. Utskottet framhåller att en halvering av anslagen till t.ex. Finlands kommitté för främjande av säkerhet i Europa i praktiken innebär att organisationens hela verksamhet äventyras.

På basis av det ovan sagda anför utrikesutskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta vad som anføres i detta utlåtande då det utarbetar sitt betänkande.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Paasio, vice ordföranden Donner, medlemmarna Aittoniemi, Haavisto, Jaakonsaari,

Kemppainen, Kuuskoski, Louvo, Renko, Väyrynen och Wahlström samt suppleanten Hämäläinen.

RIKSDAGENS

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTT

Bilaga 2

Helsingfors

den 12 oktober 1993

Utlåtande nr 5

Till Statsutskottet

Riksdagens generalsekreterare har genom en skrivelse av den 15 september 1993 i det syfte som framgår av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen sänt ett utdrag ur riksdagens beslutsprotokoll över regeringens proposition nr 126 om statsbudgeten för 1994 till jord- och skogsbruksutskottet för kännedom.

Med anledning av ärendet har utskottet hört kanslichefen Reino Uronen, överdirektören Ilkka Ruska, ekonomidirektören Hannele Laiho och lantbruksrådet Seppo Hassinen vid jord- och skogsbruksministeriet, budgetsekreteraren Elna Selinheimo vid finansministeriet, konsultative tjänstemannen Veijo Kavonius vid inrikesministeriet, ambassadrådet Rauli Suikkanen vid utrikesministeriet, biträdande avdelningschefen Erkki Palmqvist vid handels- och industriministeriet, verksamhetsledaren Markku Nevala vid Centralförbundet för Lant- och Skogsbruksproducenter MTK, ordföranden Ola Rosendahl vid Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, verkställande direktören Johan Korkman vid Svenska lantbrukssällskapens förbund, direktören Tapani Karjalainen vid Kainuun maa-seutukeskus och direktören Risto Rautjärvi vid Valmet Oy.

Utskottet konstaterar att dess ställningstaganden till budgetpropositionen i detta skede begränsar sig till närområdessamarbetet. För ändamålet har föreslagits ett anslag under mom. 30.99.44 under huvudtiteln för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Utskottet kommer att ta ställning till denna huvudtitel till övriga delar vid behandlingen av de lagförslag som anknyter till budgetpropositionen.

I budgetpropositionen föreslås att under ovan nämnda moment "Vissa samarbetsprojekt" skall beviljas 30 miljoner mark. Reservationsanslaget skall få användas på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i Ryssland och de baltiska länderna.

Utskottet konstaterar att hjälpen till våra närområden, nämligen till de baltiska länderna och Ryssland, under de senaste åren kommit att spela en stor roll inom vår utlandshjälp. Målet för hjälpverksamheten har varit att främja en stabil politisk och ekonomisk utveckling inom dessa områden. Det är samtidigt också förenligt med Finlands säkerhetspolitiska intressen att vi stödjer en kontrollerad förändring och bärkraftig utveckling inom närområdena.

Utskottet finner det angeläget att hjälpen till närområdena tar fasta på ökad ekonomisk växelverkan mellan regioner i Finland och närområdena, så att verksamheten samtidigt också främjar den regionala utvecklingen i vårt eget land. Utskottet betonar att närområdena är naturliga marknadsområden för Finland. Inom utskottets behörighetsområde är det centrala målet för hjälpverksamheten och samarbetet att trygga och förbättra livsmedelsförsörjningen inom närområdena. De likartade klimatologiska förhållandena i Finland och närområdena är av stor betydelse speciellt för det ekonomiska samarbetet i anknytning till lantbruksproduktionen. För lantbrukets vidkommande kan Finland erbjuda specialkunskaper, produktionsmetoder och produktionsmedel som är lämpliga för dessa områden. Dessutom kan de växtsorter som används i vårt land som sådana utnyttjas inom närområdena.

Av den utredning utskottet inhämtat framgår det att Finlands insatser för att utveckla närområdenas livsmedelsekonomi hittills huvudsakligen har bestått av sakkunnighjälp, hjälp för anskaffning av maskiner och anläggningar samt yrkesutbildning i Finland. Målområdena har i allmänhet själva till största delen svarat för kostnaderna för hus och vägbyggen, elektrifiering liksom för anskaffning av maskiner och anläggningar. Hittills har utbildningen av och rådgivningen för lantbrukarna på privatiserade lägenheter inom närområdena i Ryssland nästan

enbart varit beroende av hjälp från Finland. Områdenas egna skolor och rådgivningsorganisationer håller emellertid småningom på att ta över verksamheten.

Av de baltiska länderna har Estland varit det viktigaste samarbetslandet. Hjälp har getts för att få i gång socker- och oljeväxtodling samt för att utveckla mejeri- och slakteriindustrin.

Genom att en delegation från utskottet 3—6.2.1993 tog del i ett finskt-ryskt lantbruksseminarium i S:t Petersburg och utskottet 18—19.9.1993 gjorde ett studiebesök i Kostamus stad och Vuokkiniemi by i Ryssland fick utskottet direkt information om situationen i närområdena och om närområdessamarbetet hittills. Utskottet noterade att det största problemet är att verksamheten inte bygger på en övergripande plan. Utskottet anser det vara viktigt att regionala strategiprogram utarbetas för närområdessamarbetet. De skall omfatta de enskilda samarbetsprojekten, och den mottagande parten skall förbinda sig att följa dem. Samtidigt anser utskottet att samarbetet på regional nivå inom närområdena bör koordineras av regionala samarbetsgrupper. Utskottet har redan konstaterat att det anser vara viktigt att vi genom biståndsprojekten samtidigt försöker främja våra egna regionala utvecklingsplaner.

Vidare anser utskottet att närområdessamarbetet i mån av möjlighet bör inriktas på projekt som kan få internationell finansiering. I synnerhet vid stora projekt bör möjligheterna att få finansiering också av nordiska och andra internationella finansorganisationer liksom av olika andra organisationer utredas. Framdeles kommer ett eventuellt medlemskap i EG att ge Finland en möjlighet att via EG:s budget ta del i biståndsprogrammen för länderna i Centraleuropa och Östeuropa. En förutsättning vore emellertid att Finland också tar del i finansieringen av verksamheten. I praktiken skulle en del av de anslag som Finland anvisar för EG:s budget kanaliseras till ovan nämnda program, och där efter kunde vi konkurrera om realiseringen av de projekt som programmen omfattar.

Med tanke på utvecklingen av närområdenas livsmedelsförsörjning anser utskottet det vara viktigt med satsningar på att förbättra områdenas infrastruktur, bl.a. trafikförbindelserna. Det är också angeläget att den s.k. intellektuella infrastrukturen utvecklas. Förutsättningarna för näringsutövning bör alltså förbättras i samarbete med målområdenas myndigheter genom att bl.a. lagstiftningen, bestämmelserna, regionpla-

neringen och förvaltningsförfarandet utvecklas där.

Utskottet anser att åtgärderna för att utveckla närområdenas livsmedelsförsörjning bör inriktas på alla nivåer inom livsmedelsekonomin. För primärproduktionens del gäller det att försöka höja den låga produktionsnivån och minska det stora svinnet vid skördarna. Det är speciellt viktigt att transport- och upplagringsproblemen då kan elimineras. Utbudet av livsmedel kunde också ökas om de betydande bristerna i förädlingsledet kunde undanröjas. Utskottet anser att det inom närområdessamarbete till denna del särskilt bör satsas på förbättrad kött- och mjölkförädling. Likaså bör möjligheterna till ökad export av finska kött- och mjölkförädlingsprodukter särskilt till S:t Petersburgsregionen tillvaratas.

Vidare poängterar utskottet att närområdessamarbetet i tillräckligt hög grad bör uppmärksammas arbetet på att diversifiera landsbygdsnäringsstrukturen så mycket som möjligt. På den ryska sidan har det i Karelen redan inletts bl.a. fiske- och fiskodlingsprojekt. Även inom skogshushållningen har yrkesutbildning för skogsbranschen, småskaliga sågverk samt uppgörande av regionala och lägenhetsbestämda skogshushållningsplaner uppmärksammas.

Utskottet menar att ökad utbildning och sakkunnighjälp också framdeles bör prioriteras då närområdenas livsmedelsekonomi utvecklas. Att finländskt kunnande så allsidigt som möjligt utnyttjas i samarbetet och hjälpverksamheten i närområdena kan enligt utskottets mening bäst garanteras om såväl offentliga myndigheter och kommersiella företag som diverse organisationer och forskningsanstalter medverkar i projekten. Vidare är det viktigt, speciellt i syfte att öka de privata lantbrukarnas kunskaper om jordbruket att det inom närområdena grundas välfungerande modelljordbruk som dessutom har ett optimalt läge i förhållande till marknaden och att det på ett eller annat sätt ses till att standarden på dessa jordbruk bibehålls. Maskiner och anläggningar bör levereras med hänsyn till mottagarens faktiska behov och mottagarna instrueras i hur de skall använda och underhålla dem.

Slutligen poängterar utskottet att hjälpverksamheten i samband med närområdessamarbetet bör stödja lokala strävanden och planer. Mottagarna bör ha en tillräckligt stor del av ansvaret för att planera, finansiera och genomföra projekten.

På basis av det ovan sagda anför utskottet
vördsamt

*att statsutskottet bör beakta vad som
anförs i detta utlåtande när det utarbetar
sitt betänkande.*

I den avgörande behandlingen deltog ordfö-
randen S-L. Anttila, vice ordföranden Iivari,
medlemmarna Järvilahti, Kalli, Kohijoki, Kois-

тинен, Lahikainen, Pulliainen, Rajamäki, Rinne,
Urpilainen och Westerlund samt suppleanten
Puhakka (delvis).

RIKSDAGENS
FÖRSVARSKOTT

Helsingfors
den 30 september 1993
Utlåtande nr 3

Till Statsutskottet

Riksdagens biträdande generalsekreterare sände genom en skrivelse av den 15 september 1993 i det syfte som anges i 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen ett utdrag ur riksdagens beslutsprotokoll över regeringens proposition nr 126 om statsbudgeten för 1994 till försvarsutskottet för kännedom. Utskottet beslöt vid sitt sammanträde 16.9.1993 att avge utlåtande till statsutskottet om försvarsministeriets förvaltningsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört t.f. avdelningschefen Juhani Hukari, avdelningschefen Matti Niemi, byråchefen Timo Norbäck, regeringsrådet Kauko Nuutimäki och ansvarsområdeschefen Unto Lappalainen vid försvarsministeriet, generallöjtnanten Ilkka Ilmola och översten Antti Numminen vid huvudstaben, översten Matti Ahola vid staben för luftstridskrafterna, översten Olavi Jäppilä vid Kajana brigad, översten Kauko Taskila vid Björneborgs brigad, överläkaren Veli-Matti Nurmi vid Tavastlands militärsjukhus, ordföranden Pirkko Mattila vid Puolustusvoimain henkilökuntaliitto, ordföranden Henri Korpi vid Finlands Beväringförbund, verkställande direktören Markku Nöyränen vid Lappo Patronfabrik och verkställande direktören Henry Paasikivi vid Sako Oy.

Regeringens proposition

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås för 1994 ca 8 276 milj. mk i anslag, vilket är över en miljard mark mindre än vad som användes 1992 och nästan en miljard mark mindre än vad som beviljats för 1993 med beaktande av de fyra första tilläggsbudgeterna. I kalkylen bör det visserligen beaktas att budgeteringen har reviderats och att statens konsumtions- och investeringsutgifter från och med ingången av 1994 budgeteras utan omsättnings-skatt. Enligt vad utskottet erfarit uppgår omsättningskattebeloppet beträffande försvarsminis-

teriets förvaltningsområde till sammanlagt 510,6 milj. mk. Utgifterna för det militära försvaret beräknas till 8 186 milj. mk nästa år. Beloppet är reellt sett 10 % mindre än 1993.

Försvarsministeriets byggnadsavdelning och byggnadsbyråer dras in och byggnadsarbetena avbryts. I stället inrättas räknat från 1.4.1994 försvarsförvaltningens byggnadsverk, som sorterar under försvarsministeriet.

De försvarsutgifter regeringen föreslår innebär att samtliga av försvarsmaktens funktioner måste inskränkas. Försvarsförvaltningen avser att genomföra inskränkningarna så att de i minsta möjliga mån försvårar fullgörandet av de lagstadgade uppgifterna. Dock måste t.ex. repetitionsövningarna redan för tredje året i följd reduceras till 200 000 reservövningsdagar. Även regeringen konstaterar i sin proposition att detta försvagar den operativa beredskapen.

I budgetpropositionen anvisas 3 037 milj. mk för materielanskaffningar. Det viktigaste målet för anskaffningarna av försvarsmateriel är att skaffa nya jaktplan, vilket kompletteras med en beställningsfullmakt om sammanlagt 4 420 milj. mk för 1994—2001 för anskaffning av ett vapen- och underhållssystem. För finansiering av systemet under 1994 beviljas 40 milj. mk.

Utskottets ställningstaganden

Enligt lagen om försvarsmakten (402/74) har försvarsmakten till uppgift att i samverkan med andra övervakningsmyndigheter bl.a. sörja för övervakningen av rikets land- och sjöområde samt luftrum och att trygga rikets territoriella integritet, vid behov med anlitan av kraftåtgärder. Dessa grundläggande uppgifter förutsätter givetvis att försvarsanslagen hålls på en viss nivå. Försvarsutskottet konstaterar att regeringen går under denna nivå i sin proposition om statsbudgeten för 1994. Tillfälligt kan en sådan nedprutning av försvarsutgifterna komma i frå-

ga — i synnerhet om besparingarna riktas rätt. Om inte försvarsanslagen räknat från 1995 kan höjas till åtminstone 1992 års nivå kan följden vara en permanent nedsatt försvarsförmåga. Om statsekonomin repar sig längre fram bör det hållas fast vid att försvarsanslagen utgör 1,5 % av bruttonationalprodukten.

Till följd av den snabba försämringen av statsekonomin har regeringen under de senaste två åren fattat flera beslut om besparingar inom den offentliga ekonomin. Besparingar inom ett förvaltningsområde leder emellertid i praktiken ofta till att resultatet försämrats inom ett annat och i en del fall till totalekonomiskt sett mindre fördelaktiga beslut. Enskilda ministerier, inklusive försvarsministeriet, har inte kunnat bedöma de totalekonomiska effekterna av sparbesluten när de berett och verkställt dem. Besparingarna inom försvarsförvaltningen verkställs okoordinerat.

Försvarsutskottet förutsätter att sparbesluten framdeles baseras på adekvata utredningar och kalkyler över de totalekonomiska effekterna av besluten och att hittills fattade eventuellt felaktiga beslut rättas till.

Redan 1994 måste vissa enheter inom försvarsmakten helt dras in och personalen sägas upp. Åren 1992—1994 sjunker försvarsförvaltningens löne- och personalutgifter totalt med ca 12 %, medan de under motsvarande tid inom hela statsförvaltningen minskar med i genomsnitt 10,5 %. Fram till nu har försvarsförvaltningen berett beslut som innebär att 400—600 personer sägs upp nästa år. Enligt försvarsministeriet räcker detta inte. Det gäller att fatta beslut om besparingar på ytterligare 320 milj. mk, vilket motsvarar 32 dagars permittering för hela försvarsförvaltningens personal. Hela garnisoner hotas av stängning under en månad sommaren 1994. Försvarsutskottet anser att permitteringar inte är ändamålsenliga sparåtgärder. Om permitteringar trots allt måste verkställas är det enligt utskottet synnerligen viktigt att beväringarnas och reservisternas utkomst garanteras också under den tid personalen är permitterad. Bland annat höstens arbetsmarknadsuppgörelse kommer att vara avgörande för hur mycket personalen slutligen minskar. Både de reducerade anslagen och försvarsmaktens jaktplansförvärv tär på de närmaste årens personalbudget. Enligt utskottets mening bör det i denna situation finnas beredskap för att se över tidtabellen för jaktplansförvärven och andra ma-

terielanskaffningar för att de personalresurser som krävs för en adekvat försvarsförmåga skall kunna tryggas.

Försvarsutskottet anser att uppsägning av personalen inte får vara den huvudsakliga sparmetoden redan av den anledningen att uppsägningarna inte leder till verkliga besparingar när de uppsagda går direkt över till arbetslöshetskartoteket. Dessutom ser uppsägningarna ut att alltför ensidigt drabba civilpersoner, vilket leder till att den militärutbildade personalen måste sköta även i kristider nödvändiga kontors-, lager- och reparationsverksamhetsuppgifter. Utskottet är av den uppfattningen att en minskning av personalen genom naturlig avgång (ca 200/år) fram till år 2000 skulle ge minst lika stora totala besparingar som nu planeras utan ytterligare arbetslöshet i ett sysselsättningsläge som även annars är svårt.

Ett led i sparbesluten är att dra in Tavastlands militärsjukhus i Lahtis räknat från 1.3.1994. Indragningen, som resulterar i att 85 personer sägs upp, beräknas ge en besparing om 12,29 milj. mk i försvarsmaktens löneutgifter. Enligt vad utskottet erfarit måste försvarsmakten samtidigt köpa specialistläkarservice för 5,53 milj. mk, anvisa ca 4,5 milj. mk för arbetslöshetsersättningar och nöja sig med skatteintäkter som är 2,5 milj. mk mindre än nu. Den totala kostnadseffekten av detta för statsekonomin är större än besparingen inom försvarsministeriets förvaltningsområde. Försvarsutskottet anser att om försvarsmaktens sjukhussystem måste kring-skrävas av statsekonomiska orsaker bör inskränkningen göras så att den medför faktiska besparingar. Om avsikten är att försvarsmaktens hälsovårdssystem helt skall avvecklas före sekelskiftet bör riksdagen redan nu få vetskap om detta.

Även arbetstidsbaserade tillägg och ersättningar måste skäras ned ytterligare. Detta påverkar direkt utbildningen. Bland annat kommer antalet manövrer och läger att minska och territorialövervakningen att försvagas. En del av ansvaret för utbildningen o.d. övergår på beväringarna, något som t.ex. med tanke på beväringarnas rättsskydd inte kan anses ändamålsenligt. Även om anslagen för underhåll av beväringar hålls på nästan samma nivå som i år försämrats både beväringarnas och reservisternas utbildning.

Merparten av lantstridskrafternas fullmakter för beställning av försvarsmateriel går ut 1994 och således kan ny materiel inte börja förvärvas.

Att lantstridskrafternas materielanskaffningar nästan helt upphör innebär att utvecklingen av lantstridskrafternas materiella beredskap avstannar och arbetslöshet inom den inhemska försvarsmaterielindustrin. Företagen i branschen är skyldiga att upprätthålla kapacitet, kunskaper och produktionsförmåga med tanke på kristider, vilket förutsätter att den största kunden gör vissa årliga beställningar. Med tanke på detta noterar utskottet med en viss oro att försvarsmakten under de senaste åren visat ökad benägenhet att köpa försvarsmateriel utomlands. En alltför sträng tillståndspraxis har å andra sidan varit till nackdel för exporten av försvarsmateriel, som behövs som motvikt till de låga beställningarna i eget land.

Försvarsmaktens byggnadsanslag uppgick så sent som 1992 till nästan 400 milj. mk. Nästa år sjunker de till ca 250 milj. mk. I sysselsättningsanslag anvisades tidigare upp till 100 milj. mk/år för ändamålet, medan endast 25 milj. mk kan förväntas för detta ändamål 1994. Den enda anslagsposten för byggnad, ca 20 milj. mk, som bibehålls i stort sett oförändrad härrör från justitieministeriets förvaltningsområde. En del av de nu planerade besparingarna i byggnadsanslagen kommer senare att medföra utgifter i form av ökade kostnader för reparation och underhåll av byggnader. Enligt erhållen utredning uppgår behovet av saneringsmedel i hela landet för närvarande till över 2,5 miljarder mk. Försvarsutskottet finner det naturligt att de objekt som i vilket fall som helst skall byggas eller saneras under de närmaste åren åtgärdas

just nu då det är förmånligt att bygga och då det finns tillgång på arbetskraft. Anslagen för ändamålet bör primärt budgeteras under försvarsminneriets förvaltningsområde.

Försvarsutskottet har noterat regeringens avsikt att Finland skall ta del också i de planerade nya formerna av fredsbevarande verksamhet. Kalkyler har visat att det är fråga om en mycket dyr verksamhet. Med beaktande av de ovan relaterade anslagsnedskärningarna finner utskottet inte — också med beaktande av andra motiveringar — några ekonomiska förutsättningar för en utvidgning av Finlands fredsbevarande verksamhet i framtiden.

Utskottet är inte tillfreds med specialutskottets möjligheter till medbestämmande då det gäller budgeten för dess eget förvaltningsområde. Det sätt som budgeten för närvarande behandlas på i riksdagen leder till att utskotten, med undantag för statsutskottet, i praktiken inte behöver ta ställning till kostnadseffekterna av de lagar de behandlar — för att inte tala om uppföljningen. Med beaktande av att strävan även på annat håll är ett allt större resultatansvar anser försvarsutskottet att en översyn av behandlingsordningen för budgeten brådskar.

På basis av det ovan sagda anför försvarsutskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta vad som anförts i detta utlåtande då det utarbetar sitt betänkande.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Lamminen, medlemmarna Björkenheim, Kasurinen, Korva, Laitinen, Laivoranta,

Lindqvist, A. Ojala, Rimmi, Saastamoinen och Seivästö samt suppleanterna Kohijoki och Korhonen.

RIKSDAGENS
KULTURUTSKOTT

Bilaga 4

Helsingfors
den 15 oktober 1993
Utlåtande nr 3

Till Statsutskottet

Regeringens proposition 126 om statsbudgeten för 1994 remitterades den 15 september 1993 till statsutskottet för beredning.

Enligt 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen kan utskottet på eget initiativ i fråga om sitt behörighetsområde avge utlåtande om budgetpropositionen till statsutskottet inom 30 dagar från det propositionen remitterades till utskottet.

Med anledning av ärendet har utskottet hört ekonomichefen Eero Pulkkinen, överdirektören Leevi Melametsä, överdirektören Markku Linna, kulturrådet Pekka Pekkonen, undervisningsrådet Hannu Sirén, yngre regeringssekreteraren Antti Vuorinen och projektchefen Jorma Ahola vid undervisningsministeriet, regeringssekreteraren Seppo Tanninen vid finansministeriet, biträdande avdelningschefen Matti Toivaiainen vid social- och hälsovårdsministeriet, konsultativa tjänstemannen Vuokko Korpinen, överinspektören Tuija Leminen och överinspektören Pasi Järvinen vid arbetsministeriet, länskolrådet Esko Kangas vid länsstyrelsen i Tavastehus län, förvaltningsdirektören Roger Broo vid Åbo Akademi, chefen för studiebyrån Matti Jussila vid Tammerfors universitet, direktören Seppo Naumanen vid statens studiestödscentral, konsulten Eeva-Liisa Tuominen vid Helsingfors stads socialverk, ordföranden Risto Kuosmanen vid vuxenutbildningsrådet, medlemmarna, ordförande Pentti Silvennoinen, ombudsman Jyrki Jokinen och generalsekreterare Ritva Ojalehto vid delegationen för vuxenutbildning, ombudsmannen Petri Pohjonen vid Ammatillisten Aikuiskoulutuskustien Liitto, generalsekreteraren Heikki Sederlöf vid Finlands Folkhögskolförening, arbetskrafts- och utbildningspolitiska sekreteraren Jari-Pekka Jyrkänne vid Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, projektchefen Jukka Mäkelä vid Tekniikan akateemisten liitto och ordföranden Ari Mäkelä vid Finlands studentkårers förbund FSF.

Kulturutskottet har behandlat ärendet till den del det gäller utskottets behörighetsområde och koncentrerar sig i sitt utlåtande på frågor som minskning av högskolornas personal, sammanjämkning av studiestödet med utkomstskyddet för arbetslösa och anslagen för den yrkesinriktade vuxenutbildningen. Utskottet anför värdsamt följande såsom sitt utlåtande.

Minskning av högskolornas personal

I budgeten anges för varje förvaltningsområde hur stor dess totala personal får vara under budgetåret. Detta gäller även högskolornas personal.

Enligt vad utskottet har erfärut spelar årsverkeskvoterna ingen roll om anslagen skärs ner i betydande grad. Utskottet påpekar dock att högskolornas verksamhet skiljer sig från verksamheten inom statsförvaltningen i övrigt och att personalkvoterna även gäller undervisningspersonalen.

För att säkerställa undervisningens nivå *förutsätter utskottet* att högskolorna så smidigt som möjligt själva får bestämma hur de skall fördela sina anslag på ett förnuftigt sätt mellan antingen personalutgifter eller andra utgifter.

Sammanjämkning av studiestödet och utkomstskyddet för arbetslösa

Riksdagen har i flera sammanhang uppmärksammat problemen med de studerandes utkomst. Kulturutskottet hänvisar speciellt till det som uttalades i samband med den utbildningspolitiska redogörelsen (år 1990) om att målet för studiestödssystemet är att ge de studerande bättre möjligheter att studera och att få en tryggad utkomst. Utskottet framhåller att detta syfte accentueras ytterligare under rådande massarbetslöshet.

Undervisningsministeriet bereder som bäst en reform av studiestödslagstiftningen, som torde framläggas i en proposition till riksdagen under den närmaste tiden. Utskottet är dock bekymrat med anledning av vissa aktuella problem i studiestödssystemet som på grund av de studerandes situation kräver en snabb lösning.

Utskottet uppmärksammar att studiestödet är så lågt att det hindrar människor från att börja studera eftersom utkomtskyddet för arbetslösa är högre. För att intresset för utbildning skall öka måste detta problem enligt utskottets mening snabbt få en lösning. Därför krävs det fortsatta åtgärder för att sammanjämka studiestödet och utkomtskyddet för arbetslösa. Utskottet anser att ministerierna absolut måste intensifiera sitt samarbete ytterligare och påskyndar åtgärder för en sammanjämkning.

Trots att studiestödssystemet i sig lämpar sig väl för majoriteten av de studerande och stadgan ändras för att rätta till eventuella olägenheter, uppstår det lätt nya marginalgrupper. Utskottet ser det som en positiv sak att sammanjämkningen av studiestödet och utkomtskyddet för arbetslösa utgår från att en långvarig arbetslöshet när det gäller unga utan yrkesutbildning eller högskoleexamen i mån av möjlighet avbryts genom att de unga hänvisas till utbildning, arbetspraktik eller annan verksamhet som aktivt stödjer dem i deras försök att finna arbete.

Speciella marginalgrupper bland de högskolestuderande utgör de som studerat i över sju år samt de som just skall avlägga sin examen eller som tillfälligt måste avbryta sina studier eftersom de då ställs utanför utkomtskyddet för arbetslösa. Enligt utskottets mening ligger det i både individens och samhällets intresse att motiverade studerande kan läsa sig färdiga.

På grund av sysselsättningsläget uppstår det dessutom problem med hur nyutexaminerade studerande som inte fått arbete skall sköta sina förfallande studieskulder, som de omöjligt kan klara av ekonomiskt på egen hand. Därför är det nödvändigt att med det snaraste åtgärda dessa marginalgruppers problem, t.ex. genom tidsbundna arrangemang och justering av anvisningarna för beviljande av utkomststöd.

Dagstuderande vid yrkesläroanstalter eller gymnasier som blivit kvällsstuderande och som inte har rätt till vare sig utkomtskydd för arbetslösa eller studiestöd utgör en annan marginalgrupp. Den 1 september 1993 trädde en ändring i lagen om utkomtskydd för arbetslösa i kraft, som innebär att den som varit dagstude-

rande och blir kvällsstuderande inte beviljas utkomtskydd för arbetslösa. Å andra sidan medges studiestöd bara för heltidsstudier, vilket kvällsstudier inte anses vara. En tredje problemgrupp uppstår genom att det inte finns någon entydig tolkning beträffande dem som blivit arbetslösa och sökt sig till utbildning, t.ex. kvällsstudier eller flerformsstudier. Utskottet understryker att de som blivit arbetslösa bör ha lika möjligheter till kvälls- eller flerformsstudier som de som har arbete.

Om en studerande varken får studiestöd eller utkomtskydd för arbetslösa kan han anhålla om utkomststöd av kommunen. Enligt vad utskottet erfarit varierar praxis med att bevilja studerande utkomststöd i hög grad från kommun till kommun. I flera kommuner får studerandena avslag på sin ansökan om utkomststöd. Detta kan leda till oöverkomliga problem för de studerande, eftersom det kan vara nästan omöjligt att få en arbetsplats på grund av den rådande arbetslösheten.

Utskottet menar att uppkomsten av ovan beskrivna marginalgrupper absolut måste hindras med alla till buds stående medel. Sammanjämkningen av studiestödet och utkomtskyddet för arbetslösa bör enligt utskottets mening utgå från att studiestödet är den primära utkomsten för en studerande. De studerande får inte behandlas sämre än andra medborgare genom att en del av dem ställs utanför det grundläggande utkomtskyddet. Utskottet poängterar att framför allt undervisningsministeriet, arbetsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet bör samarbeta för att lösa dessa problem och för att med det snaraste komma på en procedur som i fortsättningen kan förebygga uppkomsten av sådana situationer att någon inte får utkomtskydd för arbetslösa eller studiestöd eller utkomststöd. Det är viktigt att slå fast en gemensam definition på begreppet heltidsstudier som används inom både undervisningsministeriets och arbetsministeriets förvaltningsområde. Sammanjämkningen bör leda till en systemförenkling.

Utskottet förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att se till att ingen studerandegrupp ställs utanför basinkomstsystemen.

Anslagen för den yrkesinriktade vuxenutbildningen

Med stöd av budgeten för 1993 och en temporär ändring (1686/92) av lagen om yrkesläroan-

stalter har de statliga undervisningsmyndigheterna inom gränserna för ett anslag i budgeten kunnat köpa utbildning hos yrkesläroanstalter eller andra läroanstalter under offentlig kontroll. I budgetpropositionen för 1994 föreslår regeringen att anslaget under moment 29.69.33 för yrkesinriktad vuxenutbildning skall få användas bl.a. till betalning av utbildning som köps år 1993 i enlighet med ovan nämnda temporära lagändring och till betalning av sådan grundläggande yrkesutbildning och påbyggnadsutbildning samt kompletterande utbildning som köps av yrkesutbildningscentrer. Den öppna konkurrensen om utbildningsköp mellan olika läroanstalter upphör således i slutet av 1993. I budgetpropositionen överförs samtidigt inalles 104 miljoner mark till statsandelsmomenten för vissa läroanstalter och 200 miljoner mark till arbetsministeriets förvaltningsområde, varav 110 miljoner mark till studiesociala förmåner för studerande som deltar i arbetsmarknadsutbildning och 90 miljoner mark till utbildning som köps av Arbetskraftsförvaltningen.

Utskottet anser att de möjligheter en studerande i år har att köpa utbildning av flera och dessutom flera olikartade läroanstalter är ändamålsenliga i det rådande läget. Giltighetstiden för den temporära ändringen av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter bör därför förlängas. Detta betyder samtidigt att anslagsöverföringarna på sammanlagt 104 miljoner mark i förklaringen till moment 29.69.33 bör återkallas. För Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning behövs större anslag för att utbildningsmöjligheterna skall kunna utvidgas. Anslagen under moment 34.06.50 bör därför höjas med 148 miljoner mark och anslagen under moment 34.06.51 med 50 miljoner mark.

Utskottet förutsätter att köp av utbildningstjänster med Arbetskraftsförvaltningens anslag för anskaffning av köpta utbildningstjänster vid behov inriktas också på de läroanstalter och studerandegrupper som länsstyrelserna har köpt utbildning för med undervisningsförvaltningens anslag år 1993.

Arbetsmarknadsutbildningen bör utgöra ett led i utbildningspolitiken, som siktar på utveckling i yrket. Utbildningens standard bör uppmärksammas särskilt.

Utskottet uppmärksammar arbetsmarknadsutbildningen för specialutbildade. Arbetsmarknadsutbildningen har sysselsättning som mål. Arbetsmarknadsutbildning bör därför köpas så att den stödjer sysselsättning och inte så att utbildning köps för utbildningens egen skull. Därför behövs det uppföljning, utvärdering och undersökning av effekterna samt fortsatt planering av studierna.

Ovan nämnda anslagsöverföringar till moment 34.06.50 och 34.06.51 under arbetsministeriets förvaltningsområde är avsedda för utbildningsavsnitt för unga.

Utskottet förutsätter att Arbetskraftsförvaltningen ser till att utbildningsavsnitt, dvs. språk-, företagare-, datateknik- och internationaliseringsavsnitt samt andra motsvarande avsnitt för unga som slutfört sin utbildning vid yrkesläroanstalter får fortsätta.

Med stöd av det ovan sagda anför kulturutskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta det som anförs i detta utlåtande då det utarbetar sitt betänkande.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Jouppila, vice ordföranden Astala, medlemmarna Ala-Harja, Aula, von Bell, Gustafsson, Laakso, Lindqvist, M. Pietikäinen, Räty,

Toivonen och Tykkyläinen samt suppleanterna Lahikainen (delvis), A. Ojala, Puhakka (delvis), Ryytänen och Seivästö.

